Prę̈dônyăphú Tahe
Acts of the Apostles
Tę̀hébè Rę́ Dő Nyĕ

Prę̈dônyăphú dő Li Prę̈dônyăphú akŭ yĕtahe nuôma ari-akyă ícǚ plehyă ná Li Luka prė́. Liyĕ a ră hésoluǒ̌ pę́ ŭ ná Jesŭ a khŏpacę̌̀ dő kalúlő tahenuô, Thė́ Săsė̌ Byacè zṳ̆ pę́ èthĭ klyá phútĕ, a dônyă pasĭcuőluǒ̌ pę́ ŭ ná Jesŭ a tę̀thė́krṳ̌mila ari-akyă rò a cáhtya dônyă dő "Vị̆ Jerusalem, Judakę́, Samaria kę́ rò a dônyăpasĭ cuőtuǫ̋ dő hekhu tadû" (1:8) phútĕ nuôma, liyĕtôba atę̈ră hésoluǒ̌ pę́ ŭ tę̈ritę̈kyă amuǫ̋klǫ́ ma yĕtahe hǒ́. Yĕma Krístuphú cáhtya mę tę̀phyétę̈mę dő Judaphú tahe aklė̌ htuǒ̌rò Krístuphú a tę̀zṳ̋tę̈nyą́ yĕtahenuô, a cáhtya cuőnuǒ̌ lǒ̌hǒ́ dő Judaphú tahe aklė̌ hǒ́, rò a oė́htya ná oė́htya lǒ̌hǒ́ hekhu tôba hǒ́. Prę̈răli thė́zṳ̋ dyéluǒ̌ tặtę pę́ pǫ́ prę̈hőli tahe ná Krístuphú yĕtahenuô, a kírę́ mę̈pyékyă Roma ahtyĕakę́ mặto, htuǒ̌to Krístuphú a tę̀zṳ̋tę̈nyą́ yĕnuô, a mę̈lőbăhtya pę́ lǒ̌ prė́ Judaphú tahe a tę̀cǒ́bucǒ́bė̌ prė́.

Ŭ dônyă Jesŭ a tę̀thė́krṳ̌mila rò a luǒ̌cuőpasĭ lyą́htya ná lyą́htya, htuǒ̌to Prę̈dônyăphú tahe cuő mę-ohtwŏhtya pę́ ŭ prę̈zṳ̋etę̈plǒ́mṳ tahe yĕnuô, li yĕtôba răluǒ̌ pę́ tę̈ritę̈kyă a khăshyékhăryą a khălę̈khăbya thuǒ̌pho. Yĕthuǒ̌cô ma kryá-

maĭtĕhérò, (1) Jesŭ kạ̈ kahtya htuổ dố mố̀khu rò Krístuphú a tẹ̈cố̀bucố̀bễ cáhtya duhtyalyạ̈́htya dố vị̈ Jerusalem akŭ. (2) Èthĭ cuốlĕ mẹ̈ lyạ̈́ htya tuộ̈́dố Palestine kẹ̈́ rò (3) èthĭ cuốlĕ mẹ̈ plehyă tavĭtavạ̈ tuộ̈́ lahyă dố Mèditarinean htyĕòdu akhăshyé rò mẹ̈ cuốtuộ̈́ lahyă dố Romakẹ̈́.

Li Prẹ̈dônyăphú a tẹ̈phyétẹ̈mẹ̈ dố a luổdulố ma mạ̈́hố Thế Săsễ mẹ̈tẹ̈ yĕnuô hố. Bí pwễ dố ŭ ế ná Pentecosto bè rò ŭ pwễ dố vị̈ Jerusalem akŭ nuôtônyĕ akhễnuô, Thế Săsễ Byacè o ná a taryĕshyosồ rò a hyălyạ̈ dố prẹ̈zụ̈̃etẹ̈phú nuô-tahe alọ̈ rò li yĕtôba héso lồplĭ ná Thế Săsễ By-acè zụ̈̆klyázụ̈̆klŏ, dyéhễdyére prẹ̈zụ̈̃etẹ̈ plố̀mụ̈phú tahe ná prẹ̈zụ̈̃etẹ̈plố̀mụ̈ a khuklố̀dukhusuhtŭ tahe. Krístuphú tahe a tẹ̈hésodônyă tahe nuôma aprọ̈pryạ̈ shyosồ nyacố. Tẹ̈mẹ̈htwŏhtya anẹ̈́ tôcô htuổ tôcô dố Li Prẹ̈dônyăphú akŭ yĕtahe nuôma pẹ̈̀ myáhtye ná tẹ̈prọ̈pryạ̈ shyosồ yĕtahenuô a o dố prẹ̈zụ̈̃enyạ̈́etẹ̈ tahe a tẹ̈ohtwŏprẹ̈̀ tahe akŭ, ná prẹ̈zụ̈̃etẹ̈ plố̀mụ̈phú tahe a tẹ̈bố̀thyóbố̀lă nị̈́ lŭ akŭ yĕnuôprế.

Tẹ̈hébè tôtọ̈́ ná tôtọ̈́

Byacè Jesŭ a tẹ̈mekyăngọ̈́ dố khyĕlố ná a tẹ̈ố̀lyạ̈. 1:1-14
Kayă dố a htya Juda khălẹ̈́ 1:15-26
Tẹ̈cuố dônyăluổ pẹ̈́ ŭ dố vị̈ Jerusalem akŭ 2:1-8:3
Tẹ̈cuố dônyăluổ pẹ̈́ ŭ dố Judakẹ̈́ ná Samaria kẹ̈́ 8:4-12:25

Paulu a tẹ̄phyétẹ̄mẹ̄ 13:1-28:31
A. Htelě cuố̈mẹ̄ Cố̈marya a tẹ̄phyétẹ̄mẹ̄ arẹ̄lố tôphuố 13:1-14:28
B. Okúokyá myáhtye tạ̄sû lǚ dố vị̄ Jerusalem akǚ 15:1-35
C. Cuố mẹ̄ Cố̈marya a tẹ̄phyétẹ̄mẹ̄ nyẹ̄̌phuốtô-phuố 15:36-18:22
D. Cuố̈mẹ̄ Cố̈marya a tẹ̄phyétẹ̄mẹ̄ thuố̌phuốtô-phuố 18:23-21:16
E. Ǚ dố̈o Paulu dố htố̌kǚ dố vị̄ Jerusalem ná vị̄ Caesarea ná vị̄ Roma tahe avị̄̌kǚ 21:17-28:31

1 Thárádu Theophilo, cáhtya bí Byacè Jesǚ mẹ̄
Cố̈marya* atẹ̄mẹ̄ nuôtônyě rò a tuố̦dố Cố̈marya
ế̈kạ̄ kahtya lǚ nuôtônyě ari-akyǎ ná a tẹ̄ithyóithya
lố̌~ plǐ tahenuô vǎ rǎmárǎdyǎ htuố̌lố̌hố dố li arẹ̄lố
nuôtôba akǚ hố̈. 2 Bí ǚ ế̈kạ̄ kahtya tyahí è dố
mố̈khu híto nuô, dố Thế̈ Sǎsẽ̌ Byacè a tẹ̄prọ̄tẹ̄pryạ̄
akhu-akhyěrò a mekyǎ a Prẹ̄dôny̆aphú dố a
nwóhtya htuố̌hố̈ lǚ nuôtahe ná èthǐ ki bè mẹ̄tẹ̄
tahe ari-akyǎ. 3 A khyáthyěhtuố̌ anẹ̄́ rò a
ihtòhtwǒprẹ̄ kạ̄khyě dố tẹ̄thyě htuố̌rò dố̈khyě
anyě lwị̄̌shyě akǚnuô, a dyéluố̌ pẹ̄́ anẹ̄́ ná a
khǒpacẽ̌ tahe ế̈phuốlǎ, htuố̌rò a hésodônyǎ pẹ̄́
èthǐ ná Cố̈marya ahtyěakẹ̄́ ari-akyǎ. A khǒpacẽ̌
tahe myáhtye è rò athế̈plò rare pǎ lahyǎ to.
Èthǐ zụ̄̌e sǎprẹ̄́nyacẽ̌ cố̈ ná a htwǒprẹ̄ mạ̄́lakǒ cố̈.
4 Tôphuố̈khẽ̌ bí a eǒ tố̦kuố̌ ná a khǒpacẽ̌ yětahe

* **1:1** 1:1 Cố̈phrya

akhě̌nuô, a mekyă èthǐ, “Htecuő̌kyă tă lahyă hí
dő Jerusalem vɨ̌yě akǔnuô tă hímẹ́. Opọ́tadû
lahyă bínuô tuọ̋dő thǐ nɨ́bè shyězụ́ dő vă héso-one
htuǒ̌hó thǐ ná văphě̌ ólyạ dő a ki dyé thǐ pănuô
ní⌢.” 5 Htuǒ̌to a hépọ́ èthǐ, “Giovanni plwǒ pẹ́ ǔ
ná htyě, manárò nyẹ̌tyato pănuô ǔ ki plwǒ pẹ́ thǐ
ná Thé̉ Săsě̌ Byacè pă.”

Ǔ Ẻ́kạ Kahtyakyă Jesǔ Dő Mọ̊́khu

6 Bí Prẹ̄dôṇyăphú tahe hyă myáhtye tặsû
khyěthyá lǔ dő Jesǔ o akhě̌nuô, a sudyă Jesǔ,
“Byacè, khǒnyạ́yěma shuő̌khě̌ bèhó dő nẹ̀ kírẹ́
dyékạkhyě hó Israelphú tahe ahtyěkẹ́ nuô hó ě̌?”
7 Rò Jesǔ hésû èthǐ, “Tẹ̀shuő̌tẹ̀khě̌ ná
mọ́nyěmọ́thě̌ tahe nuôma a htwǒhtyadû ná
phě̌ a taryěshyosǒ̌ pré̉. A ki htwǒhtya bíkhě̌tě
pă nuôma, thǐ lo thègně mạ́to. 8 Manárò bí Thé̉
Săsě̌ Byacè hyălyạhó dő thǐlọ pă akhě̌nuô, thǐ ki
lő̌bă ná tẹ̀shyotẹ̀sǒ̌ pă rò thǐ ki htwǒhtya pẹ́ vă
prẹ̀khyáthé̉ tahe dő vɨ̣̌ Jerusalem akǔ, ná Juda
tôkẹ́⌢ lẹ̌, ná Samaria kẹ́ htuǒ̌to a ki tuọ̋ cód̉ő
hekhusǐba lǒ̌ có pă,” a héphúnuô.
9 Jesǔ hébè htuǒ̌rò bí a khǒpacẹ̌ tahe tụ́htyamyá
è akhě̌nuô, Cómarya é̉kạ kahtyakyă lǔ dő mó̉khu.
Óluọ̋ tôba kuǒ̌bíkyă lǔ rò èthǐ myáhtye pă lǔ to.
10 Bí èthǐ tụ́htya sǒtapạ pă dő mólẹ̌ akhě̌nuô,
kayăthé̉nyẹ̌ kǔ̊thyánɨ̣́ hyecạbǔ rò hyăokahtò
htyaluǒ̌khyé pẹ́ dő èthǐ akhăshyé. 11 Rò a hé

èthĭ, “Galileaphú thĭ⌢ thĭ cuő ihtòo tṳ́htya lahyă
dő mǒ́lẹ̤̌ bíyĕ mẹtĕ? Jesŭ dő thĭ myáhtye ŭ ẽ́kạ
kahtyakyă è dő mǒ́khu yĕtôprẹ̤nuô a ki hyălyạ
thyá khyĕthyá phú thĭ myáhtye a kạ̤kahtya
khŏnyạ̤́yĕnuô pă.” 12 Htuŏ̌rò a khŏpacẹ̤̌ tahe
o dő Oliva sokhu rò a kạ̤khyĕ khyĕthyá lahyă dő
vị̤ Jerusalem. Vị̤ Jerusalem yĕnuôma a oyẹ ná
soyĕ aklĭ zẹ̤thuŏ̌thyó ná shyéthuŏ̌thyó prẽ́. 13 Èthĭ
kạ̤tuọ̤̋ dő vị̤ Jerusalem akŭ rò a cuő̋htyanuŏ̌
dő hi dő èthĭ lẹ̤cuő̋okuő̋ nị̤́dyé taplộ̤taplyáphú
yĕnuôtômĕ dő akhunuô tôtọ̤. Rò èthĭ yĕtahema
kryá⌢ ŭpĕ hérò Petru, Giovanni, Jakomo, Andrea,
Philipu, Thomazo, Bartholomeo, Matteo, Alphaeo
aphúkhŭ Jakomo, Simonè dő a mọ̤ nị̤́dyé ahtyĕakẹ̤́
yĕtôprẹ̤ ná Jakomo aphúkhŭ Juda thĭtahe prẽ́.
14 Èthĭ yĕtahenuô a hyă myáhtye tạ̤sû tạ̤plǒ́
tamŏmŏ ná prẹ̤mò dő aruôtahe ná Jesŭ amuọ̤̋
Maria ná Jesŭ a puọ̤̋prẹ̤khŭ tahe rò èthĭ kwĭcǒ́bẹ̌
rọ̤lǒ̌ lŭ bínuô.

Nwóhtya Kayă Dő A Tŏhtya Juda Akhălẹ̤́

15 Tônyĕkhẹ̌nuô, prẹ̤zṳ̋etẹ̤phú dő a phû⌢ o aprẹ̤
tôzẹ̤nyẹ̤̌shyĕ yĕnuô a hyă okúokyá lŭ. 16 Rò Petru
ihtòhé, “Puọ̤̋vyạ̤́ thĭ⌢, lisăsẹ̌ héone htuŏ̌hǒ́ Juda
dő a zṳ̌ pẹ́ ŭ klyá rò a nǒ̌pṳ̋ ŭ ná Jesŭ yĕ ari-
akyă. Rò Thẽ́ Săsẹ̌ Byacè nǒ̌hébè Khwí Davi ná
èrièkyă yĕtahe nuôma a tŏbè lő̋htyabăhtya nyă
prẽ́. 17 È ma a otọ̤̋nǒ́kuŏ̌ dő pẹ̤ aplǒ̀amṳkŭ tôprẹ̤
rò ŭ nwóhtya kuŏ̌ è dő a ki mẹtọ̤̋kuŏ̌ tẹ̤ ná pẹ̤.”

18 (Rǚ dő Juda mẹnị̄ dő tẹ̄mŭmyạ́ricyạ̄ akŭ
yĕnuô a iprị̄ ná prẻ tôlẹ́ rò a latặthyĕ hỏpọ̈phẻ dyé
bínuô rò aphuổaprặ tahe tặhte lồ. 19 Kayă o dő
vị̄ Jerusalem tahe nị̄huổ lahyă tẹ̄mẹ-anẹ́ yĕ rò a ẻ
lahyă khălẹ́ yĕtôpho amwị̄ ná angọ̈ nị̄dû. Rò èthĭ
ẻ ná "Akeldama," angọ̈lasá ma a hé ná "Tẹ̄thwi
kẹ̄lặkhu")

20 "Ŭ rão dő Li Htuthẻhtya akŭnuô rò a hé,

'Ahi ki oryạ́kyă dû pă ní⁓ ŭ ki nuổo tă dő hiyĕ
akŭnuô tôprẹ̄⁓ tămẹ́ ní⁓.'✡

"Htuổrò a hépọ̈,

'Ŭ ki nuổmẹdû akhălẹ́ tôprẹ̄ pă ní⁓.'✡

21-22 "Phúnuôrò kayă tôprẹ̄prẹ̄ tŏbè nuổ otọ̈kuổ
ná pẹ̄ rò a ki khyá kuổ athẻ ná Byacè Jesŭ
thyĕihtò htwŏprẹ̄ kạkhyĕyĕ ari-akyă. Kayă dő
pẹ̄ kírẹ́ nwóhtya taple è yĕtôprẹ̄ nuôma, bí Jesŭ
cuőtọ̈khẻtọ̈ kuổpă ná pẹ̄ bí hekhuyĕ akhẻ, htuổto
cáhtya bí Giovanni plwŏ pẹ́ ŭ htyĕ tuọ̈ hyă dő Cỏ-
marya ẻkạ̄ kahtyakyă Byacè Jesŭ dő mỏkhunuô, è
ma bínuôkhẻ a tŏbè mạ́dû kayă dő a otọ̈cuőtọ̈ kuổ
ná pẹ̄ pwọ̈⁓ phuő tôprẹ̄," Petru hé phúnuô.

23 Rò èthĭ hésoluổhtya kayă thẻnyẹ̄ dő amwị̄
ná Joseph, kayă tahehe ẻ lŭ ná Barsabba (Mạ́-
torò Justo) ná Mathia. 24 Htuổrò èthĭ kwĭcỏbẻ
lahyă, "Kő⁓ Byacè⁓ nẹ̄ thẻgnĕ dûhỏ kayă thẻplò
a tẹ̄tanẹ̄ tahe akhu-akhyĕ, dő kayă yĕthẻnyẹ̄ ak-
lẻnuô nẹ̄ nwóhtya htuổhỏ è bítĕ tôprẹ̄, 25 htuổto

✡ **1:20** 1:20 Li Htuthẻhtya 69:25 ✡ **1:20** 1:20 Li Htuthẻhtya 109:8

kayă dő nẹ̈ nwóhtya htuȍhő è yĕtôprẹ̈ thyáphú
a ki phyéni̤ Prẹ̈dônyăphú Juda dő a vĭkyă kyă a
tẹ̈phyétẹ̈mẹ̈ yĕtôprẹ̈ akhălẹ́ nuô, dyéluȍhtya pẹ́ pẹ̈
khŏnyạ́. Juda ma a thyĕhő rò a cuő dûhő klyá
dő a tŏkò cuő ná lŭ nuôhő.” 26 Htuȍrò thyáphú
èthĭ ki nwóhtya dő yĕthẹ́nyẹ̆ aklẽ̈ tôprẹ̈ nuôrò
èthĭ bő lahyă tẹ̈byăbwí tôcô rò a tặtŏ dő Mathia
rò ŭ sunuȍ tọ̆kuȍ è dő Prẹ̈dônyăphú shyétôprẹ̈
aplőamụ̈yĕ akŭ.

2

Thẹ́ Săsẽ̈ Byacè Hyăly̤a

1 Bí mọ̆nyĕ dő ŭ ẹ́ ná Pentecosto* hyătuọ̆hő
akhẽ̆nuô, èthĭ lȍ⌢ plĭ hyă oplőoplu rọ́lȍ lŭ dő khălẹ́
tôphotuȍ. 2 Tẹ̈prạ̈rűprạ̈tẹ́ htya khyé dő mőlẹ̆ rò a
prạ̈ thyácőná kẹ́lathẹ́ lalyădu hyănuôrò a hyălyạ̈
nuȍ dő èthĭ onyăo ní̤dyé hinuô tômĕ akŭ rò a
prạ̈ lȍ cő hitômĕ cő. 3 Htuȍrò èthĭ myáhtye lahyă
mikyặhtya thyáná pli̤tahe rò a lụ̈sipryăcuő lȍ rò
a cuő byáo lȍ dő èthĭ tôprẹ̈ htuȍ tôprẹ̈ alọ̈. 4 Èthĭ
lőbă lȍplĭ ná Thẹ́ Săsẽ̈ Byacè pwọ̆⌢ tôprẹ̈ rò èthĭ
hébèhte lȍ ná ngọ́khókhye phú Thẹ́ Săsẽ̈ Byacè
nȍhébè èthĭ nuôtahe.

5 Bínuôakhẽ̀ Judaphú dő a bedu Cőmarya tahe
o lahyă dő htyĕkẹ́ pwọ̆tôkẹ́ rò a hyă lahyă dő

* **2:1** 2:1 Pentecosto angọ́lasá ma “mọ̆nyĕnyặshyĕ” mẹ̈tĕhérò atŏ bí ŭ mẹ̈ htuȍhő tẹ̈cuőtalwó pwẽ̆ rò a băhtya mọ̆nyĕ nyặshyĕ nuôtônyĕ.

vị̤ Jerusalem rò a hyă o lahyă bínuô. 6 Bí ŭ
nị̤́huồ tẹ̤prạ̤rû́prạ̤tẻ́ htyayĕ akhẻ̆, kayă tahe hyă
oplồ́pluphè tavạ̤ lồ̌plĭ rò èthĭ khyéthukhyéthẻ́
lồ̌plĭ cồ́, mẹ̤tĕhérò prẹ̤zụ̤̂́etẹ̤phú tahe hébè ngọ̤́
tahenuô, lồ̌⌢ kayă hyă bínuô tahe, tôprẹ̤ ná
tôprẹ̤ nị̤́huồ̌ nị̤́dyé lồ̌ dû ná èthĭ angọ̤́ nị̤́dû akhu-
akhyĕ, a khyéthukhyéthẻ́ lồ̌plĭ cồ́. 7 Rò èthĭ hé
nị̤́dyé khyĕlŭ, "Kayă dố a hébè tẹ̤ yĕtahe nuôma
Galileaphú prẻ́ văhéto? 8 Mamẹ̤tĕrò lồ̌⌢ pẹ̤ yĕtahe
cuố́nị̤́huồ̌ tuọ̤́ lồ̌gnĕ èthĭ hébè lồ̌ ná pẹ̤ tôprẹ̤ ná
tôprẹ̤ angọ̤́ phútĕtĕ? 9 Pẹ̤ yĕtahenuô, tahehe ma
Pathiaphú, Medephú, Elamitephú, Mesopotami-
aphú, Judaphú, Cappadociaphú, Pontusphú, Asi-
aphú, 10 Phrygiaphú, Pamphyliaphú, Egyptphú,
Libyaphú dố a ophû ná vị̤ Cyreneo, rò pẹ̤ yĕta-
hehenuô a o dố vị̤ Roma rò a hyă olĕ. 11 (Pẹ̤
yĕtahe nuôma tahehe rò Judaphú, tahehe rò
Judaphú mạ̤to tadû́rò pẹ̤ nuồ̌kuồ̌ dố Judaphú a
tẹ̤cồ́bucồ́bẻ̆ akŭ.) Kayă dố aruô pọ̤́ tahe nuôma
Creta klû́phú ná Arabiaphú thĭtahe. Manárò
pẹ̤ pwọ̤̆⌢ tôprẹ̤ cuố́nị̤́huồ̌ tuọ̤́ lồ̌ èthĭ yĕtahe hé-
sodônyă Cồ́marya atẹ̤mẹ̤ tẹ̤prọ̤tẹ̤pryạ̤ tahe ná lồ̌⌢
pẹ̤ yĕtahe angọ̤́ngọ̤́." 12 Èthĭ khyéthukhyéthẻ́ lồ̌plĭ
cồ́ pwọ̤̆⌢ tôprẹ̤ rò a tanẹ̤plŏ pă cồ́ lahyă to, rò èthĭ
sudyă nị̤́dyé lahyă lŭ, "Tẹ̤ cuố́mẹ̤ htwŏhtya tuọ̤́
anẹ̤ phúyĕ ma angọ̤́lasá hyă phútĕtĕ?" A hé nị̤́dyé
lŭ tôprẹ̤ ná tôprẹ̤ phúnuô.

13 Manárò kayă dố aruô tahehenuô a nyẹ̤̆kruồ̌
prẹ̤zụ̤̂́etẹ̤phú yĕtahe rò a hé lahyă, "Kayă yĕtahe

ma a ŏmṳ̂ lahyă htyĕsíprẹ́ prẹ̀́."

Petru A Tẹ̈hésodônyă

14 Htuỗrò Petru dố a ihtòo tộkuỗ ná
Prẹ̈dônyăphú shyétôprẹ̀ yĕtôprẹ̀nuô a ẻhtŏ hébè
shyo pẹ́ ŭ, "Puộvyạ́ Judaphú ná kayă o dố vị̆
Jerusalem akŭ lỗ⌢ plĭ thĭ⌢ nị́dă lahyă! Vă ki
héso pẹ́ thĭ tẹ̀htwŏhtya yĕ angọ́lasá. 15 Thĭ tanẹ
lahyă ná kayă yĕtahe ŏmṳ̂htyĕ manárò amạ́to,
mộlĭ lwị̆thyótômṳ̂ bè mópăprẹ̀́! 16 Tẹ̀htwŏhtya
phúyĕ tahe nuôma a htwŏhtyahỏ́ phú Prẹ̀prọ Joel
hésodônyă one htuỗhỏ́ nuôtahe prẹ̀́.
17 'Cỏ́marya hé, yĕma tẹ̀ dố vă ki nỗhtwŏhtya
è bí mộ́nyĕ dố khyĕtadûlố pă tahenuô
hỏ́, vă ki klộ̆lyạ vă Thẻ́ Săsẻ̆ Byacè dố
kayă hekhuphú lỗ⌢ plĭ tahe alọ pă⌢, thĭ
phúmòphúkhŭ tahe ki hésoluỗ one vă
tẹ̀ritẹ̀kyă tahe pă, thĭ prẹ̀khŭphúthè tahe ki
myáhtyelwó one pă, rò thĭ muộprẹ̀́ tahe ki
omyĕmyạ́lwó tẹ̀ tahe pă. 18 Mộ́nyĕmộ́thẻ̆
hyătuộ́hỏ́ pă nuô, vă ki klộ̆lyạ vă Thẻ́
Săsẻ̆ dố văcṳ́ prẹ̀mòprẹ̀khŭ lỗ⌢ plĭ tahe
alọ pă rò èthĭ ki hésoluỗ pẹ́ thĭ ná vă
tẹ̀ritẹ̀kyă tahe pă. 19 Vă ki dyéluỗ tẹ̀mẹ-
tapạ khyéthukhyéthẻ́ tahe dố mỏ́lẹ̆ pă,
htuỗto vă ki dyéluỗhtya tẹ̀mẹ tẹ̀prọtẹ̀pryạ
a tẹ̀mátẹ̀dyă tahe dố hekhu yĕ păpă, thwi,
ná mi, ná mikhuô taỏ́htya ki ohtya dố
hekhuyĕnuô pă. 20 Bí Byacè a mộ́nyĕdu

dố a lốbă ná tẹ̀taryĕdu taryĕhtŭ yĕ hyătuộ́
tyahíto akhễnuô, tamộ́ ki khítarụ̂kyă pă, rò
lễ ki lịkathwíkyă phú thwinuô pă. 21 Rò
bínuôakhễ pănuô kayă dố a ḗhtŏhtya dố
Byacè a o tôprẹ̀prẹ̀nuô a ki nịbèdû tẹ̀mẹl-
wóhtekạ pă,'✡ Prẹ̀prọ Joel hé phúnuô."
22 Rò Petru hé pộ́, "Văkhŏ Israelphú thĭ⌢,
nịdă lahyă vă tẹ̀hébèyĕ! Bí vị Nazarèphú
Jesŭ otộ́kuỗ ná thĭ akhễnuô, a dyéluỗ ḗhtuỗ
pẹ́lăhố thĭ tẹ̀mẹ tẹ̀prọtẹ̀pryạ tahe ná tẹ̀mẹta-
pạ khyéthukhyéthẻ́ tahe ná tẹ̀mẹ tẹ̀prọtẹ̀pryạ a
tẹ̀mátẹ̀dyă dố Cố̉marya dyéprọdyépryạ lŭ yĕnuô-
tahe hố̉. Yĕnuôma a dyéluỗhố̉ ná Jesŭ ma a o dố
Cố̉marya a ohyă phúnuô hố̉. A mẹ pẹ́ htuỗlỗhố̉
tẹ̀mẹ yĕtahe nuôma thĭ thẻ́gnĕ htuỗdûhố̉. 23 Phú
Cố̉marya taritaryă one rò a thẻ́gnĕone htuỗdûhố̉
ná ŭ ki dyé tặkyă Jesŭ dố thĭ takhukŭ pă rò thĭ
nỗmụ̂̃thyĕhtya è ná kayăcyẹ̃ kayăricyạ́ tahe dố
krusu alọ pă. 24 Manárò Cố̉marya mẹhtwŏprẹ̀
kạkhyĕ khyĕthyá è dố tẹ̀thyĕ, rò a mẹlwóhtekạ
lŭ dố tẹ̀thyĕ a tẹ̀cyẹ̃tẹ̀cụ̂ alẹ̃, mẹtĕhérò tẹ̀thyĕ
amuộ́phễ pụ̂́klọ̀macyạ́ pă lŭ to hố̉. 25 Phuỗ Davi
héso-one htuỗhố̉ Krístu ari-akyă rò a hé,
'Vă myáhtye Byacè o dố vă mèthènyĕ pwộ⌢
tôphuố cố̉. Cố̉marya o dố vă takhu
cố̉htwó tôkyĕ akhu-akhyĕ ŭ mẹpyạ́mẹsễ
cyạ́ vă tôcô⌢ to. 26 Phúnuôrò vă thẻ́plò-

✡ **2:21** 2:21 Joel 2:28-32

mọ̈ pwǒ̤ ̮ tôphuő́ cő̀, rò bí vǎ hébè akhể̌
vǎ hébè shuő̌shuő̌ cő̀ ná tẹ̈thé̀krụ̈̌thé́lő̌ cő̀.
Htuő̌to vǎ nẹ̈́klọ̈́ yěnuôbèbè, vǎ ohtwǒprẹ̈
dő́ tẹ̈myásủ̌ akǔ pǎ. 27 Vǎ thé̀krụ̈̌thé́lő̌
nyacő̀, mẹ̈těhérò nẹ̈ vǐtạ̈kyǎ vǎ thé̀htwǒprẹ̈
dő́ Luọ̈̌kẹ̈nédő̌ to. Nẹ̈ nő̌thő̌nő̌lòkyǎ nẹ̈
kayǎsǎsể̌ yětôprẹ̈ dő́ luọ̈̌kǔ to. 28 Nẹ̈
dyéluő̌ htuő̌hő́ vǎ klyá dő́ a thǔcuő́ vǎ dő́
tẹ̈̀htwǒprẹ̈ nuôtôbǒ hő́, nẹ̈ okuő̌ ná vǎ akhu-
akhyě vǎ thé̀krụ̈̌thé́lő̌ nyacő̀,'✡ Phuő̌ Davi
hé phúnuô."

29 Rò Petru hé khyěthyá, "Vǎ puọ̈́vyạ̈ thǐ ̮, vǎ
ki hésoluő̌ pẹ̈ thǐ ná pẹ̈ Phuő̌ Davi dő́ ̮ nyénu
tôprẹ̈ ari-akyǎ. È thyě rò ǔ iluő́ htuő̌hő́ lǔ,
rò aluọ̈̌khunuô a o tadû pǎ bíyě tuọ̈́khǒnyạ̈ cő̀.
30 Phuő̌ Davi ma prẹ̈̀prọ̈ tôprẹ̈. Cő̀marya ő́lyạ̈
htuő̌hő́ lǔ ná dő́ aklwǐlyǎ aklể̀ tôprẹ̈̀nuô, Cő̀marya
ki nő̌htyahtwǒ lǔ ná khwí dő́ èkhǎlẹ̈́ yěnuô pǎnuô,
a thể́gně prể́.✡ 31 Phuő̌ Davi myáhtye-one ná
Cő̀marya ki mẹ̈tẹ̈̀ pǎ akhu-akhyě a hébè one rẹ̈́
Krístu dő́ Cő̀marya nwóhtya è ná prẹ̈̀mẹ̈lwóhtekạ̈
ǔ yětôprẹ̈ a tẹ̈thyěihtò htwǒprẹ̈ kạ̈khyě ari-akyǎ
rò a hé, Cő̀marya vǐkyǎ kyǎ è dő́ Luọ̈̌kẹ̈nédő̌
to. Htuő̌to a nő̌thő̌nő̌lòkyǎ lǔ to.✡ 32 Cő̀marya
mẹ̈htwǒprẹ̈ kạ̈khyě htuő̌ Jesǔ yě dő́ tẹ̈thyě rò lő̌ ̮
pẹ̈ yětahe nuôma pẹ̈ htwǒ pé lǔ prẹ̈̀khyáthể́ dő́

✡ **2:28** 2:28 Li Htuthé̀htya 16:8-11 ✡ **2:30** 2:30 Li Htuthé̀htya
132:11 ✡ **2:31** 2:31 Li Htuthé̀htya 16:10

pẹ̈ ki khyáluȍ pẹ́ ŭ ná atẹ̈thyĕ ihtòkạ̈khyĕ yĕ ari-
akyă. 33 Cớmarya bedubehtŭ Jesŭ rò a dya-o lŭ dố
atakhu cớhtwó tôkyĕ, rò phú a Phȅ Cớmarya ốlyạ̈
htuȍhớ ná a ki dyé lŭ Thế Săsȅ nuô a dyéhớ lŭ hớ.
Rò Jesŭ klọ̈̃lyạ̈lyályạ̈ hớ tẹ̈ dố nẹ̈ myáhtye nị̈huȍhớ
khŏnyạ̈́yĕ nuôtahe hớ. 34 Phuȍ Davi anẹ̈́byacè
nị̈́dû htya tuọ̈̃dố mớkhu to tadũ̂rò a hé,

‘Cớmarya hé vă Byacè, "Onyăo dố vă takhu
cớhtwó yĕtôkyĕ. 35 Rò onyă tuọ̈̃dố vă dyatạ̈̆
prẹ̈ dố a thếhte nẹ̈ yĕtôprẹ̈ dố nẹ̈ khanyĕlẹ̈̆
dố athyáná nẹ̈ khăduô lẹ̈́khȅzị̈́tạ̈̆ yĕnuô
pă," '✡ Phuȍ Davi hé phúnuô.

36 "Phúnuô akhu-akhyĕ Israel aklwĭalyă lȍ⌢ plĭ
thĭ⌢ thĭ bè thếgnĕ tạ̈tẹ̈ ná Jesŭ dố thĭ mụ̈̃thyĕhtya
è dố krusulọ̈ yĕtôprẹ̈nuô, Cớmarya dyéhtwŏhtya
hớ lŭ ná è ma Byacè ma amạ̈́mạ̈́, Krístu ma
amạ̈́mạ̈́ hớ," Petru hé phúnuô.

37 Bí kayă yĕtahe nị̈́huȍ Petru héso pẹ́ èthĭ
phúyĕ akhȅnuô, èthĭ thếplòsȅ nyacớ rò a
hékạ̈khyĕsû Petru ná Prẹ̈dônyăphú dố aruôtahe,
"Puọ̈̃vyạ̈́ thĭ⌢, kihéphúnuôrò pẹ̈ tŏbè mẹ̈phútĕ?"

38 Petru hé pẹ́ èthĭ, "Thyáphú Cớmarya ki
plwŏkyă thĭ tẹ̈thṹ tahenuô zạ̈ nị̈́dû lahyă thĭnẹ́
pwọ̈̆⌢ tôprẹ̈ rò plwŏ lahyă thĭnẹ́ ná htyĕ dố
Jesŭ Krístu amwị̈ akŭnuô, tṹma Cớmarya ki
dyé thĭ shyĕzụ̈́ mạ̈́hớ Thế Săsȅ Byacè yĕnuô pă.

✡ **2:35** 2:35 Li Htuthếhtya 110:1

39 Cổmarya a tẹ̈emaklọ̈ yěnuôma, mạ́ thǐgně ná
thǐklwǐthǐlyǎ dő̆khyě tahe agně, lỗ̆⌢ kayǎ dő̆ a o
dő̆ htyěkẹ́yẹ̈ tahe agně ná lỗ̆⌢ kayǎ o dő̆ Cổmarya
ể̆hyǎ lǔ dő̆ a o nuôtahe agně hổ.”

40 Petru hérọ̈ one èthǐ ể̆mǚlǎ, htuỗ̆to a
dyéhể̆dyére èthǐ, “Mẹ̈lwóhtekạ̈ lahyǎ thǐnẹ́
ná tẹ̈cirya dő̆ a kírẹ́ hyǎbè kayǎ mǔmyạ̈́ricyạ̈́
yětôhtǚ nuôtahe ní!” 41 Kayǎ dő̆ a zụ̈̌e Petru a
tẹ̈hébèdônyǎ yětahenuô a plwǒkạ̈ lahyǎ anẹ́ ná
htyě, rò bínuôtônyěnuô, kayǎ zụ̈̌kạ̈nyạ̈́kạ̈ rò a
kạ̈kanuỗ̆ ể̆htya kuỗ̆ pọ́ èthǐ nuô, a phû⌢ o aprẹ̈̀
thuỗ̆rí cổ.

Prẹ̈zụ̈̌etẹ̈phú Tahe A Tẹ̈ohtwǒprẹ̈̀ A Tẹ̈bổthyókhể̆khǒ Khyělǔ

42 Èthǐ phyénị́ lahyǎ tẹ̈shuő̆tẹ̈khể̆ dő̆ a ki ithyó
thể̆gněhtyanị́ kuỗ̆ anẹ́ dő̆ Prẹ̈dônyǎphú tahe
a o, rò èthǐ bổthyókhể̆khǒnị́ lǔ, eǒ rọ́lǔ† rò
kwǐcổbể̆ rọ́lǔ. 43 Prẹ̈dônyǎphú tahe mẹ̈luỗ̆ tẹ̈-
tapạ̈ khyéthukhyéthể tahe ná tẹ̈mẹ̈ tẹ̈prọ̈tẹ̈pryạ̈
a tẹ̈mátẹ̈dyǎ tahe akhu-akhyě ǔpwọ̈̌⌢ prẹ̈̀ thể̆isể̆
beduzụ̈̌nyạ̈́ lỗ̆plǐ Cổmarya cổ. 44 Lỗ̆⌢ prẹ̈zụ̈̌etẹ̈phú
tahenuô a otọ̈̌oplổ lǔ rò tẹ̈ dő̆ a o ná èthǐ tahenuô,
a zụ̈́tạ̈̌ mẹ̈cwọ́ nị́dyé lǔ tôprẹ̈̀ ná tôprẹ̈̀. 45 Èthǐ
isể̆tạ̈̌kyǎ a ucể̆tazể̆ ná a tạ̈̌muỗ̆tạ̈̌tẹ̈ tahe rò a
mẹ̈cwọ́ pẹ́ ná kayǎ dő̆ a lorǚlohtể̆ tahe. 46 Èthǐ

† **2:42** 2:42 Bí prẹ̈zụ̈̌etẹ̈phú tahe eǒ rọ́lǔ tẹ̈ akhể̆nuô, èthǐ eǒ patọ̈̌kuỗ̆ ná Byacè a tẹ̈esǎsể̆ mọ̈́hé kǒle.

cuố okúokyá rọ̄lŭ dố tẹ̄lŭ̆hŏdu pwọ̌˜ tônyě rò
èthĭ thé̆plòshyo zụ̄ezụ̄ŏ pẹ̄ lŭ tôprẹ̄ ná tôprẹ̄ rò
thé̆krụ̆̄thélŏ erọ̄ŏrọ̄lŭ dố èthĭ ahidó̆hiphyă akŭ.
47 Èthĭ htuthé̆htya Có̆marya rò ŭpwọ̌˜ prẹ̄ thé̆plò
okuŏ̌ èthĭ. Byacè bepló̆ é̆htya pẹ̄ èthĭ kayă dố a
nị̄bè tẹ̄mẹ̄lwóhtekạ̄ tahe dố èthĭ prẹ̄zụ̆̄etẹ̄pló̆mụ̄
akŭ pwọ̌˜ tônyě có̆.

3

Petru Ná Giovanni Zasĭmẹ̄ Kayă Khăduôdá Tôprẹ̄

1 Bètônyě bí mọ̆̄hélyạ̄ thuŏ̌mŭ̌, ŭ tŏ kwĭcó̆bě̆
ashuốkhě̆nuô, Petru ná Giovanni cuốhtya lahyă
dố tẹ̄lŭ̆hŏdu. 2 Rò ŭ cọ̆̌hyă kayă khăduôdá dố a
muọ̆̄hó̆kŭ tôprẹ̄ rò ŭ hyă dya-o è bí tẹ̄lŭ̆hŏdu kadă
akhăshyé nuô. Kadă yěnuô ŭ é̆ è ná “kadătwọ̄.”
Thyáphú a ki kwĭnị̄kuŏ̌ rŭ̌ dố kayă hyănuŏ̌ dố
tẹ̄lŭ̆tyă hŏkŭ nuôtahe a o rò pwọ̆̄nyěnyě ŭ cọ̆̌hyă
dya-o lŭ bínuô. 3 Bí a myáhtye Petru ná Giovanni
kírẹ̄ nuŏ̌ dố tẹ̄lŭ̆tyă hŏkŭ akhě̆nuô, a kwĭthé̆zọ̄
èthĭ dố a ki dyé pẹ̄ lŭ tẹ̄ tôcôcô. 4 Rò èthĭ myátạ̄ lŭ
rò Petru hé lŭ, “Myácuốtŏ dố pẹ̄oyě!” 5 Rò a kírẹ̄
nị̄bè tẹ̄ tôcôcô kŏle a tanẹ̄ rò a myácuốtŏ Petru ná
Giovanni.

6 Manárò Petru hé lŭ, “Vărŭ̊văhtě̆ o tômyé˜
to, manárò tẹ̄ dố a o ná vă yěnuô, vă ki dyé
nẹ̄. Dố vị̄ Nazarèphú Jesŭ Krístu dố amwị̄ o
ná tẹ̄prọ̄pryạ̄ shyosŏ̌ yětôprẹ̄ khukhyěrò vă hé
nẹ̄, kahtò cuốmŏ̌!” 7 A héhtuŏ̌ phúnuôrò a pụ̆̄

lŭ̆takhu cố̂htwó rò a cwikahtò lŭ̆lŭ̆ ná tôphuố-
tuổ a khăduôlè, akhăduô shyĕdye ná akhăduô
mèthèplò tahe a shyohtyasổhtya lổplĭ cố. 8 Rò a
pạ̈kahtò rò a kahtò cuốkạ̈cuốhyă htuổrò a cuốnuổ
rọ̈kuổ ná èthĭ dố tẹ̈lŭ̆hŏdu akŭ rò a cuốkạ̈cuốhyă,
pạ̈ishye-iprû rò htuthếhtya Cố̂marya. 9 Lổ⌢ kayă
o bínuô tahe myáhtye lổ a cuốcyạ̈ yĕnuô ná
a tẹ̈irŏhtuthếhtya Cố̂marya yĕnuô tahe. 10 Rò
èthĭ tọ̈manị̈ lahyă lŭ ná è ma kayă onyăkwĭe
ŭrû̆ bí tẹ̈lŭ̆hŏdu kadătwọ̈ khăshyé nuôtôprẹ̈ prế.
Dố a cuốcyạ̈ khyĕthyá phúyĕ akhu-akhyĕ èthĭ
khyéthukhyéthế lổplĭ cố pwọ̈⌢ tôprẹ̈ cố.

Petru A Tẹ̈hésodônyă Dố Tẹ̈lŭ̆tyă Hŏkŭ

11 Bí kayă yĕtôprẹ̈ pụ̈̂ma taklố nị̈dyé Petru ná
Giovanni bí khălẹ̈ tôpho dố ŭ ế ná Solomo hilákû
akhễnuô, kayă bínuô tahe khyéthukhyéthế rò
klyahyă lahyă dố èthĭ a o. 12 Petru myáhtye
èthĭ rò a hé èthĭ, “Vă khŏbố̂thyó Israelphú thĭ⌢
thĭ cuố khyéthukhyéthế lahyă tẹ̈mẹ̈ yĕtôcô alẹ̈
mẹ̈tĕ? Thĭ cuố myáotyạ̈ tuọ̈ lổ pẹ̈ mẹ̈tĕ? Kayă
yĕtôprẹ̈ cuốcyạ̈ yĕnuôma thĭ tanẹ̈ lahyă ná pẹ̈ mẹ̈
pẹ̈ è ná pẹ̈ tẹ̈prọ̈tẹ̈pryạ̈ nuô ể? Thĭ tanẹ̈ lahyă
ná ma kayă săsễphú tahe akhu-akhyĕ phúnuô
ể? 13 Abraham, Isaac ná Jacob tahe a Cố̂marya
ná pẹ̈ muọ̈̂phễphyĕphuổ dố⌢ nyénu tahe a Cố-
marya dyéluổ htyahố a tẹ̈lĭtẹ̈takhễ ná alulé Jesŭ

yĕnuô hǒ́. Manárò thĭ dyétạ̤kyă è dŏ́ kayă htwŏ-
duhtwŏkhu tahe a takhukŭ rò bí Khwí Pilato cirya
htuổhǒ́ dŏ́ a ki plwŏhtekyă lŭ akhĕ̀nuô, thĭ cụ̤kuổ
lŭ to. Dŏ́ khwí yĕtôprẹ̤ a mèthènyĕnuô, thĭ htésû
tapạ̤ cǒ́ ŭ cǒ́.✡ 14 È ma kayăsăsè̆, kayăcǒ́kayătẹ̤
tôprẹ̤ tadû́rò thĭ vĭkyă è. Thĭ kwĭ Khwí Pilato,
'Khyáthḗdŏ rò plwŏhte pẹ́ pẹ̤ kayă dŏ́ a mẹ̤thyĕ
ŭ nuôtôprẹ̤.' 15 Thĭ mẹ̤thyĕkyăhǒ́ kayă dŏ́ a dyé
ŭ thḗhtwŏprẹ̤ yĕnuô tôprẹ̤ hǒ́, manárò Cǒ́marya
mẹ̤htwŏprẹ̤ kạ̤khyĕ khyĕthyá è dŏ́ tẹ̤thyĕ hǒ́, rò
tẹ̤htwŏhtya-anẹ́ phúyĕ nuôma pẹ̤ myáhtye cǒ́ hǒ́
ná pẹ̤nẹ́ hǒ́. 16 Thĭ myáhtyethḗgnĕhǒ́ ná kayă
khăduôdá yĕtôprẹ̤ nuôma mạ̤dŏ́ a zụ̂e Jesŭ amwị̤
akhu-akhyĕ̀rò a ryákạ̤khyĕ prḗ. Pẹ̤ thḗgnĕ ná
yĕnuôma mạ̤ dŏ́ è zụ̂e Jesŭ akhu-akhyĕ, Jesŭ
mẹ̤ryá lǒ̆lạ̤takli lǒ̆ cǒ́ lŭ phú thĭ lǒ̆⌢ plĭ myáhtye
lǒ̆dûhǒ́ khŏnyạ̤ yĕnuôhǒ́.

17 "Puộ̆vyạ̤ thĭ⌢, khŏnyạ̤rò, thĭ ná thĭ
khuklǒ́khuklyă mẹ̤thyĕ Jesŭ nuôma, thĭ yŏ
thḗgnĕ angọ̤lasá to akhu-akhyĕ̀rò thĭ mẹ̤ è prḗ.
18 Cǒ́marya héone htuổlǒ̆hǒ́ angọ̤ ná prẹ̤prọ̤ tahe
lǒ̆⌢ plĭ hǒ́. Rò a héone pẹ́ èthĭ ná Krístu bè khyábè
nyă tẹ̤cyḕtẹ̤cụ̂ pă. Rò a lŏ́htyabăhtya hǒ́ phú a
hé yĕnuô hǒ́. 19 Thyáphú Cǒ́marya ki plwŏkyă
thĭ tẹ̤thû́nuô rò, zạ̤ nị́dû lahyă thĭnẹ́ rò taklyé
kạ̤khyĕ khyĕthyá lahyă dŏ́ Cǒ́marya a o. Thĭ ki
mẹ̤phúnuô hérò shyé⌢ shuŏ́khĕ̀tŏ shuŏ́khĕ̀bè

✡ **3:13** 3:13 Li Htekạ̤ 3:6,15

hố pănuô Byacè Cố̌marya ki dyéhẽ̌dyére khyĕ
thĭ pă. [20] Rò a ki nố̌hyălyạ pẹ́ thĭ Jesŭ mạ̄dû
Messia dố̌ Cố̌marya nwóhtya pẹ́ htuố̌hố dố̌
thĭgnĕ yĕnuô tôprẹ̄ pă. [21] Phú Cố̌marya dyé
thẽ̌gnĕone htuố̌dûhố ná prẹ̄prọ săsẽ̌ mú⌢ nukhẽ̌
tahe ná Jesŭ yĕnuô a tŏbè o dố̌ mố̌khu tuọ̄́dố̌
Byacè Cố̌marya mẹthẽ̌ kạkhyĕ lố̌hố tẹ̄pwọ̄⌢ tôcô
akhẽ̌nuô pă. [22] Mẹtĕhérò Mosè hé, 'Phú Cố̌marya
nố̌hyă vă nuô, a ki nố̌hyă prẹ̄prọ dố̌ thĭ myĕcôklẽ̌
tôprẹ̄ pă rò thĭ tŏbè nị́dă cố̌ angọ́ pwọ̄⌢ tômŭ̃ cố̌
pă.✡ [23] Kayă dố̌ a nị́dăcụ̆e kuố̌ prẹ̄prọ nuôtôprẹ̄
alặangọ́ to tahenuô, Cố̌marya ki dyataphăkyă
èthĭ ná Cố̌marya aphúalyẹ khălẹ́ pă, htuố̌to a ki
mẹpyékyă èthĭ pă.'✡

[24] "Cáhtya dố̌ Samuelè htŭ̃khẽ̌ tuọ̄́dố̌ lố̌⌢ prẹ̄prọ
dố̌ a hésodônyă Cố̌marya ari-akyă dố̌ khyĕ tahe
ahtŭ̃khẽ̌nuô, a héso-one htuố̌ lố̌ hố tẹ dố̌ a ki
htwŏhtya htŭ̃khẽ̌ khŏnyặkhẽ̌ yĕtahe ari-akyă hố.
[25] Cố̌marya a tẹ̄emaklọ̄ dố̌ a nố̌dyéluố̌tặ dĭtŭ̃
prẹ̄prọ thĭ tahe nuôma thĭgnĕ hố. Htuố̌to Cố̌-
marya ố̌lyạ htuố̌hố ná thĭ muọ̄́phẽ̌phyĕphuố̌ dố̌⌢
nyénu tahe nuố̌⌢ ma thĭgnĕ otọ̄́kuố̌ hốhố. Phú Cố̌-
marya héso-one htuố̌hố Abraham, 'Vă ki số̌ri dĭtŭ̃
lố̌ hekhuphú yĕtahe lố̌⌢ plĭ ná nẹ̄ klwĭlyă kalyạ
nuôtôprẹ̄ akhyĕ pă.'✡ [26] Bí Cố̌marya nwóhtya

✡ **3:22** 3:22 Li Dônyă 18:15-16 ✡ **3:23** 3:23 Li Dônyă 18:19, Li Cố̌bucố̌bẽ̌ 23:29 ✡ **3:25** 3:25 Hekhuhtwŏlú 22:18, 26:4

alulé Jesŭ akhể̆nuô, a nồ̆hyă rẹ́̈ pẹ́̈ lŭ dố thĭ o hố. Thyáphú a ki sồ̆ri thĭ rò a nồ̆hyă lŭ phúnuô. Mạ́̈ dố Cố̆marya a taríkố̆klồ̆kyă thĭ pwọ̆̈⌐ tôprẹ̈ ná tẹ̈mŭ̆myạ̈́ricyạ̈́ akhu-akhyĕ, Cố̆marya a sồ̆ri thĭ.”

4

Ŭ Dố̆tạ̈̆ Petru Ná Giovanni Dố Htồ̆kŭ

1 Bí Petru ná Giovanni hébèpă ná kayă yĕ-
tahe akhể̆nuô, bwídu tahe ná prẹ̈opọ́̈ tẹ̈lŭ̆hŏdu
khuklố tôprẹ̈ ná Saducĕophú tahe hyătuọ̈́ lahyă.
2 Prẹ̈dônyăphú yĕthế̆nyẹ̈̆ ithyóithya pẹ́̈ ŭ ná Jesŭ
htwŏprẹ̈ kạ̈khyĕ dố tẹ̈thyĕ rò a zụ̈̆luồ̆plŏ pẹ́̈ lồ̆ ŭ
ná kayăthyĕ tahe ki htwŏprẹ̈ kạ̈khyĕ thyákuồ̆phú
yĕnuô pă akhu-akhyĕ, èthĭ nuôtahe thế̆plòdu
kayă nuôthế̆nyẹ̈̆. 3 Rò èthĭ pụ̈́ Prẹ̈dônyăphú
yĕthế̆nyẹ̈̆ rò a dố̆tạ̈̆ èthĭ dố htồ̆kŭ. A pụ̈́ èthĭ
akhể̆nuô, yŏ mọ̈́héla̋hố akhu-akhyĕ a dốo tuọ̈́ èthĭ
dố mọ̈́lĭ. 4 Manárò kayă dố a nị̈́huồ̆ èthĭ tẹ̈dônyă
yĕtahenuô, a zụ̈̆enyạ̈́ekạ̈ ế̆lă Jesŭ. Dyá shuồ̆shuồ̆
prế̆ prẹ̈khŭ̆du dố a zụ̈̆e Jesŭ tahenuô a phû⌐ o cố
nyạ̈̆rí cố.

5 A pụ̈́htuồ̆ èthĭ anotônyĕnuô Judaphú a khuk-
lố̆du tahe ná muọ̈́prŭ̆muọ̈́prẹ̈́ dố a htwŏ khuk-
lố̆khuklyă tahe ná prẹ̈ithyó tẹ̈thyótẹ̈thya athárá
tahe hyă okú tạ̈̆sûtạ̈̆plố khyĕlŭ dố vị̈ Jerusalem
akŭ. 6 Èthĭ hyă okú myáhtyesû ná Caipha, Gio-
vanni, Alexandro, bwídukhulố Anna ná kayă
aruô dố aklwĭalyă ná bwídukhulố nuôtôprẹ̈ tahe.

7 Èthĭ nŏ̌kahtò Prẹ̀dônyăphú yĕthé̋nyẹ̆ dố èthĭ
mèthènyĕ rò a sudyă èthĭ, "Thĭ mẹryá kạkhyĕ
khyĕthyá kayă khăduôdá nuôtôprẹ̀ phútĕ? Thĭ
mẹphúyĕ nuôma thĭ mẹ ná ŭpĕ a tẹ̀prọtẹ̀pryạ pĕ?
Mạ́torò thĭ cuố nŏ̌e ŭpĕ amwị pĕ?"

8 Petru lốbăhtya ná Thé̋ Săsĕ̌ Byacè rò a
hésû èthĭ, "Prẹ̀htwŏduhtwŏkhu thĭ‿ ná muộ̋prŭ̋-
muộ̋prẹ́̋ dố a htwŏ khuklố̋khuklyă thĭ‿ 9 dố pẹ̀
mẹryá kạkhyĕ kayă khăduôdá yĕtônyĕ tôprẹ̀
akhu-akhyĕ thĭcẹ thĭsudyă pẹ̀ phúnuô ĕ̌? Pẹ̀
zalamẹ́̋kạ lŭ phútĕ nuôma thĭ thé̋zụ̋ thé̋gnĕ ĕ̌?
10 Lŏ̌‿ thĭ yĕtahe bèbè, Israel aklwĭalyă lŏ̌‿ plĭ
bèbè, a tŏ thé̋gnĕ lahyă ná kayă khăduôdá yĕtôprẹ̀
ihtòcuốcyạ́ ryákạkhyĕ khyĕthyá dố thĭ mèthènyĕ
khŏnyạ́yĕ nuôma mạ́dố vị̆ Nazarèphú Jesŭ Krístu
amwị a tẹ̀prọtẹ̀pryạ akhu-akhyĕ pré̋. Jesŭ Krístu
ma thĭ mụ̋thyĕhtya è dố krusulọ nuôtôprẹ̀ hố̋,
manáròCố̋marya mẹhtwŏprẹ̀ kạkhyĕ khyĕthyá è
dố tẹ̀thyĕ hố̋. 11 Jesŭ ma,

'A thyáná lọ́ tômĕ dố thĭ byáhtya hi rò thĭ tạ́kyă è
manárò dốkhyĕnuô a htwŏhtya lọ́ dố ŭ nŏ̌e
è dố hinạ́ dố a lodulố ŭ tômĕ.'✡

12 "Kayă dố a mẹlwóhtekạ cyạ́ pẹ̀ ma tụ̋pré̋ Jesŭ
tôprẹ̀ pré̋. Kayă aruô dố Cố̋marya dyé èthĭ ná a ki
mẹlwóhtekạ pẹ̀ agnĕnuô, dố hekhu yĕtôba lŏ̌ có
nuô a o tôprẹ̀‿ to."

13 Judaphú dố a htwŏduhtwŏkhu tahenuô, a

✡ **4:11** 4:11 Li Htuthé̋htya 118:22

myáhtye ná Petru ná Giovanni thế́plòkhů̂hǎ rò a
thế́gnĕ ná èthǐ ma kayǎ cyą̄licyą̄lè mą̄to htuỗto
èthǐ ma kayǎ mọ̄hémọ̄lǐphú prẻ tahe akhu-akhyĕ,
a khyéthukhyéthẻ lahyǎ cỏ. Htuỗto èthǐ thế́gnĕ pọ̄
ná Petru ná Giovanni ma kayǎ dő a krwǒbỏ́thyó
kuỗ ná Jesǔ tahe. 14 Manárò èthǐ myáhtye ná
kayǎ dő akhăduô ryákạ̄khyĕ nuôtôprę̄ kahtò o
bí Petru ná Giovanni akhăshyé akhu-akhyĕ èthǐ
hécyą̄ pǎ tôcô⌢ to. 15 Htuỗrò èthǐ nỗhtecuő
tăphăkyǎ Petru ná Giovanni dő prę̄zụ̂̄etę̄plỏ́mụ̄
hidỏ́klỗ rò èthǐ nuôtahe okúokyákyǎ tů́ dyédû lǔ.
16 Èthǐ sudyǎ nị̄dyélǔ, "Pę̄ tǒbè mę̄ èthǐ phútĕ?
Èthǐ mę̄htwǒhtya tę̄prọ̄tę̄pryą̄ yĕtahenuô lỗ⌢ kayǎ
o dő vị̄ Jerusalem akǔ yĕtahe thế́gnĕ lỗplǐ hỏ́
akhu-akhyĕ pę̄ ki hé ná amą̄to nuô a nị̄pǎto hỏ́.
17 Manárò, thyáphú tę̄ritę̄kyǎ yĕ ki luỗpasǐcuő pǎ
tǎ dő kayǎ ẻprę̄ aklễ tămę̄́ nuô, pę̄ bè hé èthǐ ná bè
hésodônyǎnị̄ pę̄́ pǎ ǔ ná Jesǔ amwị̄ tôprę̄⌢ to."

18 Rò èthǐ ẻkanuỗ khyĕthyá Petru ná Giovanni
rò a hé èthǐ, "Jesǔ amwị̄ yĕnuô, thǐ bè hébènị̄ pǎ
toto, thǐ bè ithyóithyanị̄ pę̄́ pǎ ǔ toto." 19 Manárò
Petru ná Giovanni hésû èthǐ, "Ma pę̄ tǒbè nị̄dǎ
thǐngọ̄́ ễ? Mą̄́torò pę̄ tǒbè nị̄dǎ Cỏmarya angọ̄́
ễ nuô, tanę̄lyą̄ nị̄dyé lahyǎ thǐnę̄́ dő Cỏmarya a
mèthènyĕ nuô. 20 Mę̄tĕhérò tę̄ dő pę̄ myáhtye
nị̄huỗ htuỗhỏ tahenuô pę̄ ki hésoluỗ pę̄́ ǔ to
hénuô, pę̄ ocyą̄́ to."

21 Phúnuôrò Judaphú dő a htwǒ khuklỏ́khuklyǎ

tahe lé dyéró̤dyéryẹ̄ shyosŏ̌ hyăklŏ̌lő pó̤ èthĭ ná
dő arẹ̄ano nuô có̍, htuő̌rò a plwŏka̤kyă èthĭ prẹ́.
Èthĭ thẹ́gně ná kayă htuthẹ́htya lŏ̍plĭ Có̍marya
ná èthĭ mẹhtwŏhtya tẹ̄yětahe akhu-akhyě a ki
cirya Petru ná Giovanni phútěnuô a tanẹ̄plŏ
lahyă to. 22 Kayăphẹ̌ dő ŭ zasĭmẹ́ tẹ̄pro̤tẹ̄prya̤ lŭ
yětôprẹ̄nuô ana ohó̍ lwḭshyělő hó̍.

Prẹ̄zṵ̋etẹ̄phú Tahe Kwĭcó̍bẹ̌ Có̍marya Dő A Ki Dyé Lŭ Tẹ̄thẹ́plòkhṵ̂̌hă.

23 Bí ŭ plwŏhtehó̍ Petru ná Giovanni
yěnuônuôná tôphuőtuŏ̌ èthĭ ka̤khyě dő a
khŏbó̍thyó tahe a o. Rò lŏ̍⁀ bwídukhu tahe ná
muő̤prṵ̂muő̤prẹ́ dő a htwŏ khukló̍khuklyă tahe
hékryá⁀ èthĭ phútě nuô, a ka̤dyáluŏ̌ pẹ́ ná akhŏ
yětahe. 24 Bí a khŏbó̍thyó tahe nḭ́huŏ̌ tẹ̄ritẹ̄kyă yě
akhẹ̌nuô, èthĭ kwĭcó̍bẹ̌ ró̤lŏ̌ lŭ dő thẹ́plò tômě⁀ cŭ̌
akŭ dő Có̍marya a o rò a hé, “Kő⁀ byacèdu, nẹ̀ ma
prẹ̀ dő a byálya̤tělya̤ mó̍khuhekhu, htyědutava̤
thĭtahe ná lŏ̍⁀ tẹ̀ dő a o dő tẹ̄yětahe akŭ lŏ̍⁀ plĭ
tôprẹ̀! 25 Thẹ́ Săsẹ̌ Byacè nŏ̌hébè dĭtű́ pẹ̀ Phuŏ̌
Davi, má̤hó̍ nẹ̀lulé yěnuô,

‘Myěcôruô tahe cuő thẹ́plòdu lḭkathwí có̍ lahyă
mẹ̄tě? Mamẹ̄těrò kayă tahe cuőkre
mẹmŭmyá̤ lahyă tẹ̀ dő a kyădě tahe
mẹ̄tě? 26 Hekhucó̍phya tahe taritaryă one
lahyă anẹ́ dő a ki sá Có̍marya ná khwí dő
Có̍marya nwóhtya lŭ dő a ki mẹlwóhteka̤

prẹ̈lu kayǎ yĕtôprẹ̈. Phúnuôhó̖ prẹ̈pố̖tarítẹ̈
tahe okúokyá rọ̈nị̈ lŭ dố̖ a ki sátọ̈̃rọ̈kuổ tẹ̈
ná hekhu akhwí tahe.'✡
27 "Khŏnyạ̈́rò dố vị̈kŭ yĕnuô a htwŏhtyahó̖ anẹ̈́
phúnuô hó̖! Mẹ̈tĕhérò Khwí Herodè ná Khwí
Pòntio Pilato okúokyá tạ̈sû ná Judaphú mạ̈́to tahe
ná Judaphú tahe bí vị̈kŭyĕ. Rò a tanẹ̈ mẹ̈thyĕ rọ̈́lŭ
Jesŭ mạ̈́dû nẹ̈ lulésăsȅ dố nẹ̈ dyéhtwŏ è ná Krístu
yĕnuô tôprẹ̈. 28 Dố nẹ̈ tẹ̈prọ̈tẹ̈pryạ̈ akhu-akhyĕ ná
tẹ̈ dố nẹ̈ dyalyạ̈ htuổhó̖ nẹ̈ thẹ́plò dố a ki htwŏhtya
pă tahe akhu-akhyĕ, kayǎ yĕtahe mẹ̈ lahyǎ hó̖
phú nẹ̈ taritaryǎ one htuổnuô hó̖. 29 Manárò, Kố͇
Byacè͇, nị̈́dǎ myámổ èthǐ hé taròthẻ́ thẻ́isĕ lahyǎ
pẹ̈ khŏnyạ̈́yĕ tahenuô, htuổto thyáphú pẹ̈ htwŏ
nẹ̈lulé yĕtahe ki hébèkhủ̌hăbû ryákuổ nẹ̈rinẹ̈kyǎ
nuôrò, mẹ̈cwọ̈́rẹ̈́ pẹ̈. 30 Dyéluổ nẹ̈ taryĕprọ̈pryạ̈
dố a ki zasǐmẹ̈́ ǔ agnĕ, ná tẹ̈mẹ̈ tẹ̈prọ̈tẹ̈pryạ̈ tahe
ná tẹ̈mẹ̈ tapạ̈khyéthu tahe, rò dố nẹ̈ lulésăsȅ Jesŭ
yĕtôprẹ̈ amwị̈khyĕ rò nổoluổhtya dû tẹ̈yĕtahe
ní͇."
31 Bí èthǐ kwǐcó̖bȅ htuổhó̖ akhȅnuô, khălẹ̈́ bí
èthǐ lẹ̈́opló̖ tọ̈̃lŭ nuôtôpho a kazuọ̈̃rúruọ̈̃htya rò
èthǐ lố̖bǎ lổplǐ ná Thẻ́ Săsȅ Byacè pwọ͇̈̆ tôprẹ̈ rò
èthǐ pwọ͇̈̆ tôprẹ̈ hésodônyǎ khủ̌khủ̌hăhǎ pẹ̈́ lahyǎ
ǔ ná Cố̖marya ari-akyǎ.

Prẹ̈zủ̌etẹ̈phú Tahe Mẹ̈lŭmẹ̈tyǎ Mẹ̈cwọ̈́mẹ̈kŏ Khyȅlŭ Ná Tẹ̈ Dố A O Ná Èthǐ Tahe

✡ **4:26** 4:26 Li Htuthẻ́htya 2:1-2

32 Prẹ̤ dő a zṵ̋enyạ́etẹ̤ tahenuô èthǐ olǔ ná
thẹ́plò tômě⁀ cǚ, tẹ̤tanẹ̤ tôcô⁀ tuǒ̈. Èthǐ tặmuǒ̈tặtẹ̤
tahenuô èthǐ dákwó nị̤́dyé lahyă ná atẹ̤ tôprẹ̤⁀ to.
Tẹ̤ dő a o ná èthǐ tahenuô èthǐ erọ̤́phyérọ̤ khyělǔ.
33 Prẹ̤dônyăphú tahe khyáluǒ̈ pẹ́ ǔ athẹ́ ná Byacè
Jesǔ nyặ̤kahtò htwǒprẹ̤ kạ̤khyě ari-akyă yěnuô, a
lőbă cọ́ ná tẹ̤prọ̤tẹ̤pryạ̤ ashyo-asǒ̈ htuǒ̈to Cọ́marya
klọ̤̆lyạ̤lő klọ̤̆lyạ̤bă pẹ́ cọ́ abwíataryě dő èthǐ lǒ̈⁀ plǐ
alọ̤ cọ́. 34 Dő prẹ̤zṵ̋etẹ̤phú yětahe aklẹ̆nuô, kayă
sǒphásǒryạ̤ o tôprẹ̤⁀ to, mẹ̤těhérò kayă dő a o
ná htyěòlyạ̤́rọ̤, náhináphyă tahenuô, a isẹ̆tặ̤kyă
rò a phyéhyănị̤ lahyă rǚ dő a isẹ̆tặ̤nị̤ yětahe,
35 rò hyădyétặ̤ lahyă rǚyě dő Prẹ̤dônyăphú tahe
a takhukǔ rò èthǐ ibě pẹ́ ná kayă dő a lorǚlohtẹ̆
nuôtahe.
36 Phúnuô akhu-akhyě kayă mwị̤ ná Joseph o
tôprẹ̤, è ma Leviphú tôprẹ̤ rò a o pacẹ̤̆lyạ̤ dő
Cyprú klṹkhu, rò Prẹ̤dônyăphú yětahe ẹ́ lǔmwị̤
ná Barnaba (Angọ̤́lasá ma kayă dő a dyéhẹ̆dyére
ǔ) 37 a isẹ̆kyă alyạ̤́ tôlẹ́ rò a hyă dyétặ̤ arǚyě dő
Prẹ̤dônyăphú tahe a takhukǔ.

5

Anania Ná Sapphira

1 Manárò kayă dő amwị̤ ná Anania otôprẹ̤. È ná
amě Sapphira isẹ̆kyă nị̤́dyé alyạ̤́ tôlẹ́. 2 Rǚ dő èthǐ
isẹ̆nị̤ yěnuô, amě thẹ́plòo thyákuǒ̈ ná lǔ dő èthǐ ki
bekyă èthǐgně tahe rò a okyă dő aruô yětahenuô
a hyădyé ná Prẹ̤dônyăphú nuôtahe.

3 Rò Petru hé lŭ, “Anania⁀ nẹ̈ cuố nồpốtuộ̈ nẹ̈nẹ̈
ná khĭnéricyạ̈ khukló̌ mẹ̈tĕ? Nẹ̈ lahŏkyăhó̌ Thé̌
Săsẽ̌ Byacè hó̌. Nẹ̈ cuố bedwó uốkyă tuộ̈lyạ̈ ngụ̈
dố nẹ̈ isẽ̌nị̈ è aklẽ̌ nuôtahe mẹ̈tĕ? 4 Bí nẹ̈ isẽ̌tạ̈
tyahí nẹ̈lyạ̈ to akhẽ̌nuô, lyạ̈yĕ ma nẹ̈tẹ̈ nị̈dû mạ̈to
ẽ̌? Nẹ̈ isẽ̌htuỗhó̌ rò rũ̌ dố nẹ̈ nị̈bè tahenuô⁀ ma
nẹ̈tẹ̈ prẻ́pré̌. Phúnuô rò nẹ̈ cuố belyạ̈tuộ̈ nẹ̈ thẻ́plò
dố nẹ̈ ki mẹ̈phúyĕ mẹ̈tĕ? Yĕma nẹ̈ lahŏ kayă mạ̈to,
nẹ̈ lahŏ có̌ hó̌ Có̌marya hó̌.”

5 Anania nị̈huỗ ngọ̈́ yĕnuô ná tôphuốtuỗ a
lakhû́thyĕkyă có̌. Rò lỗ⁀ kayă dố a nị̈huỗthẻ́gnĕ
lahyă tẹ̈mẹ̈htwŏhtya anẹ̈́ yĕtahenuô a taròthẻ́
thẻ́isĕ lỗplĭ có̌. 6 Prẹ̈khŭ phúdíphúthè tahe
hyănuỗtuộ̈ rò a talŭbí lŭ ná ikẹ̈̌, rò èthĭ cộ̈̌htekyă
lŭ rò cuố iluốkyă lŭ.

7 Htuỗrò a phû⁀ ohó̌ thuỗmũ̌ akhẽ̌nuô, amĕ
hyănuỗ tuộ̈dố Petru a o. Manárò dố pănunuô, a
mẹ̈kryá⁀ phútĕnuô a thẻ́gnĕ kuỗŭ tôcô⁀ to. 8 Petru
sudyă Sapphira, “Nẹ̈ hésoluỗ pẹ̈́ myá vă, lỗ⁀ nẹ̈ ná
nẹ̈vẹ̈ isẽ̌nị̈ ucĕtazẽ̌ angụ̈ nuôma rũ̌ báyĕ nyăpré̌
ẽ̌?”

Rò a hésû, “Amạ̈́vă, lỗ⁀ plĭ nuôma báyĕ nyăpré̌
hó̌.”

9 Phúnuôrò Petru hé lŭ, “Mamẹ̈tĕrò nẹ̈ ná
nẹ̈vẹ̈ cuố mẹ̈myá tuộ̈ Thé̌ Săsẽ̌ Byacè mẹ̈tĕ?
Kayă cuốiluố nẹ̈vẹ̈ tahenuô, a kạ̈tuộ̈ mópăpré̌ bí
kadăhtũ̌ yĕnuô pré̌ rò èthĭ ki cộ̈̌cuố kuỗ pọ̈́ nẹ̈ pă!”

10 A hé htuỗrò tôphuốtuỗ Sapphira lakhű
thyĕtạ̤kyă kuỗ bí Petru khăduô khăshyé nuô.
Prẹ̤khŭ phúdíphúthè tahe hyănuỗ rò myáhtye
ná a thyĕhố akhu-akhyĕ èthĭ cộ̤htecuốiluố
tộ̤kyă lŭ ná avẹ̤. 11 Lỗ⁀ prẹ̤zụ̤̂etẹ̤ plốmụ̤phú
yĕtômụ̤lỗ ná kayă dố aruô tahe nị̤huỗthégnĕ
lahyă tẹ̤mẹ̤htwŏhtya anẹ̤ yĕtaherò a thếisĕ lahyă
kanọ̤⁀ to.

Tẹ̤prọ̤tẹ̤prya̤ Ná Tẹ̤mẹ̤ Tapạ̤khyéthu Tahe

12 Tẹ̤mẹ̤ tẹ̤prọ̤tẹ̤prya̤ tahe bèbè, tẹ̤mẹ̤
tapạ̤khyéthu tahe bèbè, Prẹ̤dônyăphú tahe
mẹ̤luỗ pẹ̤ ếlă ŭ. Lỗ⁀ prẹ̤zụ̤̂etẹ̤phú tahe hyă
myáhtye tạ̤sû lŭ dố tẹ̤lŭhŏdu khălẹ̤ tôpho dố
ŭ ế ná Khwí Solomo hilákû yĕnuô akŭ. 13 Kayă
dố a zụ̤̂enyạ̤e to tahenuô a hyănuỗ obû kuỗ
èthĭ tôprẹ̤⁀ to tadụ̂rò a htuthế nị̤dyé nyacố èthĭ.
14 Manárò prẹ̤mòprẹ̤khŭ dố a zụ̤̂e Byacè tahenuô,
a hyănuỗrọ̤ ếhtya ná ếhtya kuỗ dố èthĭ aplốamụ̤
akŭ. 15 Prẹ̤dônyăphú tahe yŏ mẹ̤ tẹ̤prọ̤tẹ̤prya̤
pẹ̤ hố ŭ tẹ̤yĕtahe akhu-akhyĕ, bí Petru cuốrwó
klyákŭ bí èthĭ khăshyé yĕ akhĕ̌nuô, thyáphú a
zọ̤uô ki tạ̤bè prẹ̤swíprẹ̤sĕ̌ yĕtahe nuôrò, kayă
tahe záhyănị̤ lahyă kayăswíkayăsĕ̌ tahe rò a hyă
dĕ̌lya̤ pẹ̤ èthĭ alẹ̤myĕ tahe, klo tahe dố klyádukŭ.
16 Kayă bếmụ̤ dố a o tavĭtava̤ phû ná vị̤ Jerusalem
nuôtahe záhyănị̤ lahyă kayăswíkayăsĕ̌ tahe,
mạ̤torò kayă dố khĭnémŭmyạ̤ mẹ̤bè lŭ tahe dố
èthĭ a o rò a zasĭmẹ̤ pẹ̤ lỗ cố ŭ pwọ̤̆⁀ tôprẹ̤.

Prẹ̤dônyăphú Tahe Khyábè Tẹ̤mẹ̤cyẹ̆mẹ̤cṳ̂

17 Yĕtôphuő̂rò bwídukhulő̂ tôprẹ̤ ná lǒ̂⁀ prẹ̤
dő̂ a krwǒkuổ lǔkhyĕ dő̂ a opanuổ tộkuổ dő̂
Saducĕophú aplóamṳ bínuô tahe, thékháthéhte
tadû có Prẹ̤dônyăphú yĕtahe có. 18 Èthǐ
pṳ̂ Prẹ̤dônyăphú tahe rò dótạ̤kyă èthǐ dő̂
htǒ̂kǔ. 19 Manárò bí nuôtôthẽ̌nuô, Byacè
tanémókhuphú tôprẹ̤ hyăbámǒ kadă rò a
plwǒhtekyă Prẹ̤dônyăphú yĕtahe rò a hé èthǐ,
20 "Cuő̂nuổ kahtòo lahyă dő̂ tẹ̤lǔhǒdu avị̤̌kǔ nuô
rò hésodônyă pẹ́ lǒ̂ǔ ná tẹ̤ohtwǒprẹ̤ athẽ̌ yĕ
ari-akyă nuô."

21 Prẹ̤dônyăphú tahe nị̤dă mókhutanéphú
nuôtôprẹ̤ angọ́ rò, bí mộlǐbǔ akhẽ̌nuô, èthǐ
cuő̂nuổ lahyă dő̂ tẹ̤lǔhǒdu a vị̤̌tarékǔ rò èthǐ
cáhtya ithyóithyatạ̤ lǒ̂ ǔ bínuô.

Bwídukhulő̂ tôprẹ̤ ná kayă dő̂ a krwǒhyăkuổ
lǔkhyĕ tahe hyătuộ rò hyă éplọ́ lǒ̂ Juda khuklódu
tahe ná muộprǔ̂muộprẹ́ tahe rò èthǐ okúokyá
lǒ̂ lǔ. Htuổrò a nǒ̂cuő̂éhyă Prẹ̤dônyăphú o dő̂
htǒ̂kǔ nuôtahe dő̂ èthǐ nyĕhyă. 22 Manárò bí
Juda klyĕkhukló tahe cuő̂nuổ dő̂ ǔ lẹ̤dóo èthǐ
akhălẹ́ akhẽ̌nuô, a myáhtye pă Prẹ̤dônyăphú yĕ-
tahe tôprẹ̤⁀ to akhu-akhyĕ, èthǐ kạ̤héso khyĕ kayă
htwǒ khuklókhuklyă nuôtahe ná muộprǔ̂muộprẹ́
nuôtahe, rò a hé èthǐ, 23 "Bí pẹ̤ cuő̂tuộ dő̂ ǔ
lẹ̤dóo akhălẹ́ akhẽ̌nuô, pẹ̤ myáhtye ǔ kạ̤ma oryálă
kadă ná thó. Htuổrò lǒ̂⁀ prẹ̤opọ́ htǒ̂ yĕtahenuô,

a kahtòopọ̆o lahyă bí kadăhtṹ nuô pwọ̆⌢ tôprẹ̀
tadṹrò pẹ̀ bámŏ kadă rò pẹ̀ nuṍmyá dố akŭ
akhẽ̆nuô, pẹ̀ myáhtye pă tôprẹ̀⌢ to.” 24 Bí prẹ̀opọ́
tẹ̀lŭ̃hŏdu khuklố yĕtôprẹ̀ ná prẹ̀lŭ̃tyă khuklố tahe
nị́huṍ tẹ̀ritẹ̀kyă yĕ akhẽ̆nuô, a htetapạ lṍplĭ lŭ rò a
tanẹ lahyă ná ma a kírẹ́ htwŏhtya kuṍlṍ pọ́ kryá⌢
ĭtĕ pă a tanẹ lṍplĭ phúnuô.
25 Yĕtôphuṍrò kayă hyănuṍ tôprẹ̀ rò a hé èthĭ,
“Nị́dă lahyă⌢ thĭ dố́tặ kayă dố htṍkŭ nuôtahe cuṍo
dố tẹ̀lŭ̃hŏdu a vị̆tarḗkŭ nuô rò a ithyóithyatặ lṍplĭ
ŭ bínuô hố.” 26 Phúnuôrò prẹ̀opọ́ tẹ̀lŭ̃hŏdu khuk-
lố yĕtôprẹ̀ ná a khŏpacẹ̆̀ tahe htecuố ḗkạkhyĕ
Prẹ̀dônyăphú nuôtahe. Manárò thḗisĕ ná ŭ vĭ èthĭ
ná lọ́ rò èthĭ mẹshyomẹsṍ bû lă ná èthĭ to.
27 Èthĭ thŭ̃cuố Prẹ̀dônyăphú yĕtahe dố Judaphú
khuklốkhuklyă yĕtahe anyĕ̃hyă rò bwídukhulố
yĕtôprẹ̀ sudyă cẹmyá èthĭ. 28 A hé èthĭ, “Pẹ̀
hétặhétẹ htuṍhố thĭ ná ithyóithya pă tă ŭ ná
kayă yĕtôprẹ̀ amwị tămẹ́ ní⌢, rò khŏnyạ́yĕ thĭ
myámyá thĭ cuố mẹkryá⌢ hố ĭtĕtĕ! Thĭ ithyó
pyẹcuố lṍplĭ hố ŭ dố vị̆ Jerusalem akŭ yĕnuô hố.
Kayă nuôtôprẹ̀ thyĕ nuôma pẹ̀ yĕtahe akhyĕ hố,
thĭ thḗzụ̃ dya lahyă pẹ̀ tẹ̀thû phúnuô.”
29 Petru ná Prẹ̀dônyăphú tahe hésû, “Phû⌢ ná
kírẹ́ nị́dă prẹ̀lu kayă angọ́nuô, bè nị́dă klṍ dố
Cố́marya angọ́. 30 Thĭ mụ̃̆thyĕhtya htuṍhố Jesŭ
dố krusulọ rò pẹ̀phyĕpẹ̀phuṍ a Cố́marya yĕtôprẹ̀
mẹhtwŏprẹ̀ kạkhyĕ khyĕthyá è dố tẹ̀thyĕ khălẹ́

hò́. 31 Thyáphú Cò́marya ki dyé pé̤ Israelphú tahe
tè̤za̤ ní̤dû né̤ ná tè̤plwŏkyă tè̤thû́ tahe agnĕnuô,
a dya-ohò́ Jesŭ dố atakhu cò́htwó tôkyĕ phú
kayă htwŏduhtwŏkhu tôprè̤ ná prè̤me̤lwóhteka̤ ŭ
tôprè̤nuô hò́. 32 Pè̤ ma prè̤ dố a khyáluô̌ pé̤ ŭ thè́
ná tè̤yĕ tahe ari-akyă hò́. Phúnuôhò́ Thè́ Săsè̌ By-
acè yĕ bèbè, a khyáluô̌ thyákuô̌ athè́ phúnuônuô.
Thè́ Săsè̌ Byacè yĕnuô Cò́marya dyétă̤ pé̤ ná kayă
dố a ní̤dă lŭngó̤ nuôtahe agnĕ prè́.”

33 Bí Judaphú khuklò́du khusuhtŭ tahe ná Ju-
daphú muố̤prû̌muố̤prè̤́ dố a htwŏ khuklò́khuklyă
tahe ní̤huô̌ tè̤hébèyĕ akhè̌nuô, a thè́plòdu kanó̤⌢
to. Rò a thè́zṳ̂́ kreme̤thyĕkyă cò́ Prè̤dônyăphú
yĕtahe cò́. 34 Manárò bí èthĭ aklè̌nuô Pharisĕophú
dố amwi̤ ná Gamalie otôprè̤. È ma tè̤thyótè̤thya
athárá tôprè̤, htuô̌to è ma kayă tôprè̤ dố ŭ
dyaduzṳ̂́nyá̤ní̤ lŭ. A ihtò dố kayă htwŏ khuklò́
tahe anyĕhyă rò a nò̌è́hte khókyă lò̌ Prè̤dônyăphú
tahe dố aklò̌ taplô̤phú. 35 Htuô̌rò a hé Judaphú
dố a htwŏ khuklò́khuklyă tahe, “Khŏbò́thyó Is-
raelphú thĭ⌢, thĭ kírè̤́ me̤ kayă yĕtahe phútĕnuô,
tane̤ tă̤te̤ lahyă taki. 36 Tane̤htya tuố̤ lahyă ná
dố aré̤khè̌ nuôma kayămwi̤ ná Theuda ohtya
tôprè̤. A hélya̤ ní̤dyé ané̤ ná vă ma kayă htwŏdu
tôprè̤. A khŏpacè̤̌ dố a krwŏkuô̌ lŭ nuô a phû⌢
o lwĭ̤zè̤ cò́, tadû́rò bí ŭ me̤thyĕkyă htuô̌hò́ lŭ
akhè̌nuô, a khŏpacè̤̌ tahe lṳpruố̤lṳpryă lò̌ prè́.
Htuô̌rò a tè̤phyétè̤me̤ tahenuô a pyékyălò̌ bínuô

prě́. 37 Dő́khyě bí ǔ ihtuôplò́ htyěphúkẹ́phú amwị̣
tẹ̀rǎmárǎdyǎ akhě̆nuô, Galileaphú dő́ amwị̣ ná
Juda héyěnuô tôprẹ̀ oluồhtya khyěthyá. A cuő́ ilo-
ilyánị́ ế́lǎ kayǎ tadû́rò nyẹ̀tyatorò ǔ mẹthyěkyǎ lǔ
rò a khǒpacẹ̀̌ tahe lụpruő́lụpryǎkyǎ khyěthyá prě́.
38 Phúnuôhò́ tẹ̀ritẹ̀kyǎ dő́ a htwǒhtya khǒnyạ́yě
bèbè, vǎ thế́zụ̂́ hé thǐ ná mẹ tǎ èthǐ tôcô⌢ tǎmẹ́.
Nồodû èthǐ phúnuô, mẹtěhérò èthǐ tanẹ mẹtẹ̀
yětahenuô, ki mạ́ prě́ a hyǎ dő́ prẹ̀lu kayǎ a tẹ̀tanẹ
kihérò a pyékyǎ dû atẹ̀ pǎ⌢. 39 Mạ́torò tẹ̀mẹ
yěnuô, a o dő́ Cò́marya a ohyǎ kihénuôma thǐ
mẹpẹ́ ná èthǐ to, thǐ vû́sû prě́ ná Cò́marya prě́ nuô,
thǐ myáhtye shyěklọ̀́ ná thǐnẹ́ pǎ.”

40 Prẹ̀ htwǒ Judaphú khuklò́dukhusuhtǔ tahe
cụ̌e kuồ Gamalie a tẹ̀dyétanẹcwọ́ yě rò a ế́nuồ
khyěthyá Prẹ̀dônyǎphú yětahe. Htuồrò a mụ̂̌ èthǐ
ná iplírwị́ htuồrò a hé èthǐ ná thǐ bè dônyǎhé-
sonị́ pẹ́ pǎ ǔ ná Jesǔ amwị̣ yěnuô to, a héhtuồ
phúnuôrò a plwǒ kạkyǎ èthǐ.

41 Prẹ̀dônyǎphú tahe thế́krụ̂̌thélồ htecuő́kyǎ
dő́ Judaphú khuklò́khuklyǎ yětahe a mèthènyě,
mẹtěhérò dő́ Jesǔ akhu-akhyěrò Cò́marya dya-o
nyǎ hò́ èthǐ ná a bè khyábè ǔ mẹtarẹ̀̌ èthǐ phúyě
nuôma a kò nyǎ hò́ phúnuô prě́. 42 Rò dő́khyěnuô,
èthǐ okuő́kyǎ to. Dő́ tẹ̀lǔhǒdu akǔnuô bèbè,
dő́ ǔhiǔphyǎ akǔnuô bèbè, pwọ̌nyěnyě⌢ èthǐ
ithyóithya plehyǎ pẹ́ ǔ, èthǐ hésodônyǎ plehyǎ luồ
pẹ́ pọ́ ǔ ná tẹ̀thế́krụ̂̌mila ari-akyǎ. Tẹ̀thế́krụ̂̌mila

ma mạ̈hó̆ Jesŭ ma kayă dő a mẹ̈lwóhtekạ̈ prẹ̈lu hekhuphú lồplĭ tôprẹ̈ hó̆.

6

Prẹ̈mẹ̈cwọ̈mẹ̈kŏ Ŭ Thuỗthyótôprẹ̈.

1 Bínuô akhễ, prẹ̈zụ̈́etẹ̈phú tahe oế̆htya ná
oế̆htya rò Helleniaphú tahe ná Judaphú dő
a hébè nị̈dyédû angọ̈ tahe krékhyĕlŭ. Hel-
leniaphú tahe hé ná kayă dő a zụ̈́ezụ̈́ŏ sèesèŏ
tônyĕ ná tônyĕ tahenuô a myátạ̈phuô bế̆khukyă
èthĭ prẹ̈mòokryá tahe, a hé lahyă phúnuô.
2 Phúnuôrò Prẹ̈dônyăphú shyéthế̆nyẹ̈̆yĕ, a ế̆pló̆
lồ prẹ̈zụ̈́etẹ̈phú tahe rò a hé èthĭ, "Pẹ̈ ki dya-
okuốkyă tẹ̈hésodônyă pẹ̈́ ŭ ná Cố̆marya alạ̈̆angọ̈́
yĕtahe rò pẹ̈ ki ibĕtạ̈ pẹ̈́ ŭ sèesèŏ nuôma a tŏto.
3 Phúnuô akhu-akhyĕ puọ̈̃vyạ̈́ thĭ⌐, nwóhtya lahyă
kayă thuỗthyótôprẹ̈ dő a lỗbă ná Thế̆ Săsễ Byacè
ná tẹ̈thípế̆ tahe rò pẹ̈ ki nồmẹ̈ èthĭ tẹ̈mẹ̈ dő a bè
zụ̈́ezụ̈́ŏ pẹ̈́ ŭ sèesèŏ tahe. 4 Pẹ̈ yĕtahe kuỗke rò
pẹ̈ tŏbè dyélyạ̈ lồshuốlồkhễ ke dő tẹ̈kwĭcố̆bễ ná
tẹ̈hésodônyă pẹ̈́ ŭ ná Cố̆marya alạ̈̆angọ̈́ tôkyĕ."
5 Lồ⌐ kayă o dő aplố̆amụ̈kŭ yĕtahe pwọ̈̆⌐ tôprẹ̈
thế̆plòtŏ kuỗ lồplĭ ná Prẹ̈dônyăphú hésoluỗhtya
yĕtahe, rò èthĭ nwóhtya Stephano dő a lỗbă ná
tẹ̈zụ̈̃tẹ̈nyạ̈́ ná Thế̆ Săsễ Byacè yĕtôprẹ̈, htuỗrò
a nwóhtya kuỗpọ̈́ Philipu, Prochorus, Nicano,
Timon, Pamena. Htuỗrò a nwóhtyanị̈́ Nico-
laita, è ma Judaphú mạ̈to, è ma vị̈ Antiokophú

tôprḛ rò a kanuồ kuồ dố Juda a tḛcốbucốbě akŭ.
6 Èthǐ aplốamṳyě thŭhyă kayăyě thuồthyótôprḛ
dố Prḛdônyăphú tahe a o. Rò a kwǐcốbě pḛ́ htuồ
èthǐ rò a dyahtya lahyă atakhu dố èthǐ yĕtahe alo̤.
7 Phúnuôrò Cốmarya ală̤angó̤yě a luồpasǐcuố
ná cuố cố. Htuồrò dố vḭ Jerusalem akŭ nuô,
kayă dố a zṳ̂́kaṳnyá̤katḛ tahe oró̤oéhtya ná htya cố.
Htuồto bwídu tahenuô, a zṳ̂́ka̤nyá̤ka̤ é kuồ nyacố.

Ŭ Pṳ́ Stephano

8 Stephano dố a lốbă ná Cốmarya abwíataryě
ná a tḛpro̤tḛprya̤ yĕtôprḛnuô, a mḛluồ pḛ́ ŭ o
bínuô tahe ná tḛmḛ tḛpro̤tḛprya̤ tahe ná tḛmḛtapa̤
khyéthukhyéthé tahe bínuô. 9 Manárò kayă dố
a htésû lŭ nuô a o tahe. Èthǐ ma kayă tômṳ dố
a nuồ otố̤kuồ dố (Phú ŭ ế èthǐ ná) Judaphú dố a
nḭ́bè tḛpală tahe a tḛcốběhŏ aplốamṳ. Èthǐ ma a o
dố vḭ Cyreneo ná vḭ Alexandria akŭ. Èthǐ yĕtahe
ná Judaphú dố aruôtahe dố a o dố Cilicia kḛ́ ná
Asia kḛ́ thǐ tahenuô, a cáhtya krékryá̤sû Stephano.
10 Manárò bí Stephano hébètḛ akhěnuô, Thế Săsě
Byacè dyé lŭ tḛthíphếcyá̤dè tahe akhu-akhyě èthǐ
krékạkhyĕsû cyá̤ pă lŭ tôcô⌢ to.
11 Phúnuôrò èthǐ cuố ilồhuô kayă dố aruô-
tahe rò a nồhélahŏ èthǐ, "Pḛ̀ nḭ́huồnố htuồhố
Stephano yě, a htésû, a hébè mŭmyá̤ricyá̤ Mosè
a tḛthyótḛthya tahe ná Cốmarya cố."
12 Èthǐ cuố dố kayă bếmṳ yĕtahe a o, ná Judaphú
khuklốkhuklyă tahe, ná prḛithyó tḛthyótḛthya

athárá tahe a o rò a cuő ryặmikuő rò a cuő
nồmẹsúsáhtya èthǐ. Rò kayǎ yětahe cuő pṻ
Stephano rò cwihyǎ lǔ dő kayǎ htwǒ khuklớkhuk-
lyǎ tahe a mèthènyě. 13 Htuổrò èthǐ ế́hyǎ kayǎ
dő a ki khyálahǒnị̈ athẻ́ ná Stephano ari-akyǎ
tahe. Rò kayǎ yětahenuô a hé lahyǎ, "Kayǎ
yětôprẹ̈ ma a hépyéhékyǎ lồplǐ pẹ̈ tẹ̈lǚhǒdu sǎsể
ná Mosè a tẹ̈thyótẹ̈thya tahe pwọ̈̌⁀ tôphuő cớ
meně. 14 Pẹ̈ nị̈́huổ a hé ná vị̈ Nazarèphú Jesǔ yě
ki mẹtặprọ̈kyǎ tẹ̈lǚhǒdu yěnuô pǎ rò a ki htulya
taplekyǎ pẹ̈ lẹ̈́klǒlẹ̈́khya dő Mosè dyéokyǎ htuổhó
pẹ̈ yěnuôtahe pǎ" a hé phúnuô.

15 Lồ⁀ kayǎ dő a onyǎo bí kayǎ htwǒ
khuklớkhuklyǎ akhǎlẹ̈́ yěnuô tahe myátặtọ̈̋
lồ Stephano, rò èthǐ myáhtye lǔ mèthènuô a
thyácớná tanémớkhuphú amèthè nuô cớ.

7

Stephano Hébèngọ́ Tahe

1 Bwídukhulő yětôprẹ̈ sudyǎ Stephano, "Phú
kayǎ yětahe hé nẹ̈ yěnuôma, nẹ̈ hé mặlakǒ nyǎ
ể?"

2 Rò Stephano dyá pẹ̈́ èthǐ, "Puọ̈̋vyặmuọ̈̋phể thǐ⁀
nị̈́dǎ lahyǎ vǎ hé pẹ̈́ thǐ yě! Bí pẹ̈phể Abraham
cuőo tyahí dő vị̈ Haran híto, rò a opǎ prẻ́ bí
Mesopotamia akhěnuô, Cớmarya dő a lőbǎ ná
tẹ̈taryědu taryěhtǔ yětôprẹ̈ oluổhtya pẹ̈́ lǔ dő a
mèthènyě. 3 Htuổrò a hé lǔ, 'Dyakyǎ nẹ̈hinẹ̈phyǎ,

nẹ̈phúnẹ̈lyẹ̈ ná nẹ̈htyĕnẹ̈kẹ́ nuôtahe rò cuố o dố
kẹ́ dố vă ki dyéluỗ nẹ̈ yĕnuô pă ní.'✡

4 "Phúnuôrò Abraham htecuốkyă bí Chaldea
kẹ́kŭ nuôrò a htecuốo dố vị̆ Haran. Bí aphẹ̆̀
thyĕhtuỗ rò dốkhyĕnuô Cố̀marya nỗcuốo lŭ dố
htyĕkẹ́ bí thĭo nị́dyé khŏnyạ́ yĕnuôhố̀. 5 Rò
Cố̀marya dyétặ nố̀hí Abraham prẹ́̀ tôlẹ́⌢ to, bí
tôkyĕphú prẹ́̀nuô⌢ a dyé cố̀ hí lŭ to, tadū́rò
Cố̀marya ố̀lyạ lŭ ná a ki dyé lŭ kẹ́tôkẹ́ pă, rò
kẹ́yĕnuô, a ki htwŏ Abraham ná aklwĭalyă kalyạ
dĭtū́ yĕtahe ahtyĕakẹ́ pă. Bí Cố̀marya ố̀lyạ lŭ
ngọ́yĕ akhẹ̆̀nuô, Abraham aphú o hí tôprẹ̀⌢ to.✡
6 Cố̀marya héokyă Abraham, 'Nẹ̀klwĭnẹ̀lyă kalyạ
dĭtū́ tahenuô a ki cuốhtwŏ sĭprẹ́ dố htyĕruôkẹ́klỗ̀
tôkẹ́ pă, rò èthĭ ki cuốhtwŏ cụ́ bínuô pă, rò ŭ
ki mẹcyẹ̆mẹcụ̆ èthĭ analwị̆zẹ̀ akŭ pă. 7 Manárò
vă ki cirya kayă dố a nỗhtwŏ èthĭ cụ́ nuô-
tahe pă. Rò dốkhyĕpănuô, èthĭ ki htekạkyă ná
kẹ́bínuô tôkẹ́ pă rò èthĭ ki kạ cố̀bucố̀bẹ̆̀htya vă
bí khălẹ́ nuôtôpho pă,'✡ Cố̀marya hé phúnuô.
8 Htuỗrò Cố̀marya ố̀lyạ angọ́ ná Abraham tômū̆,
rò a tẹ̀ỗlyạ a tẹ̀mátẹ̀dyă yĕnuôma mạ́hố̀ Abra-

✡ **7:3** 7:3 Hekhuhtwŏlú 12:1 ✡ **7:5** 7:5 Hekhuhtwŏlú 17:8, 48:4
✡ **7:7** 7:7 Hekhuhtwŏlú 15:13-14, Li Htekạ 3:12

ham lẹ̈klŏ mẹ̈ tẹ̈dű̂talíphá* yĕnuô hố. Rò Abra-
ham dű̂talí nị̈dyé a phúprẹ̈khŭ Isaac phá bí a
opacẹ̈̆lyạ̈ htuố̆ a băhtya athề lwị̈̆thyó akhề̆nuô.
Isaac mẹ̈ dĭtű́ pẹ̈kuố̆ a phúprẹ̈khŭ Jacob phú
aphề̆ mẹ̈nuô. Htuố̆rò Jacob mẹ̈ dĭtű́ pẹ̈ kuố̆pọ̈
a phúprẹ̈khŭ shyéthénÿẹ̈ phúnuônuô. Jacob
aphúprẹ̈khŭ shyéthếnyẹ̈ yĕnuôma mạ̈hố pẹ̈ klwĭ-
lyă shyényẹ̈̆muố̤ yĕtahe aphề̆ tahe hố.

9 “Jacob aphúprẹ̈khŭ tahenuô, a thếkhwế nị̈dyé
kuố̆ apuố̤ Joseph rò èthĭ isề̆cuốkyă lŭ dố a ki
cuốhtwŏkyă cụ̈́ dố Egypt kẹ̈. Manárò Cố́marya
okuố̆ ná è. 10 Htuố̆rò bí a sítôbè tẹ̈pyạ̈tẹ̈sề̆
akhề̆nuô, Cố́marya mẹ̈siplế lŭ pwọ̈̆‿ tôphuố cố.
Bí Joseph cuốtuố̤ dố Egypt kẹ̈ Khwí Pharao
mèthènyĕ akhề̆nuô, Cố́marya dyé lŭ tẹ̈thítẹ̈phế
ná Khwí Pharao a tẹ̈myádu khó nị̈dyédû̂lŭ tahe.
Htuố̆rò Khwí Pharao nố̆pốnị̈ lŭ ná Egypt kẹ̈ ná ahi-
aphyă ná ahŏhtề̆ thĭtahe.

11 “Bínuôakhề̆ tẹ̈ovị̈̆okố̆ ohtya dố Egypt kẹ̈ ná dố
Canan kẹ̈kŭ rò tẹ̈cyẹ̈̆tẹ̈cụ̈́du tadû tahe ohtwŏhtya
tuố̤ cố dố pẹ̈phyĕpẹ̈phuố̆ tahe lẹ̈elẹ̈ŏ o pă cố to
cố. 12 Rò bí Jacob nị̈huố̆ ná buốhuố̆dĭ o dố Egypt
kẹ̈ akhề̆nuô, a nố̆cuố iprị̈ pẹ̈phề̆ dố‿ nyénu tahe

* 7:8 7:8 Cố́marya hétạ̈ Abraham ná a bè dű̂talíphá. Thyáphú
è ná aklwĭalyă tạ̈ kalyạ̈ dĭtű́ tahe ki dyéluố̆ ná èthĭ thếplòtŏkuố̆
ná Cố́marya a tẹ̈ố̆lyạ̈yĕ rò a cụ̈e krwŏmẹ̈kuố̆ phú Cố́marya mekyă
agnĕ nuô, a bè dű̂talíphá, htuố̆to thyáphú a ki dyéluố̆ lahyă ná èthĭ
ma Cố́marya akayă hố agnĕnuô, a bè dű̂talíphá.

sèesèŏ dő̂ Egypt kẹ́ arẹ̈lő̂ tôphuő̂. 13 Bí èthǐ cuő̂hǒ́
nyẹ̈̌phuő̂tôphuő̂ akhẽ̌nuô, Joseph dyéthẽ́gnẽ̌ èthǐ
ná è ma èthǐ apuọ̈̂ nị́dû rò Khwí Pharao
thẽ́gnẽ̌hyǎ kuő̌dû Joseph apuọ̈̂avyạ́, amuọ̈̂aphẽ̌
yẽ̌tahe. 14 Htuő̌rò Joseph nǒ̌kạ ẽ́hyǎ aphẽ̌ Jacob ná
apuọ̈̂vyạ́ klwǐlyǎ lǒ̌⌢ plǐ dő̂ Egypt kẹ́kǔ. Apuọ̈̂vyạ́
klwǐlyǎ lǒ̌⌢ plǐ nuô, a o thuő̌thyótôshyẽ̌ ná thẽ́nyạ̌.
15 Phúnuôrò Jacob ná aphúalyẹ tahe cuő̂o lahyǎ
dő̂ Egypt kẹ́ rò è ná pẹ̈phẽ̌ dő̂⌢ nyénu tahe
cuő̂thyẽ̌lǒ̌ bínuô. 16 Èthǐ luọ̈̌tọ tahenuô, ǔ phyékạ
è dő̂ vị̈̌ Shekem. Rò ǔ kạ iluő̂ èthǐ bí Abraham
iprị̈ onekyǎ nị̈́dyé luọ̈̌khu nuôtôpho. Luọ̈̌khu dő̂
vị̈̌ Shekem yẽ̌nuô Abraham iprị̈ dő̂ Hamor aphú
thǐtahe a o.
17 "Bí shuő̂khẽ̌ phûhtyahǒ́ ná Cǒ́marya ki
mẹ̈lő̂mẹ̈bǎhtya a tẹ̈emaklọ̈ dő̂ a ǒ́lyạ htuő̌hǒ́ ná
Abraham akhẽ̌nuô, pẹ̈ myẽ̌côphú dő̂ a o dő̂
Egypt kẹ̈kǔ yẽ̌tahenuô, a orọ̈́htya ná orọ̈́htya cǒ́.
18 Dő̂khyẽ̌nuô, khwí dő̂ a thẽ́gnẽ̌ Joseph ari-akyǎ
to tôprẹ̈nuô, a htya pő̂nị̈́ Egypt kẹ̈.✡ 19 Athẽ́plò
cǒ́ dő̂ pẹ̈ myẽ̌côphú yẽ̌tahe akhu to. A mẹ̈-
cyẹ̈̌mẹ̈cụ̈̂ pẹ̈muọ̈̂pẹ̈phẽ̌, pẹ̈phyẽ̌pẹ̈phuő̌ dő̂⌢ nyénu
tahe, thyáphú pacẹ̈̌phú othẽ̌ nuôtahe ki thyẽ̌kyǎ
agnẽ̌nuô a nǒ̌cuő̂ dyataphǎyẹ̈kyǎ tadû pẹ̈myẽ̌cô
phúothẽ̌ yẽ̌tahe ná hi.
20 "Mosè opacẹ̈̌lyạ tǒkuő̌ bínuôakhẽ̌ hǒ́. È
ma pacẹ̈̌phú dő̂ a phẽ̌twọ̈́phẽ̌thǎryǎ dő̂ Cǒ́marya

✡ **7:18** 7:18 Li Htekạ̈ 1:8

anyĕhyă tôprẹ̤. Amuộ̋aphẽ̌ myákhwè nị̤dyélẽ́
lŭ dố hidó̍kŭ thuỗlẽ̌lẽ̌⌢ tuỗ pré̍. 21 Rò bí ŭ
cuố̋dya taphăkyă è ná hi akhẽ̌nuô, Khwí Pharao
aphúprẹ̤̀mò myáhtye lŭ rò a phyéką buôdu íni̤̣dyé
lŭ phú aphú ná anẹ́ nị̤dû tôprẹ̤̀nuô. 22 Ŭ̌
ithyóithyanị̤́ Mosè ná Egyptphú a tẹ̤thítẹ̤phé̍ pwộ̤⌢
tôcô rò a tẹ̤hébèhésữ̌ ná a tẹ̤phyétẹ̤mẹ̤ tahenuô, a
lố̋bă ná tẹ̤taryĕshyosỗ̌ có̍.

23 “Bí ana ohó̍ lwị̤̆shyĕ akhẽ̌nuô, a belyą athé̍-
plò ná a ki cuố̋olĕ kuỗ amyĕcô Israelphú tahe.
24 A myáhtye Egyptphú tôprẹ̤̀ mẹ̤nữ̌mẹ̤cá Is-
raelphú tôprẹ̤̀ rò a cuố̋ mẹ̤cwộ̤́ pẹ̤́kuỗ Israelphú
yĕtôprẹ̤̀. A mẹ̤lyẹ̤̆sû kąkhyĕ Egyptphú yĕtôprẹ̤̀
rò a mẹ̤thyĕkyă lŭ. 25 A tanẹ̤ ná a myĕcôphú
nị̤dû tahe thé̍gnĕ ná Có̍marya ki nwóhtya è dố a
ki mẹ̤lwóhtekạnị̤́ èthĭ dố cữ̤̆khălẹ̤́ pă tadữ̂rò èthĭ
thé̍gnĕsû kuỗ lŭ to. 26 Anotônyĕnuô, a myáhtye
Israelphú ná Israelphú thé̍nyẹ̤̆ klyé nị̤dyé khyĕdû
lŭ rò a cuố̋ yácữ̂ mẹ̤pẹ̤̆mẹ̤dwŏ kąkhyĕ pẹ̤́ èthĭ rò
a hé èthĭ, ‘Nị̤dă lahyă khŏbó̍thyó thĭ⌢ thĭnáthĭ
nị̤dûpré̍ rò thĭ cuố̋ vữ̂nị̤dyé lŭ mẹ̤tĕ?’

27 “Manárò kayă dố a mẹ̤thữ̂mẹ̤plá rẹ̤́ akhŏ
Israelphú nị̤dû yĕtôprẹ̤̀nuô, a shya taphă cuố̋kyă
Mosè dố ahtữ̌ rò a hé lŭ, ‘Maŭpĕ tôprẹ̤̀ dyé nẹ̤̀
taryĕshyosỗ̌ dố nẹ̤̀ kibè pố̋ pẹ̤̀ rò cirya pẹ̤̀ nuôpĕ?
28 Nẹ̤̀ thé̍zữ̤̂ mẹ̤thyĕkuỗ vă phú nẹ̤̀ mẹ̤thyĕ Egypt-
phú dố pahénu nuôtôprẹ̤̀ ẽ̌?’✡ 29 Bí Mosè nị̤huỗ̌

✡ **7:28** 7:28 Li Hteką 2:14

ngọ́ yĕtômŭ̃ akhẽ̆nuô, a hteklya cuố̃ dố̃ Midia
kẹ́ phú htyĕruôkẹ́klỗ̆phú tôprẹ̈, rò a cuố̃ phúonị́
bínuô thḗnyẹ̆.

30 “Mosè cuố̃ bă̆hố̃ bínuô analwị̆shyĕ
hố̃ akhẽ̆, dố̃ Sínai so khăshyé, kẹ́sẽ̆htyĕkyạ̈
lọ́tamákhu khă̆lẹ́ tôphonuô, miŭ̃htya că̆cuọ̃
rò tanémố̃khuphú tôprẹ̈ oluỗ̆htya pẹ́ lŭ dố̃
mikŭ dố̃ a mèthènyĕ.✡ 31 Mosè myáhtye rò
a khyéthukhyéthḗ rò a hyămyáphû tặtẹ lŭ
rò a nị́huỗ̆ Byacè ngọ́prạ̈htya, 32 ‘Vă ma nẹ̈
muọ̃phẽ̆phyĕphuỗ̆ dố̃⁀ nyénu tahe a Cố̃marya.
Vă ma Abraham, Isaac, Jacob tahe a Cố̃marya.’✡
Mosè thḗisĕ tanyặtadè cố̃ rò a myábû pă cố̃ to.

33 “Cố̃marya hé pọ́ lŭ, ‘Khă̆lẹ́ bí nẹ̈ kahtòo
nị́dyé nuôtôpho ma hekhu dố̃ asă̆sẽ̆ akhu-akhyĕ
plwóhtekyă nẹ̈khuphá nuô.✡ 34 Vă myĕcôphú
khyácyẹ̆khyácụ̂ nyacố̃ dố̃ Egypt kẹ́kŭ nuôma vă
myáhtye hố̃. Vă nị́huỗ̆hố̃ èthĭ tauỗ̆tasẽ̆ rò thyáphú
vă ki mẹlwóhtekạ̈ èthĭ agnĕnuô, vă hyălyạ̈ hố̃.
Cuố̃cố̃mỗ̆ khŏ̃nyạ́, vă ki nỗ̆cuố̃ nẹ̈ dố̃ Egypt kẹ́kŭ.’✡

35 “Mosè ma kayă tôprẹ̈ dố̃ amyĕcô Israelphú
nị́dû vĭkyă lŭ ná ngọ́ tômŭ̃ dố̃ a hé lŭ, ‘Maŭpĕ
tôprẹ̈ dyé nẹ̈ taryĕshyosỗ̆ dố̃ nẹ̈ ki bèpố̃nị́ pẹ̈ rò
cirya pẹ̈ nuô pĕ?’✡ A hé lŭ phúnuô. Tanéphú
oluỗ̆htya pẹ́ lŭ dố̃ că̆cuọ̃kŭ akhu-akhyĕ, Cố̃marya

✡ **7:30** 7:30 Li Htekạ̈ 3:2 ✡ **7:32** 7:32 Li Htekạ̈ 3:6 ✡ **7:33** 7:33 Li Htekạ̈ 3:5 ✡ **7:34** 7:34 Li Htekạ̈ 3:7-8,10 ✡ **7:35** 7:35 Li Htekạ̈ 2:14

anẹ̈byacè nị̈dû nǒ̌cuő lŭ dő a ki pőnị̈ a kayă
bḗmṳ rò a ki mẹ̈lwóhtekạ̈ èthǐ. 36 Dő Egypt
kẹ̈kŭ nuô bèbè, dő Htyĕlị̈dutavạ̈ akŭnuô bèbè,
Mosè dő a ḗhtekạ̈kyă Judaphú tahe dő Egypt kẹ̈kŭ
yĕtôprẹ̈nuô, a mẹ̈luố pẹ̈ èthǐ tẹ̈mẹ̈ tẹ̈prọ̈tẹ̈pryạ̈
tahe ná tẹ̈mẹ̈tapạ̈ khyéthukhyéthḗ tahe. Htuố̌to
bí èthǐ kạ̈ dő kẹ̈sḗ̌htyĕkyạ̈ lọ̈́tamákhu ana lwị̈̆shyĕ
akŭnuô bèbè, a mẹ̈luố̌ pẹ̈ ŭ tẹ̈prọ̈tẹ̈pryạ̈ yĕtahehe.

37 “Mosè ma kayă dő a hésoluố̌ pẹ̈ Israel akl-
wĭalyă tahe, ‘Cố̀marya ki nǒ̌hyălyạ̈ prẹ̈prọ̈ dő thǐo
phú a nǒ̌hyă vă yĕnuô pă, rò è ma thǐ myĕcôphú
nị̈dû prḗ.’✡ 38 Mosè ma kayă tôprẹ̈ dő a otọ̈̋o-
plố rọ̈́kuố̌ lǒ̌ ná pẹ̈phyĕpẹ̈phuố̌ dő kẹ̈sḗ̌htyĕkyạ̈
lọ̈́tamákhu nuôtôprẹ̈ hố. A otọ̈̋kuố̌ ná pẹ̈ muọ̈̋phḗ̌-
phyĕphuố̌ dő⁀ nyénu tahe ná tanémố̀khuphú dő a
hébè nị̈dyé lŭ dő Sínai sokhu nuôtôprẹ̈ hố. Htuố̌rò
è ma kayă tôprẹ̈ dő a nị̈bè Cố̀marya alạ̈̆angọ̈ dő
a htwǒprẹ̈ yĕtahe rò a ki dyélyạ̈ dǐtű pẹ̈ ná pẹ̈
yĕtahe nuô hố.

39 “Tadű̀rò pẹ̈ muọ̈̋phḗ̌phyĕphuố̌ dő⁀ nyénu
tahenuô, a nị̈dă Mosè angọ̈ to. Èthǐ betanạ̈̆kyă
lŭ rò èthǐ tanẹ̈ thḗzű̈ kạ̈khyĕ dő Egypt kẹ̈ prḗ.
40 Èthǐ hé Mosè avyạ̈ Aròn, ‘Byá pẹ̈ pẹ̈ byacè tahe
dő a kipőkithŭ nị̈ pẹ̈ tahe! Mosè dő a ḗhtekạ̈ pẹ̈
dő Egypt kẹ̈kŭ yĕtôprẹ̈nuô, khǒnyạ̈́rò a mẹ̈kryá⁀
anẹ̈ phútĕ nuô, pẹ̈ thḗgnĕ păto hố!’✡ 41 Htuố̌rò

✡ **7:37** 7:37 Li Dônyă 18:15 ✡ **7:40** 7:40 Li Htekạ̈ 32:1,23

bínuôkhě̌ èthǐ byá pṳ́phě̌phú zặzọ tôduǒ̌ rò a
lǔhtyanị̆ lǔ rò èthǐ thé́krṳ̌̆thélǒ̌ mẹpwě̌ eǒ nị̈dyé,
rò htuthé́htya nị̈dyé lahyǎ tẹ̈ dő a mẹ nị̈dyé lahyǎ
ná atakhu yětahe. 42 Phúnuôrò Cố́marya tarí
kố́klǒ̌kyǎ èthǐ rò a dyéhtwǒhtyakyǎ èthǐ ná kayǎ
dő a cố̀bě̌htya tamọ́, lẹ̌, sè dő mólẹ̌ tahe phú ǔ
rǎokyǎ dő prẹ̈prọ tahe alikǔ nuô rò a hé,
‘Israelphú thǐ–! Bí thǐ o dő kẹ́sě̌htyěkyạ lọ̈́-
tamákhu analwị̆shyěkǔ akhě̌, tẹ̈phútẹ̈lyẹ
dő thǐ mẹthyě rò thǐ lǔtyǎhtya tahe nuôma
thǐ lǔhtya ná vǎ mạ́to. 43 Tẹ̈ dő thǐ zácuố
nị̈dyé yěnuôma byacè dő ǔ é́ ná Molo
yě alẹ́thû ná thǐbyacè dő ǔ é́ ná Repha
yě asè pré́. Tẹ̈nuôtahe ma mạ́pré́ prẹ̈zọ
dő thǐ byá nị̈dyé ná thǐ lẹ́cố̀bě̌htya ag-
něpré́. Phúnuôrò vǎ ki nǒ̌cuốyẹkyǎ thǐ dő
htyěruôkẹ́klǒ̌ dő ayẹklǒ̌ cố ná Babylonia kẹ́
yěnuô pǎ.’✡
44 “Bí pẹ̈ muọ̈́phě̌phyěphuǒ̌ dő– nyénu opǎ
dő kẹ́sě̌htyěkyạ lọ̈́tamákhu akhě̌nuô, èthǐ isố́nị̆
lahyǎ lẹ́thû dő Cố́marya héluǒ̌ pẹ́ èthǐ nuôtômě.†
A isố́htya lẹ́thûduyě phú Cố́marya hésoluǒ̌nị̆
pẹ́hố́ Mosè rò a dyéluǒ̌ pẹ́htuǒ̌hố́ lǔ nuôpré́.
45 Dǒ̌khyěnuô pẹ̈klwǐpẹ̈lyǎ yětahe nị̈bèkuǒ̌ lẹ́thû-
duyě dő pẹmuọ̈́pẹ̈phě̌ tahe a o rò bí èthǐ cuốkuǒ̌
ná Joshua akhě̌nuô, a phyécuố nị̈dyé. Bí a

✡ **7:43** 7:43 Amos 5:25-27 † **7:44** 7:44 Lẹ́thû dő a dyéluǒ̌ ná Cố́marya okuǒ̌ ná èthǐ

nuỗphyéní̤ hố kẹ́ akhẽ̌nuô, èthǐ phyénuỗtọ̃́ nị́dyé
lẹ́thûdu yĕnuô dố kẹ́nuôtôba akŭ. Rò Cố marya
vẹ̃́hterẹ́ pẹ́kyă èthǐ myĕcôruôphú dố a o bínuô
tahe rò lẹ́thû yĕnuô a o bínuô tuộ̃dố Davi htũ̌khẽ̌.
46 Cố marya thẹ́plòoní̤ Davi rò Davi kwǐthẹ́zọ̀
htyaní̤ lŭ dố a ki plwŏ isố htya lŭ Jacob a Cố marya
lẹ́oní̤hi agnĕ tômĕ. 47 Manárò kayă dố a isố htyaní̤
pẹ́ Cố marya ahi yĕtômĕ nuôma Davi aphúkhŭ
Solomo prẽ́.

48 “Manárò Cố marya dố adulố yĕtôprẹ̀nuô hi dố
prẹ̀lukayă mẹ ná atakhu nuô a oto. Phú prẹ̀prọ
tôprẹ̀ héone ná 49 Byacè Cố marya hé,

‘Mố khu ma vă khăl̤ẹ́ lẹ́onyă. Hekhu ma vă
khăduô lẹ́zị́ dyată̤ tôcô. Thǐ kírẹ́ isố htya pẹ́
vă hi phútĕ tôcôtĕ pă? Vă lẹ́okhăl̤ẹ́ otŏ bítĕ
tôphotĕ? 50 Lỗ⁀ yĕtahe ma vă mẹhtwŏhtya
ná vănẹ́ nị́dû mạ́to ẽ̌?’ ”✡

51 Stephano hé pọ́, “Thǐ thẹ́plò pryẹ̌kadí cố! Thǐ
thẹ́plònuô a thyácố ná kayă dố a thẹ́gnĕ Cố marya
to tahe nuô cố! Cố marya alặangọ́ agnĕ rò thǐ
khălèkaỗ kanọ́⁀ to! Thǐ krwŏmẹ thyácố ná thǐ
muộ̃phẽ̌phyĕphuỗ dố⁀ nyénu tahe mẹnuô cố,
rò thǐ mẹdídyă tặtụ̃ Thẽ́ Săsẽ̌ pwọ̃⁀ tôphuố cố!
52 Thǐ muộ̃phẽ̌phyĕphuỗ dố⁀ nyénu tahenuô, a
mẹcyẹ̌mẹcụ̂ lỗ prẹ̀prọ tahe pwọ̃⁀ tôphuố cố. Cố-
marya akayă dố a hyă héso one pẹ́ ŭ ná Cố marya

✡ **7:50** 7:50 Isaia 66:1-2

alulé cớtẹ̈ dố a kírẹ̈ hyă pă yĕtôprẹ̈ ari-akyă
tahenuô, thĭ muộ̈phể̆phyĕphuổ̆ tahe mẹ̈thyĕkyă
htuổ̆ èthĭ hớ. Khŏnyạ̈rò thĭ isể̆tạ̈kyă Cớmarya
alulé cớtẹ̈ yĕtôprẹ̈ hớ, htuổ̆to thĭ mẹ̈thyĕkyă hớ lŭ
hớ. 53 Thĭ nị̈bèhớ Mosè a tẹ̈thyótẹ̈thya dố Cớmarya
dyétạ̈ dĭtû́ ná mớkhutanéphú nuôtahe tadû́rò thĭ
nị̈dă lŭngọ̈ to,” Stephano hé phúnuô.

Ŭ Tạ̈thyĕ Stephano Ná Lộ̈

54 Bí kayă htwŏ khuklớ tahe nị̈huổ̆ Stephano
a tẹ̈hébèyĕ akhể̆nuô, èthĭ thếplòdu rò a ạ̈takrụ̈̂
tŏdể̆cuố lahyă cớ akhukhyĕ dố lŭo. 55 Manárò
Stephano rò, a lốbă ná Thế Săsể̆ Byacè. A tụ̈́htya
dố mớkhu rò a myáhtye Cớmarya alĭatakhể̆,
htuổ̆to a myáhtye Jesŭ kahtòo dố Cớmarya
atakhu cớhtwó tôkyĕ. 56 Rò Stephano hé èthĭ,
“Myámổ̆lé~! Vă myáhtye mớkhu omŏhtya rò
prẹ̈lukayă aphúkhŭ kahtòo dố Cớmarya atakhu
cớhtwó nuôtôkyĕ.”

57 Yĕtôphuốrò kayă htwŏ khuklớ tahe ếhtŏémọ̈
rò tị̈bí lahyă akhălè ná akanổ̆. Rò tôphuốtuổ̆ a lwọ̈̆
hyătŏ dố Stephano a o. 58 Rò èthĭ cwihtecuốkyă
Stephano dố vị̈klổ̆ rò tạ̈ lŭ ná lộ̈. Prẹ̈khyáthể thĭ-
tahe dya-okyă èthĭ cạ̈klổ̆ tahe dố prẹ̈khŭphúthè
dố amwị̈ ná Saulu yĕtôprẹ̈ a o rò a nổ̆opọ̈myánị̈
lŭ.

59 Bí èthǐ tạ̈ Stephano ná lọ̈́ akhě̌, Stephano
kwǐcố́běhtya Byacè rò a hé, “Byacè Jesǔ⌢, phyéd-
wókyǎ vǎ thế́plò yě.” 60 A dángṵ̂lyạ rò a ế́htǒhtya,
“Kố⌢ Byacè, plwǒkyǎrẹ́ èthǐ tẹ̈thṵ́̂ ní⌢” a hé htuǒ̌rò
a thyěkyǎ.

8

1 Ǔ mẹ̈thyě Stephano yěnuô, Saulu sutǒ thyákuǒ̌
athế́plò ná prẹ̈mẹ̈thyě Stephano nuôtahe rò a
krwǒố́lyạ thyákuǒ̌ phúnuô. Cáhtya bínuô tônyě
tạ̈plehyǎ rò kayǎ dố a o dố vị̈ Jerusalem akǔ
rò a zṵ̂́enyạ̈́e Jesǔ tahenuô ǔ mẹ̈cyẹ̈́mẹ̈cṵ̂ ny-
acố èthǐ cố. Kayǎ dố a okyǎ dố vị̈ Jerusalem
akǔ tahe nuôma tṵ̂́pre̋ Prẹ̈dônyǎphú tahe pre̋.
Rò lǒ̌⌢ kayǎ dố a zṵ̂́enyạ̈́etẹ̈ tahenuô a hteklya
cuốpruốcuốpryǎ lǒ̌plǐ dố Judakẹ́ ná Samaria kẹ́.
2 Prẹ̈ mọ̈nị̈́ nyacố Cốmarya nuô a o tahe rò a
cuố iluố dwókyǎ Stephano. Rò èthǐ nguọ̈̂thyěn-
guọ̈̂o lahyǎ cố. 3 Saulu héyě tôprẹ̈nuô a yácṵ̂
pṵ̈ mẹ̈pyémẹ̈kyǎ Krístu a prẹ̈zṵ̂́etẹ̈ plố́mṵ̈phú
tahe. A cuốhtya nuǒ̌ dố hitômě htuǒ̌ tômě akǔ,
rò a cuốcwi tarṵ̈́hte prẹ̈mòmò, prẹ̈khǔkhǔ dố a
zṵ̂́enyạ̈́etẹ̈ tahe rò dố́nuǒ̌ èthǐ dố htǒ̌kǔ.

Philipu Hésodônyǎ Tẹ̈thế́krṵ̈̌mila Dố Samaria Kẹ̈́kǔ

4 Prẹ̈zṵ̂́etẹ̈phú dố a klyacuốpruốcuốpryǎ kyǎ lǒ̌
lǔ tahenuô, a cuốtuọ̈̂lǒ̌ dố khǎlẹ́ pwọ̈̌⌢ tôpho rò
a cuốlě hésodônyǎ pẹ́ ǔ ná Jesǔ a tẹ̈thế́krṵ̈̌mila

ari-akyǎ yětahe. 5 Philipu cuốtuộ́ dố vị̌dulố dố
a o dố Samaria kẹ́kǔnuô tôvị̌. Rò a cuố hé-
sodônyǎ pẹ́ kayǎ o bínuô tahe ná Krístu ari-akyǎ.
6 Kayǎ bè́mụ tahe nị́huô̌nò́ htuô̌hò́ Philipu a tẹ̀hé-
sodônyǎ tahe, htuô̌rò èthǐ myáhtyenò́ htuô̌hò́ lǔ
tẹ̀mẹ tẹ̀prọtẹ̀pryạ tahe akhu-akhyě a nị́dǎ ryány-
acò́ lǔ tẹ̀hébè tahe. 7 Khǐnékhǐnò̌ mǔmyạ́ tahe
è́htǒè́mọ htecuố taphǎkyǎ dố kayǎ tahe alọ nuô a
o è́lǎ, htuô̌to a zasǐmẹ́ è́ pẹ́ lǎ kayǎ dố a thyětôkyě
tahe ná kayǎ dố a khǎduôdá tahe. 8 Phúnuô akhu-
akhyě, vị̌kǔphú tahe thè́krụ̌thè́lò̌ nyacò́.

9 Bí vị̌kǔnuô kayǎ dố amwị ná Simonè o
tôprẹ̀. A hé nị́dyé anẹ́ ná è ma a htwǒ
khuklò́du khusuhtǔ tôprẹ̀, rò a cuố́lě mẹtapạ
khyéthukhyéthè́ htuô̌ è́ pẹ́ lǎ hò́ Samariaphú tahe
ná tẹ̀mẹ taple ǔmèthè tahe. 10 Phúnuôrò lò̌-
kayǎ dố a htwǒduhtwǒkhu rò a o bí vị̌kǔ nuô-
tahe bèbè, kayǎ esè ryạtẹ̀phú o bí vị̌kǔ nuôtahe
bèbè, a nị́dǎthyěnị́dǎo lò̌plǐ cò́ lǔngọ́. Èthǐ hé
lahyǎ, “Kayǎ yětôprẹ̀ ma Cò́marya a tẹ̀prọtẹ̀pryạ
dố ǔ è́ ná tẹ̀prọpryạ dố adu-azạ̌ nyǎhò́.” 11 A
mẹ khyéthukhyéthè́ pẹ́ ǔ ná atẹ̀mẹ taple ǔmèthè
bínuô ma anyẹ̌lǎhò́ akhu-akhyě, ǔ nị́dǎthyěnị́dǎo
cò́ lǔngọ́. 12 Manárò bí Philipu hésodônyǎ
pẹ́ èthǐ ná Cò́marya ahtyěakẹ́ ari-akyǎ ná Jesǔ
Krístu ari-akyǎ akhè̌nuô, prẹ̀mòmò, prẹ̀khǔkhǔ
a zụ̂́kạnyạ́kạ tẹ̀thè́krụ̌mila rò plwǒkạ lò̌ anẹ́ ná
htyě. 13 Simonè anẹ́byacè nị́dû a zụ̂́enyạ́e kuô̌

Jesǔ rò a plwǒkạ̈kuổ anẹ́ ná htyěhtyě, htuổto a
cuốrọ̈kạ̈rọ̈ kuổ cố ná Philipu pwọ̈̃- tôphuố. Bí
a myáhtye tẹ̈mẹ̈tapạ̈ khyéthukhyéthẻ́ dố adu-azạ̈̆
tahe phúyě akhẻ̌nuô, a khyéthukhyéthẻ́ nyacố.

14 Bí Prẹ̈dônyǎphú dố vị̈ Jerusalem akǔ tahe
nị̈́huổ ná Samariaphú tahe zụ̈̃e kuổ lahyǎ Cố-
marya alạ̈̆angọ̈́ akhẻ̌nuô, èthǐ nổcuố Petru ná
Giovanni dố èthǐo. 15 Bí èthǐ hyǎtuọ̈̃hố akhẻ̌,
thyáphú Samariaphú tahe ki nị̈́bèkuổ Thẻ́ Sǎsẻ̌
Byacè agněnuô, a kwǐcốbẻ̌ pẹ̈́ èthǐ. 16 Mẹ̈těhérò
Thẻ́ Sǎsẻ̌ hyǎlyạ̈ hí dố èthǐ alọ̈ tôprẹ̈- to. Èthǐ plwǒ
tụ̃̈pǎprẻ́ lahyǎ anẹ́ ná htyě dố Byacè Jesǔ amwị̈
akǔ pǎprẻ́. 17 Phúnuôrò Petru ná Giovanni behtya
atakhu dố èthǐ alọ̈, rò èthǐ nị̈́bè lahyǎ Thẻ́ Sǎsẻ̌
Byacè.

18-19 Bí Prẹ̈dônyǎphú Petru ná Giovanni behtya
atakhu dố prẹ̈zụ̈̃etẹ̈phú tahe alọ̈ rò èthǐ nị̈́bè Thẻ́
Sǎsẻ̌ Byacè akhẻ̌nuô, Simonè myáhtye rò a thẻ́zụ̈̃
dyé Petru ná Giovanni rủ rò a hé èthǐ, “Vǎ ki be-
htya kuổ vǎ takhu dố ǔpě tôprẹ̈ alọ̈ pǎ nuô bèbè,
thyáphú ǔ ki nị̈́bèkuổ Thẻ́ Sǎsẻ̌ Byacè agněnuôrò,
dyépẹ̈́kuổ vǎ tẹ̈prọ̈tẹ̈pryạ̈ yěnuôtôcô.”

20 Rò Petru hésû lǔ, “Cổmarya a tẹ̈dyékrǎ
shyězụ̈́ yěnuô, iprị̈ è ná rủ ma anị̈́ prẻ́, nẹ̈ tanẹ̈
phúnuô akhu-akhyě, nẹ̈ ná nẹ̈rủ ki latạ̈̆ tọ̈̃dûlǔ dố
Mổrapọ̈tyạ̈ kǔ ní-. 21 Nẹ̈ ma kayǎ dố a otọ̈̃kuổ
dố pẹ̈ tẹ̈phyétẹ̈mẹ̈ akǔ mạ̈́to, mẹ̈těhérò nẹ̈ thẻ́plò

yĕnuô, acő dő Cőmarya a mèthènyĕ to. 22 Nę̤
thę́plò a tę̤tanę̤ mŭmyą̤́ricyą̤́ yĕtahenuô, nę̤ tŏbè
zą̤ nį̤́dû mồ è rò kwĭcőbĕ̀ Cőmarya nuô. Bètŏbè-
ma Cőmarya plwŏkyă cyą̤́ pă nę̤ tę̤tanę̤thű yĕnuô
tahe pă. 23 Mę̤tĕhérò vă myáhtye ná nę̤ thę́plò
nuô a bătapí cő ná tę̤thę̆́htethę̆́hă rò nę̤ tę̤thű̂tę̤ora
cồklọ̤ma nę̤ thyácőná ŭ tą̤ dő htồkŭ tôprę̤nuô cő."
24 Simonè hésû Petru ná Giovanni, "Thyáphú
lồ- thĭ héhő yĕtahe ki tą̤̆bè tă vă tôcô- tămę̤́ nuô
rò kwĭcőbĕ̀ pę̤́ lahyă vă dő Byacè o."

25 Bí Petru ná Giovanni hésoluồ pę̤́ ŭ ná tę̤ dő
a thę́gnĕ myáhtyenő htuồhő Jesŭ Krístu ari-akyă
nuôtahe rò dônyăluồ pę̤́ htuồ ŭ ná Byacè alą̤̆angọ̤́
akhĕ̀nuô, èthĭ ką̤khyĕ khyĕthyá dő vį̤̆ Jerusalem.
Bí èthĭ ką̤ dő klyálọ̤ akhĕ̀nuô, a lĕką̤ dő Samaria
dồ ę́dồ rò a nuồ tôdồ hte tôdồ rò a lĕ hésodônyă
luồ ką̤ pę̤́ ŭ tę̤thę́krų̆̈mila.

Philipu Ná Kayă Htwŏ Ethiopia Kę̤́ Khuklődu Tôprę̤

26 Byacè a tanémőkhuphú tôprę̤ hé Philipu,
"Taritaryă one nę̤nę̤́ rò cuőpalyą̤ rwópọ̤́ klyá cuő
dő vį̤̆ Jerusalem rò a tą̤̆kalyą̤ cuőrwó dő vį̤̆ Gaza
nuôtôbŏ. Klyá yĕnuôma kę̤́sę̆̀htyĕkyą̤ lọ̤́tamákhu
aklyá." 27 Phúnuôrò Philipu o taritaryă anę̤́ rò a
htecuő. Bí a cuő dő klyálọ̤ akhĕ̀nuô, a myáhtyesû
ná Ethiopiaphú dő aswíkyă a dye tôprę̤. È ma a
htwŏ khuklő rò a bè myákhwè pőtarínį̤́ Ethiopia

khwímuộ̤ Candace arũ̌htẽ̌ lõ̌⌢ plĭ tôprẹ̤. A cuố
cố̀bucố̀bẽ̌ htuỗ̌ dố vị̤ Jerusalem rò a kạ̤khyě dố
adỗ̌ ná tathílộ̤. 28 Bí a kạ̤ dố klyálọ̤ akhẽ̌nuô, a
hố li dố Prẹ̤prọ̤ Isaiah răo dố⌢ nyénu nuôtahe.
29 Thế̀ Săsẽ̌ Byacè héso Philipu, "Cuố dố a tathílộ̤
khăshyénuô."

30 Rò Philipu klyacuố dố tathílộ̤ khăshyé rò bí a
nị̤́huỗ̌ a hố Prẹ̤prọ̤ Isaiah li akhẽ̌nuô, a sudyă lŭ,
"Nẹ̤ hố liyě nuôma, nẹ̤ thế̀gně nị̤́dyé sálẹ̤ angộ̤lasá
ẽ̌?"

31 Rò kayă htwŏ khuklố̀ yětôprẹ̤ hésû lŭ, "Ŭ
ki hésothế̀gněplŏ pẹ̤ vă tôprẹ̤⌢ to hérò vă cuố
thế̀gněcyạ̤ phútě?" A hé rò a ế̀htya sidyá pẹ̤ lŭ lọ̤.

32 Kayă dố aswíkyă adye yětôprẹ̤ hố lisăsẽ̀ tômặ̤
dố a hé,

"Ènuô athyáná thímí tôduỗ̌ dố ŭ cwicuố rò ŭ kírẹ̤
mẹ̤thyě lŭ nuô, rò athyáná ŭ icĭ thímíphú
asû dố a nguộ̤ ế̀htŏế̀mọ̤ kuỗ̌ŭ tômũ̌⌢ to
tôduỗ̌, a hésû kuỗ̌ŭ ngộ̤ tômũ̌⌢ to. 33 Ŭ
mẹ̤tarẽ̤̌ lŭ rò ŭ ciryacố̀ciryatẹ̤ pẹ̤ lŭ to, kayă
dố a dônyăcyạ̤ pẹ̤ ŭ ná a klwĭkalyạ̤ ari-akyă
nuô a o tôprẹ̤⌢ to, mẹ̤těhérò ŭ phyékạ̤kyă lŭ
thế̀plòhtwŏprẹ̤ dố hekhuyě hố̀."✡

34 Kayă htwŏ khuklố̀ yětôprẹ̤nuô, a sudyă
Philipu, "Héso pẹ̤myá vă prẹ̤prọ̤ yětôprẹ̤ hébè
tẹ̤yě, ma a hé nị̤́dyédû prế̀ è ari-akyă prế̀
ẽ̌? Mạ̤́toma a hénị̤́ ŭruô tôprẹ̤prẹ̤ ari-akyă
ẽ̌?" 35 Phúnuôrò Philipu cáhtya hé pẹ̤ lŭ ná

✡ **8:33** 8:33 Isaia 53:7-8

lisăsȅ yĕtômặ rò a hésoluȍnị pẹ́ lŭ ná Jesŭ a
tẹ̀thékrụ̋mila ari-akyă.
36 Rò bí èthǐ yĕthényẹ̆ cuố plehyă pọ́ dố nyĕ
akhȅnuô, èthǐ cuốtuọ́ dố htyĕo akhălẹ́ tôpho.
Yĕtôphuốrò kayă htwŏ khuklố yĕtôprẹ̀nuô a hé
lŭ, “Htyĕ o bíyĕ vă-! Vă ki thézụ̋ plwŏ vănẹ́ ná
htyĕ hénuôma tẹ̀mẹdídyă tặtụ̋ văklyá o tôcôcô ȅ?”
37 (Philipu hésû lŭ, “Nẹ̀ ki zụ̋e lȍthulȍthé mạ́lakŏ
Jesŭ Krístu hénuôma, nẹ̀ plwŏ nẹ̀nẹ́ ná htyĕ ma
anị́ pré.” A hé lŭ rò a hésûkhyĕ, “Jesŭ Krístu
ma Cómarya aphúkhŭ mạ́lakŏ nuôma vă zụ̋e”
a hésû phúnuô)* 38 kayă htwŏ khuklókhuklyă
yĕtôprẹ̀nuô a ế okuố prẹ̀vẹ́ tathílọ́ yĕtôprẹ̀. Rò
Philipu ná kayă htwŏ khuklódu yĕthényẹ̆ lȍ hítặ
dố htyĕkŭ, rò Philipu plwŏ pẹ́ a htwŏ khuklódu
yĕtôprẹ̀ ná htyĕ. 39 Bí èthǐ o dố htyĕkŭ kạkahtya
akhȅnuô, Thé Săsȅ Byacè cọ̆cuố mẹ́kyă Philipu.
Kayă htwŏ khuklố yĕtôprẹ̀ myáhtye pă lŭ to
tadụ́rò a thékrụ̋thélȍ rò a kạ plehyă lă dố adȍ.
40 Philipu thégnĕ nị́dyé anẹ́ ná a cuốtuọ́ dố vị̆
Azoto akŭ rò a cuố plehyăpọ́ dố vị̆ Caesarea. Bí a
cuố dố klyálọ akhȅnuô, a hésodônyă pẹ́ ŭ ná Jesŭ
Krístu a tẹ̀thékrụ̋mila ari-akyă yĕ pwọ̆- tôvị̆ có.

9

Saulu Htwŏhtya Prẹ̀zụ̋etẹ̀phú Tôprẹ̀

* **8:37** 8:37 Ŭ ră o liphá dố kalúkhȅ tahenuô, tahehenuô limặ 8:37
yĕnuô a opa to

1 Bínuôakhḛ̌ Saulu hé thḛ́isĕ Byacè a khŏpacḛ̌
tahe dő a ki mẹ̈thyĕ èthǐ. A cuő dő bwídukhulő
tôprẹ̈ a o 2 rò a cuőkwǐthḛ́zọ̈ lǔ ná a ki răcuőnị̈́
likhyáthḛ́ tahe rò a ki răcuő pẹ̈́ Juda tẹ̈cọ̈́bḛ̌hŏ dő
a o dő vị̈ Damasco akŭ nuôtahe a o. Likhyáthḛ́
yĕtahenuô, a hé cuő èthǐ ná prẹ̈mò bèbè, prẹ̈khŭ
bèbè, ŭpĕpĕ bèbè, dă Saulu myáhtye ná èthǐ
krwŏmẹ̈kuŏ̈ Byacè Jesŭ aklyá tahe hénuô, a ki pụ̈́
èthǐ pă rò a ki thŭkạ̈kyă èthǐ dő vị̈ Jerusalem pă,
a răcuő phúnuô. 3 Saulu cuő dő vị̈ Damasco rò bí
a phû cuőtuọ̈́họ́ vị̈ akhḛ̌nuô, tẹ̈lǐtakhḛ̌ dő mọ́khu
sátakhḛ̌ tạ̈tavạ̈ dő lŭ khăshyé. 4 Rò a lakhụ̂tạ̈ dő
hekhu rò a nị̈́huŏ̈ ngọ̈́prạ̈htya tômụ̈̌ rò a hé lŭ,
“Saulu, Saulu, nẹ̈ mẹ̈cyḛ̌mẹ̈cụ̈ vă mẹ̈tĕ?”
5 Rò Saulu sudyăsû lŭ, “Byacè nẹ̈ ma ŭpĕ?”
Rò ngọ̈́prạ̈ yĕ hékạ̈khyĕsû lŭ, “Vă ma Jesŭ dő nẹ̈
mẹ̈cyḛ̌mẹ̈cụ̈ è nuôtôprẹ̈ họ́. 6 Manárò kahtòmŏ̈ rò
cuőnuŏ̈ dő vị̈kŭ nuô. Nẹ̈ tŏ mẹ̈kryá phútĕnuô, ŭ
ki hésodû nẹ̈ pă.”
7 Kayă dő a krwŏcuőkuŏ̈ ná Saulu yĕtahenuô
a nị̈́huŏ̈ ngọ̈́prạ̈ tadụ̂rò a myáhtye kayă tôprẹ̈
to akhu-akhyĕ, tụ̈̌, a okuő lŏ̈ lahyă rò a tanẹ̈plŏ
hébè pă tôcô to. A htetapạ̈ lŏ̈plǐ cọ́ èthǐ. 8 Saulu
kahtò rò a yácụ̂ myákalŏ̈hte tadụ̂rò a myáhtye
tôcô to akhu-akhyĕ èthǐ cwicuő lŭ rò a thŭnuŏ̈
lŭ dő vị̈ Damasco akŭ. 9 Rò thuŏ̈nyĕthuŏ̈thḛ̌ akŭ a
myáhtyecyạ̈́to, htuŏ̈to ae-aŏ tôcô to.
10 Dő vị̈ Damasco akŭnuô prẹ̈zụ̈̂etẹ̈phú dő amwị̈
ná Anania o tôprẹ̈. A myáhtyelwórẹ̈́ tẹ̈ rò dő a

tẹ̈myáhtyelwórẹ́ akŭyĕnuô Byacè ế è, “Anania!”
Rò a té kạ̈khyĕsû, “Byacè văo prế.”
11 Rò Byacè hé lŭ, “O taritaryă mǒ̌ nẹ̈nẹ́ rò
cuố mǒ̌ dố klyá nuôtôbŏ dố ŭ ế amwị̈ ná klyácố
hénuô tôbŏ rò cuố sudyă mǒ̌ vị̈̌ Tarsophú dố
amwị̈ ná Saulu dố Juda ahikŭ nuô. Khŏnyạ̈rò a
kwĭcốbẽ̌ hố tẹ̈. 12 Rò a myáhtyelwórẹ́ hố, thyáphú
a ki myáhtye kạ̈khyĕ khyĕthyá agnĕnuô, kayă dố
amwị̈ ná Anania hénuô tôprẹ̈ hyă dố lŭo rò a hyă
dyahtya atakhu dố lŭlọ̈.”
13 Anania hésû, “Byacè, kayă yĕtôprẹ̈ ari-akyă
nuô, vă nị̈huǒ̌ ŭ ếprẹ̈ héhtuǒ̌pẹ́ élă hố vă, a
mẹ̈cyẹ̈̌mẹ̈cụ̈̂ nẹ̈ kayăsăsẽ̌ o dố vị̈̌ Jerusalem akŭ
nuôtahe, hévă. 14 Htuǒ̌to, a hyă dố vị̈̌ Damasco
yĕnuôma a hyă dố a kírẹ́ hyăpụ̈̂ lǒ̌lǒ̌⁀ kayă dố
a cốbẽ̌ nẹ̈ nuôtahe prế. Bwídukhu tahe dyé è
taryĕshyosǒ̌ menĕ.”
15 Manárò Byacè hé lŭ, “Cuốmǒ̌, mẹ̈tĕhérò vă
nwóhtya hố è dố a ki hésodônyă pẹ́ Judaphú
mạ̈to tahe ná khwí tahe, ná Israelphú tahe ná
vărivăkyă pă. 16 Lǒ̌⁀ tẹ̈cyẹ̈̌tẹ̈cụ̈̂ dố a tŏbè khyá dố
văkhuvăkhyĕ tahenuô vă ki dyéluǒ̌ sĭnẹ́ cốdû lŭ
ná vănẹ́ pă.”
17 Phúnuôrò Anania cuốnuǒ̌ dố hi bí Saulu
o nị̈dyé nuôtômĕ akŭ. Htuǒ̌rò a nuǒ̌dyahtya
atakhu dố Saulu alọ̈ rò a hé lŭ, “Puỡ̈vyạ̈ Saulu,
thyáphú nẹ̈ ki myáhtye kạ̈khyĕ ryá khyĕthyá,
htuǒ̌rò thyáphú nẹ̈ ki lốbăhtya ná Thế Săsẽ̌ Byacè
agnĕnuô, Byacè Jesŭ dố a oluǒ̌htya pẹ́ htuǒ̌hố

nę̤ dő klyálo̤ nuôtôprę̤, nǒ̌hyă vă dő nę̤o hó̉.”
18 Bínuô tôphuőtuǒ̌ tę̤ dő athyáná tę̤̆ba o dő lŭ
mèthèplòlo̤ nuô latą̤̆kyă rò a myáhtye ką̤khyĕ
khyĕthyá. Yĕtôphuőrò a kahtò rò a cuő plwŏ
ką̤khyĕ anę̤ ná htyĕ. 19 Ae-aŏ khyĕthyá rò ahę̆are
ohtya khyĕthyá.

Saulu Hésodônyă Pę̤ Ǔ Dő Vį̤̆ Damasco Akŭ

Rò a okuǒ̌ ná prę̤zų̤̋etę̤phú tahe bí vį̤̆ Dam-
asco akŭnuô thuǒ̌lwį̤̆nyĕ. 20 Rò tôphuőtuǒ̌ Saulu
htecuő tŏdę̆ dő Juda tę̤có̉bę̆hŏ tahe akŭ rò a
cuőhésodônyă pę̤ ŭ ná Jesŭ ma Có̉marya aphúkhŭ
tôprę̤ ari-akyă. 21 Lǒ̌⌢ kayă dő a nį̤huǒ̌ lŭ hébè
tahenuô, a htetapą̤ lǒ̌plĭ èthĭ rò a hé lahyă, “È ma
kayă dő a cuőlų̤̂ mę̤thyĕ kayă dő a có̉bę̆ Jesŭ dő
vį̤̆ Jerusalem akŭ nuôtahe tôprę̤ mą̤́to ę̆? A hyă
bíyĕ rò a ki hyăpų̤̋ kayă prę̤zų̤̋etę̤phú tahe rò a kírę̤́
thŭką̤ ŭ dő bwídukhu tahe a o văhéto?” 22 Saulu a
tę̤hésodônyă pę̤ ŭ yĕnuô a taryĕshyosǒ̌ duhyă ná
duhyă có̉ rò a khyáluǒ̌ tą̤̆tę̤ pę̤ ŭ ná Jesŭ ma Krístu
mą̤́lakŏ có̉ tôprę̤ akhu-akhyĕ, tuő̤ có̉ dő Judaphú o
bí vį̤̆ Damasco akŭ nuôtahe hésûką̤khyĕ cyą̤́ pă có̉
lŭ tôcô⌢ to.

23 Mó̤nyĕmó̤thę̆ nyĕhyă hó̉ taki rò Judaphú
tahe okú tą̤̆sû nį̤́dyé lŭ rò a tanę̤ kremę̤thyĕ
Saulu. 24 Manárò ŭ hésoluǒ̌ thę́gnĕ pę̤ lŭ ná ŭ
ki kre mę̤thyĕ lŭ pă, rò thyáphú ŭ ki mę̤thyĕnį̤́
lŭ agnĕnuô ŭ opǒ̤́ bí vį̤̆ kadăduhtǔ̃nuô mó̤khíkhí
mó̤sę̆klę̆klę̆ có̉. 25 Manárò bí mó̤khí akhĕ̆nuô,

Saulu a khǒpacẹ̆̈ tahe sunuổ̌ lǔ dố thu tômě akǔ
rò a htya cyạ̈tặ̈ lǔ dố vị̆̈ǔhtyalổ̌ kadǎphú akǔ tôkǔ
rò a cyạ̈tặ̈kyǎ lǔ dố vị̆̈ǔdu klổ̌tôkyě.

Saulu Kạ̈khyě Khyěthyá Dố Vị̆̈ Jerusalem

26 Saulu kạ̈ dố vị̆̈ Jerusalem rò a yácû́
bố́thyókhế́khǒ anẹ̈́ ná prẹ̈zụ̈̂́etẹ̈phú tahe tadû́rò
èthǐ thế́isě lổ̌plǐ lǔlẹ̈́. È htwǒ hố́ prẹ̈zụ̈̂́enyạ̈́ephú
tôprẹ̈̀ hố́ tadû́rò èthǐ zụ̈̂́e lǔ to. 27 Yětôphuố́rò
Barnaba mẹ̈cwọ̈́ lǔ rò a ế́cuố lǔ dố Prẹ̈dônyǎphú
tahe a o. Rò a dyáluổ̌ thế́gně pẹ̈́ èthǐ ná Saulu
myáhtyehố́ Byacè Jesǔ bí a cuố dố vị̆̈ Damasco
akhề̌nuô, htuổ̌rò Byacè hésoluổ̌ pẹ̈́ htuổ̌hố́ lǔ ná
è ari-akyǎ tahe. Htuổ̌to Barnaba hésoluổ̌ pẹ̈́kuổ̌
pọ̈́ èthǐ ná Saulu hésodônyǎ khủ̌khủ̌hǎhǎ pẹ̈́ cố́ vị̆̈
Damascophú tahe ná Jesǔ ari-akyǎ. 28 Phúnuôrò
Saulu otọ̈́ kuổ̌ná èthǐ rò a cuố lě hésodônyǎ khủ̌hǎ
pẹ̈́ cố́ ǔ ná Byacè ari-akyǎ dố vị̆̈ Jerusalem akǔ
pwọ̈̌ tôpho. 29 A dônyǎplǒ kạ̈khyěhyǎnyě sû ná
Helleniaphú tahe tadû́rò èthǐ yácû́ myápụ̈̌ klyá
dố a ki mẹ̈thyě lǔ. 30 Bí prẹ̈zụ̈̂́etẹ̈phú tahe nị̈́huổ̌
tẹ̈ritẹ̈kyǎ yě akhề̌nuô, èthǐ ế́hte cuố́kyǎ Saulu dố
vị̆̈ Caesarea rò thǔcuố́kyǎ lǔ dố vị̆̈ Tarso.

31 Phúnuôrò bínuôakhề̌ prẹ̈zụ̈̂́etẹ̈ plố́mụ̈phú dố
a o dố Judakẹ̈́, Galilea kẹ̈́, Samaria kẹ̈́ yětahe akǔ
tahe othuôokrě nố́kuổ̌ no ǔ prế́. Dố Thế́ Sǎsề̌ By-
acè akhu-akhyě prẹ̈zụ̈̂́etẹ̈ plố́mụ̈phú tahe ahề̌are

shyohtyasô̌htya, èthǐ ní̤hê̌ní̤re, èthǐ oró̤oẻhtya rò ohtwǒprè̤ lahyǎ dố tè̤beduzṳ̂́nyá̤ Byacè akǔ.

Petru Cuốtuố̤ Dố Vǐ̤ Lydda Ná Vǐ̤ Joppa Akǔ

32 Petru cuốlě lô̌ khǎlé̤ pwǒ̤⌢ tôpho. Tôphuốpǎ
rò a cuốolěo tố̤kuô̌ prè̤zṳ̂́enyá̤ephú dố a o dố vǐ̤ Ly-
dda nuôtahe a o. 33 Rò a cuố myáhtye tǎ̤sû ná kayǎ
thyětôkyě dố amwi̤ ná Aenea o bínuô tôprè̤, a
omyěkhṹ oprẻ dố lé̤myěkhu rò a kahtòbẻto nuô a
o hỏ analwǐ̤thyó hỏ. 34 Rò Petru hé è, “Aenea⌢ Jesǔ
Krístu zasǐmé̤hỏ nè̤ hỏ. Ihtò mô̌ rò kẻ̤klyédwó
nè̤ lé̤myěnuô” rò Aenea kahtò tapluố̤taplyě cỏ.
35 Lô̌⌢ kayǎ o dố vǐ̤ Lydda akǔ ná Sharòn nyekhu
tahenuô a myáhtye tè̤mè̤htwô̌htya phúyě akhu-
akhyě a zṳ̂́ka̤nyá̤ka̤ kuô̌ lô̌plǐ Byacè.

36 Bí vǐ̤ Joppa akǔnuô prè̤mò dố a zṳ̂́ka̤nyá̤ka̤
Jesǔ nuô a o tôprè̤ amwi̤ ná Tabitha (Greek
ngó̤ ma amwi̤ ná Dorca, angó̤lasá ma takhyě
tôduô̌) a tè̤shuốtè̤khê̌ lô̌⌢ plǐ nuô a mè̤bwímè̤-
taryě pé̤ ǔruô htuô̌rò mè̤cwó̤mè̤kǒ pé̤ kayǎ
sǒphásǒrya̤phú tahe. 37 Bínuôkhê̌ aswí rò a
thyěkyǎ. Aluộ̌to̤ yěnuô, ǔ iluố̤plǐiluố̤phuố ryá
htuô̌hỏ ná htyě rò ǔ dya-o lǔ dố hidỏkǔ dố akhu
tôtó̤. 38 Vǐ̤ Lydda yěnuô, a ophû ná vǐ̤ Joppa akhu-
akhyě, bí prè̤zṳ̂́etè̤phú tahe ní̤huô̌ ná Petru o dố
vǐ̤ Lydda akhê̌nuô, èthǐ nô̌cuố kayǎ thẻnyẹ̌ dố lǔo
rò a cuố kwǐthẻzò̤ lǔ, “Khyáthẻdǒ mè̤pryǎpryǎ rò
hyǎpryǎ dố pè̤ o hénuô̌!”

39 Rò Petru taritaryǎhtyani̤ ané̤ rò a htecuő
ró̤kuȍ̌ ná èthǐ. A cuőtuő̤ dő èthǐo akhȅ̌nuô,
èthǐ ẻ́htya lǔ dő hidỏ́kǔ dő akhu tôtó̤. Rò lȍ̌⁀
prḛmòokryá tahe o lahyǎ bínuô rò èthǐ kahtò
nguő̤ tava̤ lȍ̌plǐ ná Petru rò a dyéluȍ̌ pé̤ Petru
ná ca̤ ná ca̤klȍ̌ thǐtahe dő Dorca isẻ́ pé̤ èthǐ bí a
ohtwǒprḛ tő̤kuȍ̌pǎ ná èthǐ akhȅ̌ nuôtahe.

40 Petru nȍ̌htekyǎ lȍ̌ ǔ dő aklȍ̌ rò a dángṳ̂lya̤
kwǐcỏ́bȅ̌ tḛ. Htuȍ̌rò a tarí myácuő dő Dorca
luȍ̤̌to̤ lé̤onuô rò a hé, “Tabitha⁀ kahtòmȍ̌” a hé rò
Tabitha myákalȍ̌hte rò a myáhtye Petru akhȅ̌ a
kahtò onyǎo. 41 Petru zó̤hyǎ atakhu rò a cwikahtò
lǔ. Htuȍ̌rò a ẻ́nuȍ̌ khyěthyá prḛzṳ̋etḛphú tahe ná
prḛmòokryá tahe rò a dyéluȍ̌ èthǐ ná prḛmò dő
a htwǒprḛ ka̤khyě khyěthyá yětôprḛ. 42 Tḛritḛkyǎ
yěnuô, a luȍ̌pasǐcuő tuő̤ lȍ̌ dő vǐ̤ Joppa tôké̤lȅ̤̌ rò
ǔ zṳ̋ka̤nyá̤ka̤ ẻ́kuȍ̌lǎ Byacè. 43 Petru onyḛ̌kuȍ̌pó̤
ná èthǐ bínuô mỏ̤́nyěmỏ̤thȅ̌ nyḛ̌kúkuȍ̌pǎ lǎ sálé̤ dő
Simonè hi bí vǐ̤ Joppa akǔ nuô. Simonè ma kayǎ
dő a mḛhte tǎ̤muȍ̌tǎ̤tḛ yětahenuô ná tḛmi̤tḛmyá̤
aphá tôprḛ.

10

Petru Ná Cornelio

1 Bí vǐ̤ Caesarea akǔ nuô klyěkhuklỏ́ dő amwi̤
ná Cornelio otôprḛ, è ma Roma klyětôzḛ akhuk-
lỏ́ dő ǔ ẻ́ ná Itali klyěklǒ. 2 È ma kayǎ dő a
mo̤ni̤ Cỏ́marya tôprḛ rò è ná lȍ̌⁀ a hiphúphyǎphú

tahenuô a beduzṳ̂nyạ́ nyacǒ́ Cǒ́marya. A mẹcwọ́ ě́nyacǒ́ kayǎ sǒphásǒryạphú tahe rò shuő́khě̈ dǎ tǒ kwǐcǒ́bě̈ hǒ́ hénuô, a kwǐcǒ́bě̈ pwǒ̤⁀ tôphuő́
cǒ́. 3 Tônyěkhě̈ bí mọ̆́hélyạ thuǒ̂mṳ̌ phûbèhǒ́ akhě̈nuô, a myáhtyelwó one lǐphó cǒ́ Cǒ́marya a tanémǒ́khuphú tôprẹ̈ hyǎnuǒ̂ oluǒ̂khyé dő́ a hidǒ́kǔ rò a ě́ lǔ, “Cornelio!” phúnuô.

4 A myá otyạ́sû tanémǒ́khuphú rò a thě́isě kanọ́⁀ to rò “Byacè, nẹ̈ thě́zṳ̂ hé vǎ ǐtě?” A sudyǎ tanémǒ́khuphú phúnuô,

Rò tanémǒ́khuphú hésû è, “Cǒ́marya thě́plòohǒ́ nẹ̈, mẹtěhérò nẹ̈ tẹ̈kwǐcǒ́bě̈ tahe ná nẹ̈ tẹ̈mẹcwọ́ kayǎ sǒphásǒryạphú tahenuô, a tuọ̆́htyahǒ̀ dő́ Cǒ́marya a o thyáhǒ́ná nẹ̈ lǔhtya è nuôhǒ́.
5 Khǒnyạ́yě nǒ̌cuő́ ě́hyǎmǒ̌ Simonè Petru ná kayǎ tahe dő́ vị̈ Joppa akǔ nuô. 6 A cuőo dő́ Simonè dő́ a mẹphá nuôtôprẹ̈ ahi dő́ a o dő́ htyědutavạhtṳ̌ nuôtôprẹ̈.”

7-8 Tanémǒ́khuphú htecuő́kyǎ htuǒ̂rò, Cornelio ě́hyǎ prẹ̈mẹtẹ̈phú dő́ a hidǒ́kǔ thě́nyẹ̈ ná klyěphú tôprẹ̈ dő́ a dyaduzṳ̂nyạ́ Cǒ́marya rò a lẹ̈zṳ̂e nị̈dyé lǔ yětôprẹ̈, rò a hésoluǒ̂ pẹ́lǒ̌ èthǐ ná tẹ̈mẹ̈htwǒhtya htuǒ̂hǒ̀ anẹ́ ná è yětahe, htuǒ̂rò a nǒ̌cuő́ èthǐ dő́ vị̈ Joppa.

9 Dő́khyětônyě bí èthǐ cuő́tuọ̆́phûhǒ́ ná vị̈ Joppa akhě̈nuô, Petru htya dő́ hikhuklwó tabye tômě akhu rò a htya kwǐcǒ́bě̈. Bínuô akhě̈ ma atǒ

ná mộ́phû kírẹ́ htuôhố. 10 A thế́ethế́ǒ rò ǔ tari-
taryǎ pẹ́ lǔ sèe akhě̀ a myáhtyelwó tẹ̀tôcô. 11 A
myáhtye mố́khu lụmǒhtya rò tẹ̀tôcô dố athyáná
tahǚ lyạ́du dố anạ́ o lwịnạ́ tôba rò ǔ cyạtặ̆ ènuô.
12 Lǒ̀⌐ tẹ̀phútẹ̀lyẹ dố a khǎduôo lwị̆khó nuôtahe
ná lǒ̀⌐ tẹ̀phútẹ̀lyẹ dố a labácuố nuôtahe ná lǒ̀⌐
htuphúzuộ́phú dố a zuộ dố mố́lẹ̀̌ tahenuô a o lǒ̀plǐ
dố tahǚdu yětôba akǔ. 13 Ngọ́prạhtya rò a hé lǔ,
“Petru⌐ kahtò mẹthyěekyǎmǒ̀ tẹ̀yěnuôtahe.”

14 Manárò Petru hésû, “Byacè⌐ vǎ e cố́nyǎ taki⌐
to, tẹ̀ dố ǔ dyahố è ná a sǎsě̀to nuôtahe bèbè,
mạ́torò a mwộ̆plǐthǐplo to nuôtahe bèbè, vǎ enố
è tôphuố⌐ to.”

15 Rò ngọ́prạhtya pọ́, “Tẹ̀ dố Cố́marya dǎhéhố ná
a mwộ̆plǐ prẹ́, rò enị́ prẹ́ a hé nuôtahenuô, hé tǎ è
ná a mǔmyạ́ tǎmẹ́.”

16 Tahǚdu dố tẹ̀phútẹ̀lyẹ o dố lǔkǔ yětôbanuô,
akuǒ̀ tặluǒ̀ bǎ pẹ́ lǔ thuǒ̀phuố htuǒ̀rò ǔ cộ̆htya
mẹ́kyǎ khyě è dố mố́khu.

17 Bí Petru tanẹmyánị́ Cố́marya a tẹ̀dyéluǒ̀
è tẹ̀myáhtyelwó yě angọ́lasá akhě̀nuô, kayǎ
dố Cornelio nǒ̀hyǎ lǔ tahenuô, a hyǎ sudyǎ
myápụ̆ Simonè ahi rò a hyǎkahtòo bí ahinyěhyǎ
lọkadǎhtǚnuô. 18 Rò èthǐ sudyǎhtya, “Kayǎ mwị
ná Simonè Petru hénuô tôprẹ̀ ma a otǒ bíyě ě̀?”

19 Bí Petru tanẹnị́pǎ tẹ̀myáhtyelwó yě akhě̀nuô,
Thế́ Sǎsě̀ Byacè hé lǔ, “Simonè! Kayǎ hyǎmyápụ̆

nẹ̀ thé̍thuȍ. 20 Phúnuô akhu-akhyĕ hítặmȍ dő hilȇ̤
nuô, mẹ pyạ́zẹ̍́pyạ́sȅ tămẹ́, tarú krwŏcuőkuȍ èthĭ
nuôtahe akhyĕnuô, mẹtĕhérò vă nȍhyănyă èthĭ
dő nẹ̀o.” 21 Phúnuôrò Petru hítặ dő hilȇ̤ rò a hé
èthĭ, “Vă ma kayă dő thĭ hyă myápṳ̆ è nuôtôprẹ̀
hó̍. Thĭ hyămyápṳ̆ vă mẹtĕ?”

22 Rò èthĭ hésû, “Klyĕkhukló̍ Cornelio nȍhyă
pẹ̀. È ma kayăcó̍kayătẹ tôprẹ̀, htuȍto kayă dő
a bezṳ̋benyạ́lă Có̍marya tôprẹ̀. Judaphú tahe
bezṳ̋nyạ́nị́ lȍplĭ có̍ lŭ pwọ̆⌢ tôprẹ̀ có̍. Thyáphú a ki
nị́huȍnó̍ kuȍ nẹ̀ tẹ̀hébèhésȕ tahenuô rò Có̍marya
a tanémó̍khuphú hyă hé lŭ ná bè cuő é̍hyă nẹ̀ dő
lŭhi.” 23 Rò Petru é̍ omyĕsû èthĭ.

Htuȍrò parŏ tônyĕnuô, Petru taritaryă anẹ́ rò
a krwŏcuőkuȍ èthĭ. Prẹ̀zṳ̋enyạ́ephú dő a o dő
vị̆ Joppa akŭ tahe krwŏcuőkuȍ lŭ. 24 Rò dőkhyĕ
tônyĕnuô èthĭ cuőtuọ̋ dő vị̆ Caesarea bí Cornelio
lẹ́é̍pló̍ nị́dyé apuọ̋vyạ́ tatò tahe ná akhŏathyó
tahe akhălẹ́, rò èthĭ bínuôtahe opọ̍́myásȕ nị́ lahyă
Petru. 25 Bí Petru kírẹ́ nuȍ dő hidó̍kŭ akhȅnuô,
Cornelio é̍mọsû lŭ rò a dángṳ̂lyạ ngọ̀taklwítặ dő
lŭ khăduôshyé rò a có̍bȅhtya lŭ. 26 Manárò Petru
nȍkahtòkhyĕ è rò a hé lŭ, “Kahtòmȍ⌢ vă ma prẹ̀lu
kayă thyáná nẹ̀ pré̍.”

27 Bí Petru ná Cornelio hébè nánuȍ dő hidó̍kŭ
akhȅnuô, a myáhtye kayă hyăoplu-ophè, opló̍one
lahyă bínuô. 28 Petru hé èthĭ, “Thĭ thé̍gnĕ dûhó̍,
pẹ̀ Judaphú a tẹ̀thyótẹ̀thya oná Judaphú tôprẹ̀

kíré̤ cuőbő́thyókhé̋khŏ tộ̈ná Judaphú mą̈́to tahe
bèbè, a kíré̤ cuőolĕo kuȍ pré̋ èthĭ bèbè, aní̤ to.
Manárò Cő́marya dyéluȍhó̋ vă ná Judaphú mą̈́to
tahe nuôma a mwộ̈plĭ kuȍŭ to, mą̈́torò a săsȅ
kuȍŭ to hé tă lahyă tămẹ́, pẹ̈ tŏbè bő́thyó lȍplĭ èthĭ,
Cő́marya dyéluȍ vă phúnuô. 29 Phúnuô akhu-
akhyĕ bí nẹ̈ é̋hyă vă akhȅnuô, vă hésû pă tôcô⁓
to, vă hyă tôphuőhyă pré̋. Phúnuôrò khŏnyą̈́yĕ vă
thé̋zṵ̈̋ sudyă nẹ̈, nẹ̈ é̋hyă vă mẹ̈tĕ?” nuôpré̋.

30 Rò Cornelio hé pẹ́ lŭ, “Bí a talwókyă thuȍthȅ
mộ̈́hélyą̈ thuȍmȕ athyáná khŏnyą̈khȅ yĕnuôhó̋,
vă kwĭcő́bȅ tẹ̈. Bínuôakhȅ, kayă kȕthyání̤ hye-
cą̈ takhȅplyarashyĭ tôprẹ̈ hyăkahtòo khyé dő vă
mèthènyĕ. 31 Rò a hé vă, ‘Cornelio⁓ Cő́marya
ní̤huȍhó̋ nẹ̈ tẹ̈kwĭcő́bȅ hó̋. A thé̋nẹ́htyabè tuộ̈ hó̋
nẹ̈dyénẹ̈zṵ̈̋ pẹ́ kayă sŏphásŏryą̈phú nuôtahe hó̋.
32 Nȍcuőmȍ kayă tahe rò nȍcuőé̋ èthĭ ná kayă
tôprẹ̈ dő amwi̤ ná Simonè Petru dő a o dő vĭ̤ Joppa
nuôtôprẹ̈. Khŏnyą̈́rò a cuő okuőkuȍ dő amwĭ̤
Simonè ahi hó̋. Simonè yĕnuôma ahi o dő htyĕ-
dutavą̈htȕ, è ma prẹ̈mẹ̈phá tôprẹ̈.’ 33 Phúnuôrò
vă nȍcuőé̋ ŭ ná nẹ̈ tôphuőtuȍ cő́, nẹ̈ hyătuộ̈kuȍ
pẹ̈ rò aryá nyacő́. Thyáphú pẹ̈ ki ní̤huȍnó̋ kuȍlȍ
Cő́marya hésotą̈ htuȍhó̋ nẹ̈ nuôtahe rò khŏnyą̈́yĕ
pẹ̈ hyă lȍplĭ dő Cő́marya a mèthènyĕhó̋.”

Petru A Tẹ̈hésodônyă

34 Petru cáhtya hébè, “Khŏnyạ̈́rò vă thế̌gnĕ
ná Cố̌marya myádumyápatí ŭ tôprẹ̈⁓ to nuôma
a mạ̈́lakŏ cố̌. 35 Kayă myĕcô ĭtĕtĕ⁓ bèbè, ki
a bezụ̈̌́benyạ̈́ Cố̌marya rò a ki mẹ̈tŏmẹ̈bè tẹ̈
hénuôma Cố̌marya ế̌mọ̈sû èthĭ prế̌. 36 Thĭ thế̌gnĕ
htuỗ̌dû hố̌ tẹ̈ritẹ̈kyă dố̌ Cố̌marya nỗ̌hyă pẹ̈́ Jesŭ
dố̌ Israel aklwĭalyă tahe agnĕ rò a hyă hésoluỗ̌
pẹ̈́ èthĭ ná tẹ̈thế̌krụ̈̌́mila ari-akyă yĕnuô hố̌. Dố̌
Jesŭ Krístu dố̌ a htwŏ ŭ pwọ̈̌⁓ tôprẹ̈ a Byacè
yĕtôprẹ̈ akhu-akhyĕrò pẹ̈ nị̈́bèhố̌ tẹ̈pẹ̈̌tẹ̈dwŏ hố̌.
37 Dố̌ Judakẹ̈́ tôkẹ̈́lẹ̈̀ akŭnuô, Byacè Jesŭ mẹ̈htuỗ̌hố̌
kryá⁓ maĭtĕ nuôma thĭ thế̌gnĕ dû hố̌. Bí Gio-
vanni hésodônyă htuỗ̌pẹ̈́hố̌ ŭ ná plwŏ̌htyĕ ari-
akyă akhề̌nuô, Jesŭ cáhtya mẹ̈tẹ̈ dố̌ Galilea kẹ̈́kŭ.
38 Htuỗ̌rò Cố̌marya nwóhtya vị̈ Nazarèphú Jesŭ rò
a dyé lŭ Thế̌ Săsề̌ Byacè ná a tẹ̈prọ̈tẹ̈pryạ̈ phútĕ
nuô, thĭ thế̌gnĕ htuỗ̌dûhố̌. Jesŭ lĕcuố̌ dố̌ khăḷẹ̈́
pwọ̈̌⁓ tôpho rò cuố̌ mẹ̈bwímẹ̈taryĕ pẹ̈́ ŭ, zasĭmẹ̈́kạ̈
kayă o dố̌ khĭnéricyạ̈́ khukló̌ mẹ̈nụ̈̂mẹ̈cá lŭ tahe,
mẹ̈tĕhérò Cố̌marya okuỗ̌ ná è akhu-akhyĕ a mẹ̈hố̌
tẹ̈ phúnuô hố̌.

39 “Pẹ̈̀ ma kayă tahe dố̌ a khyáluỗ̌ pẹ̈́ lỗ̌ ŭ ná
lỗ̌⁓ Jesŭ mẹ̈htuỗ̌hố̌ tẹ̈ dố̌ Judaphú tahe o nị̈́dyé
kẹ̈́ tahe, ná vị̈ Jerusalem akŭ yĕnuôtahe ari-akyă
prế̌. Htuỗ̌rò èthĭ mụ̈̌́thyĕhtyakyă Jesŭ dố̌ krusu
alọ̈. 40 Manárò bí thuỗ̌thề̌ tôthề̌nuô, Cố̌marya
mẹ̈htwŏprẹ̈ ihtòkạ̈khyĕ khyĕthyá lŭ dố̌ tẹ̈thyĕ rò
a dyéoluỗ̌htya khyĕthyá lŭ. 41 A oluỗ̌htya pẹ̈́ ŭ

pwọ̈̌⌢ tôprẹ̈ mạ̈́to. A oluȍ̆htya pẹ́ tṹprẻ́ Cồ́marya nwóhtyahồ́ pẹ̈ dố pẹ̈ ki htwŏhtya prẹ̈khyáthẻ́ yĕ-tahe nuôprẻ́. A thyĕihtò kạ̈khyĕ htuȍ̆hồ́ akhȅ̆nuô, pẹ̈ yĕtahenuô, pẹ̈ erọ̈́ŏ̆rọ̈ tọ̈̋kuȍ̆ htuȍ̆hồ́ ná lŭ hồ́.
42 Rò a mekyă pọ̈́ pẹ̈ ná pẹ̈ ki cuố hésodônyă pẹ́ ŭ ná tẹ̈thẻ́krṹ̈mila, htuȍ̆rò pẹ̈ ki cuốkhyáluȍ̆ pẹ́ ŭ pẹ̈thẻ́ ná è ma kayă tôprẹ̈ dố Cồ́marya nwóhtya lŭ rò è ma a ki htwŏ pẹ́ kayă htwŏprẹ̈ tahe ná kayăthyĕ tahe a prẹ̈ciryatẹ̈ pă. 43 Prẹ̈prọ̈ pwọ̈̌⌢
tôprẹ̈ hésodônyă one htuȍ̆hồ́ è ari-akyă rò èthĭ hé, ‘Lȍ̆⌢ kayă dố a zṹ̈enyạ̈́e lŭ tahenuô Cồ́marya ki plwŏkyă dĭtấ èthĭ atẹ̈thấ ná èmwịkhyĕ pă,’ ” Petru hé pẹ́ èthĭ phúnuô.

Judaphú Mạ̈́to Tahe Nị̈́bè Thẻ́ Săsȅ̆ Byacè

44 Bí Petru hébè păprẻ́ akhȅ̆nuô, Thẻ́ Săsȅ̆ Byacè hyălyạ̈ dố kayă dố a nị̈́dă tẹ̈ritẹ̈kyă yĕtahe alọ̈ pwọ̈̌⌢ tôprẹ̈. 45 Cồ́marya cuố dyélyạ̈ tuọ̈̋kuȍ̆ Thẻ́ Săsȅ̆ Byacè dố Judaphú mạ̈́to yĕtahe alọ̈ akhu-akhyĕ, Judaphú dố a zṹ̈kạ̈nyạ̈́kạ̈ hồ́ tẹ̈ rò a o lahyă dố vị̈̆ Joppa akŭ rò a hyă rọ̈́kuȍ̆ ná Petru yĕtahenuô a khyéthukhyéthẻ́ nyacồ́. 46 Mẹ̈tĕhérò èthĭ nị̈́huȍ̆ dû kayă yĕtahe hébè ná ngọ̈́khókhye tahe akhu-akhyĕ, èthĭ htuthẻ́htya lahyă Cồ́marya.

Htuȍ̆rò Petru hé, 47 “Kayă yĕtahe nị̈́bèkuȍ̆ Thẻ́ Săsȅ̆ Byacè phú pẹ̈ nị̈́bè htuȍ̆hồ́ yĕnuôhồ́. Mẹ̈phúnuôrò èthĭ ki plwŏ anẹ̈́ ná htyĕ agnĕnuô maŭpĕ tôprẹ̈ ki mẹ̈tạ̈̆tṹ̈cyạ̈́ èthĭ pĕ.” 48 Phúnuô akhu-akhyĕ Petru hétạ̈̆ngọ̈́ ná èthĭ ki plwŏ anẹ̈́ ná

htyĕ dố Jesŭ amwị̈ akŭ. Rò èthĭ kwĭthẻ́zộ Petru ná a okuổ̌pộ ná èthĭ bínuô nyẹ̈̆thuổ̌thẻ̌.

11

Petru Dyaluổ̌htyakhyĕ Tẹ̈ritẹ̈kyă Dố Jerusalem Prẹ̈zụ̈̂́etẹ̈plò́mụ̈ A O

1 Prẹ̈dônyăphú ná prẹ̈zụ̈̂́etẹ̈phú dố a o dố
Judakẹ̈́ pwộ̈̆⌢ tôpho tahenuô, a nị́̈huổ̌ ná Ju-
daphú mạ̈́to tahe nị́̈bè kuổ̌hò́ Cò́marya alặ̈angộ̈.
2 Phúnuôrò bí Petru cuố dố vị̈̆ Jerusalem akhẻ̌nuô,
prẹ̈zụ̈̂́enyạ̈́ephú dố a dụ̂́talípha tahenuô, a dya
tẹ̈thụ̂́ dố lŭkhu. 3 Rò èthĭ hé Petru, “Nẹ̈ cuốolẹ̈̆
tuộ̈́kuổ̌ Judaphú mạ̈́to dố a dụ̂́talí kuổ̌ŭ phá to tahe
ahi rò nẹ̈ cuốecuố̆ tộ̈́kuổ̌ tuộ̈́ ná èthĭ.”

4 Rò Petru hésoluổ̌plŏ pẹ̈lổ̌ èthĭ tẹ̈ritẹ̈kyă dố a
cá htwŏhtya lú dố akhăshyé tuộ̈́dố atadû nuôtahe
pwộ̈̆tôcô. 5 Rò a hésoluổ̌plŏ pẹ̈́ èthĭ, “Bí vă o dố
vị̈̆ Joppa rò vă kwĭcò́bẻ̌ akhẻ̌nuô, vă myáhtyelwó
tẹ̈tôcô. Vă tẹ̈myáhtyelwó yẻ̌nuô, a o dố mò́khu
rò a cyạ̈tặ̈ pẹ̈́ vă thyáná tahụ̂́du dố anạ̈́ o lwị̈̆nạ̈́
tôbanuô. Htuổ̌rò a cyạ̈tặ̈ phûtatò bí vă khăshyé.
6 Vă myánuổ̌ tặ̈tẹ̈ dố tahụ̂́du yẻ̌akŭnuô rò vă
myáhtye tẹ̈phútẹ̈lyẹ̈ dố akhăduô o lwị̈̆khó tahe,
tẹ̈mị̈tẹ̈myạ̈́ tahe ná tẹ̈phútẹ̈lyẹ̈ dố alabácuố tahe
ná htuphú dố a zuộ̈ dố mò́lẹ̈̌ tahe. 7 Yẻ̌tôphuốrò
vă nị́̈huổ̌ ngộ̈́prạ̈htya rò a hé vă, ‘Petru, ihtò
mụ̈̂́thyẻ̌ekyă mŏ tẹ̈yẻ̌nuôtahe.’

8 “Manárò vǎ hésû, ‘Byacè⌢ vǎ e⌢ nyǎ ná taki⌢
to. Tẹ̄ dő ǔ be è ná a sǎsẻ̌ to tahe ná a mwọ̌plǐ to
tahenuô, vǎ enỏ́ ná tôphuő⌢ to.’

9 “Rò ngọ́prạ̄htya dő mỏ́khu yěnuô hé pọ́, ‘Cỏ́-
marya dǎhé ná a mwọ̌plǐ hénuôma, a sǎsẻ̌ to, bè
tanẹ nị́ to.’ 10 Rò a kuỗtạ̄ bǎ thuỗphuő rò dőkhyělő
tôphuőnuô, ǔ phyéhtya dwókyǎ è dő mỏ́khu.

11 “Ǔ phyéhtyakyǎkyǎ ná tôphuőtuỗ kayǎ vị̌
Caesareaphú thẻ́thuỗ dő ǔ nỏ̌hyǎ èthǐ yěta-
henuô, ló⌢, a hyǎtuọ̋ bí pẹ̀ lẹ́cuőokuőnị́ hi
nuôtômě. 12 Yětôphuőrò Thẻ́ Sǎsẻ̌ Byacè hé
vǎ ná mẹpyạ́zẹ̌pyạ́sẻ̌ tǎmẹ́, krwǒcuő lẻ́kuỗmỏ̌
èthǐnuô. Rò puọ̋vyạ́ dő vị̌ Joppa aprẹ̀thuỗthyó
yě krwǒcuőkuỗ ná vǎ tuọ̋dő vị̌ Caesarea rò pẹ̀
nuỗkuỗ dő Cornelio ahikǔ pwọ̌⌢ tôprẹ̀. 13 Cornelio
héso pẹ́ pẹ̀ ná a myáhtye tanémỏ́khuphú tôprẹ̀
hyǎkahtòo dő a hidỏ́kǔ ari-akyǎ rò a hé lǔ, ‘Nỏ̌cuő
kayǎ tôprẹ̀ dő vị̌ Joppa rò nỏ̌cuőẻ́hyǎ kayǎmwị ná
Simonè dő ǔ ẻ́ pǎ lǔmwị ná Petru nuôtôprẹ̀. 14 A
ki hébètẹ̀ ná nẹ̀ pǎ rò dő a hébè thǐ akhu-akhyě nẹ̀
ná nẹ̀ hiphúphyǎphú lỏ̌⌢ plǐ ki nị́bè tẹ̀mẹlwóhtekạ
pǎ.’

15 “Rò bí vǎ cáhtya hébètẹ̀ akhẻ̌nuô, Thẻ́ Sǎsẻ̌
Byacè hyǎlyạ dő èthǐ alọ phú a hyǎlyạ htuỗhỏ́ dő
pẹ̀lọ dő kalúkhẻ̌ nuôtôphuő nuôhỏ́. 16 Yětôphuőrò
vǎ thẻ́nẹ́htyabè tuọ̋ tẹ̀hébè dő Byacè hékyǎ, ‘Gio-
vanni plwǒ thǐ ná htyě tadủ́rò ǔ ki plwǒ thǐ ná

Thế Săsȅ Byacè pă nuôtômṳ̆̈.’ 17 Mẹphúnuôrò pẹ̈
zṳ̈́e Byacè Jesŭ Krístu rò Cỏmarya dyé pẹ̈ shyĕzṳ́,
phúnuôhỏ Judaphú mạ̈́to dố a zṳ̈́e thyákuȍná pẹ̈
yĕtahenuô, Cỏmarya ki dyé thyákuȍ èthǐ shyĕzṳ́
phú a dyé htuȍhỏ pẹ̈nuô kihérò vă ma kayă tôprẹ̈
dố a pṳ̆̈ mẹtạ̈̆tṳ̆̈ Cỏmarya aklyáaklŏ tôprẹ̈ ȅ?”,
Petru hé pẹ̈́ èthǐ phúnuô.

18 Bí èthǐ nị̈́huȍ tẹ̈ritẹ̈kyă yĕ akhȅnuô, èthǐ
pacyẹ̈́ishyé pă Petru to, rò a htuthẻhtya lahyă
Cỏmarya, “Ki a mạ̈́lakŏ phúnuôhérò Cỏmarya
dyépẹ̈́kuȍhỏ Judaphú mạ̈́to tahe tẹ̈shuốkhȅryá dố
a ki zạ nị̈́dûkuȍ lahyă anẹ̈́ rò a ki nị̈́bè kuȍ lahyă
thẻhtwŏprẹ̈ hỏ.”

Prẹ̈zṳ̈́etẹ̈plỏmṳ Dố Vị̈̆ Antioko

19 Dố ŭ mẹthyĕ Stephano akhu-akhyĕ, cáhtya
bínuôrò ŭ mẹcyẹ̈̆mẹcṳ̈̂ kayă dố a zṳ̈́kạnyạ̈́kạ Jesŭ
tahe phúnuôrò èthǐ lṳpruốlṳpryă cuố lȍplǐ. Tahe-
henuô a cuốtuọ̈́ dố Phonicia kẹ̈́, Cyprú klṳ̂́khu
ná vị̈̆ Antioko. Èthǐ hésodônyă pẹ̈́ tṳ̂́prẻ Judaphú
thǐ tahenuô ná Cỏmarya alạ̈̆angọ̈́ prẻ. 20 Manárò
Cyprúklṳ̂́phú ná vị̈̆ Cyreneophú dố a zṳ̈́kạnyạ̈́kạtẹ̈
aklȅ tahehenuô, a cuốtuọ̈́ dố vị̈̆ Antioko rò a
hésodônyă pẹ̈́ myĕcôruô Greekphú tahe ná Jesŭ
Krístu a tẹ̈thẻkrṳ̆̈mila ari-akyă. 21 Rò Cỏmarya
a tẹ̈prọtẹ̈pryạ o ná èthǐ akhu-akhyĕ kayă zṳ̈́kạ-
plukạphè rò athẻplò htulya kạtŏ lahyă dố Byacè
o.

22 Tẹ̀ritẹ̀kyǎ yě luỗcuốtuộ̣ dố Jerusalem
prẹ̀zṳ̃́etẹ̀plố̀mṳ a o akhu-akhyě èthǐ thǔcuố
Barnaba dố vị̈ Antioko. 23 Rò bí a cuốtuộ̣ akhễ̀,
a cuốmyáhtye ná kayǎ yětahe nị̈bè Cố̀marya
abwíataryě akhu-akhyě a thế́krṳ̃̀thế́lỗ̀ nyacố̀ rò
thyáphú èthǐ ki ohtwǒprẹ̀ cố̀ plehyǎ tadû ná
Byacè rò, a dyéhễ̀dyére shyakrwǒ kuỗ̀pọ́ èthǐ
akhyě. 24 Barnaba ma kayǎ dố aryá rò a lốbǎ
ná Thế̀ Sǎsễ̀ Byacè tôprẹ̀. Rò è ma kayǎ dố a
tẹ̀zṳ̃́tẹ̀nyạ́ sỗ̀ tôprẹ̀. Rò a mẹcwọ́ ế̀ pẹ́lǎ ǔ rò ǔ
zṳ̃́kạnyạ́kạ ế̀lǎ Byacè.

25 Phúnuôhtuỗ̀rò dốkhyěnuô, Barnaba
cuốmyápṳ̌ Saulu dố vị̈ Tarso akǔ. 26 Bí a myáhtye
lǔ akhễ̀nuô, a ế̀kạnị́ lǔ dố vị̈ Antioko. Rò èthǐ
yěthế́nyẹ̌ kạ-okú myáhtye tặsû ná prẹ̀zṳ̃́etẹ̀
plố̀mṳphú bínuô tahe tôna⌢ hyǎ cố̀. Rò a
ithyóithyatặ nị́ế̀ pẹ́lǎ kayǎ obínuô tahe. Ǔ ế̀rẹ́lố
prẹ̀zṳ̃́etẹ̀phú tahe ná Krístuphú ma bí vị̈ Antioko
yěnuô hố̀.

27 Bínuôakhễ̀, prẹ̀prọ tahe o dố vị̈ Jerusalem
rò a hyǎ dố vị̈ Antioko. 28 Dố èthǐ aklễ̀nuô
amwị̈ ná Aghabu otôprẹ̀. Dố Thế̀ Sǎsễ̀ Byacè a
tẹ̀prọtẹ̀pryạ akhu-akhyě, a ihtò rò a hépro one
ngọ́ ná tẹ̀ovị̈okỗ̀ cyễ̀cṳ̂ ki ohtya dố hekhusǐba lỗ̀
pǎ. (Yěnuôma a htwǒhtya bí Claudio htwǒ khwí
akhễ̀nuô.) 29 Prẹ̀zṳ̃́etẹ̀phú pwọ̌⌢ tôprẹ̀ belyạ lahyǎ
athế́plò ná a ki thǔcuố pẹ́ kuỗ̀ tẹ̀mẹcwọ́ bá èthǐ
dyébế̀ nuô, dố èthǐ puộ̃vyạ́ o dố Judakẹ́kǔ nuô-

tahe. 30 Phúnuôrò a thŭcuố́nị̆ rữyě ná Saulu ná
Barnaba. Saulu ná Barnaba phyécuố́nị̆ rữyě rò a
cuố́ dyétặ dĭtứ dố́ prẹ̈zự̃etẹ̈plố́mụ muợ̃prữmuợ̃prẹ̈
dố́ a htwŏ khuklố́khuklyă tahe a takhukŭ.

12

Ŭ Mẹcyẹ̆mẹcữ̂ Shyosŏ̌ Hyătọ́

1 Bínuôakhẽ̌ Khwí Herodè* cáhtya mẹcyẹ̆mẹcữ̂
prẹ̈zự̃etẹ̈ plố́mụphú tahe. 2 Dố́ a hétặ angọ́ akhu-
akhyě, ŭ sữthyĕkyă Giovanni avyạ́ Jakomo ná nế.
3 A myáhtye ná a mẹtẹ̈ phúyĕnuô, atŏ ná Judaphú
tahe athế́plò akhu-akhyě, a hé tặpọ́ angọ́ ná bè pữ̂
pọ́ Petru. Tẹ̈mẹ yĕnuô a htwŏhtya bí pwẽ̌khố́mŭ
sŏdŏ huỗ̌mûtapho akhẽ̌nuô. 4 Ŭ pữ̂ htuỗ̌ Petru rò
ŭ dố́tặ lŭ dố́ htỗ̌kŭ. Ŭ dyétặ klyĕphú lwị̆mụ atẹ̈mẹ
dố́ èthĭ bè opọ̃nị̆ lŭ. Èthĭ opọ̃ tômụ htuỗ̌ tômụ.
Tômụnuô a o thế́lwị̆. Bí pwẽ̌ htuỗ̌hố́ akhẽ̌nuô,
Khwí Herodè tanẹ ná a ki cẹmyá Petru rò a ki
cirya lŭ dố́ kayă bế́mụ a mèthènyĕ pă.

5 Phúnuôrò ŭ dố́o tadû pă Petru dố́ htỗ̌kŭ.
Manárò prẹ̈zự̃etẹ̈ plố́mụphú tahe thế́plòshyo
kwĭcố́bẽ̌ pẹ́ nyacố́ dố́ lŭgnĕ.

Tanémố́khuphú Mẹsiplế́kyă Petru Dố́ Htỗ̌kŭ

6 Bí Khwí Herodè ế́hte tyahí Petru dố́ kayă
bế́mụ a mèthènyĕ híto tôthẽ̌nuô, Petru omyĕo
dố́ klyĕphú thế́nyẹ̈ aplèkŭ. Ŭ cỗ̌klọ̀ma è ná

* 12:1 12:1 Khwí Herodè yĕtôprẹ̈ nuôma Khwí Herodè Agrippa.

suplyẹtọ̗́htḗ nyẹ̆bŏ. Htuỗto klyĕphú tahe opọ̗́
olǒ̗ bí lẹ̈dọ̗́tạ̈ ǔ htǒ̗ kadăhtǖnuô. 7 Byacè a
tanémọ̗́khuphú tôprẹ̀ hyă kahtò oluỗkhyé bínuô
rò a lǐhtya lǒ̗ bí Petru o nịdyé a pọkǔnuô.
Tanémọ̗́khuphú plyạ́ Petru plăkhu rò a htu-
ryặkahtò lǔ rò a hé lǔ, "kahtòpryămǒ̗" tôphuố-
tuǒ̗ suplyẹtọ̗́htḗ o dố Petru atakhu nyẹ̆khólǒ̗ akǔ
yĕnuô a latặ plwóhtekyă lǒ̗ nịdyédû anẹ́.

8 Htuỗrò tanémọ̗́khuphú hé lǔ, "Nyạ́htya nẹ̀
nyạ́htọ̗́ rò dyánị́ nẹ̀ khuphánuô." Rò Petru kr-
wŏmẹkuǒ̗ phú tanémọ̗́khuphú hé è nuô. Rò a
hé pọ́ lǔ, "Ihtọ̗́htyanị́ nẹ̀ ikẹ̈̆nuô rò krwŏcuốkuǒ̗
văkhyĕyĕ." 9 Rò Petru krwŏhte kuǒ̗ lǔkhyĕ
tuợ̈dố htǒ̗klǒ̗. Manárò tanémọ̗́khuphú mẹpẹ́ lǔ
phú yĕnuôma a mạ́lakŏ ễ, mạ́to ề nuô Petru
thḗgnĕ tặtẹ to. A tanẹprḗ ná a myáhtyelwótẹ̀
prḗ. 10 Èthǐ cuốtalwóbḗkyăhtuǒ̗ prẹ̀opọ̗́kadă
arẹ́lố tôtọ́ htuỗrò a cuố talwóbḗ pọ́ nyẹ̆tọ́tôtọ́.
Dốkhyĕlố rò a cuốtuợ̈ dố kadă dố ǔ mẹ è ná
tọ̗́htḗ nuôtôkǔ. Kadăkǔ yĕtôkǔnuô ma a cuốluplú
nuỗtŏ cọ̗́ dố vịkǔ rò a lụmŏhtya pẹ́ nịdyédû
èthǐ prḗ, rò èthǐ htecuốkyă bí kadă yĕnuôtôkǔ.
Rò èthǐ krwŏcuốrwó prḗ vịkǔklyá yĕtôbŏ rò
tanémọ̗́khuphú lamẹ́khyékyă pẹ́ Petru.

11 A lamẹ́htuǒ̗ pẹ́ lǔ tűrò Petru thḗgnĕno
prḗ tẹ̀htwŏhtya-anẹ́ ná èyĕ prḗ rò a hé,
"Khŏnyạ́yĕ vă thḗgnĕhọ̗́ ná tẹ̀mẹhtwŏhtya anẹ́

phúyěnuôma a mạ̤lakǒ cố. Byacè Cốmarya nồhyǎ
a tanémốkhuphú rò a hyǎ mẹ̤siplế htekyǎ vǎ dố
Khwí Herodè a taryěshyosồ alẹ̤̀, htuồto a hyǎ
mẹ̤lwóhtekạ̤ vǎ dố Judaphú dố a myásȗ̃ dố a ki
mẹ̤cyẹ̤̌ vǎ tahe a takhukǔ.” 12 Bí a thẽ́gněhyǎhố
ná tẹ̀mẹ̤htwǒhtya anẹ̤́yě ma a mạ̤lakǒ cố hố
akhễnuô, a cuố dố Giovanni dố ǔ ẽ́pọ̤́ amwị̤ ná
Marko yětôprẹ̤̀ amuọ̤̃ Maria ahi, rò bínuôkhễnuô,
a tǒtȗ̃ ná ǔ hyǎ oplốoplu kwǐcốbẽ̀ rọ̤́lồ lǔ bínuô.
13 Petru kạ̤dò kadǎdu dố hinyěhyǎnuô tôkǔ rò
thyáphú èthǐ ki thẽ́gně ná maǔpě dò kadǎ pě
nuô rò lulé prẹ̤̀mòphú dố amwị̤ ná Rhoda hé
yětôprẹ̤̀ cuốmyásȗ lǔ. 14 Rò a thẽ́gně Petru talạ̤̌ rò
a thẽ́krụ̤̃ talwósȗ̃lȗ̃ rò a sǒtapạ̤ bámǒ pẹ̤́ lǔ kadǎ
rò a klyakanuồ héso pẹ̤́ èthǐ ná Petru kahtòo dố
aklồnuô.

15 “Ma nẹ̤̀ tamwǐ ẽ̀?” Èthǐ hésȗ Rhoda
phúnuô, tadȗ̃rò a mạ̤lakǒ cố Rhoda hésǎprẹ̤̀sȗ
èthǐ phúnuô. “Petru azọ̤ prẽ́kǒ” èthǐ hésȗ kạ̤khyě
lǔ phúnuô.

16 Bínuôakhẽ̀ Petru dò plehyǎ pọ̤́ kadǎ rò
èthǐ bámǒ kadǎ rò a myáhtye Petru rò èthǐ
khyéthukhyéthẽ́ kanọ̤́⁻ to. 17 Petru thẽ́zụ̤̃
nồthuôthuô⁻ o èthǐ rò a vȗ̃vyạ̤́luồ pẹ̤́ èthǐ ná
atakhu. Rò a héso pẹ̤́ èthǐ ná Byacè Cốmarya
mẹ̤siplẽ́hte kryá⁻ è dố htồkǔ phútě ari-akyǎ. Rò
a hé, “Héso pẹ̤́kuồ Jakomo ná lồ⁻ prẹ̤̀zụ̤̃etẹ̤̀phú
dố aruô nuôtahe ná tẹ̤̀ritẹ̤̀kyǎ yěnuô ní⁻,” Petru

héhtuổkyă pẹ́ èthĭ phúnuô rò a htecuốkyă dố
aruô tôpho.
18 Mộ́lĭbŭ hố rò prẹ̈opộ́ htỗ tahe tanẹ thế́plòsúsá
nyacố rò a hé nị́dyé khyĕ lŭ, “Petru cuốhteplế́cyạ́
phútĕtĕ?” 19 Khwí Herodè hétạ̈ angọ́, a nỗ myápụ̈́
khyĕthyá aklyĕphú tahe ná Petru tadṹrò èthĭ
myáhtye pă lŭ to. Phúnuô akhu-akhyĕ a cuố
cẹmyá prẹ̈opộ́ htỗ yĕtahe rò a hétạ̈kyă angọ́ ná
mẹthyĕ̈kyă prẹ̈opộ́ htỗ nuôtahe.
Tẹ̈htwŏhtya-anẹ́ phúnuô htuổrò dốkhyĕnuô
Khwí Herodè htecuốkyă bí Judakẹ́nuô rò a htecuố
okuố dố vị̈ Caesarea.

Khwí Herodè Thyĕ̈kyă Ari-akyă

20 Khwí Herodè thế́plòdu nyacố vị̈ Tyrephú
tahe ná vị̈ Sidophú tahe. Phúnuôkhukhyĕrò
thyáphú èthĭ ki cuốmyáhtye hébènị́ ná Khwí
Herodè yĕnuôrò èthĭ vị̈phú tahe cuốrộ́lŭ dố Khwí
Herodè a o. Arẹ́lố rò èthĭ cuốhébè plỗrẹ́ ná Blasto
dố a ki mẹcwộ́ pẹ́ èthĭ agnĕ, mẹtĕhérò è ma a htwŏ
prẹ̈zụ̈́klyázụ̈́klŏ cwộ́ khwí rò kayă dố khwí zṹenị́
lŭ tôprẹ̈. Dốkhyĕ rò èthĭ cuốkwĭ tẹ̈pẹ̈tẹ̈dwŏ dố
khwí a o, mẹtĕhérò khwí yĕtôprẹ̈ ahtyĕakẹ́ nuô,
a mẹcwộ́ pẹ́ èthĭ htyĕphúkẹ́phú ná sèesèŏ tahe.
21 Tônyĕkhẽ̈ bí ŭ nwóhtya khódû hố Khwí
Herodè akhẽ̈nuô, akũ̈athyáhtyanị́ khwíhyecạ rò
a onyăo dố khwí a khuklyáhtẽ̈htyalỗkhu rò a
hébètạ̈ kayă bế́mụ tahe. 22 Rò èthĭ ế́htŏhtya,
“Khwí dố a hébè yĕtôprẹ̈ ma prẹ̈lukayă mạ́to.
Mạ́cố́dû cố́marya tôprẹ̈ cố́hố́.” 23 Tôphuốtuỗ,

Byacè a tanémṍkhuphú tôprẹ̀ mẹswímẹsẽ̌ Khwí
Herodè, mẹtĕhérò a tŏ htuthéhtya Cṓmarya
tadû́rò a cuố nŏ̀htuthéhtya anẹ́ ná prẹ̀lukayă. Rò
zặ ethyĕkyă lŭ.

24 Manárò Cṓmarya alặangọ́nuô, a luỗpasĭcuố
yẹ plehyăpọ́ dố nyĕ rò ŭ zṹkạnyậ́kạ ẽ́htya ná
ẽ́htya cṓ.

25 Rò Barnaba ná Saulu mẹhtuỗ atẹ̀mẹ bí vị̆
Jerusalem akŭ nuôrò a ẽ́nị́ Giovanni dố ŭ ẽ́pọ́
lŭmwị̣ ná Marko yĕtôprẹ̀ rò a htekạ̣kyă.

13

Prẹ̀zṹetẹ̀ Plṓmụphú Nwóhtya Barnaba Ná Saulu Rò A Nŏ̀cuố Ẽ̀thĭ

1 Prẹ̀zṹetẹ̀plṓmụ bí vị̆ Antioko akŭnuô prẹ̀prọ
ná Thárá o tahe. Maŭpĕ hénuôma Barnaba,
Simeonè (Dố ŭ ẽ́ lŭ ná kayăzyelọ̀) ná Lucio (Vị̆
Cyreneophú), Menaen (Ŭ buô duhtya rọ́kuỗ è ná
Khwí Herodè)* ná Saulu yĕtahe hṓ. 2 Bí ẽ̀thĭ
cṓbucṓbẽ̆htya Byacè rò duôe sèesèŏ akhẽ̆nuô,
Thẽ́ Săsẽ̌ Byacè hé ẽ̀thĭ, “Nwóhte khókyă pẹ́ vă
Barnaba ná Saulu nuô. Mẹtĕhérò vă nwóhtya one
htuỗhṓ ẽ̀thĭ dố a ki bè mẹ vă tẹ̀mẹ.” 3 Ẽ̀thĭ duôe
sèesèŏ rò a kwĭcṓbẽ̆, htuỗrò ẽ̀thĭ dyahtya atakhu
dố Saulu ná Barnaba alọ rò a nŏ̀htecuố ẽ̀thĭ.

* **13:1** 13:1 Khwí Herodè yĕtôprẹ̀ nuôma Khwí Herodè Antipa dố a pố Galilea nuôtôprẹ̀ hṓ.

Barnaba Ná Saulu Héso Pẹ́ Ǔ Tẹ̈thě́krṵ̂̌mila Dő̂ Cyprú Klṹkhu

4 Barnaba ná Saulu cuő phú Thé̂ Săsě̂ Byacè
nŏ̂cuő èthǐ nuô. Èthǐ tặlyạcuő dő vị̈ Seleucia
bí ǔ lẹ́kạ̈báo thòklyĕdu akhặ̆lẹ́ nuôtôpho rò èthǐ
htya sidyáṇị́ lahyă thòklyĕdu bínuô rò htecuő dő
Cyprú klṹ. 5 Bí èthǐ cuő̂tuọ̈̂ dő vị̈ Salami akhě̂nuô,
a cuő hésodônyă pẹ́ ǔ ná Cő̂marya alặ̆angọ̈́ dő
Judaphú tẹ̈cő̂bě̂hŏ tahe akǔ. Giovanni Marko cuő
tọ̈̂kuŏ̂ ná èthǐ rò a mẹ̈cwọ̈́kuŏ̂ èthǐ.

6 Èthǐ cuő̂htyanuŏ̂ dő Cyprú klṹkhu rò a cuő
luplú tuọ̈̂dő vị̈ Papho o dő klṹtadû nuôtôvị̈. Èthǐ
myáhtye tặ̆sû ná Juda prẹ̈prọ̈ lahŏlahyaphú dő
a cuő̂lě dyéluŏ̂ pẹ́ ǔ ná tẹ̈mẹ̈taple ǔmèthè tôprẹ̈.
Amwị̈ ná Bar-Jesŭ. 7 È ma a mẹ̈pẹ́ khwídu Sergio
tẹ̈mẹ̈. Khwídu Sergio ma kayă dő a dè tôprẹ̈. A
thé̂zṵ̂́ nị́huŏ̂ Cő̂marya alặ̆angọ̈́ rò a é̂hyă Barnaba
ná Saulu. 8 Manárò kayă mẹ̈taple ǔ mèthè Elyma
yĕtôprẹ̈nuô, (Yĕma Bar-Jesŭ amwị̈ ná Greek ngọ̈́),
thyáphú khwídu kizṵ̂́kinyạ́ kuŏ̂ tămẹ́ nuôrò, a
pṵ̂ mẹ̈dídyă tặtṵ̂́ èthǐ. 9 Bínuô Saulu (Ǔ thé̂gně
kuŏ̂pọ̈́ èmwị̈ ná Paulu) yĕtôprẹ̈nuô, a lő̂bă ná
Thé̂ Săsě̂ Byacè. Rò a myárẹ̈̂ tŏdě̂ kayă mẹ̈taple
ǔmèthè nuôtôprẹ̈. 10 Rò a hé lǔ, "Nẹ̈ ma prẹ̈ dő a
mẹ̈ khǐnéricyạ́ khukló̂ atẹ̈mẹ̈ tôprẹ̈. Nẹ̈ ma kayă
dő a thé̂hte lŏ̂⁀ tẹ̈ dő acő̂atẹ̈ nuôtahe. Nẹ̈ lő̂bă
cő̂ ná tẹ̈lahŏlahya ná tẹ̈mǔmyạ́ricyạ́ pwọ̈̂tôcô, nẹ̈
pṵ̂ mẹ̈taplŏ̂taple lahŏ lŏ̂ Byacè a tẹ̈mặ́tẹ̈cő̂ yĕnuô

pwọ̈̌‿ tôphuố cố.
11 Khŏnyą̈́yě Byacè ki cirya nẹ̈,
nẹ̈ ki mèthèkhí pă, Cốmarya ki nồlǐką̈khyě nẹ̈ to
hénuô, nẹ̈ ki myáhtyecyą̈ pă tẹ̈lǐ tohố."

Rò amèthè óruọ̈̃kyă rò a khíkyă tôphuốkhí cố.
Rò akluốaphủ cuốprẻ rò a myápų̈ kayă dố a
ki pų̈́cwithǔcuố lǔ prẻ.
12 Bí khwídu yětôprẹ̈
myáhtye tẹ̈mẹ̈htwŏhtya anẹ̈́ phúyě akhěnuô, a
zų̈̃ką̈nyą̈́ką̈ kuỗ Jesǔ. A nį̈́huỗ ǔ ithyó pẹ̈́ lǔ Byacè
ari-akyă rò a khyéthukhyéthẻ nyacố.

Cuốlě Héso Tẹ̈thẻkrų̈̃mila Bí Vį̈̌ Antioko Dố Pisidia Kẹ̈kǔ

13 Paulu ná kayă dố a cuố tọ̈̃kuỗ ná lǔ tahe
sidyácuốnį̈ thòklyědu bí vį̈ Papho nuôrò htecuố
dố vį̈ Perga dố a o dố Pamphylia kẹ̈́kǔnuô. Cuốtuọ̈̃
bínuô rò Giovanni Marko htecuố khókyă ná èthǐ
rò a ką̈khyě dố vį̈ Jerusalem.
14 Èthǐ odố vį̈
Perga rò htecuố lahyă dố vį̈ Antioko o dố Pisidia
kẹ̈́kǔnuô tôvį̈. Rò bí Judaphú Mọ̈́nyěduô bè
akhěnuô, èthǐ cuốnuỗ onyăo dố tẹ̈cốběhŏkǔ.
15 Bí
ǔ hốhtyahtuỗhố Mosè ali tẹ̈thyótẹ̈thya ná li dố
prẹ̈prọ̈ răone nuôtahe akhěnuô, tẹ̈cốběhŏ khuklố
tahe nồcuốsudyă kayă tôprẹ̈ ná èthǐ rò a hé èthǐ,
"Puọ̈̃vyą̈́ thǐ‿, thǐ lẹ̈́dyéhẻdyére kayă bẻmų̈ yětahe
ki o tômǚmǚ hérò, pẹ̈ thẻzų̈̃ nồdyéhẻdyére thǐ."

16 Paulu ihtò rò a vų̈̃vyą̈́luỗ atakhu.
Mẹ̈těhénuôrò a thẻzų̈̃ nồthuôthuô‿ o kayă
yětahe rò a cáhtya hébè, "Puọ̈̃vyą̈́ Israel
aklwǐalyă thǐtahe ná Judaphú mą̈́to rò a

cố̍bucố̍bẽ̌htya Cố̍marya bíyě thǐtahe lǒ̃⌢ plǐ thǐ⌢,
nị́dǎ lahyǎ. 17 Judaphú a Cố̍marya nwóhtya pẹ̀
muộ̃phẽ̀phyěphuǒ̃ dố⌢ nyénu tahe rò bí èthǐ
cuốokuốlẹ́ dố Egypt kẹ́ akhẽ̌nuô, a dyé htwǒhtya
èthǐ ná kayǎ myěcôdu tôcô. Cố̍marya ẽ́htekặkyǎ
èthǐ dố Egypt kẹ́kǔ ná a tẹ̀prọ̀tẹ̀pryạ dố adu-
azặ yěnuô hố̍. 18 Rò a bè khyáthẽ́plòhtǔnị́ èthǐ
dố kẹ́sẽ̀htyěkyạ lộ̍tamákhu nuô analwị̆shyě cố̍.
19 Kayǎ myěcôphú thuỗthyótômyě dố a o dố
Canan kẹ́kǔ tahenuô Cố̍marya mẹpẹ́kyǎ pẹ́ èthǐ,
rò a dyé kẹ́yětôba ná Israelphú rò a htwǒ hố̍
èthǐkẹ́. 20 Tẹ̀ dố a ki htwǒhtya phúyěnuô, anyẹ̆ cố̍
ana lwị̆zẹ̀nyặshyě cố̍.

“Phúnuô htuỗrò dốkhyěnuô, a tuộ̃hyǎ tyahí dố
Prẹ̀prọ Samuelè htwǒhtya tyahí khuklộ̍du akhẽ̌
tonuô, Cố̍marya dyétặ pẹ́ èthǐ prẹ̀ciryatẹ̀ tahe.
21 Htuỗrò èthǐ kwǐ Samuelè ná a ki nwóhtya pẹ́
èthǐ khwí dố a ki pốnị́ pẹ́ èthǐ tôprẹ̀. Rò Cố̍marya
nwóhtya pẹ́ èthǐ ná Kish aphúkhǔ Saulu. È ma
Benjamino aklwǐalyǎ rò a htwǒ pẹ́ èthǐ khwí anal-
wị̆shyě. 22 Dốkhyěrò Cố̍marya dyatặkyǎ Saulu
dố khwí akhǎlẹ́ rò a nỗhtwǒhtyake Davi ná èthǐ
khwí. Davi ari-akyǎ yěnuô Cố̍marya héhtuỗhố̍,
‘Vǎ myáhtyehtuỗhố̍ Jesse aphúkhǔ Davi ma kayǎ
tôprẹ̀ dố a mẹmọnyacố̍ vǎ thẽ́plò rò a ki mẹ lỗplǐ
phú vǎ thẽ́zụ̃ nỗmẹ lǔ nuô pǎ.’✡

✡ **13:22** 13:22 Li Htuthẽ́htya 89:20, Samuelè arẹ́lố tôba 13:14

23 “Phú Cṓmarya ṓlyạ̈ one htuổhṓ ná a ki
nổhyălyạ̈ Jesŭ phú prẹ̀mẹ̈lwóhtekạ̈ Israel aklwĭa-
lyă thĭtahe agnĕ tôprẹ̀ pă nuô, a ki ohtwŏhtya
dố Davi aklwĭalyă tạ̈palyạ̈ dĭtû́ yĕnuô pă a hé
phúnuô. 24 Bí Jesŭ hyă tyahíto nuô, Giovanni
hésodônyă pẹ̈́lổ Israelphú tahe ná èthĭ ki zạ̈ nị̈́dû
lahyă anẹ̈́ rò a ki plwŏkạ̈ lahyă anẹ̈́ ná htyĕ,
phúnuô. 25 Bí Giovanni mẹ̈ atẹ̀mẹ̈ kírẹ̈́ phû
htuổhṓ akhể̆nuô, a héso pẹ̈́ kayă bḗmụ̈ tahe, ‘Thĭ
tanẹ̈ vă ná ŭpĕ? Vă ma kayă dố thĭ opọ̈́myásŭ̂
aklyá nuôtôprẹ̀ mạ̈́to. Nuôtôprẹ̀ ma a ki hyă dố
văkhyĕkhu pă, rò vă ki htulyĕ pẹ̈́prḗ lŭ khuphá-
plyẹ̈ prḗ nuổ⌢ vă kò ná è to.’
26 “Puọ̈́vyạ̈́ Abraham aklwĭalyă thĭtahe ná Ju-
daphú mạ̈́to dố a o bíyĕ rò a cṓbucṓbể̆htya kuổ
Cṓmarya tahe lổ⌢ plĭ thĭ⌢, tẹ̀mẹ̈lwóhtekạ̈ ari-akyă
yĕnuô, ŭ thŭhyă pẹ̈́ dố pẹ̀gnĕ prḗ. 27 Mẹ̈tĕhérò
vị̈ Jerusalemphú tahe ná èthĭ akhuklṓ tahenuô
a thḗgnĕ kuổ lŭ ná è ma prẹ̀mẹ̈lwóhtekạ̈ a By-
acè tôprẹ̀ phúnuôto. Htuổto prẹ̀prọ̈tahe alạ̈̆angọ̈́
dố ŭ hốluổhtya è bí Judaphú a Mọ̈́nyĕduô†
pwọ̈̆⌢ tôphuố nuôtahe bèbè, èthĭ thḗgnĕ tạ̈̆plú
kuổŭ angọ̈́lasá to. Phúnuôrò thyáphú prẹ̀prọ̈
tahe alạ̈̆angọ̈́ ki lốhtyabăhtya agnĕnuô, a nổ-
cirya thyĕkyă hṓ Jesŭ prḗ. 28 Tẹ̀thû́tẹ̀plá dố
a ki cirya thyĕkyă Jesŭ agnĕnuôma a myáhtye
tôcô⌢ to tadû́rò ŭ nổshyo Khwí Pilato dố a ki

† **13:27** 13:27 Judaphú Mọ̈́nyĕduô ma bí mọ̈́katọ̈ nuôtônyĕ.

ciryathyĕkyă lŭ hṓ. 29 Bí èthĭ mẹhtuȍ lȍhṓ
phú lisăsȅ héone lŭrilŭkyă akhȅnuô, èthĭ cuố-
phyétặkyă lŭ dố krusulọ rò èthĭ cuốsunuȍkyă
lŭ dố luộ̈kŭ. 30 Manárò Cṓmarya mẹhtwŏprẹ̀
ihtòkạkhyĕ khyĕthyá lŭ dố tẹ̀thyĕ. 31 Htuȍrò
Byacè Jesŭ yĕ a dyéluȍ mộnyĕmộthȅ nyẹ̈kú⌐ pẹ́lă
sálẹ́ anẹ́ ná kayă dố a cáhtya krwŏkuȍ lŭkhyĕ,
cáhtya dố Galilea kẹ́ tuộ̈dố vị̆ Jerusalem nuô-
tahe. Khŏnyạ́rò, èthĭ htwŏhtyahṓ prẹ̀khyáathḗ dố
lŭgnĕ rò a cuố khyápẹ́hṓ Israelphú tahe hṓ.

32 “Khŏnyạ́rò pẹ̀ héso pẹ́ thĭ tẹ̀thḗkrụ̈mila: Tẹ̀
dố Cṓmarya ṓlyạ pẹ́ htuȍhṓ ná pẹ̀phyĕpẹ̀phuȍ
dố⌐ nyénu nuôtahe, 33 khŏnyạ́rò a mẹlốbă pẹ́hṓ
pẹ̀ hṓ ma dố Cṓmarya mẹ-ihtò htwŏprẹ̀ kạkhyĕ
khyĕthyá hṓ Jesŭ dố tẹ̀thyĕ hṓ. Pẹ̀ ma pẹ̀ klwĭlyă
tặkalyạ dố pẹ̀phyĕpẹ̀phuȍ yĕtahe a o hṓ rò a
mẹlốbă pẹ́hṓ pẹ̀ hṓ. Phú ŭ răo dố Li Htuthḗhtya
amặdu nyẹ̈tọ́tôtọ akŭnuô a hé,

‘Nẹ̀ ma văphúkhŭ, yĕtônyĕrò, vă htwŏ hṓ nẹ̀phȅ
hṓ.’✡

34 “Cṓmarya mẹ-ihtò htwŏprẹ̀ kạkhyĕ Krístu dố
tẹ̀thyĕ hṓ rò athȍalò cyạ́ păto hṓ. Cṓmarya hé,

‘Vă ki dyé thĭ tẹ̀sȍri dố asăsȅ ná atặatẹ tahe phú
vă ṓlyạnuôlyạ htuȍhṓ Davi dố vă ki dyé è
pă nuôtahe pă.’✡

35 “Phú prẹ̀răli irŏ htuthḗhtya hé pọ́,

✡ **13:33** 13:33 Li Htuthḗhtya 2:7 ✡ **13:34** 13:34 Isaia 55:3

‘Nẹ̀ nǒ̌thǒ̌nǒ̌lòkyǎ nẹ̀ lulésǎsě̌ yětôprẹ̀ dő luǒ̭̌kǔ
to.’✡
36 “Mẹtěhérò Cớmarya taze-onekyǎ pẹ́ Davi
mú⌢ nukhě̌ rò Davi mẹhtuǒ̌kyǎ bí ahtǚkhě̌ nuô,
rò dőkhyěnuô a thyěkyǎ. Rò ǔ iluőtạ̈tợ lǔ ná
aphě̌ dő⌢ nyénu tahe rò anẹ́klọ̌ thǒ̌kyǎ bínuô.
37 Manárò kayǎ dő Cớmarya dyé htwǒprẹ̀ kạkhyě
è tôprẹ̀nuô athǒ̌alò to.

38 “Phúnuô akhu-akhyě, puợ̌vyạ́ lǒ̌⌢ plǐ thǐ⌢ vǎ
thé́zữ nǒ̌thé́gně tạ̈tẹ kuǒ̌ thǐ ná ǔ hésodônyǎ pẹ́
thǐ tẹ̀plwǒkyǎ thǐ tẹ̀thű nuôma mạ́dő Jesǔ Krístu
akhu-akhyě pré̂. 39 Dő Jesǔ mẹhtuǒ̌hớ akhu-
akhyě, kayǎ dő a zữe Jesǔ pwǒ̭⌢ tôprẹ̀ nuô Cớ-
marya plwǒkyǎ lǒ̌hớ lǚtẹ̀thű rò a dyacớdyatẹkyǎ
lǔ hớ. Dő thǐ krwǒlữ mẹkuǒ̌ Mosè a tẹ̀thyótẹ̀thya
akhu-akhyě, Cớmarya plwǒkyǎcyạ́ thǐ tẹ̀thű nuô-
tahe taki⌢ to. 40 Phúnuôrò rọ̀nị́ lahyǎ thǐné̩,
mẹtěhérò thǐ ki mẹhtwǒhtya tǎ thǐné̩ phú prẹ̀prọ
tahe héone htuǒ̌hớ nuôtahe tǎmé̩. 41 Prẹ̀prọ hé,
‘Thǐ dő a hébè takhwótakè dûgně tahe thǐ⌢, nị́dǎ
lahyǎ! Khyéthukhyéthé̂ rò thyěkyǎ lahyǎ
mǒ̌. Mẹtěhérò, bí thǐ htǚkhě̌ yěnuô vǎ ki
mẹpẹ́ thǐ tẹ̀tôcôcô dő ǔ héso pẹ́ cớ thǐ pǎ
manárò thǐ zữe kuǒ̌ǔ taki⌢ to yěnuô pǎ,’✡
prẹ̀prọ hé phúnuô.”
42 Bí Paulu ná Barnaba htecuőkyǎ dő
tẹ̀cớbě̌hǒkǔ akhě̌nuô, kayǎ bémụ tahe nǒ̌hyǎpọ́

✡ **13:35** 13:35 Li Htuthé̂htya 16:10 ✡ **13:41** 13:41 Habaku 1:5

èthǐ shyé- Judaphú a Mọ̄́nyěduô bè khyěthyá dő̌khyě thuǒ̌thyótônyě pǎ rò a nǒ̌hésodônyǎ ě́htya pọ̄́ èthǐ ná tẹ̄ritẹ̄kyǎ thǐtahe. 43 Rò bí ǔ cǒ́bě̌
htuǒ̌hǒ́ dő tẹ̄cǒ́bě̌hǒkǔ akhě̌nuô, Judaphú tahe ná Judaphú mą̄́to dő a zǚ̃kạ̄nyą̄́kạ̄ kuǒ̌ Judaphú a tẹ̄cǒ́bucǒ́bě̌ tahenuô, a krwǒplukrwǒphè kuǒ̌lǒ̌ Paulu ná Barnaba akhyě. Rò èthǐ hébè dyéhě̌dyére shyosǒ̌htya kayǎ dő a krwǒkuǒ̌ lǔkhyě nuôtahe ná a ki ohtwǒprẹ̄ thě́lẹ̄ plehyǎ nị̄́kuǒ̌ lahyǎ anẹ̄́ dő Cǒ́marya abwíataryě akǔ.

44 Dő̌khyě thuǒ̌thyótônyě bí Judaphú a Mọ̄́nyě-
duô bè khyěthyá akhě̌nuô, kayǎ dő a hyǎ nị̄́dǎkuǒ̌ Byacè Cǒ́marya alą̄̆angọ̄́ tahenuô a phû- lǒ̌ cǒ́ tôvǐ̄lǒ̌ cǒ́. 45 Bí Judaphú tahe myáhtye kayǎ
hyǎrọ̄́hyǎě́ akhě̌nuô, èthǐ thě́kothě́khwě́ nị̄́kuǒ̌ nyacǒ́ Paulu rò a htésû pacyẹ̄́ishyékyǎ Paulu a tẹ̄hébèhésǚ̃ tahe.

46 Htuǒ̌rò Paulu ná Barnaba lé hébè khǚ̃hǎlő
pọ̄́pọ̄́ cǒ́, rò a hé, “Pẹ̄ tǒbè hésodônyǎ rẹ̄lő pẹ̄́ thǐ ná Cǒ́marya alą̄̆angọ̄́. Manárò thǐ zǚ̃enyą̄́e pẹ̄ tẹ̄dônyǎ yěnuô to akhu-akhyě, thǐ ciryalyą̄ nị̄́dyédû hǒ́ thǐnẹ̄́ phú kayǎ dő a kò nị̄́bè kuǒ̌ǔ thě́htwǒprẹ̄ tacụ̄́prẹ̄ to nuôtahe hǒ́. Phúnuôrò pẹ̄ ki dyakyǎ thǐ rò pẹ̄ ki cuő dő Judaphú mą̄́to tahe a o. 47 Mẹ̄těhérò, Byacè mekyǎ pẹ̄ angọ̄́,

‘Thyáphú hekhusǐbalǒ̌ ki nị̄́bè kuǒ̌ǔ
tẹ̄mẹ̄lwóhtekạ̄ agněnuô, vǎ nǒ̌htwǒhtyahǒ́

thǐ phú tẹ̈lǐ tômě dố Judaphú mạ̈to tahe
agnĕ hố.' " Byacè hékyǎ phúnuô.✡

48 Bí Judaphú mạ̈to yětahe nị́huổnố kuổ hố
tẹ̈yě akhẽ̌nuô, èthǐ thế́krụ̈̈ rò htuthế́htya Byacè
alặangọ̈ yětahe hố. Rò kayǎ dố Cố́marya nwóhtya
hố èthǐ dố a ki nị́bèkuổ thế́htwǒprẹ̈ tacụ̈́prẹ̈
tahenuô, a htwǒkạ lahyǎ prẹ̈zụ̈̂etẹ̈phú tahe hố.

49 Byacè Cố́marya alặangọ̈ yěnuô, ǔ bè
hésodônyǎ luổpasǐcuố lổ è tôkẹ̈lẹ̈̌ hố. 50 Manárò
thyáphú ǔ ki mẹ̈cyẹ̈̌mẹ̈cụ̈̂ Paulu ná Barnaba
yěnuôrò Judaphú thǐ tahenuô, a nổshyo
shyakrwǒ prẹ̈mò dố a cố́bẽ̌ Cố́marya rò a htwǒ
khuklố tahe, ná prẹ̈khǔ dố a htwǒ khuklố dố
vị̈kǔ nuôtahe, rò a nổcuốryặ dǐtụ̂ pọ̈ kayǎ
yětahe mikuố. Rò èthǐ vẹ̈́htekyǎ Paulu ná
Barnaba dố èthǐ kẹ̈kǔ. 51 Phúnuôrò Prẹ̈dônyǎphú
tahe thuổtặkyǎ hemû dố a khanyělẹ̈̌. Yěma a
dyéluổkyǎ vị̈kǔphú bínuô tahe ná tẹ̈mátẹ̈dyǎ
tôcô hố, mẹ̈těhérò èthǐ vị̈kǔphú tahenuô, a htésû
vẹ̈́htekyǎ èthǐ, rò èthǐ htecuốkyǎ dố vị̈ Iconio.
52 Rò prẹ̈zụ̈̂etẹ̈phú o bí Pisidia kẹ̈́, vị̈ Antioko akǔ
tahenuô, èthǐ thế́krụ̈̌thélổ nyacố rò a lốbǎ lahyǎ
cố ná Thế Sǎsẽ̌ Byacè.

14

1 Phú èthǐ mẹ̈htuổhố dố vị̈ Antioko akǔnuô,
Paulu ná Barnaba cuốnuổ dố Judaphú tahe

✡ **13:47** 13:47 Isaia 49:6

tẹcṓbẽ̌hǒkǔ dố a o dố vị̌ Iconio akǔ nuôtômě.
Rò èthǐ hébèplǒphḗ pẹ́ ryányacṓ ǔ ná By-
acè Jesǔ ari-akyǎ akhu-akhyě Judaphú ná Ju-
daphú mạ́to tahe zụ̃̌kạnyạ́kạ ékuỗ èthǐ kanọ́-
to. 2 Manárò Judaphú dố a zụ̃̌e kuỗǔ to
tahenuô, a ryạ̌ Judaphú mạ́to tahe mikuố dố
a ki htésûkyǎ kayǎ dố a zụ̃̌kạnyạ́kạ nuôtahe.
3 Prẹdônyǎphú yěthḗnyẹ̌ onyẹ̌ kúlǎ bínuô. Rò
èthǐ thḗlẹ̀htyanị́ Byacè Jesǔ dố a ki mẹcwọ́ èthǐ
akhu-akhyě, a hésodônyǎ khụ̃̌hǎ pẹ́ cṓ ǔ. By-
acè dyé èthǐ tẹ̀mẹcyạ́ tẹ̀tapạ khyéthukhyéthḗ thǐ-
tahe ná tẹ̀prọtẹ̀pryạ a tẹ̀mátẹ̀dyǎ yětahe nuôma
mạ́hṑ Byacè khyáluỗ athḗ ná tẹ̀bwítẹ̀taryě ari-
akyǎ dố Prẹdônyǎphú héso pẹ́ ǔ tahe nuôma
a mạ́lakǒhṑ nuôprḗ. 4 Vị̌kǔphú bínuô tahe
lụpruốkyǎ nyẹ̌mụ, tômụ rò apọ́nịdyé Judaphú,
tômụ rò apọ́nịdyé Prẹdônyǎphú tahe. 5 Judaphú
mạ́to tahe ná Judaphú tahe cuốotọ̃kuỗ ná èthǐ
khuklṓdukhusuhtǔ rò hébè plụ̃̌htuỗkyǎ rọ́lǔ ngọ́
ná ki mẹcyẹ̌mẹcụ̃ Prẹdônyǎphú tahe rò ki tạ́
èthǐ ná lọ́ pǎ. 6 Bí Prẹdônyǎphú tahe thḗgnẽ̌hṑ
ná ǔ tanẹ kremẹmǔmyạ́ hṑ èthǐ akhẽ̌nuô, èthǐ
hteklya cuốkyǎ dố vị̌ Lystra ná vị̌ Derbe dố a o dố
Lycaonia kẹ́ a tẹ̀pốalẹ̃̌ nuôtahe, ná khǎlẹ́ otavǐtavạ
bínuôtahe. 7 Rò èthǐ cuốlě hésodônyǎ plehyǎ pẹ́
pọ́ ǔ tẹ̀thḗkrụ̃̌mila tavǐtavạ bínuôtôpho.

Cuốmẹ Tẹ̀mẹ Dố Vị̌ Lystra Ná Vị̌ Derbe Akǔ

8 Bí vị̤ Lystra akŭ̆nuô kayă khăduôdá pă dố a
muộ̤hóků rò a cuốcyạ̤to o tôprẹ̤. 9-10 A onyă nị̤dă
Paulu hésodônyătẹ̤ bínuô. Paulu myátạ̤tạ̤ lŭ rò a
thégnĕ ná è o ná a tẹ̤zụ̤̂tẹ̤nyạ̤ dố a mẹ̤sĭmẹ̤bé lŭ
khăduôdáyĕ akhu-akhyĕ, a éhtŏhé lŭ, “kahtòmŏ”
rò kayă khăduôdá yĕtôprẹ̤ pạ̤kahtò cuốkạ̤cuốhyă
bínuô.
11 Bí kayă bémṳ myáhtye Paulu mẹ̤tẹ̤phúyĕ
akhĕnuô, èthĭ éhtŏ hébè lŭ ná Lycaoniaphú angọ̤
rò a hé, “cốmarya tahe klwohyălyạ̤ anẹ̤ phú
prẹ̤lukayă dố pẹ̤o hó.” 12 Èthĭ é Barnaba amwị̤
ná Byacè “Zeo” htuŏrò a é kuŏke Paulu mwị̤ ná
Byacè “hema”.* Mẹ̤tĕhérò Paulu yŏ hébè éklŏ
ná ŭ akhu-akhyĕrò a é lŭ phúnuô. 13 Byacè Zeo
a tẹ̤lŭhŏdu nuô, a o dố vị̤klŏ rò Byacè Zeo a
bwídu yĕtôprẹ̤nuô, è ná kayă bémṳ tahe thézụ̤̂
hyă lŭtyăhtya Prẹ̤dônyăphú tahe akhu-akhyĕ a
cwihyănị̤ pụ̤phĕ tahe rò a phyéhyănị̤ tẹ̤phŏ tahe
dố tẹ̤lŭhŏdu kadăhtụ̆.
14 Bí Barnaba ná Paulu nị̤huŏ dố ŭ kírẹ̤ lŭ-
tyăhtya èthĭ akhĕnuô, èthĭ htózẹ̤̆ ahyecạ̤ rò, èthĭ
klyahyănuŏ dố kayă bémṳ tahe aklĕ rò èthĭ éhtŏ
hé kayă nuôtahe, 15 “Thĭ cuốmẹ̤phúyĕ mẹ̤tĕ? Pẹ̤
ma kayă thyáná thĭ pré. Pẹ̤ hyăhéso pẹ̤ thĭ
tẹ̤thékrụ̤̆mila ari-akyă pré. Pẹ̤ thézụ̤̂ hésoluŏ pẹ̤
thĭ ná cốbẹ̤̆pă tă lahyă tẹ̤ dố angọ̤lasá oto nuôtahe

* **14:12** 14:12 Byacè Zeo ma Greekphú tahe a Cốmarya dố aduló ŭ
tôprẹ̤. Htuŏrò Byacè Herme ma prẹ̤thŭ pẹ̤ Cốmarya tahe tẹ̤ritẹ̤kyă.

tămę́. Pę̀ thę́zų̈́ nǒ̌cǒ̀bě̌ thǐ ná Cǒ́marya dő a
htwǒprę̀ yětôprę̈. È ma Cǒ́marya dő a byályą̈
mǒ̀khu, hekhu, htyědutavą̈ ná tę̈̀o dő akǔ nuô-
tahe lǒ̌~ plǐ tôprę̈. 16 Dő nuôkhě̀ ma Cǒ́marya
plwǒ lǒ̌ǔ pwǫ̈̌myěpwǫ̈̀cô ná cų̈́ ǔ thę́zų̈́ mę̈dû ŭtę̈
phúnuô. 17 Manárò Cǒ́marya dyéluǒ̌htuǒ̌hǒ́ ǔ ná
a tę̈̀khyáthę́ pwǫ̈̌~ tôphuő hǒ́. A tę̈̀khyáthę́ yětahe
ma ĭtě hérò a mę̈tę̈̀ryá tahe dő thǐgně akhu-akhyě,
yěma mą̈́hǒ́ a dyéluǒ̌ ná è o mą̈́lakǒ nuôhǒ́. A
nǒ̌cų̈̂tą̈̌ pę̈́ thǐ kę̈́, a nǒ̌thèhte tǒshuőtǒkhě̀ pę̈́ thǐ
buőhuǒ̌dǐ ná thòthèvèphǒ tahe, a dyétą̈̌ lőbă pę̈́
thǐ sèesèǒ rò a mę̈ thę́luǫ̈̋phòphǔ̌ pę̈́ thǐ thę́plò.”
18 Prę̈dônyăphú tahe hésû cǒ́ èthǐ báyě tadų̈̂rò èthǐ
kírę̈́ mę̈tą̈̌tų̈̌sûbę́ kayă bę́mų̈ dő a kírę̈́ lǔtyăhtya tę̈
dő èthǐ o yětahe nuô azǔ to.

19 Htuǒ̌rò Judaphú tahehenuô, a o dő vį̈̌ Antioko
ná dő vį̈̌ Iconio rò a hyă. Thyáphú kayă bę́mų̈
yětahe ki thę́htekyă Paulu ná Barnaba, rò a ki
thę́plò okuǒ̌ èthǐ tôkyě agněnuô, a cuőilo kayă
bę́mų̈ tahe. Htuǒ̌rò èthǐ tą̈́htuǒ̌ Paulu ná lǫ̈́ rò
a tanę̈ lahyă ná a thyěhǒ́ rò èthǐ cwihte vǐkyă
kyă lǔ dő vį̈̌klǒ̌. 20 Manárò bí prę̈̀zų̈́etę̈̀phú tahe
hyǎopǫ̈̌tavą̈ myá è akhě̀nuô, a kahtò khyěthyá rò
a ką̈kanuǒ̌ khyěthyá dő vį̈̌kǔ. Dőkhyě tônyěnuô, è
ná Barnaba htecuő dő vį̈̌ Derbe.

Paulu Ná Barnaba Ką̈khyě Khyěthyá Dő Èthǐ Prę̈̀zų̈́etę̈̀plǒ́mų̈ Akǔ

21 Paulu ná Barnaba hésodônyă pẹ́ ŭ ná
tẹ̀thé̖krṳ̆mila bí vị̆ Derbe akŭ nuô, rò ŭ htwŏhtya
é̖lă a khŏpacẹ̆. Htuŏ̖rò dŏ̖khyĕnuô, èthĭ kạkhyĕ
khyĕthyá dŏ̖ vị̆ Lystra ná vị̆ Iconio ná vị̆ Antioko
dŏ̖ a o dŏ̖ Pisidia kẹ́kŭnuô tahe. 22 Thyáphú
prẹ̀zṳ̖̆etẹ̀phú tahe ki oklọ̀só̖ma dŏ̖ a tẹ̀zṳ̖̆tẹ̀nyạ́ akŭ
agnĕnuô, Paulu ná Barnaba dyéhẹ̆̀dyére htyanị́
èthĭ, htuŏ̖to shyakrwŏnị́ èthĭkhyĕ. Èthĭ ithyóithya
pẹ́ ŭ, “Pẹ̀ kírẹ́ cuŏ̖nuŏ̖ luplúbé̖ tuọ̖̆dŏ̖ Có̖marya
ahtyĕakẹ́kŭ yĕnuôma pẹ̀ bè cuŏ̖talwó é̖lă ná
tẹ̀pyạ́tẹ̀sẹ̆̀ thĭtahe có̖.” 23 Dŏ̖ prẹ̀zṳ̖̆etẹ̀pló̖mṳ tômṳ
ná tômṳ akŭnuô, Paulu ná Barnaba nwóhtya pẹ́
èthĭ muọ̖̆prṳ̖̆muọ̖̆prẹ̆́ dŏ̖ a bè htwŏ khukló̖khuklyă
tahe. Rò a kwĭcó̖bẹ̆̀ pẹ́ èthĭ, htuŏ̖rò a duôe sèesèŏ,
a mẹhtuŏ̖ phúnuôrò a dyétặkyă kayă yĕtahe dŏ̖
Byacè dŏ̖ èthĭ zṳ̖̆e nị́dyé yĕtôprẹ̀ a takhukŭ. 24 Èthĭ
cuŏ̖plú talwókyă Pisidia kẹ́ rò èthĭ cuŏ̖tuọ̖̆ dŏ̖
Pamphylia kẹ́kŭ. 25 Èthĭ hésodônyă pẹ́htuŏ̖hó̖ ŭ
tẹ̀thé̖krṳ̖̆mila bí vị̆ Perga akŭnuô rò èthĭ cuŏ̖ dĭtṳ̖̆
pọ́ dŏ̖ vị̆ Attalia.

26 Èthĭ sidyánị́ thòklyĕdu bí vị̆ Attalia nuô rò
kạkhyĕ khyĕthyá lahyă dŏ̖ vị̆ Antioko. Vị̆ Antioko
ma vị̆ dŏ̖ a dyétặ Paulu ná Barnaba dŏ̖ Có̖marya
a takhukŭ dŏ̖ a kimyákikhwènị́ èthĭ dŏ̖ a tẹ̀cuŏ̖lẹ̆̀
dônyă ná Có̖marya alặangọ́ yĕnuô hó̖. Rò èthĭ
mẹhtuŏ̖hó̖ tẹ̀phyétẹ̀mẹ yĕtahe hó̖. 27 Bí èthĭ kạ-
tuọ̖̆ dŏ̖ vị̆ Antioko akhẹ̆̀nuô, èthĭ é̖pló̖ prẹ̀zṳ̖̆etẹ̀
pló̖mṳphú tahe rò a hésodônyă pẹ́lọ̆̀ èthĭ ná lŏ-

Cố̉marya mẹtộ́kuǒ̂tẹ̀ ná èthǐ nuôtahe rò Judaphú
mạ́to tahe ki zụ̂́kạnyạ́kạ kuǒ̂ agně nuô, Cố̉marya
bámǒ̂htya pẹ́ èthǐ kadǎ.
28 Èthǐ onyẹ̌kuǒ̂ nyacố̉ ná
prẹ̀zụ̂́enyạ́ephú thǐtahe bínuô.

15

Ǔ Sudyǎ Mosè A Tẹ̀thyótẹ̀thya

1 Kayǎ o dố judakẹ́kǔ tahe hyǎlyạ lahyǎ dố
vị̌ Antioko rò hyǎ ithyóithyatạ̌ prẹ̀zụ̂́enyạ́ephú
tahe, "Thǐ ki dụ̂́talí phá phú⌢ Mosè a tẹ̀thyótẹ̀thya
okyǎ nuôto héma thǐ nị́bècyạ́ tẹ̀mẹlwóhtekạ to."
2 Paulu ná Barnaba krékryạ́ sǒ̂sû nyacố̉ kayǎ yě-
tahe ná tẹ̀ritẹ̀kyǎ yětôcô. Phúnuôrò dố tẹ̀ritẹ̀kyǎ
yě akhu-akhyě, ǔ nwóhtya Paulu ná Barnaba ná
kayǎ o dố vị̌ Antioko akǔ tahe, rò èthǐ tǒbè cuố
myáhtyesû ná Prẹ̀dônyǎphú ná prẹ̀zụ̂́etẹ̀plố̉mụ
muộ́prụ̌̂muộ́prẹ́ a khuklố̉khuklyǎ dố vị̌ Jerusalem
akǔ nuôtahe.
3 Phúnuôrò prẹ̀zụ̂́etẹ̀ plố̉mụphú
tahe thǔcuố́tuộ́ èthǐ dố vị̌ Jerusalem rò bí èthǐ
cuố talwóplúbẻ́ hố̉ Phonicia kẹ́ ná Samaria kẹ́
akhẽ̌nuô, ǔ hésoluǒ̂ pẹ́ èthǐ ná Judaphú mạ́to
tahe zụ̂́kạnyạ́kạ kuǒ̂hố̉ Cố̉marya phútěnuô ari-
akyǎ akhu-akhyě prẹ̀zụ̂́etẹ̀phú tahe thẻ́krụ̌̂thẻ́lǒ̂
lǒ̂plǐ cố̉ pwộ̌⌢ tôprẹ̀.
4 Bí èthǐ cuố́tuộ́ dố vị̌
Jerusalem akhẽ̌nuô, prẹ̀zụ̂́etẹ̀ plố̉mụphú tahe ná
Prẹ̀dônyǎphú tahe ná prẹ̀zụ̂́etẹ̀plố̉mụ muộ́prụ̌̂-
muộ́prẹ́ dố a htwǒ khuklố̉khuklyǎ tahe ẻ́mọsû

èthǐ rò héso pẹ́ ǔ ná tẹ̀ritẹ̀kyǎ dố Cổmarya mẹ dǐtấ
tẹ̀ dố èthǐkǔ tahe ari-akyǎ.

5 Manárò Phariseǒphú aplổamụ dố a
zấ̤kạnyá̤kạ tẹ̀ aklễ tahe kahtò hé, “Judaphú má̤to
tahenuô a tǒbè dấtalí kuỗ phá, htuỗrò ǔ tǒbè hé
tố̤pẹ́kuỗ èthǐ ná èthǐ tǒbè lấ̤krwǒmẹkuỗ Mosè a
tẹ̀thyótẹ̀thya tahe.”

6 Prẹ̀dônyǎphú tahe ná prẹ̀ dố a htwǒ prẹ̀zấ̤etẹ̀-
plổmụ muố̤prữmuố̤prẹ́ khuklổkhuklyǎ tahenuô,
èthǐ okú khyělǔ rò èthǐ tanẹ rọ́khyělǔ tẹ̀ritẹ̀kyǎ
yětôcô. 7 Èthǐ hébèdônyǎ khyělǔ rò anyẹ̌ kúlǎhổ
nuô Petru kahtò hé èthǐ, “Vǎ puố̤vyá̤ thǐ꜖, thyáphú
vǎ ki hésodônyǎ pẹ́kuỗ Judaphú má̤to tahe ná
tẹ̀thẻkrữ̤mila, htuỗto thyáphú èthǐ ki nị́huỗ kuỗ
rò zấ̤kạnyá̤kạ Jesǔ agněnuô, Cổmarya nwóhtya
nyẹ̌lǎhổ vǎ dố thǐklễ nuôma thǐ thẻgně dû hổ.
8 Cổmarya ma a myáhtye thẻgnělỗ ǔ pwọ̌꜖ tôprẹ̀
athẻplò. Dố a dyé pẹ́ Judaphú má̤to tahe Thẻ
Sǎsễ Byacè akhu-akhyě, a dyéluỗ hổ ná a thẻ-
plòohổ èthǐ phú a dyé htuỗhổ pẹ̀ Thẻ Sǎsễ nuô
hổ. 9 Cổmarya a tẹ̀myáhtye nuôma phútěhérò,
Judaphú yětahe ná Judaphú má̤to yětahe nuôma
akhóakhye ná lǔ tôcô꜖ to. Dố èthǐ zấ̤enyá̤e
Cổmarya akhu-akhyě a plwǒkyǎ èthǐ tẹ̀thấ rò a
mẹmwọ̌plǐkyǎ èthǐ thẻplò. 10 Phúnuôrò, mamẹtě
thǐ cuốmẹ thẻplòdu tuố̤ Cổmarya mẹtě? Tẹ̀vítẹ̀zá
dố pẹ̀ yětahe ná pẹ̀ muố̤phễphyěphuỗ dố꜖ nyénu
tahe vípẹ́to tahenuô, thǐ cuố thézấ̤ nỗvínỗzá

tuọ̤̋ ná kayă dő a zṳ̋enyạ̤́e tẹ̤yĕtahe alọ̤ mẹ̤tĕ?
11 Cuőmẹ̤ lahyă tă phúnuô tămẹ̤́, dő Byacè Jesŭ
abwíataryĕ akhu-akhyĕ pẹ̤ nị̤́bè tẹ̤mẹ̤lwóhteką̤
prẹ̤́ pẹ̤ zṳ̋e phúnuô. Èthĭ꜖ ma a nị̤́bè thyákuổdû
tẹ̤mẹ̤lwóhteką̤ phú pẹ̤ nị̤́bè nuônuô prẹ̤́," Petru hé
èthĭ phúnuô.

12 Bí Paulu ná Barnaba o dő Judaphú mạ̤́to tahe
aklễ akhễnuô, Cố̤marya mẹ̤ dĭtṹ tẹ̤prọ̤tẹ̤pryą̤ a
tẹ̤mátẹ̤dyă ná tẹ̤mẹ̤tapą̤ khyéthukhyéthẹ̤́ tahe ná
èthĭyĕ thẹ̤́nyẹ̤̆. Bí Paulu ná Barnaba héluổ pẹ̤́ kayă
hyăokúokyá yĕtahe ná tẹ̤ritẹ̤kyă yĕ akhễnuô,
thuôkrṹkrṹ꜖ a nị̤́dă lahyă cố̤. 13 Bí èthĭ hébèhtuổ
akhễnuô, Jakomo hé, "Puọ̤̋vyạ̤́ thĭ꜖, nị̤́dă lahyă
vă hésoluổ pẹ̤́ thĭ, 14 Simonè Petru hésoplŏluổ
htuổthễ pẹ̤́ prẹ̤́ pẹ̤ ná Cố̤marya cáhtya dyéluổ
pẹ̤́ hố̤ a tẹ̤myátẹ̤khwènị̤́ yĕnuô dő Judaphú mạ̤́to
tahe a o hố̤. Mẹ̤tĕhérò dő Judaphú mạ̤́to aklễ
tahehenuô, thyáphú a ki htwŏhtya nị̤́kuổdû Cố̤-
marya atẹ̤ agnĕnuôrò, a nổ zṳ̋kạ̤nyạ̤́ką̤ hố̤ èthĭ hố̤.
15 Yĕma a thyácố̤hố̤ ná prẹ̤prọ̤ tahe dônyă onekyă
nuô cố̤hố̤, rò lisăsễkŭ héone,

16 'Dőkhyĕ pănuô vă ki hyă khyĕthyá pă. Vă ki
hyă mẹ̤ryá kạ̤khyĕ khyĕthyá Davi ahi dő a
tặ̤prọ̤̀kyă yĕnuô pă. Vă ki hyă isố̤thễhtya
taple khyĕthyá a latặ̤prọ̤̀ pyékyă yĕnuô pă.
17 Thyáphú lổ꜖ prẹ̤luhekhuphú dő aruô
tahe pwọ̤̋꜖ tôprẹ̤̀ ná Judaphú mạ̤́to tahe dő
vă ẹ̤́ htuổhố̤ èthĭ ná vămwị̤ dő a ki htwŏhtya

nị̈lŏ̌dû vă tẹ̈tahenuô, a ki hyălŏ̌dû dố văo
pă.✡ 18 Byacè dố a dyéthế́gnĕ nyẹ̆͡ lăhó́
prẹ̈lukayă ná tẹ̈ritẹ̈kyă yĕtôcô tôprẹ̈nuô, a
hékyădû phúnuô hó́.’ ”

19 Phúnuô akhu-akhyĕ, Jakomo hékuổ pọ́, “Vă
tẹ̈myáhtye o ná Judaphú mạ́to dố a tarí kạkhyĕtŏ
dố Có́marya a o tahenuô pẹ̈ tŏbè mẹdídyănị́ èthĭ
to. 20 Pẹ̈ tŏ ră pẹ́ èthĭ li, rò pẹ̈ tŏ hétaplé͡ èthĭ
ná sèe dố ŭ lŭtyăhtya è ná prẹ̀zọ tahenuô, a
mwọ̆plĭto akhu-akhyĕ, pẹ̈ tŏbè nŏ̌e èthĭ to, pẹ̈
tŏbè nŏ̌cuốthṹnị́ èthĭ ná prẹ̈mòprẹ̈khŭ to, htuŏ̌rò
pẹ̈ tŏbè nŏ̌enị́ èthĭ ná tẹ̈phútẹ̈lyẹ dố ŭ cithyĕ
è nuôtahe to, htuŏ̌rò tẹ̈thwi ĭtĕtĕ͡ bèbènuô, pẹ̈
tŏbè nŏ̌enị́ èthĭ to. 21 Mẹtĕhérò ŭ hố luŏ̌htya
Mosè a tẹ̈thyótẹ̈thya nuôma anyẹ̆͡ lăhó́. Judaphú
Mọ́nyĕduô pwọ̆͡ phuốphuố͡ nuô, ŭ hốhtya è dố
tẹ̈có́bĕ̀hŏkŭ. Alặangọ́ yĕtahenuô ŭ hésodônyă luŏ̌
è dố vị̆pwọ̆tôvị̆ akŭ,” Jakomo hé èthĭ phúnuô.

Ŭ̌ Răcuố Pẹ́ Li Dố Judaphú Mạ́to Rò A Zũ̂kạnyạ́kạ Jesŭ Tahe A o

22 Htuŏ̌rò Prẹ̈dônyăphú tahe ná muọ̆prŭ̂-
muọ̆prẹ́ dố a htwŏ khuklò́khuklyă tahe ná
prẹ̈zũ̂etẹ̀ plò́mụphú tômụlŏ̌nuô, èthĭ thé́plòtŏ
dố a ki nwóhtya kayă dố èthĭklè̌ tahe rò nŏ̌cuốtọ̆́
èthĭ ná Paulu ná Barnaba dố vị̆ Antioko. Èthĭ
nwóhtya kayă dố prẹ̈zũ̂etẹ̀phú tahe bezũ̂benyạ́

✡ **15:17** 15:17 Amos 9:11-12

nị̈dyé nyacǒ́ lŭ yĕthẽ́nyẹ̆ rò amwị̈ ná Sila ná Juda.
Juda yĕnuô ŭ ẽ́pọ̈ lŭmwị̈ ná Barsabba. 23 Èthĭ ră
liyĕ rò a răcuố pẹ́ prẹ̈zū̃́etẹ̈ plṍmụ̈phú dố a htwŏ
Judaphú mạ̈to tahe, rò a thŭcuố ná kayă yĕtahe.
Rò èthĭ ră lahyă,

Pẹ̈ dố a mạ̈dû thĭ puộ̃vyạ̈ Prẹ̈dônyăphú yĕtahe ná prẹ̈zū̃́etẹ̈plṍmụ̈ muộ̃prũ̆muộ̃prẹ̈́ dố a htwŏ khuklṍkhuklyă yĕtahe thŭcuố pẹ́ thĭ tẹ̈hémọ̈hérya tahe.

Pẹ̈ thŭcuố pẹ́ lõ̆plĭ lõ̆⁀ pẹ̈puộ̃pẹ̈vyạ̈ mạ̈hṍ Judaphú mạ̈to dố a o dố vị̈ Antioko, Syria kẹ́ ná Cilicia kẹ́ yĕtahe akŭ nuôtahe a o.

24 Pẹ̈ nị̈huõ̆ ná kayă dố pẹ̈klẽ̆ tahe cuốnuõ̆
mẹ̈dídyă thĭ, htuõ̆rò hékụ̈hékyặ lõ̆ thĭ, ŭ hé
phúnuô manárò èthĭ ma kayă dố a phyénị̈ kuõ̆
tẹ̈ithyóithya dố pẹ̈o nuôtahe mạ̈to. 25 Phúnuô
akhu-akhyĕ pẹ̈ okú hébè khyĕhṍlŭ ná tẹ̈ritẹ̈kyă
yĕ ari-akyă rò pẹ̈ thẽ́plòtŏ khyĕhṍlŭ ná pẹ̈ ki
nwóhtya kayă dố pẹ̈klẽ̆ tahe rò pẹ̈ ki nõ̆hyă dố
thĭ o pă. Èthĭ ki cuốrọ̈kuõ̆ ná pẹ̈ khŏbṍthyó
Barnaba ná Paulu dố pẹ̈ mọ̈ nị̈dyé nyacǒ́ yĕnuô
thẽ́nyẹ̆ pă. 26 Èthĭ ma kayă dố a dyélyạ̈bû athẽ́-
plò dố Byacè Jesŭ Krístu agnĕ tahe. 27 Phúnuô
akhu-akhyĕ thyáphú Juda ná Sila ki hyă héluõ̆-
plŏ tạ̈tẹ̈ pẹ́ pọ́ thĭ ná pẹ̈ răcuố pẹ́ thĭ tẹ̈nuô-
tahe agnĕnuôrò, pẹ̈ nõ̆hyă èthĭ prẹ̈́. 28 Thẽ́
Săsẽ̆ Byacè ná lõ̆⁀ pẹ̈ yĕtahe thẽ́plòtŏ khyĕlŭ
ná tẹ̈thyótẹ̈thya dố aruô tahenuô pẹ̈ thézụ̃́

nǒ̌vínǒ̌zá thǐ tôcô⌢ to. Pẹ̀ thé́zṵ̂́ nǒ̌lṵ̂́krwǒmẹ̱
prế thǐ tẹ̀ dố a lo krwǒmẹ̱ nuôtahe prế. 29 Tẹ̀
dố a lo krwǒmẹ̱ tahe ma kryá⌢ ǐtěhérò sèe
dố ǔ lǔhtya ná prẹ̀zọ̱ tahenuô, e lahyǎ tǎmẹ́,
tẹ̀thwi nuôma e nị́ toto, tẹ̀phútẹ̀lyẹ̱ dố ǔ cithyě è
nuôma e nị́ toto, htuǒ̌rò cuốthû́cuốplá lahyǎ tǎ
prẹ̀mòprẹ̀khǔ tǎmẹ́. Thǐ ki rọ̀bế lahyǎ tẹ̀yětahe
hénuôma, a ki ryá dố thǐgně pǎ.

Omọ̱-oryá oshyo-opryǎ lahyǎ dû ní⌢. Èthǐ
rǎcuố lahyǎ phúnuô.

30 Ǔ nǒ̌cuố prẹ̀thǔ tẹ̀ritẹ̀kyǎ yětahe dố vị̱ An-
tioko htuǒ̌rò èthǐ cuố ẻ́oplốlǒ̌ prẹ̀zṵ̂́kạ̱nyạ́kạ̱ tẹ̀-
tahe rò a dyé èthǐ liyětôba. 31 Liyě tôbanuô,
li dố a dyéhě̌dyére èthǐ akhu-akhyě bí èthǐ hố
akhě̌nuô, a thé́krṵ̂́thé́lǒ̌ lahyǎ cố. 32 Juda ná
Sila dố a mạ́dû prẹ̀prọ̱ yěthé́nyẹ̱̌nuô, a shyakrwǒ
dyéhě̌dyére nyẹ̱̌kú⌢ lǎ ná prẹ̀zṵ̂́enyạ́ephú bínuô
tahe. 33 Èthǐ onyẹ̱̌ bínuô taplộ̱phú htuǒ̌rò kayǎ
dố a zṵ̂́kạ̱nyạ́kạ̱ tẹ̀tahe plwǒkạ̱mọ̱kạ̱ryá èthǐ dố ǔ
nǒ̌hyǎ èthǐ tahe a o. 34 Manárò Sila belyạ̱ athé́plò
ná a ki okyǎ bínuô.* 35 Paulu ná Barnaba oplehyǎ
pọ̱́ bí vị̱ Antioko akǔnuô. Èthǐ ná kayǎ dố aruô
tahe ithyóithya hésodônyǎ rọ̱́lǔ ná Byacè alặangọ̱́
bínuô.

Paulu Cuốpẹ̱̌kyǎ Ná Barnaba

36 Mọ̱́nyěmọ̱́thě̌ nyẹ̱̌hyǎhố taki rò, Paulu hé
Barnaba, “Pẹ̀ cuốolěkuǒ̌ khyěthyá prẹ̀zṵ̂́etẹ̀phú

* **15:34** 15:34 Ǔ rǎ liphá mú⌢ nukhě̌ tahehenuô, ǔ myáhtye lisǎsě̌ yětômặ opatọ̱́kuǒ̌ to

tahe dő pẹ̀ hésodônyǎ htuǒ̋pẹ́hó́ èthǐ ná By-
acè Cómarya alą̌angọ́ nuôtahe pwǒ̤tôvị̈ pó¬, èthǐ
atẹ̀zṳ̊tẹ̀nyą́ Cómarya nuôma a mẹ lǒ̋plǐ kryá¬ hó́
phútě nuô pẹ̀ ką myákhyě rọ́lǔ pó¬.” 37 Barnaba
thẹ́zṳ̊ ẹ́cuőnị́ kuǒ̋ Giovanni dő ǔ ẹ́ lǔ ná Marko
hé yěnuô tôprẹ̀.† 38 Manárò Paulu thẹ́zṳ̊ ẹ́cuőnị́
kuǒ̋ lǔ to, mẹtěhérò a cuőmẹ kuǒ̋ htuǒ̋hó́ ná èthǐ
tadů̋rò a mẹplů́mẹhtuǒ̋ tẹ̀mẹ to, htuǒ̋to a bekyǎ
èthǐ bí Pamphylia kẹ́ nuôrò a kạphekyǎ èthǐ̈lẹ́
akhu-akhyě a tǒkò ẹ́nị́khyě pǎ lǔ tohó́ a myáhtye
phúnuô. 39 Paulu ná Barnaba krékryą́ khyělǔ ná
Marko khyě yěnuôma kanọ́¬ to akhu-akhyě èthǐ
cuőkhócuőpẹ̀̌kyǎ lǔ. Barnaba ẹ́nị́ Marko rò èthǐ
cuődyánị́ thòklyědu rò htecuő lahyǎ dő Cyprú klů́.
40 Paulu rò a ẹ́nị́ kuǒ̋ke Sila. Rò prẹ̀zṳ̊etẹ̀phú
tahenuô, a dyé tą̌kyǎ Paulu ná Sila dő Cómarya
abwíataryě a tẹ̀myátẹ̀khwè akǔ rò èthǐ yěthẹ́nyẹ̌
htecuőkyǎ bínuô. 41 Rò èthǐ yěthẹ́nyẹ̌ cuőnuǒ̋lě
dő Syria kẹ́ ná Cilicia kẹ́ rò dyéshyodyésǒ̋htya
khyěthyá prẹ̀zṳ̊etẹ̀ plómụphú bínuô tahe.

16

Timothy Cuőkrwǒkuǒ̋ Paulu Ná Sila

1 Paulu cuő plehyǎ pọ́ dő nyě rò a cuőtuọ̋ dő
vị̈ Derbe ná vị̈ Lystra. Bí vị̈ Lystra akǔnuô, kayǎ
zṳ̊kạnyą́kạtẹ̀ otôprẹ̀ rò amwị ná Timothy. Rò
amuọ̋ ma Judaphú dő a zṳ̊enyą́etẹ̀ tôprẹ̀, manárò

† **15:37** 15:37 Dő likhǎshyé tahe akǔnuô Prẹ̀dônyǎphú Amą̌du 15:37 a opato

aphẽ̌ ma Greek myĕcôphú tôprẹ̀. 2 Prẹ̀zṵ̋etẹ̀phú
dő a o lahyă bí vị̆ Lystra ná vị̆ Iconio nuôtahe
htuthé̉ nị́dyé nyacő lŭ cő. 3 Paulu thé̉zṵ̋ é̉kr-
wŏcuőnị́ Timothy akhu-akhyĕ, a dṹtalí pẹ́ lŭ phá.*
A cuőmẹ phúyĕ mẹtĕhérò, Judaphú dő a o lahyă
bínuôtahe thé̀gnĕ lȍplĭ ná Timothy aphẽ̌ nuôma
Greek myĕcôphú tôprẹ̀ akhu-akhyĕ tṹrò a dṹtalí
pẹ́ lŭ phá pré̉. 4 Bí èthĭ cuő nuȍtôvị̆ htetôvị̆
akhẽ̌nuô, a cuő ithyóithya htuȍkyă pẹ́ lȍ hő
prẹ̀zṵ̋etẹ̀phú dő a o lahyă bí vị̆ nuôtahe akŭ nuô-
tahe hő. Rò a ithyóithya pẹ́ èthĭ phú Prẹ̀dônyăphú
ná prẹ̀zṵ̋etẹ̀plőmṵ muọ̋prŭ̉muọ̋prẹ́ khuklőkhuk-
lyă dő a o lahyă dő vị̆ Jerusalem akŭ nuôtahe hék-
lọ̀héma betặbetẹ htuȍhő tẹ̀mekyăngọ́ nuôtahe hő.
5 Phúnuô akhu-akhyĕ, prẹ̀zṵ̋etẹ̀ plőmṵphú tahe
a tẹ̀zṵ̋tẹ̀nyạ́ ashyo-asȍ hyặtọ́, htuȍto prẹ̀zṵ̋etẹ̀phú
tahe orọ́htya ná orọ́htya cő pwọ̆~ tônyĕcő.

Paulu Myáhtyelwó Tẹ̀ Bí Vị̆ Troa Akŭ

6 Bí Asia kẹ́kŭ nuô Thé̉ Săsẽ̌ Byacè nȍcuő
hésodônyă èthĭ ná Cőmarya alặangọ́ to akhu-
akhyĕ èthĭ cuőkhó rò cuőplúbé̉kyă ná Phrygia
kẹ́ ná Galasia kẹ́. 7 Bí èthĭ cuőtuọ̋ dő Mysia
kẹ́kŭ̉ akhẽ̌nuô, èthĭ yácṹ cuőnuȍ dő Bithynia
kẹ́kŭ tadṹrò Jesŭ a Thé̉ Săsẽ̌ nȍcuőnuȍ èthĭ to.
8 Phúnuô akhu-akhyĕ, èthĭ cuő talwókyă Mysia
kẹ́ rò cuő dő vị̆ Troa akŭ pré̉. 9 Bínuôtôthẽ̌,

* **16:3** 16:3 Timothy pacẽ̌khènuô, a dṹtalínő phá to mẹtĕhérò aphẽ̌ ma myĕcôruô Greekphú, Judaphú mạ́to.

Paulu myáhtyelwó tẹ̀tôcô. Rò a myáhtyelwó
ná Macedonia kẹ́phú tôprẹ̀ hyǎkahtò kwǐthẻ́zọ̀
lǔ, “Hyǎnuȍ mẹcwọ́ pẹ́kuȍrẹ́ pẹ̀ dő Macedonia
kẹ́kǔyě.” 10 Paulu myáhtyelwó htuȍ tẹ̀ yěyě, pẹ̀
otaritaryǎ pẹ̀nẹ́ ná pẹ̀ ki htecuő dő Macedonia
kẹ́, mẹtěhérò pẹ̀ zṻe ná Cṑmarya ẻ pẹ̀ ná pẹ̀ ki
cuő hésodônyǎ pẹ́kuȍ Macedonia kẹ́phú tahe ná
tẹ̀thẻ́krṻmila ari-akyǎ.

Lydia Htwǒhtya Prẹ̀zṻetẹ̀phú Dő Vị̌ Philippi Akǔ

11 Pẹ̀ o bí vị̌ Troa nuô rò pẹ̀ sidyánị́ thòklyědu
rò pẹ̀ htecuő tǒdȅ cṑcṑ dő Samothrace klṻ onị́
nuôtôpho, parǒ tônyěnuô, pẹ̀ cuő plehyǎ pọ́ dő
vị̌ Neapoli. 12 Pẹ̀ o bínuô rò, pẹ̀ htecuő dǐtṻpọ́
dő vị̌ Philippi. Vị̌yě tôvị̌ ma vị̌du tôvị̌ dő a o dő
Macedonia kẹ́kǔ rò kayǎ bínuô tahe ma Roma a
htyěphúkẹ́phú lȍ pwọ̌⁀ tôprẹ̀ cṑ. Rò pẹ̀ o bínuô
thuȍlwị̌nyạ̌nyě.

13 Bí Judaphú Mọ̈́nyěduô bèhṑ akhȅnuô, pẹ̀
htecuő dő vị̌klȍ rò pẹ̀ cuő dǐtṻ dő htyěklǒhtṻ.
Bínuôma Judaphú tahe lẹ́kwǐcṑbȅ akhǎlẹ́ okǒle
pẹ̀ ne rò pẹ̀ cuő⁀, rò prẹ̀mò tahe hyǎoplṑ one rẹ́
lahyǎ bínuô rò pẹ̀ onyǎhébè ná èthǐ. 14 Prẹ̀mò dő a
nị́dǎ pẹ̀ tẹ̀hébè yě aklȅ tôprẹ̀nuô, amwị ná Lydia, è
ma vị̌ Thyatiraphú tôprẹ̀ rò a isȅ ikẹ̀ lị̈lṑthȍ ngụdu
tahe. È ma prẹ̀mò tôprẹ̀ dő a cṑbucṑbȅ Cṑmarya.
Rò thyáphú a ki zṻekuȍ Paulu a tẹ̀dônyǎhébè pẹ́
ǔ yětahe agněnuôrò, Cṑmarya bámǒ pẹ́ lǔthẻ́plò.

15 È ná a hiphúphyăphú ná kayă o lăkuǒ̂ bí Lydia
ahikŭ nuôtahe plwŏ lahyă anẹ́ ná htyĕ. Htuǒ̂rò
a ế́kạ pę̈ rò a hé, “Thĭ ki dyanyăhǒ́ vă ná vă ma
kayă tôprę̈ dố a zǘenyạ̈e tặtẹ tôprę̈ hǒ́ hérò thĭ bè
kạ̈-olĕ tuố̤kuǒ̂ dố văhi,” a hé rò a ế́tadû pę̈, rò pę̈
bè kạ̈kuǒ̂ cǒ́ lŭ.

Ǔ Dǒ́tạ̈ Paulu Ná Sila Dố Htǒ̌kŭ Dố Vị̈̆ Philippi Akŭ

16 Tônyĕkhề bí pę̈ cuố dố tę̈kwĭcǒ́bề
akhălẹ̈́ tôpho akhề̆nuô, pę̈ myáhtye tặsû ná
cṳ̈́muố̤ pacề̤phú tôprę̈, cṳ̈́muố̤phú yĕtôprę̈nuô
khĭnékhĭnǒ̂ o dố lŭkŭ rò a nǒ̂hé lŭ, tẹ̈shuốtẹ̈khề̆
dố a ki hyăhtwŏhtya dố nyĕ pă nuôtahe ari-
akyă. Dố a héso pẹ̈́ ŭ phúnuô akhu-akhyĕ
abyacè tahe nị̈́bè ế́nyacǒ́ rǔ̂ ná èkhukhyĕ cǒ́.
17 A krwŏcuốkuǒ̂ Paulu ná pę̈ tahe akhyĕ rò, a
ế́htŏhtya, “Prę̈khŭ yĕtahe ma Cǒ́marya dố adu-
ahtŭ tadû yĕtôprę̈ alulé tahe hǒ́. A hésodônyă
luǒ̂ pẹ̈́ thĭ ná Cǒ́marya mẹ̈lwóhtekạ̈ thĭ ari-akyă
hǒ́.” 18 A hé phúnuô mọ̈́nyĕmọ̈́thề̆ nyề̤hǒ́ rò a
súsádídyă nyacǒ́ Paulu athế́plò rò a tarí kạ̈khyĕtŏ
lŭ rò a hé khĭnékhĭnǒ̂yĕ, “Dố Jesŭ Krístu amwị̈
akŭnuô, vă nǒ̂htecuốkyă nẹ̈ dố prę̈mò yĕtôprę̈
akŭ,” a héhtuǒ̂ tôphuốtuǒ̂ khĭnékhĭnǒ̂ yĕtôduǒ̂
htecuốkyă dố lŭkŭ.

19 Bí pacề̤muố̤phú yĕtôprę̈ abyacè thế́gnĕhǒ́ ná
a lẹ̈nị̈́bèrǔ̂ klyá o păto akhề̆nuô, èthĭ pṳ̈́ Paulu ná

Sila rò cwicuő èthǐ dő khuklố́du khuṣuhtǔ tahe
lẹ̈oní̤ akhălẹ̈ dő klé̌kǔ nuô. 20 Èthǐ é̌cuő Paulu
ná Sila dő Roma prẹ̈ciryatẹ̈ tahe a mèthènyě rò
a hé èthǐ, "Kayă yětahe ma Judaphú rò a hyămẹ̈
tathű̌talṳ̌ lő̌plǐ pẹ̈ vǐ̤kǔ. 21 Èthǐ ithyóithyatạ̈̆ ngọ́
dő a khódû ná pẹ̈ tẹ̈thyótẹ̈thya alẹ̈klǒ tahe. Pẹ̈ ma
Roma htyěphúkẹ̈phú tahe akhu-akhyě, pẹ̈ cṳ̌e,
krwǒmẹ̈bé̌ kuő̌cyạ́ èthǐ alẹ̈klǒ yětahe to," èthǐ hé
lahyă phúnuô.

22 Lő̌⌢ kayă bé̌mṳ yětahenuô a htésû kuő̌ lő̌plǐ
Paulu ná Sila. Phúnuôrò prẹ̈ciryatẹ̈ tahenuô, a
nő̌htố́zạ̈̆kyă kayă yěthé̌nyẹ̈̌ hyecạ, rò a hétạ̈̆ angọ́
ná bèmṳ̌ èthǐ ná iplírwí̤. 23 Ǔ mṳ̌cyẹ̈̌mṳ̌cṳ̂ nyacố́
èthǐ rò dőkhyěnuô, ǔ dố́nuő̌ èthǐ dő htố̌kǔ, rò ǔ
nő̌ opọ̈́ma tạ̈̆tẹ̈kyă èthǐ ná prẹ̈opọ̈́ htő̌ akhuklố́
nuôtôprẹ̈. 24 Bí ngọ́ hyătuọ̈̋hố́ dő prẹ̈opọ̈́ htő̌
khuklố́ yětôprẹ̈ a o akhě̌nuô, a dố́nuő̌ èthǐ dő
htố̌kǔ dő akǔ tôtọ́ rò a klóma èthǐ khăduô ná
thòbyedu.

25 Bí mọ̈́nẹ̈khě̌nuô, Paulu ná Sila kwǐcố́bě̌ rò irǒ
htuthé̌htya Cố́marya akhě̌, kayă o dő htố̌kǔ tahe
ní̤dă lahyă èthǐ tẹ̈kwǐcố́bě̌ tahe ná èthǐ irǒtẹ̈ tahe.
26 Yětôphuőrò tanéhtố́dǐ htyakhyé rò a htố́ shy-
onyacố́ rò lẹ̈dố́ o htő̌ khăshyé yěnuô a kazuọ̈̋tuọ̈̋
lő̌ cố́. Bínuô tôphuőtuő̌, lẹ̈dố́ o htő̌ kadădu tahe
lṳmǒhtya ní̤dyé lő̌dû anẹ́. Htuő̌to lő̌⌢ suplyẹ̈tọ̈́hté̌
dő ǔ cő̌ma ná ǔ dő̌o kayă tahenuô, a lalyě htekyă
ní̤dyédû lő̌ anẹ́. 27 Bí prẹ̈opọ̈́htő̌ khuklố́ yětôprẹ̈

thè́nẹ̤́htya rò a myáhtye ná kayǎhtò̌ akadǎ lṳmǒ
akhẽ̀nuô, a tanẹ̤ ná ǔ dò́tặ̤ kayǎ tahe klyahteplè́
lò̌hò́ rò a báhte anè́ rò a kírẹ̤́ sṹthyělyạ̤ nị̤́dyé ná
anẹ̤́. 28 Bínuôkhẽ̀ Paulu è́htǒcuố lǔ, “Sṹsẽ̀ dyétǎ
nẹ̤̀nẹ̤́ tǎmẹ̤́. Pẹ̤̀ o lò̌plǐ bíyě prè́.”

29 Prẹ̤̀opọ̤̀́htò̌ khuklò́ nò̌phyéhyǎ ǔ mikò̌ rò a
klyanuỗ dángṳ̂tặ̤ tanyặ̤tadè dố Paulu ná Sila a
khǎduôshyé. 30 A mẹ̤phúnuô htuỗrò a è́hte Paulu
ná Sila dố aklò̌ rò a sudyǎ èthǐ, “Puọ̤̃́vyạ̤́ thǐ⌢,
thyáphú vǎ ki nị̤́bèkuỗ tẹ̤siplè́kạ̤ agněnuô, vǎ tǒbè
mẹ̤phútě?”

31 Rò èthǐ hésû lǔ, “Zṳ̂́kạ̤nyạ̤́kạ̤ Byacè Jesǔ
yěnuô, rò nẹ̤̀ ná kayǎ dố a hyǎ olǎkuỗ ná nẹ̤̀
dố nẹ̤̀hikǔ tahenuô, a ki nị̤́bè dû tẹ̤̀mẹ̤lwò́hteka̤
pǎ.” 32 Htuỗrò Paulu ná Sila hésodônyǎ pẹ̤́ è ná
lò̌⌢ kayǎ o dố lǔhikǔ nuôtahe ná Byacè alặ̤angọ̤́.
33 Bí nuôtôthẽ̀thẽ̀⌢ tuỗ prè́, prẹ̤̀opọ̤̀́htò̌ khuklò́
yětôprẹ̤̀nuô a sǐplǐkyǎ pẹ̤́ èthǐ acu-ahtyǎ tahe,
htuỗrò tôphuốtuỗ è ná lò̌⌢ a hiphúphyǎphú nuô-
tahe plwǒ lò̌ lahyǎ anẹ̤́ ná htyě. 34 A è́kạ̤nị̤́ Paulu
ná Sila dố ahi, htuỗrò a dyéedyéǒ pẹ̤́ èthǐ sèesèǒ.
È ná a hiphúphyǎphú tahe a zṳ̂́kạ̤nyạ̤́kạ̤ lahyǎ hò́
Cò́marya akhu-akhyě, a thè́krṳ̂̌thè́lò̌ lahyǎ kanọ̤́⌢
to.

35 Dố́khyě tôrǒnuô, Roma prẹ̤̀ciryatẹ̤̀ tahe nò̌cuố
klyěopọ̤̀́ vị̤̆ tahe dố kayǎopọ̤̀́htò̌ khuklò́ yětôprẹ̤̀
a o. Rò a nò̌cuốhé prẹ̤̀opọ̤̀́htò̌ khuklò́ nuôtôprẹ̤̀,
“Plwǒ̀htekyǎ kayǎ nuôtahe.” 36 Phúnuô rò,

prẹ̀opọ̀́htǒ̀ khuklǒ́ yětôprẹ̀ hésoluǒ̂ Paulu, "Prẹ̀-
ciryatẹ̀ tahe hétặhǒ́ angọ́ ná bèplwǒhtekyă nẹ̀
ná Sila akhu-akhyě, thǐ htecuố nị́ hǒ́. Cuốmọmọ
lahyă ní⌢."
37 Manárò Paulu hésû klyěopọ̀́ vịphú tahe,
"Pẹ̀ ma Roma htyěphúkẹ́phú tahe prẹ́. Èthǐ
sudyăcẹmyá hí pẹ̀ tôphuố⌢ to rò a cuốmụ̂̌cuốpọ̀
lǒ̀plǐ pẹ̀ dố ǔ tôplutôphè mèthènyě, htuǒ̂to èthǐ
cuốdǒ́tặ tuọ́ pẹ̀ dố htǒ̀kǔ cǒ́. Khǒnyặ́rò, èthǐ thẹ́zụ̂
nǒ̀htecuốhuô pẹ̀ ẻ̌? Èthǐ cuốmẹphúyě ma anị́
to. Roma prẹ̀ciryatẹ̀ yětahe tǒbè hyă bíyě rò
bèhyăplwǒhte pẹ̀ ná anẹ́."
38 Klyěopọ̀́ vịphú tahe hésoluǒ̂ kặkhyě pẹ́
khyěthyá tẹ̀ritẹ̀kyă yě dố Roma prẹ̀ciryatẹ̀ tahe
a o rò bí èthǐ nị́huǒ̂ ná Paulu ná Sila ma Roma
htyěphúkẹ́phú tahe prẹ́ akhěnuô, èthǐ thẹ́isě
lahyă. 39 Phúnuô akhu-akhyě, Roma prẹ̀ciryatẹ̀
tahe hyă kwǐthẹ́zọ̀ Paulu ná Sila rò èthǐ thǔhte lǔ
dố htǒ̀klǒ̀ rò a kwǐthẹ́zọ̀ èthǐ ná a ki htecuốtaphă
dố vịkǔ yě. 40 Paulu ná Sila o dố htǒ̀kǔ hte
rò htecuố dố Lydia ahi. Èthǐ cuốmyáhtye ná
prẹ̀zụ̂́etẹ̀phú tahe bínuô. Rò èthǐ dyéhěǹdyére
htuǒ̂ ǔ bínuô tahe rò èthǐ htecuốkyă.

17

Dố Vị̌ Thessalonia Akǔ

1 Èthǐ cuốtalwókyă vị̌ Amphipoli ná vị̌ Apol-
lonia rò a cuốtuọ́ lahyă dố vị̌ Thessalonia. Bí

vị̆nuô tôvị̆ akŭnuô, Judaphú tẹ̈cố̀bě̀hŏ o tômě.
2 Phú Paulu lẹ́klŏ mẹ nị́dyé nuô, a cuốnuǒ̂ dố
tẹ̈cố̀bě̀hŏkŭ. Judaphú a Mộ́nyěduô thuǒ̂phuố
lǒ̂nuô a cuố hébèdônyă krékryạ́ ná kayă bẹ́mụ
bínuô tahe rò a zụ̆̈luǒ̂ pẹ́ ŭ ná lisăsě̀ ari-akyă. 3 Rò
a héso pẹ́ èthĭ ná ŭ răone lisăsě̀ ari-akyă nuôtahe
rò a zụ̆̈luǒ̂plŏ pẹ́ ŭ ná Krístu ari-akyă. Rò a hé,
Krístu dố Cố̀marya nwóhtya è ná prẹ̀mẹlwóhtekạ
ŭ yětôprẹ̀ nuôma ŭ mẹcyẹ̆̈mẹcụ̂̈ lŭ htuǒ̂păro a
ki ihtò htwŏprẹ̀ kạkhyě khyěthyá dố tẹ̈thyě pă a
hésoplŏ pẹ́ ŭ phúnuô. Rò a hé, “Jesŭ dố vă hésoluǒ̂
pẹ́ thĭ khŏnyạ́yě tôprẹ̀ nuôma mạ́hố̀ Krístu dố
Cố̀marya nwóhtya lŭ dố a ki mẹlwóhtekạ ŭ yěnuô
tôprẹ̀ hố̀.” 4 Dố Judaphú aklě̀ tahehenuô, a zụ̂̈ekuǒ̂
Paulu a tẹ̀hébè rò athẹ́plò nuǒ̂kŭ kuǒ̂ná Paulu ná
Sila. Greekphú dố a bezụ̂̈nyạ́ Cố̀marya tahenuô
a zụ̂̈kạnyạ́kạ ẹ́kú kuǒ̂lă èthĭ yěthẹ́nyẹ̆, htuǒ̂to
prẹ̀mò dố a mwị̀dumwị̀htŭ tahenuô, athẹ́plò okuǒ̂
èthĭ yěthẹ́nyẹ̆ rò a zụ̂̈kạnyạ́kạ kanuǒ̂ ẹ́kuǒ̂ lă èthĭ.

5 Manárò Judaphú tahe thẹ́kháthẹ́hte èthĭ rò
a cuố̀ẹ́plố̀ kayăcyẹ̆ kayăricyạ́ dố a lě dố klẹ́kŭ
yětahe rò a nǒ̂mẹ tarụ̂̈tapyă lǒ̂ cố ŭ tôvị̆lǒ̂ cố̀.
Thyáphú èthĭ ki pụ̂̈cwitarụ́ htenị́ Paulu ná Sila dố
kayă bẹ́mụ yětahe a mèthènyěnuô, Judaphú yě-
tahe ná kayă bẹ́mụ yětahe cuố mẹpruốnuǒ̂ Jason
ahi rò nuǒ̂myápụ̆̈ Paulu ná Sila. 6 Manárò èthĭ
myáhtye Paulu ná Sila to akhu-akhyě a cwihte

Jason ná apuộ̋vyạ́ Krístuphú dố aruô tahe rò a
ế́cuố èthǐ dố kayǎ htwǒ vị̌khuklố́khuklyǎ tahe a
mèthènyě rò a ế́htǒhtya lahyǎ, “Kayǎ yětahe ma,
prẹ̈mẹ̈ tarử̌tapyǎ tẹ̈ dố khǎlẹ̈́ pwộ̌- tôpho cố́. Rò
khǒnyạ́yě èthǐ hyǎtuộ̋hố́ dố pẹ̈ vị̌kǔ hố́. 7 Prẹ̈
ế́mộsû èthǐ dố ahikǔ ma Jason hố́. Èthǐ hé lahyǎ
ná khwídu o dố aruô tôprẹ̈, rò amwị̣ ná Jesǔ akhu-
akhyě, èthǐ hébè talwótalyẹ̈ hố́ Khwídu Caesare a
tẹ̈thyótẹ̈thya tahe hố́.” 8 Dố èthǐ hébè lahyǎ phúyě
akhu-akhyě a mẹ̈tarử̌tapyǎ súsámahyǎ htyalố̌
kayǎ bế́mụ̈ ná kayǎ dố a htwǒ vị̌khuklố́khuklyǎ
tahe hố́. 9 Thyáphú Jason ná apuộ̋vyạ́ Krístuphú
dố aruô tahe ki siplế́ agněnuô, èthǐ kwǐ Jason ná
akhǒ yětahe rử̌, htuố̌rò a plwǒhtecuốkyǎ no èthǐ
prế́.

Dố Vị̌ Beroea Akǔ

10 Mộ́khíhố́ akhế̌nuô, prẹ̈zử̌etẹ̈phú tahe
thǔcuốkyǎ Paulu ná Sila dố vị̌ Beroea. Bí a
cuốtuộ̋ dố vị̌kǔ akhế̌nuô, a cuốnuố̌ cốcứ cố́ dố
Judaphú a tẹ̈cốbế̌hǒ akǔ cố́. 11 Judaphú o bí vị̌
Beroea tahenuô a thế́plòhtǔ myáhtyeyẹ̈klố̌ ná vị̌
Thessaloniaphú thǐtahe. Èthǐ nị́dǎ sǎprẹ̈́sǎmyǎ
nyacố́ tẹ̈ritẹ̈kyǎ dố tẹ̈thế́plòshyo akǔcố́. Htuố̌rò
thyáphú èthǐ ki thế́gně tạ̌tẹ̈ ná Paulu a tẹ̈hébè
yěnuôma, amạ́ ế̌ ma mạ́to ế̌ nuô a pụ̌thế́gně
lahyǎ cố́ lisǎsế̌ pwộ̌nyěnyě pwộ̌thế̌thế̌ cố́. 12 Èthǐ
zử̌kạnyạ́kạ ế́lǎ, htuố̌rò Greek myěcôphú prẹ̈mò

dő a mwị̈dumwị̈htŭ tahe ná Greekphú prẹ̈khŭ
tahe zṵ̋kạ̈nyạ̈́kạ̈ kuŏ̈ é̈lă.
13 Rò bí Judaphú dő vị̈ Thessalonia tahe
nị̈́huŏ̈hó̈ ná Paulu hésodônyă pẹ̈́ pọ̈́ ŭ ná Cȯ́marya
alặ̈angọ̈́ dő vị̈ Beroea akŭ akhĕ̈nuô, èthĭ hyăryặ̈
kayă bé̈mṵ yĕtahe mikuő rò a nŏ̈ mẹ̈tarŭ̈tapyă
ŭ. 14 Prẹ̈zṵ̋̈etẹ̈phú tahe thŭcuő tôphuő thŭcuőkyă
Paulu dő htyĕdutavạ̈htŭ̈, manárò Sila ná Timothy
thé̈nyẹ̆̈lŏ̈ okyăpă bí vị̈ Beroea akŭ nuôprẹ̈́. 15 Prẹ̈
dő a thŭcuő Paulu tahenuô, a krwŏ sidyácuő
tuọ̋̈kuŏ̈ lŭ thòklyĕdu dő vị̈ Athenia cȯ́. Rò bí èthĭ
kạ̈khyĕ khyĕthyá dő vị̈ Beroea hȯ́ akhĕ̈nuô, Paulu
krwŏmecuőnị̈́ èthĭ ngọ̈́ ná a ki kạ̈héso nị̈́pẹ̈́ lŭ Sila
ná Timothy ki hyăpryăkuŏ̈ dő lŭo.

Dő Vị̆̈ Athenia Akŭ

16 Bí Paulu opọ̈́ Sila ná Timothy bí vị̆̈ Athe-
nia akhĕ̈nuô, a myáhtye prẹ̈zọ̈ tahe oé̈ ny-
acȯ́ bí vị̆̈kŭnuô akhu-akhyĕ a thé̈plòpyé nyacȯ́.
17 Phúnuô akhu-akhyĕ, a hébèdônyă krékryạ̈́ ná
Judaphú ná Greek myĕcôphú dő a bezṵ̋̈benyạ̈́
Cȯ́marya tahe bí tẹ̈cȯ́bĕ̈hŏ akŭ nuô, htuŏ̈to a
dônyăkrékryạ̈́ kuŏ̈pọ̈́ ná kayă dő a o lahyă dő
klĕ̈kŭ nuôtahe phúnuô pwọ̆̈nyĕnyĕ͡ cȯ́. 18 Thárá
dő ŭ é̈, Epicureaphú ná Stoicphú tahe hébèdônyă
krékryạ̈́ lahyă ná Paulu. Èthĭ aklĕ̈ tahehenuô, a
hé lahyă Paulu, “Kayă tẹ̈thé̈gnĕ okuŏ̈ŭ tôcô͡ to rò
a cuőcyẹ̈́mẹ̈ anẹ̈́ phú prẹ̈cyạ̈́prẹ̈dè yĕtôprẹ̈yĕ a cuő
hékryá͡ ĭtĕtĕ?” Tahehe rò a héke, “A thyáná a

dônyă htyĕruôkẹ́klǒ̀ a cǒ́marya tahe ari-akyă,” a
hé phúnuô. Èthǐ cuố̌hétuộ́ lahyă phúyĕ mẹtĕhérò
a tǒbí Paulu hésodônyă pẹ́ ŭ ná Jesŭ ari-akyă ná
atẹ̀thyĕ ihtò htwǒprẹ̀ kạkhyĕ ari-akyă akhẽ̌nuô
akhu-akhyĕ a hé lahyă phúnuô. 19 Htuǒ̃rò èthǐ
ẽ́cuố Paulu dố kayă htwŏ khuklǒ́khuklyă tahe a o
rò èthǐ cuố okúokyá lŭ bí Areopago khŏlŏkhunuô,
rò èthǐ sudyă Paulu, “Pẹ̀ thẽ́zụ̃́ thẽ́gnĕ kuǒ̃ nẹ̀
tẹ̀ithyóithya athẽ̌ yĕtôcô ari-akyă. 20 Tẹ̀ritẹ̀kyă
dố nẹ̀ dônyă yĕnuô, akhóakhye nyacǒ́ dố pẹ̀gnĕ
rò angọ́lasá hyă phútĕnuô pẹ̀ thẽ́zụ̃́ thẽ́gnĕkuǒ̃,”
a hé lŭ phúnuô. 21 (Mẹtĕhérò, Atheniaphú
ná htyĕruôkẹ́klǒ̃phú dố a o lahyă bínuô pwộ̌-
prẹ̀nuô, dă tẹ̀ritẹ̀kyă oluǒ̃htyathẽ̌ khókhye hǒ́
tôcôcô hǒ́ hénuôma, a thẽ́zụ̃́ dônyă lahyă, a thẽ́zụ̃́
nị́dă rò a mẹlǒ̃kyădĕ lǒ̃ a tẹ̀shuố̌tẹ̀khẽ̌ ná tẹ̀yĕtahe
ari-akyă prẽ́.)

22 Paulu ihtò dố kayă htwŏ khuklǒ́khuklyă tahe
lẹ́okú lŭ bí Areopago khŏlŏkhu anyĕhyă yĕnuô
rò a hé, “Vị̆ Atheniaphú lǒ̃plǐ thǐ-, bítĕ tôcôbèbè,
vă myáhtye ná thǐ dyaduzụ̃́nyạ́ nyacǒ́ Cǒ́marya
vă-. 23 Mẹtĕhérò, bí vă cuố̌lĕ dố thǐ vị̆kŭ akhẽ̌
rò vă myá thǐ tẹ̀cǒ́bucǒ́bẽ̌ akhălẹ́ tahe akhẽ̌nuô,
vă myáhtye tẹ̀lŭ̃tyă khălẹ́ tôpho dố ŭ răo lŭ,
‘Cǒ́marya dố ŭ thẽ́gnĕ è to tôprẹ̀ agnĕ’ phúnuô.
Phúnuô akhu-akhyĕ, Cǒ́marya dố thǐ thẽ́gnĕ lŭ
to rò thǐ cǒ́bucǒ́bẽ̌htya nị́dyé è yĕtôprẹ̀nuô, vă ki
hésodônyă pẹ́ thǐ ná è ari-akyă khŏnyạ́.

24 “Cǒ́marya dố a byályạ̄tělyạ̄ tamộ́, sè, lễ,
hekhu ná tȩ̀pwộ̌⌢ tôcô yětôprȩ̀ nuôma mǒ́khu
ná hekhu a Byacè hố. Rò tȩ̀lǔ̂hǒdu dố kayǎ
mȩ è ná atakhu tahenuô, Cǒ́marya o bínuôtahe
akǔ to. 25 Phúnuô akhu-akhyě prȩ̀lukayǎ ki
mȩcwộ́mȩkǒ Cǒ́marya agněnuô a lo ná tôcô⌢ to,
mȩtěhérò, anȩ́byacè nị́dû yěnuô, a dyé ǔ pwộ̌⌢
tôprȩ̀ théhtwǒprȩ̀ ná tȩ̀thénuǒ̂théhte ná tȩ̀ dố
aruôtahe pwộ̌⌢ tôcô cố. 26 Cǒ́marya byályạ̄ prế
kayǎ tôprȩ̀ prế rò a nǒ̌ohtwǒhtya prȩ̀luhekhuphú
pwộ̌myěpwộ̌cô rò a nǒ̌olǒ̌ ǔ dố hekhusǐ̂ba akǔ.
Anȩ́byacè nị́dû taritaryǎ one tặtȩ tȩ̀shuốtȩ̀khễ ná
tȩ̀khǎlȩ́khǎbya dố prȩ̀luhekhuphú kiokisố agně.
27 Thyáphú prȩ̀lukayǎ ki myápụ̌ lǔ pǎ rò taryáma
a ki myáhtye lǔ pǎ kǒle a tanȩ rò a byályạ̄hố èthǐ.
Ki héklyácố ma Cǒ́marya ophûnyéprế ná pȩ̀ prế.
28 Phú kayǎ tôprȩ̀ héhtuǒ̂hố, ‘Dố Cǒ́marya akhu-
akhyěrò pȩ̀ ohtwǒprȩ̀bế, rò pȩ̀ kụ́kạ́rúryạ̄bế,’ a hé
phúnuô. Phú thǐ prȩ̀rǎngộirǒ tahe hékyǎ nuô, ‘Pȩ̀
ma aphúalyȩ tahe,’ a rǎkyǎ phúnuô.

29 “Phú pȩ̀ htwǒhố Cǒ́marya aphúalyȩ tahenuô,
Cǒ́marya ma athyáná rǔ̂, htễ, mạ́torò lộ́ tahe
pȩ̀ tǒkò tanȩnị́ phúnuôto, Cǒ́marya ma prȩ̀isố
byácyạ́hi tahe, prȩ̀ htwǒ takhucyạ́dè tahe byá
htwǒhtya cyạ́ è phú prȩ̀zọ nuôtahe mạ́to. 30 Bí ǔ
thégně hí Cǒ́marya to akhěnuô, a myá bếkhutặ-
phuôkyǎ prȩ̀lukayǎ atȩ̀thû́ phúnuô tôcô prế.
Manárò khǒnyạ́yěnuô, a hétặhố angọ́ ná kayǎ

pwọ̌⌢ tôprẹ̀ dố a o dố khǎlẹ́ bítě⌢ tôphobèbè a tǒbè
zạ lahyǎ anẹ́ rò a tǒbè tarí kạkhyětǒ khyěthyá dố
Cố̉marya a o pwọ̌⌢ tôprẹ̀ a héhtuỗ phúnuô hố̉.
31 Mẹtěhérò, a beklọ̀bema htuỗhố̉ mọ́̉nyěmọ̉́thể̌
dố a ki cirya cố̉cố̉tẹtẹ lồ̉ cố̉ hekhusǐba pǎ. Cố̉-
marya nwóhtya htuỗhố̉ prẹ̀ciryatẹ̀ tôprẹ̀ hố̉. Rò
a dyéluỗ pẹ́ htuỗhố̉ ǔpwọ̌⌢ tôprẹ̀ ná a tẹ̀khyáthể́
hố̉. Rò a tẹ̀khyáthể́yě ari-akyǎ ma mạ́hố̉ a mẹ-
ihtò htwǒprẹ̀ kạkhyě khyěthyá kayǎ nuôtôprẹ̀ dố
tẹ̀thyě yěnuôhố̉.”
32 Bí èthǐ nị́huỗ Paulu hésodônyǎ pẹ́ èthǐ ná
tẹ̀thyě ihtòkạkhyě ari-akyǎyě akhể̌nuô, tahehe
rò a nyẹ̌kruỗ lǔ, tahehe kerò a hé, “Pẹ̀ thếzụ̂́
nị́huỗ khyěthyápọ́ nẹ̀ hé pẹ́ pẹ̀ tẹ̀ritẹ̀kyǎ yěnuô.”
33 Yětôphuốrò Paulu htecuố taphǎkyǎ. 34 Kayǎ
tahehenuô a thếplòo lǔ rò a bố̉thyó ná lǔ rò a
zụ̂́kạnyạ́kạ kuỗ tẹ̀. Prẹ̀ dố a zụ̂́kạnyạ́kạtẹ̀ tahe
aklể̌nuô, amwị ná Dionysio otôprẹ̀. È ma kayǎ
tôprẹ̀ dố a otọ́̉kuỗ dố Areopago kayǎ htwǒ khuk-
lố̉khuklyǎ aplố̉amụ tahe aklể̌ tôprẹ̀. Htuỗ ná
prẹ̀mò dố amwị ná Damari ná kayǎ dố aruô tahe
zụ̂́enyạ́ekạ kuỗ tẹ̀.

18

Dố Vị̌ Corinthia Akǔ

1 Tẹ̀htwǒhtya htuỗ phúyě rò, Paulu o bí vị̌
Athenia nuô rò a htecuố dố vị̌ Corinthia. 2 Rò
a cuố myáhtye tạ̌sû ná Judaphú tôprẹ̀ dố amwị

ná Aquila yě bínuô tôpho. Aquila yěnuô, a
o pacȩ̈̀lyạ̈ dő vị̈ Pontus rò è ná amě Priscilla
hyătuọ̈̋thȇ lahyă mópăprȇ́ bínuô prȇ́. Khwídu
Claudio hétặ angọ́ ná lȍ⌢ Judaphú tahenuô, bè
htecuőkyă lȍplĭ bí vị̈ Roma akŭyě. Dő khwí
hétặ angọ́ phúyě akhu-akhyěrò Aquila yě ná amě
Priscilla htecuőkyă dő Itali kẹ̈́kŭ rò hyătuọ̈̋ lahyă
bíyě prȇ́. Rò Paulu cuő myáhtye tặsû ná èthĭ.
3 Rò Paulu okuȍ ná èthĭ bínuô. Rò a mẹ̈rọ̈́kuȍ
tẹ̀ ná èthĭ, mẹ̈tĕhérò Paulu nuô a buôenị̈́ prȇ́
a thȇ́htwŏprẹ̀ ná a mẹ lẹ̈́thûikȇ̈ thyáná mě ná
vẹ̀ thȇ́nyȇ̈yě mẹyĕnuô prȇ́. 4 Judaphú Mọ̈̂nyě-
duô pwọ̈̆⌢ phuőphuő⌢ nuô, Paulu dônyăkrékryạ̈́
ŭ bí tẹ̀cȍ́bȇ̆hŏ akŭnuô. Thyáphú Judaphú ná
Greekphú nyȇ̈mụ̈lȍ ki zụ̈̋kạ̈nyạ̈́kạ̈ kuȍ Jesŭ ag-
nĕnuô, Paulu yácű hébè cwinị̈́htọ̈́nị̈ èthĭ thȇ́plò.

5 Bí Sila ná Timothy o dő Macedoniakẹ̈́ htecuő
rò a hyătuọ̈̋ dő Paulu o akhȇ̆nuô, Paulu dyélyạ̈
lȍplĭ a tẹ̀shuőtẹ̀khȇ̈ dő a ki hésodônyă pẹ̈́ ŭ ná
tẹ̀thȇ́krụ̈̋mila ari-akyă. Rò a khyáathȇ́ rò a hé-
sodônyă luȍ pẹ̈́ Judaphú tahe ná Jesŭ ma Krístu,
è ma prẹ̀ dő Cȍ́marya nwóhtya lŭ ná dő a ki
mẹ̈lwóhtekạ̈ prẹ̈̀lukayă nuôtôprẹ̀ hȍ́, a hé phúnuô
dő ŭ pwọ̈̆⌢ tôprẹ̀ a mèthènyě. 6 Manárò Judaphú
tahe htésû pacyẹ̈́ishyé Paulu akhu-akhyě, Paulu
htȍ́ruő tặkyă hemû dő a hyecạ̈lọ̈. A htȍ́ruő tặkyă
hemû phúyĕnuôma a dyéluȍ̂hȍ́ tẹ̀mátẹ̀dyă tôcô
dő ŭ htésû èthĭ phúnuô. Htuȍ̂rò a hésû èthĭ, “Thĭ

ki tuộ̈dố tẹ̈pyétẹ̈kyă hénuôma thĭnáthĭ nị̈dûhở.
Tẹ̈thṹtẹ̈plá opă dố vălọ̈ to hở. Cáhtya khŏnyạ̈́yĕ
tạ̈plehyă nuô, vă ki cuố hésodônyă pẹ̈dûhở dố
Judaphú mạ̈́to tahe aklẽ̌hở."

7 Phúnuô akhu-akhyĕ, a htecuốkyă èthĭ khălẹ̈
rò a cuố okuổ dố Judaphú mạ̈́to dố amwị̈ ná Titio
Justo hé yĕnuô tôprẹ̈ ahi, rò ahi o bí tẹ̈cở́bẽ̌hŏ
khăshyénuô. È ma kayă dố a cở́bucở́bẽ̌htya
Cở́marya tôprẹ̈. 8 Crispu ma kayă htwŏ tẹ̈cở́bẽ̌hŏ
akhuklở́ bínuô tôprẹ̈. È ná lổ⌢ kayă dố a hyăolă
kuổ lŭ bí ahi nuôtahe zụ̈̃́kạ̈nyạ̈́kạ̈ lổplĭ Byacè
rò kayă aruô dố a o dố vị̈ Corinthia akŭ dố a
nị̈huổ tẹ̈thẻ́krụ̈̃mila tahenuô, a zụ̈̃́kạ̈nyạ̈́kạ̈ kuổ rò
a plwŏkạ̈ kuổ lahyă anẹ̈ ná htyĕ.

9 Tôthẽ̌nuô, Paulu myáhtye tẹ̈myálwó tôcô rò
Byacè hébè lŭ, "Thẻ́isĕ tămẹ̈́! Okuốkyă tă nẹ̈
tẹ̈hébè tămẹ̈́! Othuôtakrṹ tămẹ̈́! 10 Mẹ̈tĕhérò
vă okuổdû ná nẹ̈, rò ŭ mẹ̈pyạ̈́mẹ̈sẽ̌ cyạ̈́ ná nẹ̈
tôprẹ̈⌢ to, mẹ̈tĕhérò kayă obí vị̈yĕ tôvị̈ akŭ nuôta-
hema prẹ̈ dố a zụ̈̃enyạ̈́e vă nuôma a orọ̈́oẻ lăhở."
11 Phúnuôrò Paulu obí vị̈ Corinthia nuô tôna ná
lẽ̌thuổthyó rò a ithyóithya pẹ̈ kayă bẻmụ̈ tahe ná
Cở́marya alạ̈̆angọ̈́.

12 Bí Gallio htwŏ Roma khwídu dố Akaia kẹ̈́
akhẽ̌nuô, Judaphú tahe ẻplở́ nị̈́dyé lổ lŭ rò a
cuốpụ̈̃́ lahyă Paulu rò a thŭcuố lŭ dố lẹ̈cirya khălẹ̈.
13 Èthĭ hé, "Kayă yĕtôprẹ̈ma, kayă lĕ ilổilyá lổ kayă

bẹ́mụ̈. Rò a nŏ̈cŏ́bĕ̈htya ŭ ná Cŏ́marya dő a khó ná tẹ̈thyótẹ̈thya nuôtahe.”
14 Bí Paulu kírẹ́ hébèhte akhĕ̈nuô, Khwídu Gallio hé Judaphú thĭtahe, “Judaphú thĭ-, tẹ̀ritẹ̀kyă
yĕnuô a ki mạ̈nyăhŏ́ tẹ̈ dő a talwótalyẹ cŏ́ htyĕkẹ́ a
tẹ̈thyótẹ̈thya tahe cŏ́bèbè, vă tŏbè thẹ́plòhtŭ nị̈dă
dû thĭ tẹ̀dyaluŏ̈htya yĕtahe. 15 Manárò tẹ̀ritẹ̀kyă
yĕnuôma a mạ̈prẹ́ tẹ̈hébè krékryạ̈ lŭ ngọ̈ tahe
ná mwị̈ tahe, ná thĭ Judaphú tẹ̈thyótẹ̈thya nị̈dû
tahe prẹ́ akhu-akhyĕ, thĭ tŏbè cirya nị̈dyédû thĭtẹ̀
prẹ́. Vă ma kayă dő a htwŏ pẹ́ ŭ prẹ̀cirya
tẹ̀ritẹ̀kyă phúyĕnuô tahe agnĕnuô mạ̈to.” 16 Rò
a vẹ̈́htekyă Judaphú tahe dő lẹ̀cirya khălẹ́ yĕnuô
aklŏ̈. 17 Htuŏ̈rò èthĭ pwọ̈̆- tôprẹ̀ pụ̈́ma tẹ̀cŏ́bĕ̈hŏ
khuklŏ́ Sostheno yĕ, rò a mụ̈̆ lŭ dő lẹ̀cirya akhălẹ́
yĕnuô anyĕhyă cŏ́ tadụ̂́rò Khwídu Gallio hétạ̈̆tụ̈̆
mẹ̀tạ̈̆tụ̈̆ èthĭ tôcô- to.

Paulu Kạ̈khyĕ Khyĕthyá Dő Vị̈̆ Antioko

18 Paulu oplehyă mọ̈́nyĕmọ̈́thĕ̈ nyẹ̈̆kú- lă pọ̈́
bí vị̈ Corinthia akŭnuô, htuŏ̈rò a htecuŏ̋kyă
prẹ̀zụ̈́etẹ̀phú bínuô tahe alẹ́. A sidyánị́ thòklyĕdu
rò a htecuő dő Syria kẹ́. Rò a htecuő tọ̈́ná Priscilla
ná Aquila. Bí a htya sidyá tyahí thòklyĕdu to
nuô, a byă lyạ̈nị́ anẹ́ dő Cŏ́marya a mèthènyĕ bí
vị̈̆ Cenchrea akŭnuô rò a icĭkyă akhuluọ̈. 19 Èthĭ
cuốtuọ̈́ dő vị̈ Epheso rò a bekyă Priscilla ná
Aquila bínuô. A cuőnuŏ̈ dő tẹ̀cŏ́bĕ̈hŏkŭ rò a cuő
hébèdônyă krékryạ̈ ná Judaphú tahe. 20 Judaphú

tahe kwĭthḗzọ̈ lŭ ná a ki onyẹ̆ pẹ́kuổpọ́ èthĭ bínuô
tadữ̂rò a cự̃to. 21 Manárò bí a htecuố hồ akhễnuô,
a hékyă èthĭ, "A ki tŏ Cố̀marya athḗplò hérò vă
kạ̈khyĕ kuổ khyĕthyá dố thĭo pă." A hé htuổrò
a htya sidyá thòklyĕdu bí vị̆ Epheso akŭnuô rò a
htecuốkyă. 22 Bí a cuốtuọ̈́ dố vị̆ Caesarea akhễnuô,
a htya dố vị̆ Jerusalem rò a htya hémọ̈héryákyă
prẹ̈zữ̂etẹ̈ plố̀mụ̈phú bínuô tahe, rò a lyạ̈ dố vị̆
Antioko.
23 A lyạ̈ o bínuô taplộ̈taplyáphú rò a hte-
cuốkyă khyĕ. A cuốlĕ bí Galasia kẹ́ ná Phrygia
kẹ́kŭnuô tôpho htuổ tôpho. Htuổrò a cuố dyéshy-
odyésổhtya pẹ́ prẹ̈zữ̂etẹ̈phú o bínuô tahe ahễare.

Apollo Mẹ̈tẹ̈ Dố Vị̆ Epheso Akŭ Ná Vị̆ Corinthia Akŭ

24 Judaphú dố amwị̆ ná Apollo otôprẹ̈. A
opacễlyạ̈ dố vị̆ Alexandria, rò a hyă dố vị̆ Epheso.
È ma kayă hébècyạ́hébèdè lă tôprẹ̈. Htuổto lisăsễ
a tẹ̈rămárădyă tahe⌢ma a thḗgnĕplổplữ̂ lổ cố. 25 Ŭ
ithyóithyanố htuổhố è ná Byacè aklyáaklŏ tahe
hố. Htuổrò a thḗplòshyo dônyăpẹ́ nyacố ŭ, htuổrò
a ithyóithya tạ̈tẹ̈ pẹ́ nyacố ŭ ná Jesŭ ari-akyă tahe.
Manárò a thḗgnĕ prḗtữ̂ Giovanni a tẹ̈plwổhtyĕ
ari-akyă tôcôtuổ prḗ. 26 A cáhtya hébèkhữ̂hă dố
tẹ̈cố̀bễhŏ akŭ. Bí Priscilla ná Aquila nị̆́huổ a
tẹ̈hébè akhễnuô, a ḗkạ̈ lŭ dố ahi. Thyáphú è ki
thḗgnĕhyă tạ̈tẹ̈ klổ̀lốpọ́ ná a khălẹ́lyẹ̈ yĕnuôrò,

Priscilla ná Aquila héluỗ pẹ́ pọ́ lŭ ná Cớmarya aklyáaklŏ tahe.

27 Bí Apollo thẽ́zṵ̃ cuố dố Akaia kẹ́ akhẽ̌nuô, prẹ̀zṵ̃́etẹ̀phú bí vị̆ Epheso nuôtahe mẹcwọ́ pẹ́ lŭ ná èthĭ atẹ̀răli dố a dyéshyodyésỗhtya prẹ̀zṵ̃́etẹ̀phú dố a o dố Akaia kẹ́kŭ nuôtahe. A răcuốnị́ pẹ́ èthĭ li phúyĕ mẹtĕhérò thyáphú ŭ ki ẽ́mọsûryá Apollo agnĕnuô prẽ́. A cuốtuọ̃́ bínuô rò a htwŏbwíhtwŏtaryĕ pẹ́nyacỗ́ kayă dố a htwŏkạhỗ́ prẹ̀zṵ̃́etẹ̀phú dố Cớmarya abwíataryĕ akhu-akhyĕ prẽ́ nuôtahe agnĕ cỗ́.
28 Mẹtĕhérò, a tẹ̀hébẹ̀dônyă krékryạ́ ŭ tahenuô a oná tẹ̀prọpryạshyosỗ, htuỗto a zṵ̆luỗbẽ́ pẹ́ ŭ lisăsẽ̌ khyáathẽ́ tahe ná Jesŭ ma Krístu, htuỗto Jesŭ ma prẹ̀ dố Cớmarya nwóhtya lŭ ná a ki mẹlwóhtekạ prẹ̀lukayă akhu-akhyĕ, a kré pẹ́kyă lỗ̌ Judaphú tahe dố kayă tôplutôphè a mèthènyĕ.

19

Paulu Cuố Dố Vị̆ Epheso

1 Bí Apollo obí vị̆ Corinthia akŭ akhẽ̌nuô, Paulu cuốtalwókyă Galasia kẹ́ ná Pisidia kẹ́, rò a cuốtuọ̃́ dố vị̆ Epheso akŭ. A myáhtye ná prẹ̀zṵ̃́etẹ̀phú tahe bí vị̆ Epheso akŭnuô. 2 Rò a sudyă èthĭ, "Bí thĭ zṵ̃enyạ́etẹ̀ akhẽ̌nuô, thĭ nị́bè htuỗkuỗhỗ́ Thẽ́ Săsẽ̌ Byacè ẽ̌?"

Rò èthǐ hésû lŭ, “Pę̈ nị̈bè nŏ́kuő̌ híto. Htuő̌rò Thě́ Săsě̌ Byacè o hénuő̌⌢, pę̈ nị̈huő̌nŏ́ kuő̌ cŏ́ ŭ tôphuő́⌢ to.”

3 Paulu sudyă èthǐ, “Ki mẹphúnuôrò thǐ plwŏnŏ́ lahyă htyĕ phútĕ tôcôtĕ?”

Rò èthǐ hésû lŭ, “Pę̈ plwŏnŏ́ prě́ Giovanni plwŏ pę̈ nuô prě́.”

4 Rò Paulu hé pę́ èthǐ, “Giovanni plwŏ pę́ kayă
dő a zạ nị́dû anę́ hŏ́ nuôtahe agnĕ prě́. A hé kayă
nuôtahe ná zų̈̃kạnyą̈́kạ prę̈ dő a kírę́ hyă dőkhyĕ
yĕnuô tôprę̈ ní⌢, è ma Jesŭ hŏ́.” 5 Èthǐ nị́huő̌ a hé
pę́ èthǐ phúyĕ rò, èthǐ plwŏ lahyă anę́ ná htyĕ dő
Byacè Jesŭ amwị̈ akŭ. 6 Bí Paulu behtya atakhu
dő èthǐlọ̈ akhě̌, Thě́ Săsě̌ Byacè hyălyạ̈ dő èthǐlọ̈
rò dő Thě́ Săsě̌ Byacè akhu-akhyĕ èthǐ hébèhtengọ̈́
dő a khókhye tahe rò a hésodônyă pę́ lahyă ŭ
ná Cŏ́marya alą̈̆angọ̈́ tahe. 7 Lŏ̌⌢ plǐ nuôma a o
shyéthě́nyę̈̌ prě́.

8 Paulu cuőnuő̌ dő tẹ̈cŏ́bě̌hŏkŭ rò a hébèdônyă
khų̈̌hă ná kayă bě́mụ̈ bínuô thuő̌lě̌ akŭ. Paulu
hébèdônyă krékryą̈́ èthǐ, Cŏ́marya ahtyĕkę̈́ ari-
akyă rò a htŏ́nị̈cwinị̈́ lă èthǐ athě́plò. 9 Manárò
tahehenuô a khălèduő̌ rò zų̈̃e kuő̌ŭ to. Rò a
pacyę̈́ishyé lahyă Byacè aklyáaklŏ dő ŭ dyéluő̌
yĕnuô dő kayă tôplutôphè mèthènyĕ cŏ́. Phúnuô
akhu-akhyĕ, Paulu htecuő taphăkyă ná èthǐ. Rò a
ě́nị̈́ a khŏpacę̈̌ tahe rò pwọ̈nyĕnyĕ⌢ è ná a khŏpacę̈̌
tahe cuő hébèdônyă rọ̈́lŭ dő ŭ ě́ ná Thárá Tyranno

lẹ́ithyótẹ̀ khǎlẹ́ nuôtôpho. 10 Rò a cuő mẹrọ́kuổ tẹ̀
bínuô nyẹ̌na. Phúnuôrò lồ̤ Judaphú ná Judaphú
mạ́to tahe dő a o dő Asia kẹ́kǔ tahe nị́huổnở kuổ
Byacè alặangọ́.

Sceva Aphúprẹ̀khǔ Tahe Vẹ̉htemyákuổ Khǐnékhǐnồ

11 Cớmarya dyé Paulu ki mẹ tẹ̀prọtẹ̀pryạ dő
adu-azặ tahe. 12 Phúnuô akhu-akhyě, Paulu
nồe nịdyé a khuhtǒphú tahe ná a ikẹ̌phú dő
a lẹ́cồtặtụ̌bí dő nyě dő a nồenớ nịdyé htuổhớ
tahenuô, ǔ ki phyécuő dő kayǎswíkayǎsề tahe
a o, ná khǐnékhǐnồ mẹbè lǔ tahe a o hénuô, a
tẹ̀swítẹ̀sề sǐmẹ́kyǎ cớ. Htuổrò khǐnékhǐnồ tahe
hteklya taphǎkyǎ lồplǐ cớ.

13 Judaphú dő a lěvẹ̉htekyǎ khǐnékhǐnồnuô a
o tahe. Èthǐ pụ̌ vẹ̉htekyǎ kuổ khǐnékhǐnồ ná
Jesǔ amwị. Èthǐ hé khǐnékhǐnồ tahe, "Jesǔ,
dő Paulu hésodônyǎnị lǔmwị yětôprẹ̀ akǔnuô,
vǎ nồhtecuőkyǎ thǐ," a vẹ̉hte kuổ phúnuô.
14 Judaphú prẹ̀lǔtyǎ khuklớ dő amwị ná Sceva
hé yětôprẹ̀nuô, a phúprẹ̀khǔ o thuổthyótôprẹ̀.
Aphú yětahe nuôma a pụ̌ vẹ̉hte lahyǎ khǐnékhǐnồ
phúnuô tahehớ. 15 Manárò khǐnékhǐnồ hésû èthǐ,
"Jesǔ ma vǎ thẻgně. Paulu ma̤ vǎ thẻgněgně.
Manárò vǎ thẻgně thǐ to. Thǐ ma ǔpě?" 16 Kayǎ
dő khǐnékhǐnồ mẹbè è yětôprẹ̀nuô, a pạ̉htya dő
èthǐlọ rò a vűpẹ́kyǎ lồ èthǐ. Phúnuôrò khǐné

mẹbèsẽ̌ ényacṓ èthǐ rò èthǐ klyahte khǎklọ̈ lṑ
lahyǎ dṓ hitaklṑ.
17 Lṑ⌢ Judaphú ná myěcôruô Greek myěcôphú
dṓ a o bí vị̈ Epheso akǔ nuôtahe nị́huṑ lṑplǐ
tẹ̈mẹ̈htwǒhtya anẹ́ yětôcô. Rò èthǐ thẽ́isě lṑplǐ cṓ
rò èthǐ beduzṳ̃́nyạ́, rò htuthẽ́htyanị̈ lahyǎ Byacè
Jesǔ amwị̈. 18 Prẹ̈zṳ̃́etẹ̈phú tahe hyǎrọ́hyǎẽ́lǎ dṓ
Paulu o rò èthǐ hyǎ ṓlyạ̈nuôlyạ̈ lahyǎ dṓ kayǎ
tôplutôphè a mèthènyě, htuṑrò èthǐ dyéluṑhtya
lahyǎ a tẹ̈mẹ̈mǔmyạ̈́ricyạ̈́ dṓ èthǐ mẹ̈htuṑhṓ nuô-
tahe. 19 Kayǎ yětahe aklẽ̌nuô, tahehe rò a htwǒ
khǐnékhǐnṑ Thárá rò a phyéhyǎnị̈ lahyǎ ali dṓ a
cuṓithyónị̈ kuṑ tẹ̈mẹ̈yě dṓ ǔlọ̈ ari-akyǎ nuôtahe
rò a hyǎ isṹṹkyǎ ná mi dṓ kayǎ tôplutôphè a
mèthènyě. Èthǐ dyámyá lṑ⌢ li yětahe angụ̈nuô,
a tạ̈ rǚzye nyạ̈̌thṓ khǎlẹ̈́cṓ. 20 Dṓ Cṓmarya
tẹ̈prọ̈tẹ̈pryạ̈ oluṑhtya dṓ klyá phúyě akhu-akhyě,
Cṓmarya alạ̈̌angọ̈́ luṑpasǐ cuṓlyạ̈́htya pọ̈́ rò a
duhtyahtǔhtya plehyǎ pọ̈́ dṓ nyě.

Tẹ̈súsá Ohtya Dṓ Vị̈ Epheso Akǔ

21 Tẹ̈mẹ̈-anẹ́ phúyětahe htuṑrò Paulu dyalyạ̈
athẽ́plò ná a ki lěcuṓrwó Macedoniakẹ́ ná Akaia
kẹ́ rò a ki cuṓtalwó dṓ vị̈ Jerusalem pǎ. Htuṑrò a
hé, "Vǎ cuṓhtuṑ dṓ vị̈ Jerusalem rò vǎ bè cuṓ ple-
hyǎ pọ̈́ dṓ vị̈ Roma pǎ." 22 Bí a cuṓ okuṓ taplộphú
bí Asia kẹ́ akhẽ̌nuô, a nṑcuṓ Timothy ná Erasto dṓ
a mẹ̈cwọ̈́ lǔ yěthẽ́nyẹ̈̌nuô dṓ Macedoniakẹ́.

23 Bínuôkhẻ̌, dố ǔ zụ̈́e Byacè Jesǔ aklyáaklŏ
akhu-akhyě, tẹ̈pyạ̈́tẹ̈sẻ̌ du᷉ tôcô ohtya dố vị̈ Eph-
eso akŭ. 24 Prẹ̈lŏrů̌ dố amwị̈ ná Demetrio hé
yětôprẹ̈nuô, alŏabyáhtya Byacè muọ̈́ Artemi*
tẹ̈lŭ̌tyǎhiphú dố a lŏ ná rů̌ tahe rò prẹ̈mẹ̈tẹ̈phú
tahe nị̈́bwínị̈́taryě kuổ nyacố ná tẹ̈phyétẹ̈mẹ̈ yě
akhu-akhyě cố. 25 Phúnuô akhu-akhyě a ếplố
lổplǐ a prẹ̈mẹ̈tẹ̈phú tahe ná prẹ̈mẹ̈tẹ̈phú dố atẹ̈mẹ̈
thyáná lŭ̌ dố aruô tahe rò a hé èthǐ, “Puọ̈́vyạ̈́
thǐ᷉, pẹ̈ duzạ̈́htyathẻ̌ prế ná pẹ̈ tẹ̈phyétẹ̈mẹ̈ yětôcô
akhyě prế nuôma thǐ thếgně dûhố. 26 Paulu héyě
tôprẹ̈nuô a mẹ̈kryá᷉ ǐtě nuôma thǐ myáhtyenị̈́huổ
lổdûhố ná thǐ̌nẹ̈ hố. A cuố ilo-ilyá pyé lổ ǔ
ná cốmarya dố kayǎ byá ná atakhu tahenuô,
cốmarya mạ̈́ taki᷉ to, a hé phúnuô. Rò a ilo-ilyá
nị̈́ ếnyacố ǔ tů́ kayǎ obí vị̈ Epheso akŭ̌yě tahenuô
mạ̈́to, a phû᷉ ilo-ilyá nị̈́lổ cốhố Asia kẹ̈́ tôkẹ̈́lẻ̌ cốhố.
27 Phúnuôrò, thếisě ná pẹ̈ tẹ̈phyétẹ̈mẹ̈ yě pyékyǎ.
Htuổto vǎ bèzọ̈ ná pǎma ǔ dyaduzụ̈̌nyạ̈́ kuổ pǎ
byacè muọ̈́ Artemi a tẹ̈cốbẻ̌hŏ to. Asia kẹ̈́ tôkẹ̈́lẻ̌
ná hekhusǐbalổ cốbẻ̌htya lổplǐ Artemi. Vǎ bèzọ̈
ná byacè muọ̈́ Artemi amwị̈ luổhtyěluổkẹ̈́ yěnuô,
pǎma a sǐmẹ̈́kyǎ he.”

28 Prẹ̈mẹ̈tẹ̈phú yětahe nị̈́huổ tẹ̈hébè yětahe rò
èthǐ thếplòdu kanọ̈́᷉ to, rò èthǐ ếhtŏhtya lổ, “Eph-
eso Byacè muọ̈́ Artemi yětôprẹ̈ ma a taryědu-

* **19:24** 19:24 Thyáphú Greekphú tahe ki phúoẻ́ pǎ agněnuô, èthǐ
lŭ̌htya lahyǎ Byacè muọ̈́ Artemi.

taryěhtǔ nyacò́!” 29 Tè̤tathû̌talṳ̌ ohtwǒhtya rò a
pasǐcuố lò̌ cò́ tôvǐ̤lò̌ cò́. Kayǎ bè́mṳ pṳ̂́ma Mace-
doniaphú Gaio ná Aristarko dố a cuố ní̤khǒní̤thyó
kuô̌ná Paulu yěthè́nyě̤. Rò ǔ cwicuố èthǐ dố ǔ
lé̤dyéluô̌ tè̤lavilavò̌ akhǎlé̤ bí vǐ̤kǔnuô. 30 Paulu
thè́zṳ̂́ cuố dyéluô̌ ané̤ dố kayǎ bè́mṳ tahe a
mèthènyě tadû́rò prè̤zṳ̂́etè̤phú tahe dyécuố lǔ to.
31 Paulu a khǒbò́thyó dố a htwǒ Asia ké̤ khuk-
lò́khuklyǎ nuôtahe cò́bèbè, a nò̌thǔhyǎ tè̤ritè̤kyǎ
dố lǔo rò a kwǐthè́zò̤ lǔ ná nò̌hyǎ dyéluô̌ tǎ ané̤ dố
ǔ lé̤lavilavò̌ akhǎlé̤ yěnuô tǎmé̤ a héluô̌ cuố kuô̌ lǔ
phúnuônuô.

32 Bínuôakhè̌, kayǎ dố a hyǎoplò́ lahyǎ bínuô
tahe mé̤súsǐsúsá takruô̤̌takrè́ rò tôprè̤ tôcôcô⁀ a
è́htǒè́mo̤ lò̌ lahyǎ. Èthǐ hyǎ oplò́oplulò̌ lahyǎ
bínuô ná tè̤ritè̤kyǎ matě⁀ nuô a thè́gně ní̤dyé
lahyǎ ané̤to tahenuô, a phû kíré̤ lò̌ cò́ pwǒ̤prè̤ cò́.
33 Judaphú tahehenuô a nò̌hte Alexandro dố kayǎ
bè́mṳ a mèthènyě, rò kayǎ bè́mṳ yětahe hé lǔ ná
hébè mò̌ pè̤. Rò Alexandro zó̤htya atakhu rò a
nò̌othuô èthǐ. Rò a héluô̌plǒ pé̤ kayǎ bè́mṳ yětahe
ná tè̤mé̤htwǒhtya ané̤ yětahe. 34 Manárò bí èthǐ
thè́gněhò́ ná è ma Judaphú tôprè̤prè́ akhè̌nuô,
èthǐ è́htǒhtya ró̤lò̌ lǔ rò a hé lahyǎ, “Epheso Byacè
muố̤ Artemi nuôma ataryědu nyacò́! A è́htǒhtya
yěnuô, anyě̤nuô a phû⁀ o cò́ nyě̤mû́cò́.”

35 Dố́khyě rò vǐ̤ a prè̤rǎli yětôprè̤ nò̌othuô kayǎ

bḗmụ̈ yĕtahe, rò a hé èthĭ, “Vị̈ Ephesophú lŏ̂⁀
plĭ thĭ⁀, ŭ pwọ̈̆⁀ tôprẹ̈ thḗgnĕ ná pẹ̈ vị̈ Eph-
esophú tahema prẹ̈ dő amyáakhwè Byacè khwí-
muọ̈̋ Artemi tẹ̈lŭ̈hŏdu ná lọ̈́săsḕ dő a o dő mŏ́khu
latạ̈̆ nuôtômĕ nuôma ŭ thḗgnĕ lahyă cŏ́ pwọ̈̆⁀
tôprẹ̈ cŏ́. 36 Ŭ htébímẹ̈bí pẹ̈́cyạ̈́ ná tẹ̈ritẹ̈kyă yĕtahe
tôprẹ̈⁀ to. Mẹ̈phúnuôrò, thuôthuô⁀ thĭ tŏ o lahyă
rò thĭ lo mẹ̈bŏ̂mẹ̈bye híto. 37 Kayă dő thĭ ḗhyă
lŭ bíyĕ tahe nuôma kayă dő a pụ̈̂phezḗplḗphe
ŭtẹ̈ dő tẹ̈lŭ̈hŏdu akŭ nuôtahe ná a pacyẹ̈́ishyé
pẹ̈ byacè muọ̈̋ nuôtahe mạ̈́to. 38 Demetrio ná
a prẹ̈mẹ̈tẹ̈phú yĕtahenuô, a ki thḗzụ̈̂ be tẹ̈thű
ŭ tôprẹ̈prẹ̈ hérò anị̈́ prḗ. Mẹ̈tĕhérò tẹ̈ciryahŏ
bámŏ prḗ, htuŏ̂rò ashuőkhḕ tŏprḗ ná prẹ̈ciryatẹ̈
tahe hyăo tŏ lahyă bíyĕ prḗ. Bítĕ⁀ tômụ̈ bèbè,
a ki dyahtya ŭtẹ̈thű dő kayădu-o, rò a ki thḗzụ̈̂
hébè ŭ ná kayădu hénuôma anị̈́ prḗ. 39 Manárò
tẹ̈cirya dő aruô ki okhò pọ̈́dû hérò, èthĭ tŏbè
cirya bí khwí lẹ̈́klŏ ḗokú htyĕphúkẹ̈́phú akhḕnuô.
40 Tẹ̈htwŏhtyahŏ́ anẹ̈́ yĕtônyĕ akŭnuô, pẹ̈ thḗisĕ
ná Romaphú tahe betẹ̈thű dő pẹ̈lọ̈ rò a ki hé pẹ̈
ná thĭ mẹ̈duhtya tẹ̈súsĭsúsá phúnuô. Tẹ̈súsĭsúsá
htwŏhtyadu phúyĕnuôma, pẹ̈ hébèsiplḗcyạ̈́ nị̈́dyé
pẹ̈nẹ̈́ tôcô⁀ to. Tẹ̈súsĭsúsá htwŏhtya ná tẹ̈ritẹ̈kyă
ĭtĕnuô, pẹ̈ hésoluŏ̂cyạ̈́ pẹ̈́ ná ŭ tôcô⁀ to.” 41 A
héhtuŏ̂ phúyĕ rò, a plwŏkạ̈kyă lŏ̂ kayă bḗmụ̈
yĕtahe.

20

Paulu Cuố́pọ̈ Dố́ Macedoniakẹ̈ Ná Greece Kẹ̈

1 Bí tẹ̈súsá othuô htuổhố akhễnuô, Paulu ế́plố
prẹ̈zụ̈́etẹ̈phú tahe rò a dyéhễdyére èthǐ, a hé-
mọ̈héryákyă èthǐ htuổrò a htecuố́ dố́ Macedonia
kẹ̈kŭ. 2 Bí a cuố́rwó dổ o bí klyálọ̈ tahe akhễnuô,
a dyéhễdyére cuố́ ế́pẹ̈ lă ŭ. Htuổrò a cuố́ plehyă
pọ̈ dố́ Greece kẹ̈. 3 A cuố̃o bínuô thuổlễ htuổrò a
o taritaryăhố anẹ̈ ná a ki htecuố́ dố́ Syria kẹ̈ ná
thòklyĕdu tadụ̂́rò a thễgnĕ ná Judaphú tahe kre
mẹ̈thyĕ lŭ akhu-akhyĕ, a belyạ̈ khyĕthyá athế́plò
ná a ki kanuổ cuố̃talwó khyĕthyá Macedoniakẹ̈
ná akhăduô. 4 Vị̈ Beroeaphú Pyrrho aphúkhŭ
Sopater ná vị̈ Thessaloniaphú Aristarko ná Se-
cundo, htuổrò vị̈ Derbephú Gaio, ná Timothy, ná
Asia kẹ̈phú Tykico ná Trophimo tahe krwŏcuố́
kuổná lŭ. 5 Èthǐ cuố̃opọ̈́rẹ̈ pẹ̈ dố́ vị̈ Troa akŭ.
6 Pwễ khố́mŭ sŏdŏ huổmûtapho htuổhố́hố́ná, pẹ̈
htyasidyánị̈ thòklyĕdu bí vị̈ Philippi nuô rò pẹ̈
hyămyáhtye ná èthǐ dố́ vị̈ Troa. Pẹ̈ hyă dố́ klyálọ̈
nuô a o cố nyạ̈thễ cố́. Rò pẹ̈ hyă onyẹ̈ bínuô
thuổthyótônyĕ.

Paulu Cuố̃olĕkuổ Prẹ̈zụ̈́etẹ̈phú Tahe Dố́ Vị̈ Troa Anolố́ Tôphuố́

7 Bí mọ̈́katọ̈ mọ̈́hé akhễnuô, pẹ̈ oplố́otọ̈́
khyĕthyálŭ ná ki ibikyĕ khố́mŭ agnĕ. Parŏpă nuô
Paulu kírẹ̈ htecuố́hố akhu-akhyĕ a hébè tuọ̈́ cố́

kayă bè́mụ̈ yĕtahenuô dő mọ̀̈nẹ̈khề cò́. 8 Hidò́kŭ
dő akhutôtọ̈ bí pẹ̈ lẹ̈okúnị̈ lŭ akhălẹ̈ nuô, ŭ isĭlĭ è́lă
mi. 9 Pacẹ̈̂ prẹ̈khŭ phúthèphú dő amwị̈ ná Eutyko
héyĕ tôprẹ̈nuô a onyăo dő kadăphúkhu. Paulu
dônyă nyẹ̈ĕnyacò́ rò Eutyko omyĕkhă rò a omyĕnị̈
hyălă. Yĕtôphuőrò a odő hikhu thuỗtọ̈tôtọ̈ rò a
latạ̈ tuọ̈̋dő hekhu. Bí ŭ cuő phyáhtya lŭ akhề̀nuô,
a thyĕhò́. 10 Rò Paulu hítạ̈ dő hilẹ̈̂ rò a ngọ̈tạ̈
phyábű̂ lŭ rò a hé, “Bèzọ̈ tămẹ̈. A htwŏprẹ̈pă
prè́!” 11 Htuỗrò a kahtya khyĕthyá dő hidò́kŭ
rò a htya-ibikyĕ khò́mŭ rò a ki etọ̈̋ŏtọ̈̋kuỗ tẹ̈ ná
prẹ̈zụ̈̋etẹ̈phú tahe. A hébènyẹ̈ tọ̈̋kuỗ ná èthĭ tuọ̈̋dő
mọ̀̈lĭbŭ rò a htecuőkyă no prè́. 12 Èthĭ kạ̈thŭ pacẹ̈̂
prẹ̈khŭphúthè Eútychus yĕ dő ahi. A htwŏprẹ̈
păprè́ akhu-akhyĕ, a mọ̈khyĕ nyacò́ èthĭ thè́plò.

Paulu Odő Vị̈ Troa Rò Htecuő Dő Vị̈ Mileto

13 Paulu mekyă pẹ̈ ná cuősidyá thòklyĕdu rò
htecuő rẹ̈ dő vị̈ Asso nuô, rò Paulu ki cuő sidyá
kuỗ pẹ̈ bínuô pă. Mẹ̈tĕhénuô è rò a ki cuő ná
akhăduô dő khŏkhu tôkyĕ pă. 14 Pẹ̈ myáhtyesû
lŭ dő vị̈ Asso, rò pẹ̈ sidyácuő rọ̈lŭ thòklyĕdu dő
vị̈ Mitylene. 15 Pẹ̈ sidyá cuő thòklyĕduyĕ rò parŏ
tônyĕnuô, pẹ̈ cuőtuọ̈̋ dő Chio klű̂. Dőkhyĕtônyĕ rò
pẹ̈ cuőtuọ̈̋ke dő Samo klű̂. Dőkhyĕtônyĕ pọ̈ rò pẹ̈
cuőtuọ̈̋ dő vị̈ Mileto. 16 Thyáphú tẹ̈shuőtẹ̈khề ki
lỗkyădĕ tă bí Asia kẹ̈kŭ yĕ tămẹ̈nuô, Paulu dyalyạ̈
athè́plò ná a ki cuő talwókyă vị̈ Epheso. Ki aryánị̈

rò Paulu thé̌zṳ̋ cuő̌tuọ̋ pryǎlé̌ kuǒ̌ Pentecostopwě̌
ashuő̌akhě̌ bí vị̌ Jerusalem akǔnuô.

Paulu Hébè Ná Vị̌ Epheso Prẹ̀zṳ̋etẹ̀plő̀mṳ Muọ̋prǚmuọ̋prẹ̋ Khuklő̀khuklyǎ Tahe Dő̌khyě̌lő̌ Tôphuő̌

17 Bí Paulu obí vị̌ Mileto akhě̌nuô, a mehyǎ
prẹ̀zṳ̋etẹ̀plő̀mṳ muọ̋prǚmuọ̋prẹ̋ dő̌ a htwǒ khuk-
lő̀khuklyǎ rò a o lahyǎ dő̌ vị̌ Epheso akǔ nuôtahe
dő̌ a o. Rò a hé èthǐ ná a ki hyǎ myáhtye
tậsû lǔ bí vị̌ Mileto akǔyě. 18 Bí èthǐ hyǎtuọ̋hő̀
akhě̌nuô, Paulu hé èthǐ, “Cáhtya bí vǎ hyǎtuọ̋lú
dő̌ Asia kẹ́ nuôtônyě tậplehyǎnuô, vǎ ihtòonyǎ
tọ̋ná thǐ phútěphútěnuô thǐ thé̌gně htuǒ̌dûhő̀.
19 Bí vǎ myáhtyebè cő̀ ná tẹ̀pyậ́tẹ̀sě̌ dő̌ Judaphú
tahe kremẹ mǔmyậ́ricyậ́ cő̀ vǎ akhě̌nuô tadṹrò
vǎ yǒ mẹtẹ̀ dő̌ Cő̀marya agně akhu-akhyě vǎ bè
mèthèhtyě tậ cő̀. Htuǒ̌to vǎ bè shyalyạ tadû cő̀ vǎ
thé̌plò. 20 Thǐ thé̌gnědûhő̀ ná tẹ̀hésodônyǎ tôcôcô
dő̌ a ki htwǒ̌htya tẹ̀mẹcwọ́ dő̌ thǐgně hénuô, vǎ
mẹbímẹuő̌kyǎ ná tôcô‿ to. Rò dő̌ kayǎ bé̌mṳ aklě̌
bèbè, dő̌ thǐhithǐphyǎ akǔ bèbè, vǎ ithyóithya pẹ́
htuǒ̌hő̀ thǐ hő̀. 21 Judaphú tahe bèbè, Judaphú
mậ́to tahe bèbè, vǎ hétậ̌sǒ̌ nyacő̀ èthǐ nyẹ̌mṳlǒ̌, zạ
nị́dû lahyǎ thǐnẹ́ rò zṳ̋kạnyậ́kạ kuǒ̌ lahyǎ Byacè
Jesǔ, vǎ hé pẹ́ èthǐ phúnuô nuô.

22 “Khǒnyậ́yě, vǎ nị́dǎ Thé̌ Sǎsě̌ Byacè angọ́ rò
vǎ ki cuő̌ dő̌ vị̌ Jerusalem. Bínuôpǎrò tẹ̀ kírẹ́ mẹ-
anẹ́ ná vǎ phútěphútě pǎnuô, vǎ thé̌gněto. 23 Vǎ

thḗgnĕ prḗ tôcôcô⁀ tuỗ, dố vị̈ pwọ̈̆tôvị̈ akŭnuô,
Thḗ Săsḕ Byacè dyérọ̈ vă ná ŭ bè cỗklọ̈ma vă
pă, rò prẹ̈ mẹ̈pyạ̈́mẹ̈sḕ vă tahenuô, a opọ̈́ onehố
văklyá hố. 24 Manárò thyáphú vă ki mẹ̈htuỗkyă
tẹ̈mẹ̈ dố Byacè Jesŭ dyélyạ̈kyă văyĕ agnĕnuô,
vă dyadu thḗlŏ nị̈dyé pă cố vă thḗplò htwŏprẹ̈
yĕnuô to hố. Tẹ̈mẹ̈ dố a nỗmẹ̈ vă yĕtahe nuôma
mạ̈́hố vă bè khyá văthḗ ná Cố̀marya abwíataryĕ a
tẹ̈thḗkrụ̈̌mila yĕ ari-akyă yĕnuô hố.

25 "Khŏnyạ̈́yĕ vă thḗgnĕhố ná lỗ⁀ thĭ dố vă
hésodônyă pẹ̈́htuỗ lọ̈́hố ná Cố̀marya ahtyĕakẹ̈́
ari-akyă yĕtahe nuô, cáhtya khŏnyạ̈́yĕ tạ̈plehyă
nuô thĭ myáhtye pă vă tôprẹ̈⁀ to hố. 26 Phúnuô
akhu-akhyĕ, yĕtônyĕ, vă ki héluỗ thḗgnĕ tạ̈tẹ̈kyă
pẹ̈́ thĭ ná lỗ⁀ thĭ yĕtahenuô, thĭ ki thḗhtwŏprẹ̈
pyékyă tôprẹ̈prẹ̈ kihénuôma vă tẹ̈thû́ mạ̈́ păto
hố. 27 Mẹ̈tĕhérò lỗ⁀ tẹ̈ dố Cố̀marya taze-one
tahenuô, vă dốuốdốbí ná tôcô⁀ to. Vă hésothḗgnĕ
pẹ̈́ htuỗlỗhố thĭ hố. 28 Myákhwè nị̈dyédû lahyă
thĭnẹ̈́ rò myákhwè nị̈dyé lahyă lỗ⁀ thímí dố
Thḗ Săsḕ dyétạ̈kyă pẹ̈́ thĭ dố thĭ bè myákhwènị̈́
yĕnuô tahe ní⁀. Htwŏ lahyă prẹ̈kyẹ̈̆thímíphú
dố a myákhwènị̈́ athímí yĕtahe nuô tahe ní⁀.
Myákhwènị̈́ lahyă Cố̀marya a prẹ̈zụ̈̂etẹ̈ plố̀mụ̈phú
dố aphúkhŭ iprị̈kạ̈ htuỗhố ná athwi nị̈dû yĕnuô
ní⁀. 29 Vă htecuốkyă htuỗhố pănuô, vă thḗgnĕ
ná kayă dố a thyá ná htwimị̈ dố acyẹ̈̆ahă tahe ki
hyănuỗ dố thĭklḕ pă, rò a ki nuỗmẹ̈bèsḕ lỗ thímí

muộ́mụ̈ yĕtahe pă. 30 Rò dố thĭklềnuô kayă ki
oluỗhtya tahehe pă. Rò thyáphú èthĭ ki ilỗilyá
cuốnị̈ prẹ̈zṹetẹ̈phú tahe agnĕ nuôrò, a ilolahŏ cuố
èthĭ pă. 31 Phúnuô akhu-akhyĕ, rọ̈ryẹ̆nị̈ lahyă
thĭnẹ̈ ní⁀. Rò vă ithyóithyanị̈ thĭ mộ́khíkhí mộ́sề̆k-
lề̆klề̆ thuỗna akŭ cố. Htuỗto pwộ̆⁀ phuốphuố⁀ vă
mèthèhtyĕtạ̈ dố thĭgnĕ ényacốnuô thénẹ̈htyabè
lahyă dûní⁀.

32 "Khŏnyạ́yĕ, vă dyétạ̈kyă thĭ dố Cốmarya
a tẹ̈myátẹ̈khwè akŭ ná abwídu-ataryĕhtŭ a
tẹ̈ritẹ̈kyă yĕnuô akŭ hố. A tẹ̈ritẹ̈kyă yĕnuô a mẹ̈-
duhtyahtŭhtya cyạ̈ thĭ rò a ki dyé thĭ ucề̆tazề̆ dố
a bedwó one pẹ́ ná a kayăsăsề̆ lỗ⁀ plĭ yĕtahe agnĕ
nuô pă. 33 Rṹ bèbè, htề bèbè, hyecạ̈ lẹ́kṹlẹ́thyá
bèbè, vă thézṹthélỗ nốkuỗ ná ŭtẹ̈ tôprẹ̈⁀ to.
34 Lỗ⁀ tẹ̈ dố vă ná vă khŏbốthyó lobè tahenuô,
vă mẹ̈cwọ̈ nị́dyédû ná vănẹ̈ nuôma thĭ thégnĕ
lỗdûhố. 35 Thyáphú pẹ̈ ki mẹ̈cwọ̈ békuỗ kayă dố
a hề̆cẹ́recẹ̆ tahenuôrò, vă mẹ̈ byábṹ pẹ́lỗ htuỗhố
thĭ pwộ̆⁀ tôcô ná pẹ̈ tŏbè krṹekrṹryạ̈ tẹ̈, phúnuô.
Rò thénẹ̈htyabè lahyă Byacè Jesŭ a tẹ̈hébè dố a
hé, 'Dyétẹ̈ nuô tẹ̈sỗri bè éklỗ pă cố ná nị́bètẹ̈ cố,' "
Paulu hé pẹ́ èthĭ phúnuô.

36 Bí Paulu hébèhtuỗhố akhềnuô, a dángûlyạ̈
tộ́kuỗlỗ ná èthĭ pwộ̆⁀ tôprẹ̈ rò a kwĭcốbề. 37 Rò
èthĭ phyábṹ nuộmṹ hémọ̈héryákyă Paulu rò a
nguộ́ lahyă cố pwộ̆⁀ tôprẹ̈. 38 Èthĭ thépllẹ̆nebè
lốmahố Paulu hé èthĭ ná thĭ myáhtyenố pă vă

tôphuő̤ to pă, a hé èthǐ yětômǚ nuôhǒ́. Rò èthǐ thǔcuő lǔ dő ǔ lẹ̤́báo thòklyědu khălẹ̤́.

21

Paulu Cuő Dő Vị̆ Jerusalem

1 Pẹ̤̀ hémọ̤héryákyǎhtuǒ̤ èthǐ bínuô rò pẹ̤̀
htekạ̤kyǎ. Pẹ̤̀ sidyáhtyanị̤́ thòklyědu rò pẹ̤̀ cuő
cǒ́ranẻ́ cǒ́ dő klű̂ dő ǔ ẻ́ ná Co klű̂. Parǒ tônyěnuô
pẹ̤̀ cuőtuọ̤́ dő Rhode klű̂ rò pẹ̤̀ cuő plehyǎ lăpọ̤́
dő vị̆ Patara. 2 Pẹ̤̀ myáhtye thòklyědu bínuô tôbè
dő a kírẹ̤́ cuő dő Phonicia kẹ̤́ rò pẹ̤̀ htya sidyánị̤́
rò pẹ̤̀ htecuő. 3 Bí pẹ̤̀ myáhtyeluǒ̤hǒ́ Cyprú klű̂
akhẻ̆nuô, pẹ̤̀ cuő dő cílyạ̤ tôkyě rò pẹ̤̀ cuő dő Syria
kẹ̤́. Thòklyědu ki htedya tặkyǎ tặmuǒ̤tặtẹ̤̀ tahe
akhu-akhyě, pẹ̤̀ hte-okuőkyǎ dő htyěhtǚ bí vị̆ Tyre
nuô. 4 Pẹ̤̀ myáhtye prẹ̤̀zṳ̋etẹ̤̀phú bínuô tahe rò
pẹ̤̀ cuő okuőkuǒ̤ èthǐ bínuô thuǒ̤thyótônyě. Rò
Thẻ́ Săsẻ̆ Byacè hturyặ èthǐ thẻ́plò akhu-akhyě,
èthǐ héso pẹ̤́ Paulu, “Cuő tă dő vị̆ Jerusalem
tămẹ̤́ ní⁓.” 5 Manárò thuǒ̤thyótônyě htuǒ̤rò pẹ̤̀
htecuő khyěthyá klyá. Lǒ̤⁓ prẹ̤̀zṳ̋etẹ̤̀phú bínuô
tahe ná aphúamě tahe thǔhte pẹ̤̀ dő vị̆klǒ̤ rò
thǔcuőtuọ̤́ pẹ̤̀ dő htyědutavạ̤htǚ rò èthǐ dángṳ̋lyạ̤
lǒ̤plǐ bínuô pwọ̤̆⁓ tôprẹ̤̀ rò kwǐcǒ̤bẻ̆ lahyǎ tẹ̤̀. 6 Pẹ̤̀
hémọ̤héryákyǎ htuǒ̤ lǔ tôprẹ̤̀ ná tôprẹ̤̀, rò pẹ̤̀ htya
dő thòklyědukǔ rò èthǐ kạ̤khyěkyǎ lǒ̤ dő ahi.
7 Pẹ̤̀ cáhtya dyánị̤́ thòklyědu bí vị̆ Tyre nuôrò pẹ̤̀
htecuő dő vị̆ Ptolemais vị̆. Rò pẹ̤̀ hémọ̤héryánị̤́

èthĭ prẹ̱zṹetẹ̱phú bínuôtahe rò pẹ̱ okuốkuỗ ná
èthĭ bínuô tôthễ. 8 Dốkhyĕ tônyĕnuô, pẹ̱ htecuố
rò pẹ̱ cuốtuợ̱ dố vị̱ Caesarea. Pẹ̱ cuố okuốkuỗ
ná Philipu dố a hésodônyă pẹ́ ŭ ná tẹ̱thẻ́krụ̈̃mila
yĕtôprẹ̱ ahi. Dố vị̱ Jerusalem akŭ nuô, ŭ nwóhtya
kayă thuỗthyótôprẹ̱ dố a ki mẹ̱cwọ́ ŭ aklễnuô,
Philipu ma a otợ̱kuỗ ná kayă bínuô tahe aklễ
tôprẹ̱.✡ 9 A phúprẹ̱mò phúthèo thẻ́lwị̱. Èthĭ hépro̱
one pẹ́ ŭ ná Cỏ́marya ari-akyă tahe.

10 Pẹ̱ o bínuô, mọ̣́nyĕmọ̣́thễ nyẹ̆lă sálẹ̱́hỏ́
akhễnuô, kayă mwị̱ ná Aghabu héyĕ tôprẹ̱nuô a
o dố Judakẹ́ rò a hyătuợ̱ bínuô. 11 A hyă dố pẹ̱o rò
a phyéhte Paulu nyạ̱́htỏ́ rò a cỗlya̱ nị̱dyé khyĕdû
ná atakhu khăduô ná nyạ̱́htỏ́ yĕtôba rò a hé, “Thẻ́
Săsễ Byacè hé, ‘Judaphú o bí vị̱ Jerusalem akŭ
nuôtahe ki cỗklọ̱ nyạ̱́htỏ́ Byacè yĕtôprẹ̱nuô phúyĕ
pă rò a ki dyétặkyă lŭ dố Judaphú mạ́to tahe a
takhukŭ pă.’ ”

12 Bí pẹ̱ nị̱huỗ hỏ́ ngọ́yĕ akhễnuô, pẹ̱ ná kayă
dố aruô obínuô tahe, pẹ̱ kwĭthẻ́zọ̱ Paulu ná cuố
tă dố vị̱ Jerusalem tămẹ́ ní⌢ pẹ̱ hé lŭ phúnuô.
13 Manárò Paulu hésû pẹ̱, “Thĭnguợ̱thĭhè rò thĭ mẹ̱
thẻ́plễthẻ́zọ̱ vă mẹ̱tĕ? Vă otaritaryă one hỏ́ vănẹ́
dố ŭ kipụ̃́kicỗ vă bí vị̱ Jerusalem yĕnuô pă tṹdû
mạ́to, vă taritaryă one pọ́ cỏ́hỏ́ dố vă ki thyĕ dố
Byacè Jesŭ agnĕ cỏ́.” 14 Pẹ̱ kwĭthẻ́zọ̱ è rò a nị̱pắto
akhu-akhyĕ, pẹ̱ hé pă lŭ tôcô⌢ to, pẹ̱ hékyă prẻ́,

✡ **21:8** 21:8 Prẹ̱dônyăphú tahe 6:5

“Cṳ́⌢ dûhŏ́ atŏ Byacè athḗplò a tẹ̤thḗzṳ̂́ hŏ́ kŏ?” Pẹ̤
hékyă lŭ phúnuô prẹ̤́.
15 Pẹ̤ opọ́ bínuô taplộphú rò, pẹ̤ taritaryănị́
pẹ̤ tặmuỗtặtẹ̤ rò pẹ̤ htecuố dố vị̆ Jerusalem.
16 Prẹ̤zṳ̂́etẹ̤phú bí vị̆ Caesarea akŭ tahenuô a
cuốkuỗ ná pẹ̤ rò a ḗcuố okuố pẹ̤ dố Cyprúklṹphú
Maso hé yĕtôprẹ̤nuô ahi. Maso ma prẹ̤zṳ̂́etẹ̤phú
dố arẹ̤́lố tahe aklḕ tôprẹ̤ hŏ́.

Paulu Cuốolḗkuỗ Jakomo

17 Bí pẹ̤ cuốtuộ́ dố vị̆ Jerusalem akŭ akhḕnuô,
prẹ̤zṳ̂́etẹ̤phú tahe thḗkrṳ̂̌thélŏ̀ ḗmọsû cŏ́ pẹ̤.
18 Parŏ tônyĕnuô, Paulu cuốkuỗ ná pẹ̤ rò pẹ̤
cuốolĕ hébèkuỗ ná Jakomo ná prẹ̤zṳ̂́etẹ̤plŏ́mṳ
muộ́prṹmuộ́prẹ̤́ dố a htwŏ khuklŏ́khuklyă bínuô-
tahe pwộ̆⌢ tôprẹ̤. 19 Paulu hémọhéryá htuỗ èthĭ
rò, a héso luỗpwộ̆luỗdwŏ pẹ̤́ lŏ̀ èthĭ ná tẹ̤ritẹ̤kyă
dố Cŏ́marya mẹ̤htuỗ pẹ̤́ lŏ̀kryá⌢ hŏ́ lŭ tẹ̤phyétẹ̤mẹ̤
dố Judaphú mặto tahe aklḕ phútĕ nuôtahe.
20 Èthĭ nị́huỗhtuỗ a tẹ̤hébè rò, èthĭ htuthḗhtya
lahyă Cŏ́marya pwộ̆⌢ tôprẹ̤. Htuỗrò èthĭ hé Paulu,
“Puộ́vyạ́ Paulu⌢, Judaphú dố a zṳ̂́kạnyạ́kạtẹ̤
tahenuô a o cŏ́hŏ́ dố aríathŏ́kŭ cŏ́ hŏ́ nuôma,
nẹ̤ myáhtye hŏ́. Htuỗrò èthĭ yĕtahenuô a bedu
lŏ̀plĭ cŏ́ Judaphú a tẹ̤thyótẹ̤thya tahecŏ́. 21 Manárò
nẹ̤ cuố ithyóithyakyă tuộ́ Judaphú dố a cuốo dố
Judaphú mặto aklḕ tahe ná nẹ̤ nŏ̀ vĭkyă èthĭ ná
Mosè a tẹ̤thyótẹ̤thya tahe, htuỗto nẹ̤ nŏ̀ dṹtalí

kuǒ̂ èthǐ aphú tahe phá to, htuǒ̂to nẹ̈ nǒ̂ krwǒmẹ̈
kuǒ̂pǎ èthǐ ná Judaphú a lẹ́klǒlẹ́khya tahe to, ǔ
hé pẹ́ èthǐ phúnuô. 22 Nẹ̈ hyǎtuộ bíyě nuôma,
èthǐ klyá⁀ nị́huǒ̂ nyǎ prế. Phúnuô akhu-akhyě, pẹ̈
tǒbè mẹ̈phútě? 23 Rò mẹ̈phú pẹ̈ héso pẹ́ nẹ̈ yěnuô.
Bíyěnuô kayǎ dố a byǎhtuǒ̂hố anẹ́ dố Cốmarya a
mèthènyěnuô, a o thếlwị̌. 24 Cuố tộkuǒ̂ ná èthǐ rò
cuốmẹ̈mwǒ̤plǐ rọ́kuǒ̂ nẹ̈nẹ́ ná èthǐ nuô. Htuǒ̂rò
nǒ̂klụ̂taplű̂ èthǐ khuklố rò plá pẹ́ èthǐ akènuô.*
Nẹ̈ ki mẹ̈phúnuô hérò nẹ̈rinẹ̈kyǎ dố ǔ hé tahenuô
ǔ pwǒ̤⁀ tôprẹ̈ ki thếgně lǒ̂dû ná amạ́ tôcô⁀ to
pǎ. Htuǒ̂to ǔ ki thếgně lǒ̂dû ná nẹ̈ nẹ́byacè nị́dû
rò nẹ̈ ohtwǒprẹ̈ krwǒkuǒ̂dû Mosè a tẹ̈thyótẹ̈thya
akhyěnuô pǎ. 25 Pẹ̈ rǎthǔcuốhố li tôba dố Judaphú
mạ́to dố a htwǒhtyahố prẹ̈zṳ̋etẹ̈phú tahe a o rò
pẹ̈ hésoluǒ̂ pẹ́ hố èthǐ ná pẹ̈ hébèplű̂ htuǒ̂hố ngọ́
ná sèe tôcôcô dố ǔ lǔtyǎhtya è ná prẹ̈zọ bèbè,
thwi bèbè, tẹ̈phútẹ̈lyẹ dố ǔ cithyě akyǎ̤bǒ tahenuô
bèbè, e tǎ è mẹ́, htuǒ̂rò tǒbè cuốthű̂cuốplánị́
prẹ̈mòprẹ̈khǔ to.”

26 Phúnuô akhu-akhyě, shyéparǒnuô Paulu
cuốrọ́kuǒ̂ ná kayǎnuô thếlwị̌ rò a cuốmẹ̈mwǒ̤plǐ
rọ́kuǒ̂ anẹ́ ná èthǐ phú Judaphú lẹ́klǒlẹ́khya onuô.
Thyáphú a ki hésoluǒ̂ thếgně one rẹ́ pẹ́ Judaphú a
bwídu ná tẹ̈mẹ̈mwǒ̤plǐ a mộnyěyě atadû bíkhě̌tě

* **21:24** 21:24 Cáhtya bí Judaphú tahe byǎtẹ̈ akhẽnuô, a icǐ akhuluộ to. Bí a tẹ̈byǎyě a lỗhtyabǎhtya hốnuô, a iklụ̂ taplű̂no akhuluộ rò a lǔhtyatyǎhtya tẹ̈ngụduprịdu tahe.

pă, htuố̌rò èthǐyě thẻ́lwị̄ ki hyǎlǚhyǎtyǎhtya tẹ̄ bíkhẽ̌tě pă agněnuô, èthǐ cuốmẹ̄mwọ̄̌plǐ htuố̌ anẹ̄ rò Paulu cuố̌htyanuố̌ dố Judaphú tẹ̄lǚtyǎ hǒkǔ.

Ǔ Pṳ̄́ Paulu Dố Tẹ̄lǚtyǎ Hǒkǔ

27 Bí tẹ̄mẹ̄mwọ̄̌plǐ amọ̄́nyě thuố̌thyótônyě phûhtuố̌hỏ́ akhẽ̌nuô, Judaphú o dố Asia kẹ̄́kǔ tahe myáhtye Paulu dố tẹ̄lǚtyǎ hǒkǔ, rò a cuốryạ̄̌ kayǎ bẻ́mṳ̄ tahe mikuố rò a nồ̌pṳ̄́ ǔ ná Paulu. 28 Èthǐ
ẻ́htǒhtya, "Israelphú thǐ⌐, mẹ̄cwọ̄́ kuố̌ mồ̌ pẹ̄̀ tǎ! Kayǎ yětôprẹ̄̀ ma, a cuốlě cỏ́ khǎlẹ̄́ pwọ̄̌⌐ tôpho rò a cuốlě ithyó pẹ̄́ lồ̌ ǔ pwọ̄̌⌐ tôprẹ̄̀. A cuốlě ithyóithya pẹ̄́ lồ̌ Israelphú tahe rò a ithyóithya khópyé lồ̌ Mosè a tẹ̄thyótẹ̄thya tahe ná tẹ̄lǚhǒdu yětômě hỏ́. Khǒnyạ̄́yě, a ẻ́hyǎ nị̄cỏ́hỏ́ Judaphú mạ̄́to tahe dố tẹ̄lǚtyǎ hǒkǔ rò a hyǎnuố̌ mẹ̄ mǚmyạ̄́ricyạ̄́ lồ̌ khǎlẹ̄́ sǎsề̌ bíyě hỏ́." 29 (Èthǐ
cuố̌hétuọ̄́ phúyě mẹ̄tě̌hérò a myáhtye Ephesophú Trophimo okuố̌ ná Paulu dố vị̄̌kǔ rò èthǐ tanẹ̄ lahyǎ ná Paulu ẻ́hyǎ nuố̌ lǚ dố tẹ̄lǚtyǎ hǒkǔ akhuakhyě a hé lahyǎ phúnuô.)

30 Rò a súsáhtya lồ̌plǐ cỏ́ tôvị̄̌lồ̌ cỏ́. Rò kayǎ bẻ́mṳ̄ tahe klyahyǎ plulồ̌ dố Paulu o rò a hyǎpṳ̄́ lǚ rò a cwihte lǚ dố tẹ̄lǚhǒduklồ̌, rò tôphuốtuố̌ ǔ mẹ̄bíkyǎ tẹ̄lǚhǒdu lọ̄kadǎdu tahe. 31 Bí kayǎ
bẻ́mṳ̄ tahe pṳ̄̌mẹ̄thyẽ̌hỏ́ Paulu akhẽ̌nuô, ǔ thǔcuố tẹ̄ritẹ̄kyǎ dố Roma klyětôrí akhuklỏ́ yětôprẹ̄̀ a o, rò ǔ hé lǚ ná vị̄̌ Jerusalem tathǘtalṳ̄̌htya lồ̌ cỏ́hỏ́

tôvḭ̈lǒ̌ cǒ́. 32 Tôphuố̆tuǒ̌ klyětôrí akhuklǒ́ yětôprẹ̈
ẹ́ní̤ klyětôzẹ̈ akhuklǒ́ tahe ná klyěphú tahe rò
a klyanuǒ̌ lahyǎ dố kayǎ bẹ́mṳ tahe akǔ, rò bí
kayǎ bẹ́mṳ tahe myáhtye klyěkhuklǒ́ ná klyěphú
yětahe akhẽ̌nuô, èthǐ be-okuố̆kyǎ lǒ̌ a tẹ̈mṳ̆̈́tẹ̈pọ̈
Paulu yě.

33 Klyětôrí akhuklǒ́ yětôprẹ̈ hyǎtǒ dố Paulu o rò
a hyǎpṳ̆̈́ Paulu. Rò a hétặ a khǒpacẹ̈̌ tahe rò a
nǒ̌pṳ̆̈́ cǒ̌klọ̈ Paulu ná suplyẹ̈tọ̈́hté nyẹ̈̌bǒ. Htuǒ̌rò
a sudyǎ ǔ, "È ma ǔpě? A cuố̆mẹ̈ kryá‿ ǐtětě?"
34 Kayǎ bẹ́mṳ tahe ẹ́htǒhtya tôprẹ̈ tômyě tôprẹ̈
tôcô prẹ́, dố akhǒruô tahe rò a ẹ́htǒhtya khóke
tôcô. Dố tẹ̈mẹ̈-anẹ́ phúyě akhu-akhyě klyětôrí
akhuklǒ́ yětôprẹ̈ thẹ́gně tặtẹ̈ pẹ̈pǎto akhu-akhyě
a nǒ̌ẹ́kạ̈kyǎ Paulu ná a khǒpacẹ̈̌ tahe dố klyěphú
tahe lẹ̈o akhǎlẹ̈. 35 Bí Paulu ná klyěphú tahe
kạ̈tuọ̈́ dố kabǒ khǎshyé akhẽ̌nuô, kayǎ bẹ́mṳ
tahe lé mẹ̈súsá shyohyǎ akhu-akhyě klyěphú
tahe cọ̈̌htyamǒ́ kạ̈kyǎ lǔ. 36 Kayǎ bẹ́mṳ yě-
tahe krwǒkạ̈kuǒ̌ rò "Mẹ̈thyěkyǎ lǔ," a ẹ́htǒ lahyǎ
phúnuô.

Paulu Hébèsiplẹ́ní̤ Anẹ̈

37 Bí klyěphú tahe kírẹ̈ ẹ́nuǒ̌ Paulu dố klyěphú
lẹ̈o akhẽ̌nuô, Paulu hé klyětôrí akhuklǒ́ yětôprẹ̈,
"Vǎ hébè ná nẹ̈ ma aní̤ sálẹ̈ ẹ̌?" A hé.

Rò klyěkhuklǒ́ yětôprẹ̈ sudyǎ lǔ, "Nẹ̈ hébècyạ̈
sálẹ̈ Greek ngọ̈ ẹ̌? 38 Dố arẹ̈khẽ̌ anyẹ̈̌lǎ híto nuô,

kayă Egyptphú dố a mẹ tathủ̌talṳ̉̌htya súsá rò a
ẻhtecuốkhókyă kayăcyẹ̌ kayăricyạ́ aprẹ̀lwị̌rí dố
kẹ́sẻ̌htyĕkyạ lọ̉tamákhu nuôma nẹ̀ hỏ văhéto?”
39 Rò Paulu hésû lŭ, “Vă ma Judaphú tôprẹ̀, vă
opacẻ̤̌lyạ bí Cilicia kẹ́, vị̌ Tarso akŭ nuôprẻ. Vị̌yĕ
tôvị̌ nuôma vị̌ dố amwị luỏ̌htyĕluỏ̌kẹ́ tôvị̌. Vă
ma vị̌ Tarsophú tôprẹ̀ prẻ. Khyáthẻdŏ dyé vă
tẹ̀shuốtẹ̀khẻ̌ dố vă ki hébè ná kayă bẻmụ yĕtahe.”
40 Rò klyĕtôrí akhuklỏ yĕtôprẹ̀ dyé è
tẹ̀shuốtẹ̀khẻ̌ akhu-akhyĕ, Paulu kahtò bí kabŏlọ
nuô, rò a vủvyạ́cuố atakhu dố kayă bẻmụ yĕtahe
a o. Bí èthĭ othuôhỏ akhẻ̌nuô, Paulu hébètặ èthĭ
ná Hebreo ngọ́.

22

1 Rò Paulu hé pẹ́ èthĭ, “Puọ̃vyạ́ muọ̃phẻ̌ thĭ-,
nị́dă lahyă vă tẹ̀hébèsiplẻ vănẹ́ dố thĭ mèthènyĕ
yĕ.” 2 Bí èthĭ nị́huỏ̌ a hébè èthĭ ná Hebreo ngọ́
akhẻ̌nuô, èthĭ lẹ́othuô ryáklỏ̌lố păpă.
Rò Paulu hébè plehyă pọ́, 3 “Vă ma Judaphú
tôprẹ̀, vă opacẻ̤̌lyạ dố vị̌ Tarso, dố Cilicia kẹ́
a tẹ̀pốalẹ̌, manárò vă duhtya dố vị̌ Jerusalem.
Gamalie ma vă Thárá rò ŭ ithyó tặtẹ nyacỏ
vă ná tẹ̀thyótẹ̀thya dố muọ̃phẻ̌phyĕphuỏ̌ dố-
nyénu tahe krwŏmẹkuỏ̌ htuỏ̌hỏ nuôtahe. Vă
thẻplòshyo mẹlỏ̌thulỏ̌thẻ nyacỏ Cỏmarya a tẹ̀-
phyétẹ̀mẹ thyáná thĭ dố a o bíyĕ tahe pwọ̌prẹ̀
thẻplòshyo nyacỏ khŏnyạ́ yĕnuôhỏ. 4 Kayă dố

a krwŏkuổ klyá dố Jesŭ Krístu dyéluổ yĕnuô,
vă mẹ̈cyẹ̆mẹ̈cụ̂ cố èthĭ bá⌢ tĕ hénuô, vă mẹ̈-
cyẹ̆mẹ̈cụ̂ tuộ́ cố èthĭ dố a thyĕ cố. Htuổrò vă
pụ̂́ lổ prẹ̈mòprẹ̈khŭ tahe rò vă dốtặlổ èthĭ dố
htổkŭ. 5 Vă hébècốhébètẹ̈ prẹ́ nuôma, bwí-
dukhulố yĕnuô ná Judaphú dố a htwŏ khuk-
lốkhuklyă lổ⌢ plĭ tahe khyábẹ́ athẹ́ dố văgnĕ
prẹ́. Mẹ̈tĕhérò, thyáphú vă ki cuốpụ̂́ kayă dố a
krwŏkuổ Jesŭ Krístu akhyĕ nuôtahe rò vă ki cổklọ̈
èthĭ ná suplyẹ̈tộ́htẹ́, htuổpărò vă ki ếkạ̈ cirya èthĭ
dố vị̈ Jerusalem pă nuôrò, èthĭ htwŏ khuklốkhuk-
lyă nuôtahe răcuốnị̈ litahe rò a dyécuố ná vă.
Li yĕtahenuô, a răcuố pẹ́ apuộ́vyạ́ Judaphú dố a
htwŏ khuklốkhuklyă rò a o lahyă dố vị̈ Damasco
dố vă kírẹ́ cuố vị̈yĕ tôvị̈ akŭ nuôtahe a o.”

Paulu Héluổ Pẹ́ Ŭ Ná Athẹ́plò Htulyakạ̈ Ariakyă

6 “Bí vă hyă phûhố ná vị̈ Damasco bí mộ́htuôhố
akhẽnuô, tẹ̈lĭtakhẽ rasŏ tôkuô o dố mốkhu hyălyạ̈
lĭtavạ̈ htyakhyé dố vă khăshyé. 7 Vă lakhû́tặ dố
hekhu rò vă nị̈huổ ngọ́ prạ̈htya rò a hé vă, ‘Saulu⌢,
Saulu⌢, mamẹ̈tĕrò nẹ̈ cuố mẹ̈cyẹ̆mẹ̈cụ̂ vă mẹ̈tĕ?’
8 “Rò vă sudyăsû è, ‘Byacè, nẹ̈ ma ŭpĕ?’
“Rò a hésû vă, ‘Vă ma vị̈ Nazarèphú Jesŭ dố
nẹ̈ mẹ̈cyẹ̆mẹ̈cụ̂ ènuô tôprẹ̈ hố.’ 9 Kayă dố a
krwŏcuốkuổ ná vă tahe myáhtye tẹ̈lĭ nuôtôkuô
tadû́rò a nị̈huổ lahyă ngọ́ dố a hébè ná vă yĕnuô
to.

10 “ ‘Byacè⌢, vă tŏbè mẹ̈phútĕ?’ Vă sudyăsû è
phúnuô.

“Rò Byacè hésû vă, ‘Ihtò rò cuố̌nuỗ dố vị̈ Dam-
asco akŭ nuô. Cố̀marya taritaryă pẹ̈htuỗhố dố
nẹ̈gnĕ hố, nẹ̈ tŏbè mẹ̈kryá⌢ ĭtĕnuô, ŭ ki héso pẹ̈dû
nẹ̈ pă.’ 11 Tẹ̈lĭtakhễ nuôtôkuô akhu-akhyĕrò vă
mèthèkhíkyă. Văkhŏvăthyó tahe cwinuỗthŭnuỗ
prế vă dố vị̈ Damasco akŭ prế.

12 “Kayă amwị̈ ná Anania o tôprẹ̈, è ma kayă
tôprẹ̈ dố a mọ̈nyacố Cố̀marya, rò a lụ̈̂ krwŏmẹ̈kuỗ
phú tẹ̈thyótẹ̈thya o nuô. Rò Judaphú o bí vị̈
Damasco akŭ nuôtahe dyaduzụ̈̂nyạ̈́ nyacố lŭ cố.
13 A hyă ihtòo dố vă khăshyé rò a hé vă, ‘Puỗvyạ̈́
Saulu⌢, myáhtye kạ̈khyĕ khyĕthyámỗ,’ a hé rò,
vămèthè lĭkạ̈ tôphuố lĭkạ̈khyĕcố, rò vă myáhtyerễ
è.

14 “Rò Anania hé vă, ‘Cố̀marya dố pẹ̈phễ dố⌢
nyénu tahe cốbễhtya è tôprẹ̈nuô, a nwóhtyahố nẹ̈
dố nẹ̈ ki thếgnĕ tẹ̈ dố atŏ lŭthếplò tahe, htuỗrò
nẹ̈ ki myáhtye a prẹ̈mẹ̈tẹ̈phú cốtẹ̈ tôprẹ̈, rò nẹ̈ ki
nị̈́huỗbè dû ngọ̈́ dố a hébè nị̈́dû nẹ̈ ná anẹ̈́ yĕnuô
pă. 15 Mẹ̈tĕhérò nẹ̈ ki htwŏhtya prẹ̈khyáthế tôprẹ̈
dố lŭgnĕ pă, rò nẹ̈ ki héso pẹ̈́ ŭ pwọ̈̌⌢ tôprẹ̈ ná tẹ̈
dố nẹ̈ myáhtye, nị̈́huỗbè nuôtahe pă. 16 Nẹ̈ mẹ̈
pyạ̈́zễ nẹ̈nẹ̈́ mẹ̈tĕ? Ihtòmỗ rò plwŏkạ̈mỗ nẹ̈nẹ̈́ ná
htyĕnuô, rò kwĭcốbễhtya mỗ è dố a ki sĭplĭkyă nẹ̈
tẹ̈thụ̈̂ yĕnuô,’ ” Paulu hé pẹ̈́ èthĭ phúnuô.

Byacè È́ Paulu Ná A Ki Cuő̂hésodônyă Pẹ́ Ŭ Dő Judaphú Mẹ́to Tahe Aklĕ̈

17 Paulu hé pọ́, “Vă kạkhyĕ khyĕthyá dő vị
Jerusalem rò bí vă kwĭcő̂bĕ̈ dő tẹ̈lŭ̂tyă hŏkŭ
akhĕ̈nuô, vă myáhtyelwó tẹ̈tôcô. 18 Dő vă
tẹ̈myáhtyelwó yĕakŭ̂nuô, vă myáhtye Byacè
rò a hé vă, ‘Htecuő̂kyă pryăpryămŏ̈ dő vị
Jerusalem yĕakŭ̂nuô, mẹ̈tĕ̈hérò nẹ̈ khyáluŏ̈ nẹ̈thé́
ná vărivăkyă yĕtahenuô kayă bé́mụ bíyĕ tahe
nị́dăkuŏ̈ nẹ̈tẹ̈ to.’

19 “Vă hésû è, ‘Byacè⌐, èthĭ thé́gnĕ tậtẹ cő́hó́ ná
vă cuő̂ dő tẹ̈cő́bĕ̈hŏkŭ tômĕ htuŏ̈ tômĕ rò kayă
dő a zụ̂́kạnyạ́kạ nẹ̈ tahenuô, tahehe rò vămụ̂̈văpọ̈
èthĭ, tahehe rò vă dő́tậ́ èthĭ dő htŏ̈kŭ hó́. 20 Rò bí
ŭ mẹ̈thyĕ Stephano dő a khyáathé́ ná nẹ̈rinẹ̈kyă
yĕtôprẹ̈ akhĕ̈nuô, vă okuŏ̈ bínuô, rò vă krwŏpọ̈
nị́dyé kuŏ̈ ná kayă dő a mẹ̈thyĕ lŭ nuôtahe tôkyĕ
rò vă opọ̈́myánị́ pẹ́kuŏ̈ kayă dő a mẹ̈thyĕ lŭ
nuôtahe acạklŏ̈ tahe.’

21 “Byacè hé vă, ‘Cuő̂mŏ̈! Mẹ̈tĕ̈hérò, vă ki nŏ̈cuő̂
taphăyẹ̈kyă nẹ̈ dő Judaphú mạ́to tahe a o.’ ”

22 Bí Paulu hébè tuộ̈hó́ bíyĕ akhĕ̈nuô, kayă
bé́mụ yĕtahe nị́dă khyăpăto rò èthĭ cyẹ́pryẹ̈
éhtŏhtya lahyă, “Mẹ̈thyĕkyă è! A kò ohtwŏprẹ̈ pă
to hó́!”

23 Èthĭ éhtŏé́mọ, vụ̂vyạ́htya lŏ̈ ahyecạ rò
pruő̂htyamó́ lŏ̈plĭ hemû. 24 Judaphú yĕtahe
cuő̂ éhtŏé́mọ lahyă có́ katẹ́yĕ rò ma, tẹ̈ritẹ̈kyă

cố̍phútĕtĕnuô, Roma klyĕtôrí akhukló̍ yĕtôprẹ̈
thé̍zṵ̂́ thé̍gnĕ kuô̌ akhu-akhyĕ, a hétặ a khŏpacẹ̈̌
tahe ná a ki thŭcuố Paulu dố klyĕphú tahe lẹ́o
ahikŭ, rò a ki nô̌tặ aklyĕphú tahe ki mṵ̂̌ Paulu
rò ki cẹmyá lŭ pă. 25 Manárò bí èthĭ cô̌klọ̀ Paulu
dố a ki mṵ̂̌ lŭ ná iplírwị́ akhẽ̌nuô, Paulu hé
klyĕtôzẹ̀ akhukló̍ dố a kahtò obínuô tôprẹ̀, “Roma
htyĕphúkẹ́phú tôprẹ̀nuô atẹ̀thṹ o ẽ̌, ma a oto ẽ̌
nuô, thĭ cirya htṹcẹmyá htuô̌híto rò thĭ kírẹ́ mṵ̂̌
è nuôma atŏ sálẹ́ nyă ná tẹ̀thyótẹ̀thya ẽ̌?”

26 Bí klyĕtôzẹ̀ akhukló̍ yĕtôprẹ̀ ní̤huô̌ tẹ̀yĕ
akhẽ̌nuô, a cuố héso dĭtṹ pẹ́ ná klyĕtôrí akhukló̍
rò a cuốsudyă klyĕtôrí akhukló̍ yĕ, “Nẹ̀ kírẹ́ mẹ è
phútĕ pă? È ma Roma htyĕphúkẹ́phú tôprẹ̀ vă!”

27 Dố tẹ̀ritẹ̀kyă yĕ akhu-akhyĕrò, klyĕtôrí
akhukló̍ yĕtôprẹ̀ cuố dố Paulu a o rò a cuố sudyă
lŭ, “Hépẹ́myá vă, nẹ̀ ma Roma htyĕphúkẹ́phú
tôprẹ̀ ẽ̌?”

Rò Paulu hésû lŭ, “Ò̰ amạ́.”

28 Rò klyĕtôrí akhukló̍ yĕtôprẹ̀ hé lŭ, “Thyáphú
vă htwŏní̤kuô̌ Roma htyĕphúkẹ́phú tôprẹ̀ nuôrò,
vă dyébè é̍ nyacó̍ rṹ̌ có̍.”

Manárò Paulu hésû lŭ, “Vămuộ́văphẽ̌ ma Roma
htyĕphúkẹ́phú akhu-akhyĕ, vă rò, vă htwŏ Roma
htyĕphúkẹ́phú dố vă opacẹ̈̌lyạ akhẽ̌pă có̍.”

29 Tôphuốtuô̌, kayă dố a kírẹ́ htṹcẹmyá lŭ
tahenuô, a cuố taphăkyă lô̌ ná lŭ. Htuô̌rò klyĕtôrí

akhukló̍ yĕtôprẹ̈nuô, a thé̍isĕ nị̈dyé khyĕ nyacó̍, mẹ̈tĕhérò a thé̍gnĕ hyă ná Paulu ma Roma htyĕphúkẹ̈phú tôprẹ̈có̍, manárò a yŏ cuố̍nǒ̍ cǒ̍klọ̈mathû́ htuǒ̍hó̍ ŭ ná suplyẹ̈tọ̈́hté̍ tahe akhu-akhyĕ, a thé̍isĕ nị̈dyé khyĕ nyacó̍.

Paulu Cuốtuọ̈́ Dố Judaphú Khukló̍khuklyă Tahe A Mèthènyĕ

30 Judaphú tahe cuốbetuọ̈́ tẹ̈thû́ dố Paulu alọ̈
mẹ̈tĕnuô, klyĕtôrí akhukló̍ yĕtôprẹ̈ thé̍zụ̈́ thé̍gnĕ
tạ̈tẹ̈ryá akhu-akhyĕ, mọ̈́lĭbŭ̀rò, a nǒ̍cuố ilyĕkyă
suplyẹ̈tọ̈́hté̍ dố Paulu alọ̈. Htuǒ̍rò a dyétạ̈ angọ̈́
ná a nǒ̍okúokyá lǒ̍lǒ̍⌢ kayă dố a htwŏ prẹ̈lŭ̀tyă
khukló̍ tahe ná Judaphú dố a htwŏ khukló̍khuk-
lyă nuôtahe. Htuǒ̍rò a é̍ Paulu rò a nǒ̍ihtòo lŭ dố
èthĭ amèthènyĕ.

23

1 Paulu myácuốtŏ Judaphú dố a htwŏ-
duhtwŏkhu yĕtahe rò a hé èthĭ, “Vă puọ̈́vyạ̈ thĭ⌢,
dố vă thé̍plòkŭ̀nuô a dyéluǒ̍ vă ná vă tẹ̈ohtwŏprẹ̈
dố Có̍marya a mèthènyĕyĕ, tuọ̈́khŏnyạ̈́nuô,
amwọ̈̆aplĭ lốbă lǒ̍plĭ pré̍.” 2 Bwídukhulố Anania
nǒ̍plyạ̈́ Paulu khău ná kayă dố a kahtòophû ná
lŭ nuôtahe. 3 Htuǒ̍rò Paulu hésû è, “Kố⌢ dó̍ dố ŭ
plọ̈́bŭ è⌢, Có̍marya ki plyạ̈́ nẹ̈ pă! Nẹ̈ onyăo bínuô
ná nẹ̈ ki cirya vă phú tẹ̈thyótẹ̈thya aklyá hyă nuô
tadû́rò dố nẹ̈ nǒ̍plyạ̈́ ŭ ná vă khău akhu-akhyĕ nẹ̈
talwóhó̍ tẹ̈thyótẹ̈thya hó̍.”

4 Kayă dő a ophû ná Paulu tahe hésû lŭ, “Kő⌢
nę̈ cuő hébè mŭmyą̈ricyą̈ bûtuǫ̈́ cǒ́ Cǒ́marya a
bwídukhulő yĕtôprę̈prę̈!”
5 Rò Paulu hésû, “Vă puǫ̈́vyą̈ thĭ⌢, vă thĕ́gnĕ ná
è ma a htwŏ bwídukhulő nuô mą̈to. Lisăsẽ̌ héone,
‘Kayă htwŏ khuklǒ́khuklyă dő a pőnį̈ nę̈ kayă tahe
yĕtôprę̈nuô, nę̈ tŏbè hé mŭmyą̈ricyą̈ nį̈ lŭ to,’ ”✡ a
hé phúnuô.
6 Bí Paulu myáhtye ná kayă obínuô tahe ma
tahehe rò Saducĕophú, tahehe rò Pharisĕophú
akhu-akhyĕ, a ĕ́htŏhtyaluổ pę̈ Judaphú dő a htwŏ
khuklǒ́ tahe, “Vă puǫ̈́vyą̈ thĭ⌢, vă ma Pharisĕophú
tôprę̈. Vă ma Pharisĕophú tahe a phúprę̈khŭ
ma amą̈́mą̈. Vă myásuổ ná kayă dő a thyĕ
tahenuô, a ki ihtòhtwŏprę̈ ką̈khyĕ khyĕthyá pă
akhu-akhyĕrò thĭ htûcę̈ vă.” 7 Dő a héluổhtya tę̈
phúyĕ akhu-akhyĕ, Pharisĕophú ná Saducĕophú
tahe krékryą̈ khyĕlŭ rò èthĭ lų̈pruőkyă lŭ nyę̈mų̈.
8 (Mę̈tĕhérò Saducĕophú tahenuô, a hé lahyă,
kayă thyĕ htuổhǒ́ tahenuô, a ihtòhtwŏprę̈ ką̈khyĕ
păto. Htuổto tanémǒ́khuphú bèbè, zǫ̈ bèbè, a o
tôcô⌢ to. Manárò Pharisĕophú tahe ke rò, a zų̈̂e lổ
ke ná a olổ thuổcô.)
9 Yĕtôphuőrò ŭ lé⌢ ĕ́htŏĕ́mǫ̈htya shyoshyo rò
dő èthĭ aklẽ̌nuô kayă dő a thĕ́gnĕ Cǒ́marya
tę̈thyótę̈thya o tahe, èthĭ ma tômų̈cuổ ná Phar-
isĕophú yĕtahe nuôhǒ́, rò dő èthĭklẽ̌ tahehenuô,
a ihtò rò a kré ką̈khyĕsû, “Pę̈ myáhtye kayă

✡ **23:5** 23:5 Li Htekạ̈ 22:28

yĕtôprẹ̄ a tẹ̄mẹ̄thű tôcô⌢ to. Taryáma thẻ́htwŏprẹ̄
mạ̄toma tanémỏ́khuphú nỗhébè lakŏ è prẻ́ kŏle.”
10 Tẹ̄klyétẹ̄ngă yĕ a shyohtya tuợ̋ cỏ́ dő klyĕtôrí
akhuklỏ́ yĕtôprẹ̄ bèzọ̄ ná thẻ́isĕ ŭ htỏ́zạ̄htỏ́mûkyă
Paulu akhu-akhyĕ, a nỗẻ́htekyă Paulu ná ak-
lyĕphú tahe dő èthĭ aklễ, rò a thŭcuőkyă lŭ dő
klyĕphú tahe lẹ̄onị̄ hi nuôtahe akŭ.

11 Bí nuôtôthễ, Byacè hyă kahtòo dő Paulu
khăshyé rò a hé lŭ, “Dyashyodyasỗ nẹ̄ thẻ́plò
ní⌢. Phú nẹ̄ khyá htuỗhỏ nẹ̄thẻ ná vărivăkyă bí
vị̄ Jerusalem akŭ yĕnuô, nẹ̄ ki khyánị̄kuỗ pọ́dû
tẹ̄ritẹ̄kyă yĕnuô dő vị̄ Roma akŭ nuôpă.”

Ŭ Kre Mẹ̄thyĕ Paulu

12 Shyéparŏ mọ̄́lĭbŭ akhễnuô, Judaphú tahe
hyăokú hébè lŭ rò èthĭ hébè sukŭ nị̄dyé lŭ ngọ̄
rò a byăkhyĕlŭ, “Pẹ̄ ki mẹ̄thyĕnị̄ hí Paulu to nuô,
pẹ̄epẹ̄ŏ tôcô⌢ to.” 13 Kayă dő a sukŭhuô lŭ ngọ̄ yĕ-
tahenuô, a o kayă lwị̄shyĕ lőcỏ́. 14 Htuỗrò èthĭ cuő
dő bwídukhu tahe ná Judaphú muợ̄prủ̆muợ̄prẹ̄́
dő a htwŏ khuklỏ́khuklyă tahe a o rò a hé, “Pẹ̄
byăthyĕ htuỗhỏ́ pẹ̄nẹ̄́ ná pẹ̄ ki mẹ̄thyĕnị̄ hí Paulu
to hérò pẹ̄epẹ̄ŏ tôcô⌢ to. 15 Phúnuô akhu-akhyĕ thĭ
ná Judaphú dő a htwŏ khuklỏ́khuklyă tahe răcuő
li tôba dő Roma klyĕtôrí akhuklỏ́ nuôtôprẹ̄ a o rò
hé lŭ, nỗthŭkạ̄khyĕ khyĕthyá Paulu dő thĭ onuô.
Rò cyẹ̄́mẹ̄ lahyă phú thĭ thẻ́zụ̄̋ thẻ́gnĕ tạ̄tẹ̄ ẻ́htyapọ̄́
tẹ̄ritẹ̄kyă yĕnuô. Rò bí ŭ thŭkạ̄khyĕhỏ́ lŭ dő klyálọ̄

akhẽ̌ pǎnuô, pẹ̀ otaritaryǎ onedû pẹ̀nẹ́ pǎ rò pẹ̀ ki
mẹ̀thyěsû è pǎ.”

16 Manárò Paulu apuộ́vyạ́ prẹ̀mò a phúprẹ̀khǔ
nị́huǒ̃ ná ǔ kírẹ́ kremẹthyě Paulu rò, a cuố́nuǒ̃ dố
klyěphú tahe lẹ́ohiyě akǔ rò a cuố́nuǒ̃ hésoluǒ̃ pẹ́
Paulu ná tẹ̀ritẹ̀kyǎ yětôcô.

17 Yětôphuố́rò Paulu ế klyětôzẹ̀ a khuklố́du tahe
aklễ̌ tôprẹ̀ rò a hé lǔ, “Thǔcuố pacễ̌ prẹ̀khǔphú
yětôprẹ̀ dố klyětôrí khuklố́ nuôtôprẹ̀ a o nuô.
Tẹ̀ritẹ̀kyǎ dố a thế́zụ̂́ hésoluǒ̃ pẹ́ lǔ nuô, a o tôcô.”
18 Rò klyětôzẹ̀ khuklố́ tôprẹ̀ thǔcuố lǔ dố klyětôrí
khuklố́ nuôtôprẹ̀ a o rò a hé lǔ, “Paulu dố ǔ dố́nuǒ̃
lǔ dố htǒ̃kǔ nuôtôprẹ̀ ế vǎ rò a nǒ̃thǔcuố vǎ ná
pacễ̌ prẹ̀khǔphú yětôprẹ̀ dố nẹ̀o. A thế́zụ̂́ hébè
nẹ̀nuô, a o tôcô, a hé phúnuô.”

19 Klyětôrí khuklố́ cwinị́ lǔtakhu rò a ế́cuố lǔ dố
khǎlẹ́ tadwǒ tôpho rò a sudyǎhuô lǔ, “Tẹ̀ritẹ̀kyǎ
dố nẹ̀ thế́zụ̂́ hé vǎnuô ma ǐtě?”

20 Rò a héso pẹ́ lǔ, “Judaphú tahe thế́plò nuǒ̃kǔ
rọ́lǒ̃ lǔ ná shyéparǒ pǎnuô, èthǐ ki cyẹ́mẹ anẹ́ phú
Juda kayǎ htwǒdu tahe thế́zụ̂́ thế́gně tặtẹ Paulu
ari-akyǎ pǎ rò a nǒ̃thǔhyǎ nẹ̀ ná Paulu yě dố Juda
kayǎ htwǒdu nuôtahe a o pǎ. 21 Manárò cuố́nị́dǎ
tǎ èthǐngọ́ tǎmẹ́ ní-, mẹtěhérò kayǎ kírẹ́ opộ́
mẹ̀thyěhuô ế́nuô a o cố́ kayǎ lwị̆shyě lốcố́. Èthǐ
byǎhtuǒ̃hố́ lǔngọ́ tôprẹ̀ ná tôprẹ̀, èthǐ ki mẹ̀thyěnị́
hí Paulu to hénuô, èthǐ eǒ tẹ̀ tôcô- to, a hé lahyǎ
phúnuô-. Khǒnyạ́yě èthǐ o taritaryǎ one lǒ̃hố́ anẹ́

ná a ki mẹ̈ lahyă phúyĕ akhu-akhyĕ, èthĭ opọ̈́ nị̈dă
prẹ̈́ nẹ̈ tẹ̈hé kạ̈khyĕsû phútĕ nuôprẹ̈́.”
22 Klyĕtôrí akhuklọ́ yĕtôprẹ̈ hé lŭ, “Nẹ̈ hésoluộ̌
pẹ̈́ vă tẹ̈ritẹ̈kyă yĕtôcô nuô, cuộ̃héso pẹ̈́ tă ŭ tôprẹ̈-
tămẹ̈́ ní⌢.” A héhtuộ̌ phúnuô rò a plwŏkạ̈kyă
prẹ̈̀khŭphú yĕtôprẹ̈.

Ŭ Thŭhtya Paulu Dộ̃ Khwídu Felice A O

23 Phúnuô htuộ̌rò, klyĕtôrí khuklọ́ ẹ́hyă
klyĕtôzẹ̈ khuklọ́ thẹ́nyẹ̈ rò a hé èthĭ, “Nộ̌ o
taritaryă one klyĕphú nyẹ̈̆zẹ̈, rò nộ̌cuộ̃ tọ̈̃kuộ̌
ná prẹ̈sidyá tathí aprẹ̈ thuộ̌thyótôshyĕ, ná prẹ̈pụ̈́
tabyă aprẹ̈ nyẹ̈̆zẹ̈ nuô, rò yĕtôthẹ̆ bí lwị̈thyótômụ̆
bèhọ́ pă akhẹ̆nuô, nộ̌htecuộ̃ èthĭ dộ̃ vị̈ Caesarea
pă ní⌢. 24 Taritaryă one pẹ̈́ tathítahe dộ̃ Paulu
agnĕ pă ní⌢, rò thŭcuộ̃tuọ̈̃ mọ̈mọ̈ryáryá è dộ̃
khwídu Felice a o pă ní⌢, rò thŭsiplẹ́ cuộ̃kyăryá
è ná prẹ̈ dộ̃ a thẹ́htethẹ́hă lŭ nuôtahe a takhukŭ
ní⌢.”
25 A hé phúnuô htuộ̌rò, klyĕtôrí khuklọ́ yĕtôprẹ̈
rănị̈ li tôba rò a hécuộ̃ phú dộ̃ alẹ̈̆ yĕnuô,
26 Prẹ̈răliyĕ ma vă dộ̃ amwị̈ ná Claudio Lysia.
Vă răcuộ̃ pẹ̈́ nẹ̈ dộ̃ a mạ̈ Byacè khwídu Felice.
Nẹ̈ ki omọ̈-oryá dû ní⌢.
27 Judaphú tahe pụ̈̃manị̈ kayă yĕtôprẹ̈ rò a
kírẹ̈ mẹ̈thyĕ lŭ pă. Ŭ dyéthẹ́gnĕ vă ná è ma
Roma htyĕphúkẹ̈phú tôprẹ̈ akhu-akhyĕ, vă ẹ́nị̈
vă klyĕphú tahe rò vă cuộ̃ mẹ̈lwóhtekạ̈kyă
lŭ. 28 Èthĭ cuộ̃be tẹ̈thụ́ lŭ ná tẹ̈ritẹ̈kyă ĭtĕnuô,

vă thézṳ̂́ thégnĕ akhu-akhyĕ, vă thŭcuố è dố
èthǐ Judaphú dố a htwŏduhtwŏkhu tahe a o.
29 Atẹ̈thṹ dố a tuợ̈ cố dố a tŏbè thyĕcốnuô bèbè,
ŭ tŏbè dốnuổ cố lŭ dố htổkŭ cốnuô bèbè, vă
myáhtye a o tôcô‿ to. Ŭ behtya tẹ̈thṹ dố lŭlọ̈
khŏnyạ̈́yĕ nuôma, mạ̈́prẻ́ èthǐ atẹ̈thyótẹ̈thya
nị̈́dyédû nuôtahe prẻ́. 30 Bí ŭ dyéthégnĕhố vă
ná Judaphú tahe cuốokúokyá nị̈́dyé lŭ rò èthǐ
hébè sunuổkŭ khyĕlŭ ná èthǐ kírẹ̈́ kremẹ̈thyĕ
Paulu nuô, vă belyạ̈hố vă théplò ná vă ki
nổthŭcuố pryăkyă è dố nẹ̈o tôphuốtuổ cố. Rò
vă hédû kayă dố a be lŭ tẹ̈thṹ yĕnuôtahe ná a
ki hyădyahtyaluổ Paulu atẹ̈thṹ ari-akyă dố nẹ̈
mèthènyĕ pă.

31 Rò klyĕphú tahe mẹ̈phú ŭ nổ èthǐ nuô. Rò èthǐ
ẻ́nị̈́ Paulu rò a thŭcuố tuợ̈ cố lŭ dố vị̈ Antipatri
bínuô tôthểcố. 32 Dốkhyĕ tônyĕnuô, klyĕphú dố
a cuố ná akhăduô tahenuô a kạ̈khyĕ khyĕthyá dố
klyĕphú tahe lẹ̈onị̈ akhălẹ̈́. Rò thyáphú prẹ̈sidyá
tathí tahe ki cuố plẹhyă kuổpợ̈ ná Paulu dố nyĕ
tôkyĕ agnĕnuô, a nổokyăkyă prẹ̈sidyá tathí tahe
bínuô. 33 Èthǐ cuốtuợ̈ dố vị̈ Caesarea rò, a cuốdyé
li nuôtôba dố khwídu takhukŭ rò èthǐ thŭhtyakyă
Paulu dố khwídu yĕtôprẹ̈ a o. 34 Khwídu hốmyáh-
tuổ liyĕ rò a sudyă Paulu ná a odố kẹ̈bítĕ tôkẹ̈́
hyătĕ, rò bí a thégnĕhố ná Paulu o dố Cilicia kẹ̈́
hyă akhểnuô, 35 a hé lŭ, “Shyé‿ kayă dố a be tẹ̈thṹ
nẹ̈ nuôtahe ki hyătuợ̈́hố pă rò vă ki nị̈́dă myámyá

nẹ̀ tẹ̀hébè pă.” Htuổ̌rò, a hétặ angọ́ dố klyĕphú tahe alọ ná cuốdya Paulu dố Khwí Herodè mẹhtya nị́dyé ahŏ nuôtômĕ akǘnuô, rò opọ̈́manị́ lŭ ní⌢.

24

Judaphú Betẹ̀thű́ Paulu Dố Khwídu Felice Amèthènyĕ

[1] Opọ́ nyặ̆nyĕ rò, bwídukhulố Anania ná Ju-
daphú muộ̋prũ̌muộ̋prẹ̋ khuklộ́dukhusuhtŭ tahe
ẻ́hyặ̆tộ̋nị́ ná kayă cyạ́hébè htyĕkẹ́ a tẹ̀thyótẹ̀thya
tôprẹ̀ dố amwị ná Tertullo, rò a hyặ̆lyạ lahyă
dố vị̆ Caesarea. Èthĭ hyănuổ̌ dố khwídu Felice
amèthènyĕ rò a hyặ̆dyahtya Paulu tẹ̀thű́. [2] Ǘ
ẻ́nuổ̌htuổ̌ Paulu rò Tertullo betẹ̀thű́ Paulu rò a hé,
“Khwídu Felice, dố nẹ̀ pốtarí ryányacố́ tẹ̀ akhu-
akhyĕ pẹ̀ nị́bè nyẹ̈̆lăhố́ tẹ̀pẹ̆tẹ̀dwŏ hố́. Htuổ̌to
nẹ̀ myáhtye one tẹ̀ dố nyĕ akhu-akhyĕ tẹ̀ dố a
tŏkò htulya tahenuô nẹ̀ htulya htuổ̌hố́. [3] Nẹ̀ mẹtẹ̀
yĕtahe bítĕtôpho bèbè, atŏ lộ̌plĭ pẹ̀ thẻ́plò pwọ̈̆⌢
tôphuố cố́ akhu-akhyĕ, pẹ̀ hébwíhétaryĕ nyacố́
nẹ̀. [4] Vă thẻ́zṳ̋ mẹlộ̌ nyẹ̆ nẹ̀ tẹ̀shuốtẹ̀khẻ̌ to.
Manárò vă kwĭ̆thẻ́zọ̀ nẹ̀ ná nẹ̀ ki khyáthẻ́dŏ nị́dă
pẹ́kuổ̌rẹ́ pẹ̀ tẹ̀ritẹ̀kyă yĕ. Vă hébèdônyăhtŭ pẹ́ ná
nẹ̀ to.
[5] “Pẹ̀ thẻ́gnĕ ná kayă yĕtôprẹ̀ ma kayă dố a pụ̆
mẹdídyă ŭ. Kayă dố a mẹ-ohtyalộ̌ tẹ̀tarű̌tapyă dố
Judaphú tahe aklẻ̌ tuộ̋lộ̌ dố hekhusĭ̆ba yĕnuôma
èhố́. È ma Nazarèphú aplố́amụ akhukló́ tôprẹ̀. [6] A

pṳ̌ mẹ̤ mǔmyạ̤́ricyạ̤́ kuỗpọ̤́ tẹ̤lǚhǒdu rò pẹ̤ pṳ̂́ lǔ
prẹ̤́. (Pẹ̤ hétạ̤̌plṹ htuỗhó̤ pẹ̤ngọ̤́ ná pẹ̤ ki cirya è
phú pẹ̤ tẹ̤thyótẹ̤thya o nuô hó̤. 7 Manárò, klyětôrí
akhukló̤ Lysia cyẹ̤́pryẹ̤̌ hyǎ cwihtephekyǎ lǔ dố
pẹ̤ takhukǔ. 8 Htuỗrò Lysia hétạ̤̌ angọ̤́ ná pẹ̤ tǒbè
betẹ̤thṹ Paulu dố nẹ̤ mèthènyě.)* Nẹ̤ ki sudyǎ
kayǎ yětôprẹ̤ hénuôma, lỗ⌢ pẹ̤ behtya tẹ̤thṹ dố
lǚlọ̤ tahenuô, nẹ̤ ki thé̤gnělỗ dû pǎ.”

9 Yětôphuốrò, Judaphú tahe⌢ rò a krwǒ bekuỗlỗ
tẹ̤thṹ dố Paulu alọ̤ phúnuônuô. Rò èthǐ hé lahyǎ
ná lỗ⌢ a hé yětahe nuôma a tǒlỗ prẹ̤́.

Paulu Hésiplẹ̤̌́ Anẹ̤́ Dố Khwídu Felice Amèthènyě

10 Bínuôakhẽ̌ khwídu yětôprẹ̤ zọ̤́htyaluỗ atakhu
dố Paulu ki hébè tẹ̤ rò Paulu hésû, “Nẹ̤ htwǒdûhó̤
prẹ̤̀cirya tẹ̤ dố kayǎ yětômyětôcô akhu ma ana-
alẽ̌ nyẹ̤̌lǎhó̤ nuôma vǎ thé̤gně prẹ̤́. Phúnuô akhu-
akhyě, vǎ kírẹ̤́ hébèsiplẹ̤́nị́ vǎnẹ̤́ dố nẹ̤ mèthènyě
phúyěnuôma, vǎ thé̤krṳ̂̌ nyacó̤. 11 Vǎ cuốcó̤bẽ̌
dố vị̌ Jerusalem nuôma anyẹ̤̌lố ná shyényẹ̤̌thẽ̌
híto. Nẹ̤ ki pṳ̌thé̤gně ná nẹ̤nẹ̤́ hénuôma anị́
prẹ̤́. 12 Judaphú yětahenuô a myáhtyenó̤ná vǎ
cuốkrékryạ̤́ ná kayǎ dố tẹ̤lǚhǒdu akǔnuô tôprẹ̤⌢
to, vǎ cuốmẹ̤ tarṹtapyǎ kayǎ bé̤mụ̤ dố tẹ̤có̤bẽ̌hǒkǔ
hénuô bèbè, khǎlẹ̤́ dố aruô dố vị̌kǔyě nuôbèbè,
èthǐ myáhtyenó̤ná tôphuố⌢ to. 13 Tṹnuôhtuỗto

* **24:8** 24:8 Ǔ rǎ liphá mú⌢ nukhẽ̌ tahehenuô, lisǎsẽ̌mạ̤̌ dố a o dố klómǒklóbí akǔ yětômạ̤̌nuô, ǔ myáhtye patọ̤̃kuỗ lǔ to.

èthǐ betẹ̀thű dố vălọ khŏnyạ́yě tahenuôma, a
zṳ̋luỗbé ná èthǐ betẹ̀thű yĕnuôma a tŏprẻ́ nuô a o
tôcô⌢ to. 14 Manárò, vă ỏ́lyạ ná vă cỏ́bucỏ́bẻ̌htya
pẹ̀ muộ̋phẻ̌phyĕphuỗ dố⌢ nyénu tahe a Cỏ́marya,
rò mạ́ dố vă krwŏkuỗ klyá dố Byacè dyéluỗ
yĕnuôrò èthǐ hé lahyă vă ná văzṳ̋vănyạ́ thűhỏ́
tẹ̀hỏ́, a hé lahyă phúnuô. Lỗ⌢ Mosè a tẹ̀thyótẹ̀thya
dố a răone rẹ́ tahenuô ná lỗ⌢ prẹ̀prọ ali tahenuô,
vă zṳ̋e kuỗlò prẻ́prẻ́. 15 Vă tẹ̀myásṳ̌ dố Cỏ́-
marya akŭ nuôma athyáná èthǐ nuôprẻ́prẻ́. Vă
zṳ̋e myásṳ̌ ná kayăryá bèbè, kayăcyẹ̆ bèbè, a ki
nyặkahtò htwŏprẹ̀ kạkhyĕ lỗkhyĕ pă. 16 Thyáphú
vă thẻ́plò a tẹ̀tanẹyĕ a ki mwộ̆plǐ dố Cỏ́marya ná
prẹ̀lukayă a mèthènyĕ nuô, vă yácű mẹtẹ̀ aryá
tadû pwộ̆⌢ tôphuố cỏ́.

17 “Vă cuốotaphă nyẹ̆ ná vị̆ Jerusalem dố ana,
alẻ̌kŭ cỏ́hỏ́, rò dốkhyĕnuô, thyáphú vă ki cuốthŭ
pẹ́ vă myĕcôphú nị́dû tahe arŭ̂, htuỗto thyáphú vă
ki lŭhtyatyăhtya tẹ̀ bínuô agnĕ nuôrò, vă kạkhyĕ
khyĕthyá bí vị̆ Jerusalem yĕnuô prẻ́. 18 Bí vă lŭ-
tyăhtya tẹ̀ dố tẹ̀lŭtyă hŏkŭ akhẻ̌nuô, èthǐ myáhtye
vă. Vă mẹ htuỗplűryá tẹ̀mẹmwộ̆plǐhtya vănẹ́ phú
tẹ̀cỏ́bucỏ́bẻ̌ lẹ́klŏlẹ́khya o nuôprẻ́. Rò vă mẹmwộ̆-
plǐ htuỗ vănẹ́ rò, dốkhyĕnuô vă mẹ súsǐsúsá
thẻ́kháthẻ́hte ŭ tôcô⌢ to. Bí vă khăshyénuô kayă
oprẻ́ tôkŭtôprẹ̀ prẻ́, kayă bẻ́mṳ o ná to. 19 Manárò
Judaphú dố a o dố Asia kẹ́ tahe hyănuỗ okuỗ

bínuô tahe. Èthǐ ki thế́zṳ̂́ dya vǎ tẹ̀thṳ̂́ hérò a tǒ hyǎtǒ ná anẹ́ dố nẹ̀o, rò a tǒ dyaluồhtya tẹ̀ritẹ̀kyǎ
nuôtahe. 20 Kimạ̌torò bí vǎ kahtòo dố Juda kayǎ htwǒduhtwǒkhu tahe a mèthènyě akhề̌nuô, kayǎ bíyě tahe tǒkò héluồhtya lahyǎ lồ vǎ tẹ̀thṳ̂́ dố
a myáhtye nuôtahe. 21 Vǎ tẹ̀thṳ̂́ ki o hénuôma a oprḗtṳ̂́ vǎ ihtòo dố èthǐ amèthènyě rò vǎ ḗhtǒhtya, 'Thǐ cirya vǎ yětônyě nuôma mạ́ dố vǎ zṳ̂́e ná kayǎ dố a thyě tahe nyạ̌kahtò htwǒprẹ̀ kạkhyě pǎ, yětômṳ̂̌ akhu-akhyě prḗ,' " Paulu hé pẹ́ lǔ phúnuô.

22 Htuồrò khwídu Felice dố a thḗgně htuồ ryáryádèdèhṓ klyá dố Byacè dyéluồ yěnuôrò, a be tadûkyǎ tẹ̀sudyǎcẹmyá yě rò a hé, "Shyé klyětôrí khuklṓdu Lysia hyǎtuộ́hṓ akhề̌pǎnuô, vǎ ki cirya pẹ́ thǐ tẹ̀ritẹ̀kyǎ yětôcô pǎ," a hé èthǐ
phúnuô. 23 Rò a hétạ̌ angọ́ dố klyětôzẹ̀ khuklṓ yěnuô tôprẹ̀ a o, opọ̀́nịrýá Paulu yě ní, manárò plwǒpalǎ cuốhtǒcuốlyạ pẹ́kuồ sálẹ́dû è cṳ́ athḗplò thế́zṳ̂́mẹnuô tahehe ní. Akhǒathyó tahe ki hyǎmyáhyǎdyé lǔ tẹ̀ dố a lo tahe kihérò plwǒmyá pẹ́ lǔ ní.

Paulu O Dố Khwídu Felice Ná Amě Drusilla Mèthènyě

24 Dốkhyě thuồlwị̌nyěnuô, khwídu Felice ná amě Drusilla mạ́dû Judamuộ́ yětôprẹ̀ hyǎ rò a nồcuố́ ǔ ná Paulu rò a nị́dǎmyá Paulu hébè pẹ́ lǔ ná tẹ̀zṳ̂́enyạ́e Jesǔ Krístu ari-akyǎ. 25 Rò bí

Paulu hébè pẹ́ pọ́ lŭ ná tẹ̀cṑtẹ, tẹ̀pố̤lyạnị́ nẹ́ ná
tẹ̀cirya mộnyĕ dố a ki hyă pă ari-akyă yĕ akhề̆nuô,
khwídu Felice thḗisĕ rò a hé lŭ, “Yĕtôhû rò nẹ̀ kạnị́
hṓ. Vă tẹ̀shuốtẹ̀khề ki o pă hérò, vă ki ḗhyăpọ́
khyĕ nẹ̀ pă.” 26 Phúnuô akhu-akhyĕ a mehyă
tamŏtamŏ Paulu dố a ki hyăhébè ná lŭ, mẹtĕhérò
a myásŭ̊kuŏ̌ ná tônyĕnyĕ pănuô, Paulu ki dyé lŭ
rŭ̊ pă a tanẹ phúnuô.

27 A talwó hyăhṓ nyẹ̆na htuỗ̌rò, Pòki Festo
htwŏhtya khwídu dố Felice akhălẹ́, rò khwídu
Felice thḗzụ̊́ mèthèokuỗ̌ dố Judaphú tahe a
mèthènyĕ akhu-akhyĕ a dṓtặ tadûpă Paulu dố
htŏ̌kŭ.

25

Paulu Kwĭcuố Dố Roma Khwídu A O

1 Khwídu Festo hyătuộ́ bí kẹ́ nuôtôba akŭ rò a
băhṓ thuỗ̌nyĕ htuỗ̌nuô, a o bí vị̆ Caesarea nuô
rò a cuố dố vị̆ Jerusalem. 2 Bwídukhu tahe ná
Judaphú a khuklṓdu tahe hyă dyaluỗ̌htya tẹ̀dy-
atẹ̀thû́ Paulu tahe dố khwídu Festo a o. 3 Èthĭ
kwĭthḗzọ̀ khwídu Festo ná a ki mẹbwímẹtaryĕ
pẹ́kuỗ̌ èthĭ rò èthĭ thḗzụ̊́ ná khwídu Festo ki
nŏ̌thŭhyă ŭ ná Paulu rò a ki thŭhyă pẹ́ èthĭ dố vị̆
Jerusalem, mẹtĕhérò èthĭ kírẹ́ kremẹthyĕ Paulu
dố klyálọ pă. 4 Khwídu Festo hésû, “Ŭ dṓtặ Paulu
dố vị̆ Caesarea, rò nyẹ̆tyato pănuô, vă ki cuố
bínuô pă. 5 Rò nŏ̌cuố tộ́kuỗ̌ thĭ kayădu tahe ná
vă dố vị̆ Caesarea pă ní̮, rò ki Paulu mẹmặlakŏ

tẹ̈thű̂ dő ŭ tŏkò cirya è pă hérò, thĭ kayădu yĕtahe ki behtyaluỗ lŭ tẹ̈thű̂ păma anị́ prẻ́.”

6 Khwídu Festo opọ́ bí Jerusalem vị̆nuô anyĕl-
wị̆thyó, mạ́torò nyẹ̆shyé bínuô tôpho rò a lyạ dő
vị̆ Caesarea. Anotônyĕ rò a onyăo dő prẹ̀ciryatẹ̀
akhălẹ́ akhu rò a hétặ angọ́ ná ŭ ki thŭhyănuỗ
Paulu dő a o. 7 Bí Paulu hyătuộ́ akhề̌nuô, Judaphú
dő a o dő vị̆ Jerusalem rò a hyă tahenuô a hyă
kahtòo tavạ lồ Paulu. Rò èthĭ hyăbehtya ể́lă tẹ̈thű̂
dő adu-azặ tahe tadű̂rò èthĭ hyă dyahtya lŭ tẹ̈thű̂
yĕtahenuô, atŏ tôcô⌢ to.

8 Phúnuôrò Paulu hésiplẻ́ anẹ́, “Tẹ̈thű̂ dő a
mẹpyémẹkyă Judaphú a tẹ̈thyótẹ̈thya tahe bèbè,
tẹ̀lŭhŏdunuô bèbè, htuỗrò Roma akhwídu bèbè
vă mẹnỏ́ tôcô⌢ to.”

9 Khwídu Festo thẻ́zụ̂́ mèthèo dő Judaphú tahe
a mèthènyĕ akhu-akhyĕrò, a sudyă Paulu, “Ki
cuő cirya pẹ́ nẹ̀ tẹ̀ritẹ̀kyă yĕ dő Jerusalem dő vă
mèthènyĕ hénuôma, nẹ̀ thẻ́plòo cuő sálẹ́ ề̌?”

10 Rò Paulu hésû è, “Khŏnyạ́rò vă ihtòohỏ́ dő
khwídu lẹ́cirya akhălẹ́ hỏ́. Yĕma khălẹ́ dő tŏbè
cirya sudyăcẹmyá vă hỏ́. Phú nẹ̀ thẻ́gnĕ tặtẹ
htuỗdûhỏ́ nuô hỏ́, vă mẹthű̂nỏ́ ná Judaphú tahe
tôcô⌢ to. 11 Ki vă mẹthű̂ talwótalyẹ hỏ́ Judaphú
tahe a tẹ̈thyótẹ̈thya dő a tŏkò ná tẹ̀cirya thyĕ vă
tôcôcô hérò, vă kwĭthẻ́zọ̀ pă ná thĭ dő thĭ ki plwŏ
htwŏprẹ̀ pọ́ vă nuôto. Manárò èthĭ atẹ̀dyahtyaluỗ
vă tẹ̈thű̂ yĕtahe nuô, ki a tŏto hérò ŭ dyétặcyạ́ vă
dő Judaphú tahe a takhukŭ tôprẹ̀⌢ to. Thyáphú ŭ

ki cirya vă rò vă kwĭcuő ŭ dő ŭ ki thŭcuő vă dő Roma khwídu a o.”
12 Khwídu Festo ná kayă tẹ̀thíphẻ́cyặdè tahe hébè sunuở̆kŭ rọ́khyĕlŭ rò a hésû Paulu, “Nẹ̀ kwĭ ŭ dő ŭ ki thŭcuő nẹ̀ dő Khwídu Caesare ohọ́ akhu-akhyĕ nẹ̀ ki cuőnọ́ dő lŭo pă.”

Paulu Dő Khwídu Agrippa Ná Apuọ̆́ Bernice Amèthènyĕ̆

13 Dőkhyĕ thuở̆lwị̆nyĕ họ́nuô rò khwídu Agrippa ná apuọ̆́ Bernice hyătuọ̆́ dő vị̆ Caesarea dő a kírẹ́ hyă olĕ kuở̆ khwídu Festo rò a ki hyă olĕ dyéluở̆ lŭ ná a tẹ̀hémọhéryá tahe. 14 Èthĭ cuőo mọ́nyĕmọ́thẻ̆ nyẹ̆rare kú⌢ lă bínuô rò khwídu Festo héluở̆ pẹ́ khwídu Agrippa ná Paulu ari-akyă. Rò a hé, “Khwídu Felice dọ́tặkyă kayă dő htở̆kŭ tôprẹ̀. 15 Rò bí vă hyă dő vị̆ Jerusalem akhẻ̆nuô, Judaphú prẹ̀lŭtyă khuklọ́ tahe ná Judaphú muọ̆́prŭ̆muọ̆́prẹ́ dő a htwŏ khuklọ́khuklyă tahe hyă dyaluở̆htya lŭ tẹ̀thủ́ rò a nở̆cirya ná vă.
16 “Manárò vă héso èthĭ ná pẹ̀ Romaphú tahe a lẹ́klŏlẹ́khya o, bí ŭ dyétặ tyahí kayă mẹthủ́ htyĕkẹ́ tẹ̀thyótẹ̀thya tôprẹ̀prẹ̀ dő ŭ takhukŭ hítonuô, a tŏbè nị́bè ashuőakhẻ̆ dő ŭ ki nị́huở̆ ŭ betẹ̀thủ́ dő alọ, htuở̆rò bè dyé lŭ ashuőakhẻ̆ dő a bè hébèsiplẻ́ nị́dyé anẹ́ ná tẹ̀thủ́ dő ŭ be lŭlọ yĕnuô tahe. 17 Phúnuô akhu-akhyĕ, bí èthĭ hyătuọ̆́ bí vị̆ Caesarea akŭ yĕakhẻ̆nuô, vă cwihtŭ pẹ́ pă èthĭ mọ́nyĕmọ́thẻ̆ to. Anotônyĕ rò vă onyăo dő lẹ́cirya

akhǎlẹ́ rò vǎ nỗ ế́hyǎnuỗ kayǎ nuôtôprẹ̀ dố vǎ
mèthènyěhyǎ. 18 Kayǎ hyǎ betẹ̀thű Paulu yětahe
ihtò lahyǎ rò dyahtyaluỗ lỗplǐ lǚtẹ̀thű tahe. Rò
èthǐ ki kẹ̀ Paulu tẹ̀thű ná a mẹthű talwótalyẹ
htyěkẹ́ a tẹ̀thyótẹ̀thya o pǎ ễ vǎ tanẹ tadűrò èthǐ
kẹ̀ lǔ tẹ̀thű tahenuô, a mẹthű talwótalyẹ htyěkẹ́ a
tẹ̀thyótẹ̀thya nuô a opa tôcô⌢ to. 19 Èthǐ krékryạ́
shuỗshuỗ khyědû lǔ ná èthǐ atẹ̀cốbucốbễ nị́dû
nuôtahe ná kayǎ dố amwị ná Jesǔ dố a thyěh-
tuỗhố nuôtôprẹ̀ ari-akyǎ prẻ́, tadűrò Paulu kuỗke
rò a hé ná a o htwỗprẹ̀ pǎprẻ́. 20 Thyáphú vǎ
ki thẻ́gně ế́htyapọ́ tẹ̀ritẹ̀kyǎ yětahe rò, vǎ tỗbè
mẹphútěnuô vǎ héplỗbẻ́ pẹ́ pǎ èthǐ to akhu-akhyě,
vǎ sudyǎ Paulu ná ma nẹ̀ thẻ́plòo cuố dố vị̌
Jerusalem rò nẹ̀ thẻ́zụ̈́ nỗsudyǎ cẹmyá ǔ tẹ̀ritẹ̀kyǎ
yětahe ná nẹ̀nẹ́ ễ? Vǎ sudyǎ lǔ phúnuô. 21 Manárò
Paulu kwǐozyǒ kuốrẹ́ rò a thẻ́zụ̈́ nỗcirya tẹ̀ritẹ̀kyǎ
yěnuô ná Khwídu Caesare. Phúnuô akhu-akhyě,
vǎ nỗtạ̀ vǎ klyěphú tahe ki opọ́ nị́ lǔ tuọ̈́dố pẹ̀
thǔcuố tuọ̈bẻ́ hố lǔ dố Khwídu Caesare a o pǎ,”
khwídu Festo hé phúnuô.

22 Khwídu Agrippa hésû khwídu Festo, “Vǎ
thẻ́zụ̈́ nị́huỗkuỗ kayǎ yětôprẹ̀ a tẹ̀hébèhésű ná
vǎnẹ́ nị́dû.”

Rò khwídu Festo hésû lǔ, “Ki héphúnuô rò
shyéparǒ pǎnuô nẹ̀ ki nị́huỗnố dû pǎ.”

23 Dốkhyě tônyěnuô, khwídu Agrippa ná apuọ̈́
Bernice hyǎ rò a kűthyá hyǎnị́ hyecạtwọ́ hye-

cạ̈ryá dő a plyatakhẻ̌ tahe rò a hyănuở̌ rọ̈kuở̌ ná
klyěkhukló̖ ná kayădukayăhtŭ bí vị̈kŭ nuôtahe
dő ŭ lẹ̈okúokyá lŭ akhălẹ̈ tôpho. Khwídu Festo
nở̌ẻ́nuở̌ ŭ ná Paulu dő akŭ. 24 Rò khwídu Festo
hé, "Khwídu Agrippa ná kayă dő a o bíyě lở̌⁀ plĭ
thĭ⁀, thĭ myáhtyehó̖ kayă yětôprẹ̈ hó̖. Lở̌⁀ Judaphú
dő a o bíyě tahenuô bèbè, a o dő vị̈ Jerusalem
akŭ nuôtahe bèbè, a hyă kwĭthẻ́zọ̈ vă ná kayă
yětôprẹ̈ ari-akyă. Ẻthĭ ẻ́htŏhtya lahyă ná kayă
yětôprẹ̈ tŏkò ohtwŏprẹ̈ păto, a hé lahyă phúnuô.
25 Manárò, a mẹ̈ tẹ̈thủ́ dő tŏkò cirya thyěkyă ènuô
vă myáhtye tôcô⁀ to. Anẹ̈́byacè nị̈dû kwĭdû ná
a thẻ́zụ̈́ nở̌cirya nị̈dû ná Khwídu Caesare akhu-
akhyě, vă belyạ̈hó̖ vă thẻ́plò ná vă ki thủ̌lyạ̈ è
prẻ́. 26 Manárò, tẹ̈ritẹ̈kyă dő vă ki răluở̌htya tặtẹ̈
pẹ̈́ dő khwídu onuô, a o tôcô⁀ to. Phúnuô akhu-
akhyě vă nở̌ẻ́hyă ŭ ná è dő thĭ lở̌⁀ plĭ a mèthènyě
hó̖. A lodu rẹ̈lở̃ma hó̖ vă ki nở̌hyă lŭ dő khwídu
Agrippa mạ̈hó̖ nẹ̈yě a mèthènyě hó̖. Shyé⁀ pẹ̈̀
sudyă htuở̌hó̖ è pă tủ́ma vă răhtyaluở̌ tặtẹ̈no
tẹ̈ritẹ̈kyă pă, phúnuôprẻ́. 27 Mẹ̈těhérò ŭ dó̖tặ
kayă dő htở̌kŭ yětôprẹ̈nuô, vă ki héluở̌plŏhtya
tặtẹ̈ khyěthyá tẹ̈thủ́ dő ŭ kẹ̈ lŭ yěnuôtahe to hérò
vă ki nở̌thủ̌cuở́ lŭ dő khwídu o hénuô, a cô⁀ ná
atŏabè to," khwídu Festo hé phúnuô.

26

Paulu Hébèsiplẻ́ Anẹ̈́ Dő Khwídu Agrippa

Amèthènyĕ̌

1 Khwídu Agrippa hé Paulu, “Nẹ̈ ki thḗhébè ma
anị̈ prḗ.” Rò Paulu zọ̈htya atakhu rò a hébèsiplḗ
nị̈dyé anẹ̈ phúyĕ: 2 Paulu hé khwídu Agrippa,
“Khwídu Agrippa⌢, vă nị̈bè tẹ̈shuố tẹ̈khẻ̌ ryá dố vă
tŏbè hébèsiplḗ nị̈dyé vănẹ̈ dố nẹ̈ mèthènyĕ phúyĕ,
htuồ̌to vă tŏ htésû lồ̌⌢ tẹ̈thṹ dố Judaphú kẹ̈lồ̌ vă
yĕtahe dố yĕtônyĕ akŭ akhu-akhyĕ, a mọ̈nyacố
vă cố. 3 Mẹ̈tĕhérò nẹ̈ thḗgnĕ tặtẹ̈ lồ̌dûhố Judaphú
a lẹ̈klŏlẹ̈khya tahe ná èthĭ atẹ̈klyétẹ̈ngằ yĕtahe
lồ̌⌢ plĭ hố akhu-akhyĕ a mọ̈lă vă. Phúnuôrò,
vă kwĭthḗzọ̈ dû nẹ̈ ná nẹ̈ ki khyáthḗplòhtŭ nị̈dă
pẹ̈kuồ̌rẹ̈ vă tẹ̈hébèyĕ ní⌢.

4 “Cáhtya dố vă pacẻ̌khẻ̌, bí vă o nị̈dû dố
vă kẹ̈kŭ akhẻ̌, rò dốkhyĕnuô vă cuố dố vị̈
Jerusalem rò vă ohtwŏprẹ̈ kryá⌢ phútĕnuô, Ju-
daphú tahe thḗgnĕlồ̌ dûhố pwọ̈⌢ tôprẹ̈. 5 Vă ma
vă onuồ̌tọ̈kuồ̌dû dố Pharisĕophú aplốamụ̈ dố a
pṹ̈ma sồ̌nyacố tẹ̈cốbucốbẻ̌ a tẹ̈thyótẹ̈thya tahe
tômụ̈ tôprẹ̈nuôma èthĭ thḗgnĕ nyẻ̌lăhố vă hố. Ki
èthĭ thḗzṹ̈ khyáluồ̌ vărivăkyă hénuôma a thḗgnĕ
lồ̌plĭ cố. 6 Vă yŏ myásồ̌ tẹ̈ dố Cốmarya ồ̌lyạ̈ one
htuồ̌hố pẹ̈ muọ̈phẻ̌phyĕphuồ̌ dố⌢ nyénu nuôtahe
akhu-akhyĕ, khŏnyạ̈yĕ vă bè kahtòo bíyĕ rò ŭ
bè sudyăsucẹ̈ myáhố vă hố. 7 Cốmarya a tẹ̈ồ̌lyạ̈
yĕnuôma mạ̈hố khŏnyạ̈yĕ Judaphú shyényẻ̌muọ̈
mẹ̈ pẹ̈hố lŭ a tẹ̈phyétẹ̈mẹ̈, rò èthĭ opọ̈myásồ̌
nị̈dyéhố mọ̈hémọ̈lĭ dố athyáná vă myásồ̌ yĕnuô

tôcôhő. Phẽ̌khwídu⌢ dő vǎ myásũ̌hő yěnuô
akhu-akhyě, Judaphú tahe pṳ̌ kẹ̀ lồhő vǎ tẹ̀thű
hő.
8 Cőmarya mẹ̣htwǒprẹ̀ kạ̣khyěcyạ̣́ kayǎthyě
tahenuô, thǐ bíyě tahe cuốtanẹ tuộ́ lahyǎ ná a
mẹ̣cyạ̣́ kuồ̌ŭ to phútě?

9 “Vǎ nẹ́byacè nị̣́dû cő, dő nuôkhẽ̌ vǎ tanẹ̣tyạ̣́
htuồ̌hő bí vǎ mẹ̣bẻ́ tadûnuô, phútětě⌢ bèbè vǎ
bè pṳ̌ htésûmẹ̣sû ná kayǎ dő a zṳ̂́e vị̣̌ Nazarèphú
Jesǔ amwị̣ yěnuôtahe, vǎ tanẹ̣ htuồ̌hő phúnuô.
10 Phúyěnuô vǎ mẹ̣htuồ̌lồhő dő vị̣̌ Jerusalem akǔ
nuôhő. Vǎ phyénị̣́ tẹ̀taryěshyosồ dő prẹ̀lǚtyǎ
khuklő tahe a o rò vǎ dőnuồ̌ ế́lǎ Cőmarya akayǎ
sǎsẽ̌ tahe dő htồ̌kǔ. Bí ǔ mẹ̣thyě èthǐ akhẽ̌nuô,
vǎ théplòo ólyạ̣ patộ́kuồ̌ ná nồ̌mẹ̣thyěkyǎ ǔ.
11 Vǎmṳ̂́vǎpọ̀, mẹ̣cyẹ̣̌mẹ̣cṳ̂ nő ế́lǎ èthǐ dő tẹ̀cồbẽ̌hǒ
tahe akǔ, rò vǎ hésồ̌ èthǐ rò vǎ nồ̌hé èthǐ, ‘Vǎ zṳ̂́e
pǎ Jesǔ to’ phúnuô, rò vǎ théplòdu kanọ́⌢ èthǐ to.
Tuộ́ cő dő vǎ ki htecuő dő myěcôruôphú o nị̣́dyé
vị̣̌tahe akǔ rò, vǎ ki cuő mẹ̣cyẹ̣̌mẹ̣cṳ̂ cő èthǐ cő.”

Paulu Héluồ̌htya Pẹ́ Ǔ Ná Athéplò Htulya Kạ̣khyě Ari-akyǎ

12 “Phúnuôrò tônyěkhẽ̌, vǎ cuő dő vị̣̌ Damasco.
Rò vǎ phyécuốnị̣́ li tôba dő bwídukhu tahe dyétạ̣̌
vǎ ná a taryěshyosồ̌ tahe tôba.
13 Kő⌢ phẽ̌ khwídu
Agrippa, tônyěrò bí vǎ cuő dő klyálọ rò bí⌢ mộ́h-
tuô cồranẻ́ hő akhẽ̌nuô, vǎ myáhtye tẹ̀lǐ shyosồ̌
tômě rò a takhẽ̌sồ̌klồ̌ cő ná tamộ́nuô, a o dő

mó̤khu rò a sátakhě̤tă̤ tava̤ vă ná kayă dố a cuố
tộkuổ ná vă tahe. 14 Pḛ lakhûtă̤ lổ dố hekhu
pwộ⌐ tôprḛ cố, rò vă ní̤huổ ngọ́pra̤htya ná Hebreo
ngọ́ tômủ rò a hé vă, 'Kố⌐ Saulu⌐, Saulu⌐, nḛ
mḛcyḛ̌mḛcṳ̂ vă mḛtě? Nḛ taphổsể nị́dyé khyědû
nḛ khăduô ná tamổ dố athyáná pṳ́ tapḛ̌ ka̤khyě sě
nị́dyé khyěthyádû a nḛ́byacè iplí nuôprḛ́,' a hé vă
ná Hebreo ngọ́ phúnuô.
15 "Rò vă sudyă ka̤khyěsû è, 'Byacè⌐, nḛ ma
ŭpě?'
"Rò Byacè hésû vă, 'Vă ma Jesŭ dố nḛ
mḛcyḛ̌mḛcṳ̂ ènuô tôprḛ̀hố,' a hé vă phúnuô.
16 'Manárò tarú ihtò khyěthyámổ, vă hyă oluổhtya
pḛ́hố nḛ ná vănḛ́ phúyě nuôma má̤hố dố vă
ki nwóhtyahố nḛ ná nḛ ki htwŏhtyahố vă
Prḛdônyăphú ná prḛkhyáthḛ́ tôprḛ hố. Yětônyě
nḛ myáhtyehố ná vă bíyě ari-akyă yětahe ná tḛ dố
vă kírḛ́ zṳ̌luổ pḛ́pọ́ nḛ dốkhyě pă tahenuô, nḛ bè
cuốdyáluổ pḛ́lổ ŭ pă⌐. 17 Vă ki nổthŭcuố nḛ dố nḛ
myěcônị́dû tahe ná Judaphú má̤to tahe aklḛ̌ pă.
Rò vă ki mḛsiplḛ́hte nḛ dố èthǐ nuôtahe a takhukŭ
pă. 18 Nḛ bè bámŏhtya pḛ́ èthǐ tahe amèthè
pă, htuổrò nḛ nổtarí ka̤khyě khyěthyá èthǐ dố
tḛ̀khítḛ̀tapa̤ alḛ̌ pă, rò nḛ ki thŭcuố èthǐ dố tḛ̀lǐ pă,
htuổto nḛ ki thŭcuốnuổ èthǐ dố a o dố khǐnéricyá̤
khukló a taryěshyosổ alḛ̌ yěnuôtahe dố Cố marya
a tḛ̀prọtḛ̀prya̤ alḛ̌ pă. Dố èthǐ zṳ̂enyá̤e vă akhu-
akhyě, Cốmarya ki plwŏkyă èthǐ tḛ̀thû pă, htuổto

dő Cỏ́marya nwóhtya nị̈dyé akayă nuôtahe lẹ̈o akhălẹ̈ yĕnuô, èthĭ ki nị̈bè kuỗdû pă,' " a hé vă phúnuô.

Paulu Héluỗhtya A Tẹ̈phyétẹ̈mẹ̈ Tahe Ari-akyă

19 "Khwídu Agrippa҃ phúnuô akhu-akhyĕ, vă
krwŏmẹ̈kuỗ phú tẹ̈myáhtyelwó dő a o dő mỏ́khu
hyă yĕnuôprẻ́. 20 Vă cuốlĕ hésodônyă rẹ̈lő pẹ̈ ŭ dő
vị̈ Damasco htuỗrò dő vị̈ Jerusalem akŭ, dőkhyĕrò
vă cuő dő Judakẹ̈ pwọ̈̆҃ tôpho, htuỗto vă cuő
kuỗdû dő Judaphú mạ̈to tahe aklẻ̆klẻ̆. Rò thyáphú
èthĭ ki zạ̈ nị̈dû lahyă a tẹ̈thû́tẹ̈ora tahe, htuỗrò
thyáphú èthĭ ki tarí kạ̈khyĕtŏ khyĕthyá anẹ̈ dő
Cỏ́marya a o, htuỗto thyáphú a ki dyéluỗhtya
lahyă atẹ̈mẹ̈ dő aryá tahe ná a zạ̈ nị̈dû htuỗhỏ́
anẹ̈ agnĕnuô, vă hésodônyă pẹ̈hỏ́ èthĭ hỏ́. 21 Dő
tẹ̈ritẹ̈kyă yĕ akhu-akhyĕ, bí vă o dő tẹ̈lŭtyă hŏkŭ
akhẻ̆nuô, Judaphú tahe pụ̈́ vă rò a pụ̈̆ mẹ̈thyĕ vă
prẻ́. 22 Manárò, Cỏ́marya mẹ̈cwọ̈́ vă akhu-akhyĕ,
tuọ̈̃dő yĕtônyĕ vă ihtò khyánị̈ pẹ̈pă văthẻ́ ná kayă
dő a o bíyĕ pwọ̈̆҃ tôprẹ̈. Kayă dő ŭ tanẹ̈du lŭ
bèbè, ŭ tanẹ̈ patí lŭ bèbè vă hésoluỗ thyápẹ̈ lỗ lŭ.
Tẹ̈ritẹ̈kyă dő vă hé pẹ̈ èthĭ yĕnuôma, tôcôcô҃ tuỗ
prẻ́ lŭ ná prẹ̈prọ̈ tahe ná Mosè héso-one htuỗhỏ́
nuôtahe prẻ́, rò a hé lahyă, 23 Krístu dő Cỏ́marya
nwóhtya lŭ ná prẹ̈mẹ̈lwóhtekạ̈ prẹ̈luhekhuphú
yĕtôprẹ̈nuô, a ki khyábè tẹ̈mẹ̈cyẻ̆mẹ̈cụ̈̂ pă rò è ma
prẹ̈ dő a ihtò htwŏprẹ̈ kạ̈khyĕ rẹ̈lő ŭ dő tẹ̈thyĕ
tôprẹ̈ pă, phúnuô akhu-akhyĕ, a ki hésodônyă tẹ̈lĭ

pẹ́ Judaphú tahe ná Judaphú mạ́to tahe pǎ," Paulu
hé pẹ́ khwídu Agrippa phúnuô.

24 Bí Paulu hébèsiplẻ́ anẹ́ phúyě akhẻ̌nuô,
khwídu Festo cyẹ́pryẹ̌ ẻ́htǒ lǔ, "Paulu⌐, nẹ̀ tamwǐ
prẻ́. Nẹ̀ tẹ̀thẻ́khuthẻ́gně dố adu-azạ̌ tahe mẹ-
tamwǐ lỗ nẹ̀ hỏ́."

25 Paulu hésû lǔ, "Phẻ̌ khwídu Festo⌐, vǎ tamwǐ
mạ́to. Vǎ hé yětahe nuôma tẹ̀mạ́tẹ̀cỏ́ prẻ́. 26 Phẻ̌
khwídu Agrippa, vǎ hébè hǎ dố nẹ̀nyěhyǎ phúyě
mẹtěhérò, nẹ̀ thẻ́gnědûhỏ́ tẹ̀ritẹ̀kyǎ yětahe hỏ́.
Mẹtěhérò vǎ zụ̂́e tạ̌tẹ cỏ́ ná nẹ̀ klyá thẻ́gně
htuỗnyǎhỏ́ tẹ̀ritẹ̀kyǎ yě hỏ́, mẹtěhérò tẹ̀ritẹ̀kyǎ
yětahe nuôma a htwǒ htyahuôhtyathwẻ́ mạ́to.
27 Phẻ̌ khwídu Agrippa⌐, ma nẹ̀ zụ̂́e kuỗ sálẹ́
prẹ̀prọ a tẹ̀hébè nuôtahe ẻ̌? Nẹ̀ zụ̂́e prẻ́ nuôma
vǎ thẻ́gně."

28 Khwídu Agrippa hésû Paulu, "Dố
tẹ̀shuốtẹ̀khẻ̌ taplộtaplyáphú akǔ yěnuô, nẹ̀ tanẹ
ná nẹ̀ ki ilỗnị́ vǎ dố vǎ ki htwǒhtyakuỗ Krístuphú
pǎ tôprẹ̀nuô ẻ̌?"

29 Paulu hésû, "Dố taplộphú akǔ bèbè, anyẹ̌ cỏ́
bèbè, a lodu náto. Vǎ kwǐcỏ́bẻ̌ pẹ́tụ̂́ nẹ̀tôprẹ̀ agně
mạ́to, vǎ kwǐcỏ́bẻ̌ nị́pẹ́lỗ lỗ⌐ kayǎ dố a nị́huỗ vǎ
tẹ̀hébè khỗnyạ́yě tahe ki htwǒhtyakuỗ Krístuphú
thyáná vǎyě, manárò tẹ̀ dố vǎ thézụ̂́ nỗsítôbèkuỗ
thǐ to nuôma a otụ̂́prẻ́ phú ǔ dỏ́tạ̌ vǎ dố htỗkǔ rò
ǔ cỗma vǎ ná suplyẹtộ́hté yěnuôprẻ́."

30 Bínuôkhẻ̌ khwídu Agrippa ná khwí Festo ná
khwídu Agrippa apuộ́ Bernice ná lỏ̌⌢ kayă onyă
kuổná èthǐ bínuô pwộ̌⌢ tôprẹ̈ ihtòlỏ̌. 31 Rò èthǐ
htecuốkyă lỏ̌ dố aklỏ̌ rò a hé nị̈dyé khyělŭ tôprẹ̈
ná tôprẹ̈ phúyě, "Kayă yětôprẹ̈nuô atẹ̈thữ dố bè
cirya thyěkyă è nuôbèbè, mạ̈torò bè dỏ́nuổkyă
è dố htỏ̌kŭ nuôbèbè, tẹ̈thữ dố a mẹ̈ talwótalyẹ̈
phúyěnuô, a o tôcô⌢ to."

32 Rò khwídu Agrippa héso khwídu Festo, "Kayă
yětôprẹ̈ ki kwǐthẻ́zộ nỏ̌cirya anẹ́ ná Khwídu Cae-
sare to héma, tŏbè plwŏhtekyă lŭ hỏ́."

27

Paulu Sidyánị́ Thòklyědu Rò Htecuố Dố Vị̈̌ Roma

1 Bí ŭ héplữhéhtuổ hỏ́ ngộ́ dố pẹ̈ bè sidyánị́
thòklyědu rò bè htecuố dố Italy kẹ́ akhẻ̌, Paulu
ná kayă aruô dố ŭ dỏ́tạ̈ èthǐ dố htỏ̌kŭ tahenuô,
ŭ dyétạ̈kyă èthǐ dố Julius a takhukŭ. Julius ma
klyětôzẹ̈ akhuklỏ́ tôprẹ̈. È ma a o panuổtộ́ kuổ dố
Roma klyěphú dố a o aprẹ̈ tôrí tômụ, rò ŭ ế ná
"Augusta aklyě bẻ́mụdu." 2 Thòklyědu tôbè a o dố
vị̈̌ Adramytium rò a hyă. Rò a kírẹ́ htecuố dố vị̈̌
dố a orwó htyědutavạ̈htữ dố Asia kẹ́kŭ tahe rò pẹ̈
htya sidyánị́ lŭ. Kayă mwị̈ ná Aristarko dố a o dố
vị̈̌ Thessalonia, dố Macedoniakẹ́ a tẹ̈pốalẻ̌ otôprẹ̈
rò a cuố tộ́kuổ ná pẹ̈.

3 Shyéparŏ nuô, pẹ̈ cuŏ̋tuọ̋ dŏ̋ vị̈ Sido. Julius
thé̋zọ̈ nị̈dyé Paulu. Rò thyáphú a khŏbŏ́thyó tahe
ki dyépẹ́ kuŏ̌ lŭ tẹ̈ dŏ̋ a lo tahenuô rò a plwŏcuŏ̋olĕ
kuŏ̌ lŭ dŏ̋ a khŏbŏ́thyó tahe a o. 4 Pẹ̈ obínuô
htecuŏ̋ rò kẹ̈lathé̋ htŏ̌hyǎsû pẹ̈ akhu-akhyĕ, pẹ̈
cuŏ̋ tadwŏbíkyǎ ná Cyprú klŭ̋ dŏ̋ cíhtŏ tôkyĕ.
5 Pẹ̈ cuŏ̋ talwókyǎ Cilicia kẹ́ ná Pamphylia kẹ́
a htyĕdutavạ̈ rò pẹ̈ cuŏ̋tuọ̋ dŏ̋ vị̈ Myra, Lycia
kẹ̈kŭ̋nuô. 6 Bínuôkhẹ̈̌ klyĕtôzẹ̈ akhukló̋ nuôtôprẹ̈
myáhtye thòklyĕdu o dŏ̋ vị̈ Alexandria hyǎ rò
a kírẹ̈ cuŏ̋ dŏ̋ Italy kẹ́ tôbè, rò a nŏ̌htyasidyá
cuŏ̋kuŏ̌ pẹ̈ ná thòklyĕdu yĕtôbè. 7 A cuŏ̋zŏ̌ pẹ́
sŭ̂lŭ̌ pẹ̈ rò mọ̈́nyĕmọ̈́thẹ̈̌ nyẹ̈̌hyǎhó̋ rò dŏ̋khyĕnuô
pẹ̈ cuŏ̋tuọ̋ pyạ̈sẹ̈̌nyacó̋ dŏ̋ khǎlẹ́ tôpho, bí aphû
ná vị̈ Cida nuô. Kẹ̈lathé̋ yŏ htŏ̌sû pẹ̈ rò pẹ̈ cuŏ̋
plehyǎ cyạ̈́pǎto akhu-akhyĕ, pẹ̈ cuŏ̋ tadwŏhó̋ dŏ̋
Crete klŭ̋ cílyạ̈ tôkyĕ. Crete klŭ̋ yĕnuô a o tŏdẹ̈̌cuŏ̋
ná Salmone klŭ̋ tanŏ̌phú nuôtôklŭ̋. 8 Pẹ̈ cuŏ̋rwó
htyĕdutavạ̈htŭ̌ yĕnuô apyạ̈́asẹ̈̌ nyacó̋ pẹ̈. Rò pẹ̈
hyǎtuọ̋ dŏ̋ khǎlẹ́ tôpho dŏ̋ ŭ é̋ lŭ ná Lẹ̈́okuŏ̋
khǎlẹ́mọ̈ héyĕnuô tôpho. Khǎlẹ́ yĕnuô a ophû ná
vị̈ Lasea.

9 Pẹ̈ cuŏ̋ yĕnuô, mọ̈́nyĕmọ̈́thẹ̈̌ nyẹ̈̌lǎhó̋ akhu-
akhyĕ pẹ̈ ki cuŏ̋ plehyǎ pọ́ dŏ̋ nyĕ hénuô
tẹ̈pyạ̈́tẹ̈sẹ̈̌ ohtya cyạ̈́dè pǎ, mẹ̈tĕhérò, tẹ̈plwŏkyǎ
tẹ̈thŭ̋ pwẹ̈̌yĕnuô amọ̈́nyĕmọ̈́thẹ̈̌ talwókyǎhó̋
akhu-akhyĕ Paulu dyérọ̈dyéryẹ̈̌ èthǐ rò a hé,
10 “Khŏbŏ́thyó thǐ⌐, vǎ myáhtye ná ki pẹ̈

htecuő hénuô, cáhtya bíyĕ tặplehyă tuộ́ dő nyĕ nuôpăma tẹ̀pyétẹ̀kyă ki ohtya pă, rò tẹ̀lacṳ́laprọ̀ ki ohtya ȇnyacȏ pă. Pẹ̀ ki lacṳ́laprọ̀ tṻprȇ thòklyĕdu ná tặmuỗtặtẹ̀ o dő thòklyĕdukŭ yĕnuôtahe tṻdû mặ́to. Pẹ̀ thȇplò htwŏprẹ̀ tahe
ki lacṳ́laprọ̀kyă kuỗ păpă.” 11 Manárò klyĕtôzẹ̀
akhuklȏ yĕtôprẹ̀nuô a nị́dăkuỗ Paulu angọ́ to. A nị́dă prȇtṻ thòklyĕdu a khuklȏdu yĕtôprẹ̀ ná
thòklyĕdu abyacè angọ́ prȇ. 12 Shyé⌢ kẹ́rọ́khȅ
hyătuộ́pănuô, lẹ̀báokuő thòklyĕdu khălẹ́ bíyĕ nuôma a tặtŏtặbè to. Èthĭ thȇplòtŏ ȇklỗ ná ki htecuőkyă bíyĕ, rò ki yácṻ cuőtuộ́bȇ dő vị̆ Phoeni hénuô, shyé⌢ kẹ́rọ́khȅ părò ki cuőokuőrẹ́ bínuô pă. Vị̆ Phoeni ma mặ́dû thòklyĕdu bí Crete klṻ nuôtahe lẹ́kặbáokuő tadwŏryá akhălẹ́. Vị̆yĕnuô, a o tŏdȅcuő dő cínuỗ cílyạ ná cínuỗ cíhtya tôkyĕ.

Kẹ́lathȇdu Tặ̆ Dő Htyĕdutavạ Akŭ

13 Kẹ́ cáhtya lathȇ thȇdŏthȇdŏ hyă dő cílyạ tôkyĕ rò kayă tahe tanẹ lahyă ná yĕtôphuőrò, ki htecuő ma anị́ hȏ a tanẹ lahyă phúnuô, rò èthĭ cṻhtyakyă lọ́ dő ŭ lẹ́cṻ okuőma ná thòklyĕduyĕ* rò a plwŏkuỗcuőkyă thòklyĕduyĕ rwó Crete klṻhtṻ
nuôtôkyĕ. 14 Manárò nyẹ̆tyatonuô, kẹ́lathȇ hyăsỗ
dő ŭ ȇ lŭ ná “Cíhtya cíhte kẹ́lathȇ” nuô a o dő
klṻkhu tôkyĕ rò a hyătŏ dő èthĭ o. 15 Kẹ́lathȇ
hyăhtỗ thòklyĕduyĕ rò èthĭ buỗpẹ́ nị́dyé pă

* **27:13** 27:13 Lẹ́mẹ-okuő thòklyĕdu

a thòklyĕdu akhuklŏ́ to akhu-akhyĕ, pẹ̈ plwŏ
htŏ̀cuŏ́kyă lŭ ná kẹ̈lathĕ́. 16 Bí pẹ̈ cuŏ́tadwŏhŏ́
ná Cauda klŭ̂phú akhĕ̀nuô, thyáphú a thòklyĕphú
dŏ́ thòklyĕdu cwicuŏ́nị̈ lŭ yĕtôbè ki phĕ́pyékyă
tămẹ̈ nuô, pẹ̈ yácŭ́-yáre pụ̈̆cuŏ́ nị̈dyé khyĕthyá è
dŏ́ tẹ̈pyạ̈tẹ̈sĕ̀ akŭcŏ́. 17 Èthĭ cwihtya thòklyĕphú
yĕtôbè dŏ́ thòklyĕdu akŭ, htuŏ̀rò thyáphú thòk-
lyĕdu yĕtôbè ki phĕ́kyă tămẹ̈nuô, èthĭ phyé su-
plyẹ̈du rò a cŏ̀tară tavạ̈ma ná thòklyĕdu. Thĕ́isĕ
ná thòklyĕduyĕ locuŏ́ tabò otyạ̈ dŏ́ Syrti het-
hŏkhu nuôrò, èthĭ htŏ́tạ̈̆kyă thòklyĕdu a ikẹ̈̆badu
lẹ̈plwŏhtŏ̀ ná kẹ̈lathĕ́ yĕnuô rò a plwŏ locuŏ́kyă
thòklyĕdu yĕ, cụ̈́⌢ dûhŏ́ kẹ̈lathĕ́ htŏ̀cuŏ́ è phúnuô
prĕ́. 18 Kẹ̈lathĕ́shyo lathĕ́sŏ̀ pă akhu-akhyĕ, ano
tônyĕnuô èthĭ tạ̈tạ̈̆kyă tạ̈̆muŏ̀tạ̈tẹ̈ dŏ́ thòklyĕdukŭ
yĕtahe dŏ́ htyĕkŭ. 19 Dŏ́khyĕpọ̈ tônyĕnuô, èthĭ
anẹ̈byacè nị̈dû tạ̈tạ̈̆kyă kuŏ̀pọ̈ thòklyĕdu krụ̈̂krọ̈̀
tahe dŏ́ htyĕkŭkŭ. 20 Tamọ̈́ bèbè, sè bèbè, pẹ̈
myáhtyenŏ́ pă to nuô, mọ̈́nyĕmọ̈́thĕ̀ nyẹ̈̆lăhŏ́,
kẹ̈lathĕ́ lalyă hyăsŏ̀pă nyacŏ́ rò pẹ̈ myásŭ̂ dŏ́ pẹ̈
lẹ̈siplĕ́ nuô a o păto.

21 Bí kayă yĕtahe enŏ́ŏnŏ́ păto nyẹ̈̆lăhŏ́
akhĕ̀nuô, Paulu ihtò dŏ́ èthĭ nyĕhyă rò a hé èthĭ,
“Khŏbŏ́thyó thĭ⌢ bí pẹ̈ o dŏ́ Crete klŭ́ akhĕ̀nuô,
thĭ tŏkò htecuŏ́ to vă hé thĭ akhĕ̀nuô, thĭ tŏkò
nị̈dă sálẹ̈ văngọ̈. Thĭ ki nị̈dă văngọ̈ hénuôma, thĭ
kírẹ̈pyékírẹ̈kyă, kírẹ̈ lacụ̈́laprọ̈ lŏ̀kyă phúyĕ to.

22 Manárò khŏnyạ̈yě vă kwĭthẻ́zọ̈ thĭ, beshyobesŏ̓
lahyă thĭ thẻ́plò, thĭ thẻ́htwŏprẹ̈ tŏbè lacụ̈́kyănị̈́
tôprẹ̈⌐ to. A ki pyékyă prẻ́tű thòklyĕdu yĕtôbè pă
prẻ́. 23 Mẹtĕhérò, yĕtôthẻ̌, Cỏ́marya dő vă htwŏhỏ́
atẹ̈ rò vă mẹhỏ́ atẹ̈mẹ yĕtôprẹ̈ a tanémỏ́khuphú
hyă kahtòo dő vă khăshyé, 24 rò a hé vă, ‘Paulu⌐,
thẻ́isĕ tămẹ́. Nẹ̈ bè hyă kahtòo tuő̤bẻ́ nị̈́dû dő
Khwídu Caesare a mèthènyĕ pă, rò a ki cirya
sudyăsucẹmyá dû nẹ̈ pă. Cỏ́marya yŏ myá
nẹ̈mèthè rò a mẹbwímẹtaryĕ nị̈́dû nẹ̈ akhu-
akhyĕ, a ki mẹsiplẻ́ nẹ̈ ná kayă dő a sidyá tő̤kuŏ̓
thòklyĕdu ná nẹ̈ yĕtahe lŏ̓⌐ plĭ pă.’ 25 Phúnuô
akhu-akhyĕ, khŏbỏ́thyó thĭ⌐, besŏ̓ lahyă thĭ thẻ́plò
ní⌐, mẹtĕhérò vă zụ̈̃enị̈́dû Cỏ́marya yĕtôprẹ̈ ná
a ki mẹphú a héhtuŏ̓hỏ́ vă nuô pă. 26 Phútĕtĕ⌐
bèbè, kẹ̈lathẻ́yĕ klyá htŏ̓cuő dyahtya nyă pẹ̈ dő
klű tôměmě akhu pă.”

27 Bí shyélwị̈thẻ̌ tôthẻ̌nuô, kẹ̈lathẻ́duyĕ a
htŏ̓cuő pẹ̈ dő Adria htyĕdutavạ̈ yĕnuô akŭ.
Atŏ bí mọ̈́ kírẹ̈́ phûnẹhỏ́ akhẻ̌nuô, prẹ̈mẹtẹ̈phú
dő thòklyĕdu akŭ yĕtahe thẻ́gnĕ ná a cô ná a
locuőphûhỏ́ ná khŏkhu tôphopho hỏ́. 28 Phúnuô
akhu-akhyĕ, èthĭ tĕmyá htyĕyĕ rò a zạ̈̆ aklĭ
nyẹ̈̆shyĕ, rò o taplộ̤du nuô èthĭ tĕmyákhyĕ
htyĕ rò a oprẻ́ aklĭ shyényạ̈̆ prẻ́. 29 Èthĭ bèzọ̈
ná thẻ́isĕ thòklyĕdu cuőtạ̈bè ná lọ̈́ rò a cyạtạ̈̆
lọ̈́ lẹ̈mẹ-okuő thòklyĕdu lwị̈̆mĕ dő htyĕkŭ rò
a kwĭcỏ́bẻ̌ lahyă ná mọ̈́ ki lĭ pryă pẹ̈́ èthĭ.

30 Prẹ̈mẹ̈tẹ̈phú dő̂ thòklyĕdukŭ tahe pṳ̆ lahyă klyá
dő̂ a ki klyaplḗkyă agnĕ rò èthĭ dyatặ thòklyĕphú
nuôtôbè dő̂ htyĕkŭ rò a dyatặ kho lahyă lẹ̈mẹ̈-
okuő̂ thòklyĕdu yĕtahe dő̂ htyĕkŭ dő̂ thòklyĕdu yĕ
anyĕhyă. 31 Rò Paulu hé klyĕtôzẹ̈ akhuklṓ yĕtôprẹ̈
ná klyĕphú tahe ná prẹ̈mẹ̈tẹ̈phú dő̂ thòklyĕdukŭ
yĕtahe, “Thĭ ki o lahyă dő̂ thòklyĕdu akŭ to
hénuôma thĭ siplḗcyạ́ tôprẹ̈⁀ to.” 32 Phúnuô
akhu-akhyĕ, klyĕphú tahe pặtṳ̆̂kyă suplyẹ̈ dő̂
ŭ cṑ̌ma ná thòklyĕphú yĕtôbè tahe rò a plwŏ
locuő̂kyă thòklyĕphú yĕ.

33 Mọ̈́ kírẹ̈́ lĭbŭhṓ akhḕ̌nuô, Paulu kwĭthḗzọ̈
tadû lṑ̌plĭ èthĭ ná a kie kiŏ khyĕthyá lahyă.
“Khŏnyạ̈́rò thĭ thăklyă talá cṓ shyélwịthḕ̌ cṓhṓ, rò
thĭethĭŏ nṓhí tôcô⁀ to. 34 Phúnuôrò, vă kwĭthḗzọ̈
thĭ ná thĭ kiekiŏ lahyă sètôcôcô. Thyáphú thĭ
ki htwŏprẹ̈ lahyă nuô, thĭ loe lahyă sè. Khuluọ̈̂
prḗ tôbŏ dő̂ thĭ khuklṓlọ̈ prḗnuô a bè lamẹ̈́kyănị̈́
tôbŏ⁀ to.” 35 Paulu héhtuő̌ èthĭ phúyĕ rò, a phyénị̈́
khṓmŭ rò a hébwíhétaryĕ Cṓmarya dő̂ èthĭ lṑ̌⁀
plĭ a mèthènyĕ. Htuő̌rò a ibimû khṓmŭ rò a
e lahyă. 36 Phúnuôrò èthĭ thḗplòshyo thḗplòsŏ̌
kạ̈khyĕ lṑ̌khyĕthyá rò a ekuő̌ lṑ̌khyĕthyá sè pwọ̈̌⁀
tôprẹ̈. 37 Kayă o dő̂ thòklyĕdu akŭ lṑ̌⁀ plĭ nuôma
a o nyḕ̌zẹ̈ ná thuő̌thyótôshyĕ ná prẹ̈ thuő̌thyó.
38 Ŭ ekṑ̌ŏbă htuő̌lṑ̌hṓ sè pwọ̈̌⁀ tôprẹ̈ rò thyáphú
thòklyĕdu ki phwĭhyă agnĕ nuô, èthĭ tặtặkyălṑ̌
buő̂kŭ̂lă tahe dő̂ htyĕdutavạ̈ akŭ.

Thòklyĕ̆du Phẻpyékyă

39 Bí mộ̱lĭbŭhỏ akhĕ̀nuô, èthĭ myáhtye luổhỏ
khŏkhu tadữrò èthĭ cuốtuộ̱tŏ bítĕ tôphotĕ nuô
a thẻgnĕ lahyă to. Manárò èthĭ myáhtye htyĕ-
dutavạ̱ a tanộ̱nuổ otôpho akhu-akhyĕ, èthĭ ki
cuốtuộ̱cyạ̱ bínuô hénuôma, a thẻzụ̂cuố báokuố
lahyă a thòklyĕdu bínuô. 40 Phúnuô akhu-akhyĕ
èthĭ pặtụ̂kyă suplyẹ̱ dố ŭ cổklộ̱ma ná lộ̱ lẹ̱́mẹ̱-
okuố thòklyĕdu yĕnuôtahe htuổrò a plwŏ lacữ
tặkyă lổ lộ̱yĕtahe dố htyĕdutavạ̱kŭ. Tôphuốtuổ
èthĭ ilyĕkyă suplyẹ̱ dố ŭ cổklộ̱ma ná lẹ̱́pẹ̱̀ thòk-
lyĕdu nuôtahe. Htuổrò èthĭ cổtadyăhtya ikẹ̆badu
dố thòklyĕdu nyĕhyă tôkyĕ rò èthĭ plwŏhtổcuố
ná kẹ̱́lathẻ dố htyĕhtữ tôkyĕ. 41 Manárò thòk-
lyĕdu htya-otyạ̱ dố hethŏkhu tôpho. Thòklyĕdu
akhuklỏ sáma nyétaklố cỏ rò a kazuộ̱ pẹ̱́pặto.
Dố thòklyĕdu aipẹ̱̀ tôkyĕnuô, htyĕháhó plyạ̱́shyo
talwósữlữ rò a phẻkyăhỏ.

42 Păma lổ˜ kayă dố ŭ dỏtặ èthĭ dố htổkŭ yĕtahe
izŏhte lổ dố khŏkhu rò hteklya plẻcuốkyă lổ he,
klyĕphú tahe a tanẹ̱ rò, èthĭ dyalyạ̱ lahyă hỏ athẻ-
plò ná a ki mẹ̱thyĕkyă lổ èthĭ. 43 Manárò klyĕtôzẹ̱̀
a khuklỏyĕ a thẻzụ̂ mẹ̱siplẻ Paulu akhu-akhyĕ,
hé dídyătặtụ̂ klyĕphú tahe ná a ki mẹ̱thyĕ tă èthĭ
tôprẹ̱̀˜ tămẹ̱́. Phúnuô akhu-akhyĕ a hétặ angộ̱ ná
kayă dố a izŏcyạ̱́ htyĕ tahenuô pặtặ rẹ̱́lốmổ dố
htyĕkŭnuô rò izŏhterẹ̱́mổ dố khŏkhu nuô. 44 Kayă
dố a okyă tahenuô, sidyánị̱ thòbye tahe, mạ̱́torò

sidyánị lahyă thòklyĕdu phế khakĭkhăkwo yĕtahe
rò krwŏ izŏhte kuỗ lahyă. Rò èthĭ mẹ lỗ lahyă
phú a hé nuôrò èthĭ htetuộ́ ryáryádèdè lỗplĭ dố
khŏkhu pwộ̆ tôprẹ̀.

28

Cuốtuộ́ Dố Malta Klű

1 Bí pẹ̀ htyatuộ́ ryáryádèdè htuỗdố khŏkhu
akhễnuô, ŭ héluỗ pẹ́ pẹ̀ ná klű nuôtôklű ma ŭ
ế ná Malta klű. 2 Kayă o bí klûlọ tahenuô, a
mẹryá nyacố pẹ̀. Kẹ́cụ̂ hyă rò kẹ́rọ́ nyacố pẹ̀
akhu-akhyĕ, èthĭ uốkyặmi rò a ếiswí lahyă pẹ̀ mi.
3 Paulu cuố ihtĕkạ kru tôhtĕ rò a kạ isűnuỗ dố
mikŭ akhễnuô, mi thếhtya kụ́ rụ́thí tôbŏ rò a hte
iphuỗ Paulu rò a oícuỗ lĭlóma dố lŭ takhulọ. 4 Kayă
klűkhuphú bínuô tahe myáhtye rụ́ ícűlĭlóoma dố
Paulu takhulọ rò a hé nị́dyé khyĕlŭ tôprẹ̀ ná tôprẹ̀
phúyĕ, “Kayă yĕtôprẹ̀ma prẹ̀mẹthyĕ kayă prế. A
siplế ná tẹ̀thyĕ dố htyĕdutavạkŭ tadűrò Byacè
dố ŭ ế ná tẹ̀cốtẹ̀tẹ yĕtôprẹ̀ dya ohtwŏprẹ̀ pă lŭ
to.” 5 Manárò Paulu tasí tặnuỗkyă rụ́ dố mikŭ,
rò a mẹ lŭ tôcô꜖ to. 6 Èthĭ opộ myá lahyă ná
Paulu klyá nẹ́ záhyă nyă pă hố. Èthĭ opộ nyĕ̤lăhố
tadűrò a myáhtye aryặ htya lŭ tôcô꜖ to akhu-
akhyĕ, èthĭ tanẹ khókyă Paulu ná è ma cốmarya
aphú tôprẹ̀prẹ̀ nyă hố.
7 Khălẹ́ tavĭtavạ phû bínuôtôpho ma, klűbyacè
Publio aprế o tôlẹ́. Rò a ếmọsû ryányacố pẹ̀,

rò pẹ̀ cuố htwŏ kuốkuỗ lŭ sĭprẹ́ thuỗnyĕthuỗthễ.
8 Publio aphễ nẹ́kụ́ rò a sễạ lŭhố́kŭ akhu-akhyĕ
a omyĕo dố lẹ́myĕkhu prế. Rò Paulu nuỗ dố a
hidố́kŭ rò, a nuỗ kwĭcồbễ pẹ́ lŭ, rò a dyahtya
atakhu dố lŭlọ̀ rò a zasĭmẹ́ pẹ́ lŭ. 9 Phúnuô akhu-
akhyĕ, lỗ- kayăswíkayăsễ o bí klû́khu nuôtahe
hyă zasĭmẹ́ kuỗ lahyă anẹ́ dố lŭo. 10 Èthĭ dyé-
pludyéphè cố pẹ̀ shyĕzụ́ tahe, rò bí pẹ̀ sidyáhtya
thòklyĕdu akhễnuô, èthĭ dyacuốnị́ pẹ́ pẹ̀ lẹ́elẹ́ŏ dố
klyálọ agnĕ tahe.

Paulu O Dố Klû́ Malta Rò Htecuố Dố Vị̆ Roma

11 Thuỗlễ băhtuỗ dốkhyĕnuô, pẹ̀ sidyáhtya vị̆
Alexandria a thòklyĕdu tôbè. Dố thòklyĕdu
akhuklố nyĕhyănuô byacè dĭkryĕ azặzọ o. Rò
thòklyĕdu yĕ a cuố okuố plû́tuộ́ dố kẹ́rọ́khễ bí
klû́ nuôtôklû́ alọ. 12 Pẹ̀ cuốtuộ́ dố vị̆ Syracuse
rò pẹ̀ cuốo bínuô thuỗnyĕ. 13 Pẹ̀ o bínuô rò pẹ̀
htecuố pọ́ dố vị̆ Rhegio. Htuỗrò dốkhyĕ tônyĕnuô,
kẹ́lathế duhyă dố cílyạ tôkyĕ rò nyẹ̆nyĕtônyĕ nuô
pẹ̀ cuốtuộ́ dố vị̆ Peteoli. 14 Pẹ̀ myáhtyesû ná
prẹ̀zụ̂́etẹ̀phú bínuô tahe, rò èthĭ ếokyă kuỗpọ́ pẹ̀
bínuô thuỗthyótônyĕ. Pẹ̀ okyă htuỗ bínuô rò pẹ̀
htecuốkyă dố vị̆ Roma. 15 Pẹ̀ puộ́vyạ́ prẹ̀zụ̂́etẹ̀phú
dố a o dố vị̆ Roma akŭ tahenuô, a nị́huỗ lahyă
pẹ̀ripẹ̀kyă rò a hyă myáhtyesû tuộ́ pẹ̀ dố vị̆ Appio
klếkŭ nuô tahe, taheherò a hyă myáhtyesû pẹ̀
dố sĭprẹ́hi nuô thuỗmĕ akŭ. Bí Paulu myáhtye

èthǐ akhě̌nuô, a nị̈hě̌nị̈re lǎ lǔ rò a hébwíhétaryě Cố̌marya.

Dố̌ Vị̈ Roma Akǔ

16 Bí pẹ̈ cuố̌tuợ̈ dố̌ vị̈ Roma akǔ akhě̌nuô, ǔ nǒ̌o nị̈dyédû Paulu rò ǔ cuố̌khyǎo pé̤ lǔ hitômě rò klyěphú tôprẹ̈ opọ́̈ nị̈dyé lǔ.
17 Thuố̌thẻ̌ bǎhó̌nuô, Paulu ẻplọ́nị̈ Judaphú dố̌ a htwǒ akhukló̌ bí vị̈ Roma nuôtahe. Bí èthǐ hyǎtuợ̈ lǒ̌hó̌ akhě̌nuô, a hé èthǐ, “Vǎ puợ̈vyạ̈ thǐ-, tẹ̈mẹ̈ takhwótakèsû pẹ̈ myěcô tahe bèbè, mạ̈torò tẹ̈ dố̌ a khó ná pẹ̈ lẹ̈klǒlẹ̈khya dố̌ pẹ̈ nị̈bè dố̌ pẹ̈ muợ̈phẻ̌phyěphuố̌ dố̌- nyénu tahe a o nuô bèbè, vǎ mẹ̈nó̌ ná tôcô- to. Manárò ǔ pụ̈́ vǎ dố̌ vị̈ Jerusalem akǔ rò ǔ dyétạ̈kyǎ vǎ dố̌ Romaphú tahe a takhukǔ.
18 Èthǐ sudyǎcẹ̈myá htuố̌hó̌ vǎ rò dố̌khyěnuô, èthǐ myáhtye vǎ tẹ̈thú̌ dố̌ atǒ ná bè tẹ̈cirya thyěkyǎnuô a o tôcô- to akhu-akhyě, èthǐ thézụ̈́ plwǒkyǎ vǎ.
19 Manárò bí Judaphú tahe htésû tẹ̈yě akhě̌nuô, vǎ tǒbè nǒ̌cirya vǎnẹ̈ ná Khwídu Caesare vǎ tanẹ̈ phúnuô. Vǎ dya tẹ̈thú̌ dố̌ vǎ myěcôphú alọ̈ nuô a o ná tôcô- to.
20 Dố̌ tẹ̈ritẹ̈kyǎ yě akhu-akhyěrò, vǎ kwǐ kuố̌ èthǐ dố̌ a ki dyémyáhtye hébèkuố̌ tẹ̈ ná thǐ. Kihélakǒma dố̌ thǐ mạ̈hó̌ Judaphú yětahe a tẹ̈myásů̌ akhu-akhyěrò ǔ bè cǒ̌klọ̈makyǎ vǎ ná suplyẹ̈tọ̈́htẻ́ yě hó̌.”
21 Rò èthǐ hésû lǔ, “Pẹ̈ nị̈bènó̌ ná li o dố̌ Judakẹ̈́ hyǎ rò a héso pé̤ pẹ̈ ná nẹ̈rinẹ̈kyǎ nuô a o tôba- to. Pẹ̈ puợ̈vyạ̈ Judaphú dố̌ a hyǎ bíyě tahenuô, a hénó̌

pẹ́ ná pẹ̀ ná nẹ̀ mẹthű̂mẹplátẹ̀ ari-akyă tôprẹ̀⁓ to.
22 Manárò pẹ̀ thế́zụ̂ ní̤huổ kuổdû nẹ̀ tẹ̀myáhtye
ná nẹ̀ tẹ̀tanẹ tahe prế, mẹtěhérò, pẹ̀ thế́gnẽ ná
kayă bítě⁓ tôpho bèbè a hé takhwótakè lổplǐ kayă
yětômụ.”

23 Phúnuôrò èthǐ héo lǔ mọ́nyěmọ́thẽ̌ dố a ki
myáhtye tặsû khyěthyá ná Paulu rò bí èthǐ héo
lǔ nuôtônyěnuô, Judaphú tahe hyă lahyă bí Paulu
o ní̤dyé hi nuôtômě akǔ, rò èthǐ hyărọ́ ế́klổlố
cố ná dố arẹ́khẽ̌ nuôtôhû cố. Rò Paulu cáhtya
hésodônyăluổ pẹ́ èthǐ ná Cố́marya ahtyěakẹ́ ari-
akyă rò a khyá ní̤dyé athế́yě dố mọ́lǐ tuộ́ cố dố
mọ́khí cố. Thyáphú èthǐ ki zụ̂e Jesǔ ari-akyă
yěagněnuôrò, a yácű hésothế́gněplǒ pẹ́ èthǐ ná
Mosè a tẹ̀thyótẹ̀thya nuôtahe ná prẹ̀prọ héone
nuôtahe. 24 Tahehe rò a zụ̂e lahyă ná Paulu hé
yětahe nuôma a mặlakǒ cố, manárò tahehenuô
a zụ̂e to. 25 Bí èthǐ thế́plò lụkhókhyělǔ rò èthǐ
htecuốkyă akhẽ̌nuô, Paulu hébè ngọ́ dốkhyělố
tômǚ, “Thế́ Săsẽ̌ Byacè hébè dǐtű ná Prẹ̀prọ Isaiah
rò a hésokyă pẹ̀ muộ́phẽ̌phyěphuổ dố⁓ nyénu
tahe nuôma a tǒtű cố. 26 Rò a hé,

‘Cuố dố kayă yě tômyětôcô a o rò hé èthǐ,
“Thǐ ní̤huổ htuổ ní̤huổ thyáthyá cố
tadű̂rò thǐ thế́gněplǒto. Thǐ myáhtuổhtuổ
myáthyáthyá cố tadű̂rò thǐ myáhtyeto.”
27 Mẹtěhérò kayă yětômyětôcô nuô, a
thế́zụ̂ thế́gně kuổnyă ǔ to. Èthǐ mẹbí lahyă

a khălèkŭ, htuổ̌rò a mẹbí lahyă a mèthèplò.
Kimạ̣toma, èthĭ ki myáhtye kuổ̌ lahyă tẹ̣ ná
a mèthèplò, rò èthĭ ki nị̣huổ̌ kuổ̌ lahyă tẹ̣
ná akhălè, èthĭ ki tanẹ̣plŏ hyăkuổ̌ lahyă rò
a ki tarí kạ̣khyĕtŏ lahyă anẹ̣́ dố vă o, rò vă
ki zasĭmẹ̣́ khyĕ èthĭ.' "✡ A hé phúnuô.
28 Paulu hé pọ̣́, "Phúnuô akhu-akhyĕ thĭ tŏbè
thé́gnĕ lahyă, Cómarya a tẹ̀mẹ̣lwóhtekạ̣ ari-akyă
nuô, ŭ ki thŭcuốhó́ lŭ dố Judaphú mạ̣́to tahe a o
hó́, rò Judaphú mạ̣́to tahe ki nị̣́dă lŭ pă." 29 (Paulu
héhtuổ̌ tẹ̣ phúyĕ rò, Judaphú tahe htecuốkyă rò
èthĭ cuố kryạ̣́thyĕkryạ̣́o nị̣́dyé khyĕlŭ.)*
30 Paulu o bí hi dố a cuố khyă okuốnị̣́ yĕnuô
nyẹ̣̆na rò a ẻ́mọ̣sû lŏ̌⌢ kayă dố a hyă olĕ kuổ̌ lŭ
nuôtahe. 31 Paulu hésodôny ă pẹ̣́ ŭ ná Cómarya
ahtyĕakẹ̣́ ari-akyă, rò a ithyóithyatặ̣ pẹ̣́ ŭ ná Byacè
Jesŭ Krístu ari-akyă. Htuổ̌rò a hébèkhŭ̉hébèhă rò
ŭ mẹ̣tặ̣tụ̣̆̉ ènuô a o tôprẹ̣̀⌢ to.

✡ **28:27** 28:27 Isaia 6:9-10 * **28:29** 28:29 Ŭ ră o liphá dố akhăshyélố tahe akŭ nuô, taheherò limặ̣ 29 yĕnuô a opa to.

clix

Lisǎsẽ̌ Athẽ̌ - Kayǎ Ngọ̤́

Western Kayah: Lisǎsẽ̌ Athẽ̌ - Kayǎ Ngọ̤́ New Testament

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayah, Western

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
e95d0c8d-ae9c-5368-9ad4-ad9a104aff49